

24 Nisan 2025

Türkiye'nin Patent Raporu 2024

Patent Effect tarafından hazırlanmıştır.

patent
effect.

PREMIUM SPONSORLAR

DERIS™

GÜN + PARTNERS
AVUKATLIK BÜROSU

ANA SPONSORLAR

soylupatent

Bayramoglu Law

SIMAJ

PATENT
& MARKA
VEKİLLERİ

PARAGON-IP

DESTEK
PATENT

dişpatent

PARTNER SPONSORLAR

INVOKAT
FİKRİ MÜLKİYET HİZMETLERİ

İSTANBUL PATENT A.Ş.

patra
TERCÜME

ÜSTÜN PATENT

teknopark
istanbul

USIMP®

Raporu Okumaya Başlamadan Önce 3 Önemli Nokta:)

1

Raporun görsel teması:

DOĞA

2

Dilerseniz raporu PDF formatında indirebilirsiniz.

DOWNLOAD

3

Raporun içinde istediğiniz bölüme kolayca gidebilirsiniz. Sağ üst köşedeki butona tıklamanız yeterli.

Bu rapor, Türkiye'nin teknoloji geliştirme-ticarileştirme yetkinliklerini patent verisi ile ortaya çıkarma ve patent ekosistemimizin gelişimini görünür kılma misyonuyla hazırlanmıştır.

Patent verisi, ülkelerin, firmaların, üniversitelerin ve diğer teknoloji geliştiren kurumların inovasyon performanslarının ölçümlenmesinde ve izlenmesinde kullanılan önemli parametrelerden biridir. Patent başvurularına ilişkin veri analizi, ülkelerin ve kurumların yüksek teknolojideki gelişmişlik düzeylerinin karşılaştırılmasında kullanılan önemli parametrelerden biri olduğu için en temelde patent başvurusu ve tescil sayıları gibi bilgilerden yola çıkılarak inovasyon trendleri bakımından önemli çıkarımlar yapılabilmektedir.

Bu bilgiden yola çıkarak; Türkiye'nin teknoloji geliştirme-ticarileştirme yetkinliklerini patent verisi ile ortaya çıkarmak ve patent ekosistemimizin gelişimini görünür kılmak amacıyla, Türkiye'nin 2024 yılındaki patent performansını analiz ettiğimiz **“Türkiye'nin Patent Raporu 2024”** yayını hazırladık. Türkiye'nin patent performansı hakkında yapılmış ilk ve tek kapsamlı çalışma olan **‘Türkiye'nin Patent Raporu’**, bu alanda global ölçekte hazırlanmış sayılı yayınlardan biri olma özelliğini de taşımaktadır. Değerli sponsorlarımızın desteği ile bu yıl **6. kez** yayınladığımız raporumuzu keyifle okumanızı dilerim.

Mustafa Çakır

*Kurucu Ortak, **Patent Effect & Patentiv***

www.patenteffect.com & www.patentiv.com

PREMIUM SPONSORLAR

DERIS^{TR}

ankara
patent

GÜN + PARTNERS
AVUKATLIK BÜROSU

ANA SPONSORLAR

soylupatent

Bayramoglu Law

SIMAJ | PATENT
& MARKA
VEKİLLERİ

PARAGON-IP

ERDEM
KAYA
PATENT

DESTEK
PATENT

dışpatent

PARTNER SPONSORLAR

INVOKAT
FİKRİ MÜLKİYET HİZMETLERİ

İSTANBUL PATENT A.Ş.

patra
TERCÜME

ÜSTÜN PATENT

teknopark
istanbul

USIMP[®]

Değerli sponsorlarımıza destekleri için çok teşekkür ederiz.

Raporda Neler Bulacaksınız?

Türkiye'nin teknoloji geliştirme-ticarileştirme yetkinliğinin patent verisi ile analizi ve patent ekosistemimizin genel görünümü.

- **Türkiye'nin Patent Performansı**
 - Türkiye Patent Başvuruları
 - Şehirlerin Performansı
 - PCT Başvuruları
 - Avrupa Patent Başvuruları
 - Buluşlarını Türkiye'de Koruyan Ülkeler ve Firmalar
- **Patent Vekillerinin Performansı**
- **Patent Şampiyonu Firmalar**
- **Patent Şampiyonu Üniversiteler**
- **20 Teknoloji Segmentinde Patent Şampiyonları**
 - Yıllara Göre Başvuru Eğilimleri
 - Teknoloji Segmentlerine Göre Patent Şampiyonu Firmalar ve Üniversiteler
- **Patent Ticarileştirme Şampiyonu Üniversiteler**
 - Temel İstatistikler
 - Şampiyon Üniversiteler
 - Ticarileştirme ve Ödeme Modelleri
- **Patentpreneurs: Patentli Startupların Performansı**
 - Temel İstatistikler
 - Yatırım İstatistikleri
 - Patent Şampiyonu Startup Firmalar
 - Yatırım Alan Patentli Startup Firmalar
 - Patentli Startup Firmalara Ev Sahipliği Yapan Teknoparklar

Patent Verisinin Gücü

Patent Verisinin Stratejik Kullanımı

Hayatımızı değiştiren yeni teknolojilerin ortaya çıkışı son yıllarda oldukça ivme kazandı. Geliştirilen her yeni teknoloji, inovasyon dünyamızı şekillendirmeye aday oluyor. Bazıları başarılı bir şekilde ekonomik hayata katılıyor ve insanoğlunun kullanımına sunuluyor, bazıları ise sadece teknolojik gelişim olarak literatürdeki yerini alıyor. Bu teknolojileri geliştiren ülkeler, firmalar, üniversiteler ve girişimler her zaman bir yarış içinde ve hepsi teknoloji dünyamızı değiştirmeyi çabalamakta.

Peki çok hızlı değişen bu teknoloji gelişiminin izlenmesinde ve takip edilmesinde hangi yöntemleri kullanıyoruz? Teknoloji yarışında kimin kimden ne kadar üstün olduğunu ya da yıllara göre teknoloji gelişim trendlerinin değişimini nasıl ölçümlüyoruz? “Yenilikçi teknoloji geliştirme” ve “inovasyon” kavramlarını konuşmaya başladığımızda, bu kavramlar karşımıza “rekabet avantajı yakalama” stratejisini çıkarıyor, bu da patent bilgisinin stratejik kullanımını ve patent verisinin gücünden yararlanma yaklaşımını ön plana getiriyor.

Bildiğiniz gibi patent dokümanları, başvuru tarihinden itibaren en geç 18 ay sonra herkesin ulaşabileceği bir şekilde patent veritabanlarında yayınlanır. Teknoloji geliştiren kişiler ve kurumlar, yayınlanan patentleri düzenli olarak takip ederek hem kendi alanlarında tekerleği yeniden icat etmek zorunda kalmazlar, hem yeni teknolojileri takip ederek ilham alırlar hem de rakiplerinin hangi teknolojiler üzerine yoğunlaştıklarını tespit edebilirler. Bu çerçevede, patent dokümanlarında yer alan bilgilerin etkin bir pazar araştırması ve rekabet analizi için kullanılabilecek önemli araçlarından bir tanesi olduğu söylenebilir.

Yenilikçi teknolojilerin gelişiminin ölçümlenmesinde, ülkelerin ve kurumların inovasyon performanslarının karşılaştırılmasında ve her bir sektör özelinde mega, makro ve mikro trendlerin izlenmesinde kullanılan parametrelerden biri de patent verisi olduğu için, bu rapordaki çıkarımlar, yayınlanan patent verilerinin analiz edilmesiyle elde edilmiştir.

Türkiye’nin teknoloji geliştirme ve ticarileştirme yetkinliğinin patent verisi ile ölçümü

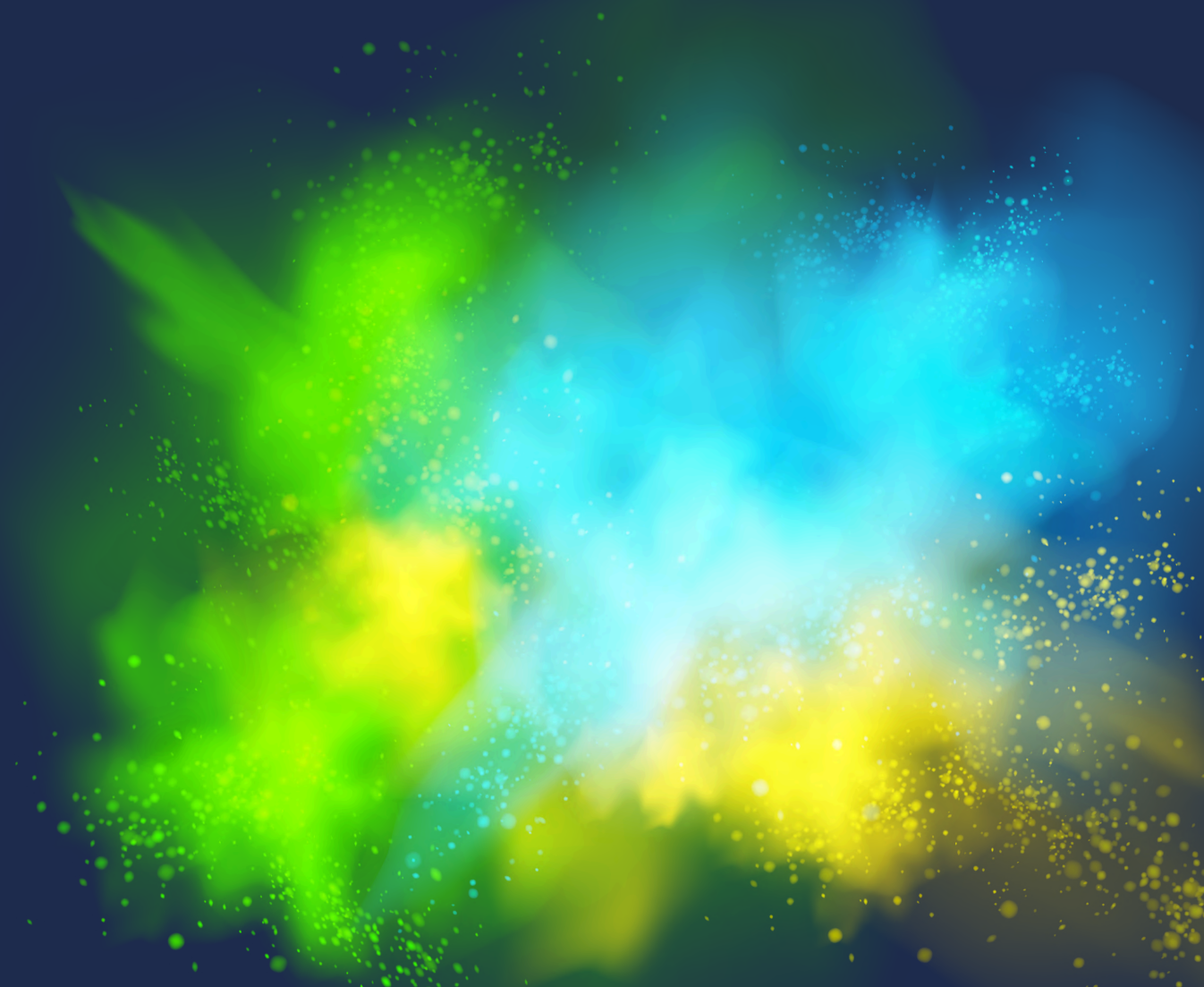
Türkiye’de patent stratejilerine verilen önem, gelişmiş ülkeler seviyesinde olmasa da giderek artmakta. Özellikle, globalde rekabet avantajı yakalama ihtiyacı sebebiyle Türkiye’deki hızlı büyüme odaklı firmaların patente olan ilgileri hızla artıyor. Çünkü patentin, rekabette savunma amacıyla kullanımının yanı sıra ofansif olarak rakipleri tehdit etme ve lisanslama yoluyla gelir elde etme aracı olarak kullanıldığı bir dönemdeyiz. Patent sahiplerinin, rakiplerinin kendi ürünlerini taklit etmelerini engellemeleri yeterli gelmiyor, portföylerindeki patentlerinden değer üretmeleri de gerekiyor. Diğer yandan patentler; firmaların, üniversiteler ve startuplar ile işbirliği geliştirme süreçlerinde kullandıkları önemli bir enstrüman olarak karşımıza çıkıyor. Yapılan araştırmalar, patent sahibi üniversitelerin ve startupların, büyük firmalar ile işbirliği geliştirme (lisanslama, ortaklık, satın alma gibi) süreçlerinde patenti olmayanlara göre daha başarılı olduklarını gösteriyor. Ayrıca EPO tarafından yayınlanan raporun sonuçlarına göre patenti olan startup firmalar olmayanlara göre 6.4 kat daha fazla yatırım alma şansına sahip oluyor.

Türkiye’nin patent performansının, diğer ülkelere göre (G-20 ve Avrupa Ülkeler gibi) geride olduğu bir gerçek ancak ülkemiz, mevcut yetkinlikleri ve kaynakları bakımından bu performansını geometrik olarak büyütme potansiyeline sahip durumda. Mevcut durumda, Türkiye’deki firmaların, üniversitelerin, girişimcilerin veya bireysel buluşçuların tamamının 2024 yılında yaptıkları toplam patent başvurusu sayısı 10.186 iken, SAMSUNG firmasının 2024 yılında sadece ABD’de tescil edilen patent sayısı 6.337 (Kaynak: IFI Claims). Bu karşılaştırma bize, patent ile rekabet avantajı sağlayabilecek yenilikçi teknolojilerin geliştirilmesi konusunda sıçrama yaparak ilerlememiz gerektiğini gösteriyor.

Bu bilgiler ışığında, Türkiye’nin teknoloji geliştirme ve ticarileştirme yetkinliklerinin patent verisi ile ortaya çıkarılması amacıyla gerçekleştirdiğimiz analizin sonuçlarını detaylıca inceleyebiliriz.

Türkiye'nin Patent Performansı

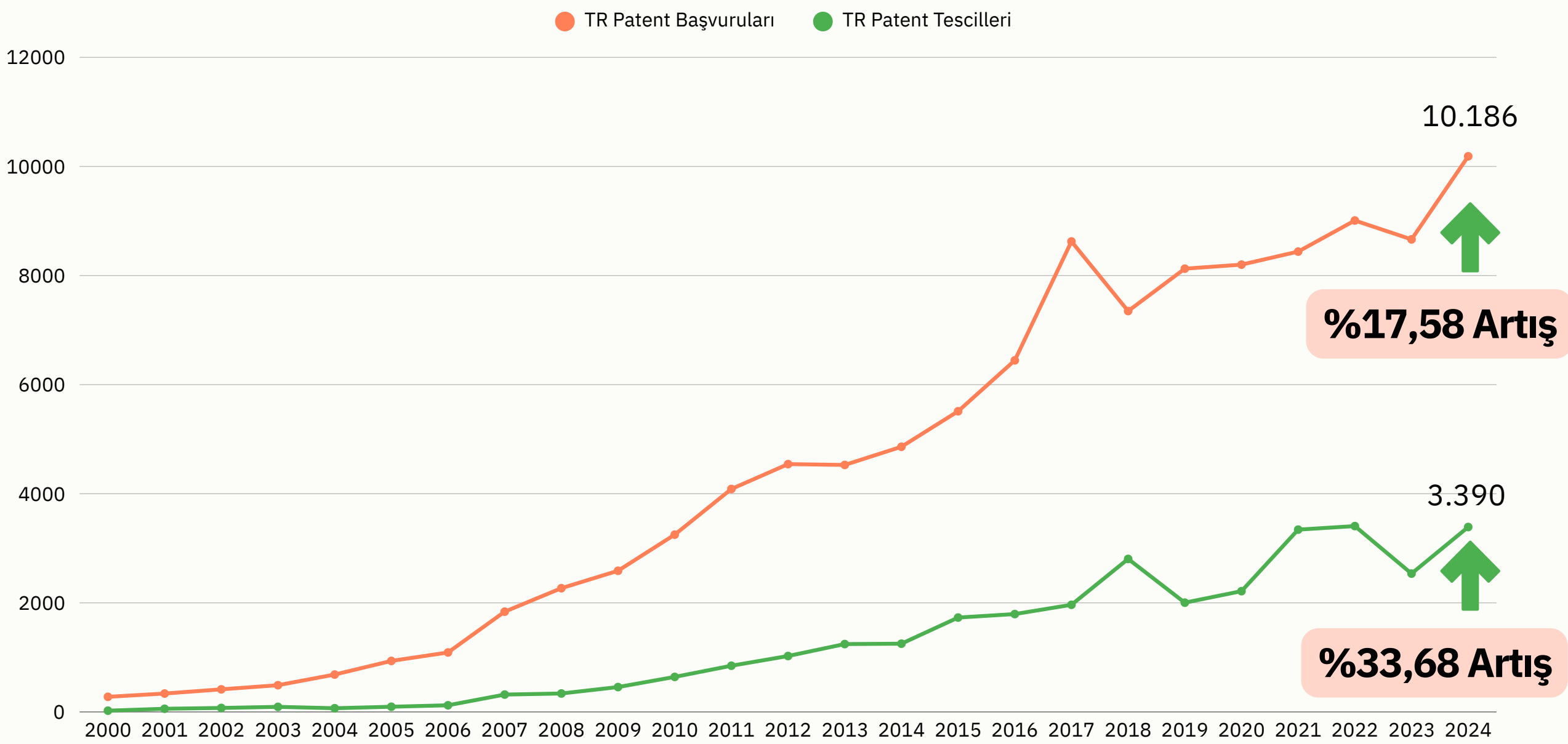

Türkiye Patent Başvuruları

Türkiye'deki kurumların ve kişilerin Türk Patent ve Marka Kurumu'na yaptıkları başvuruların analizi.

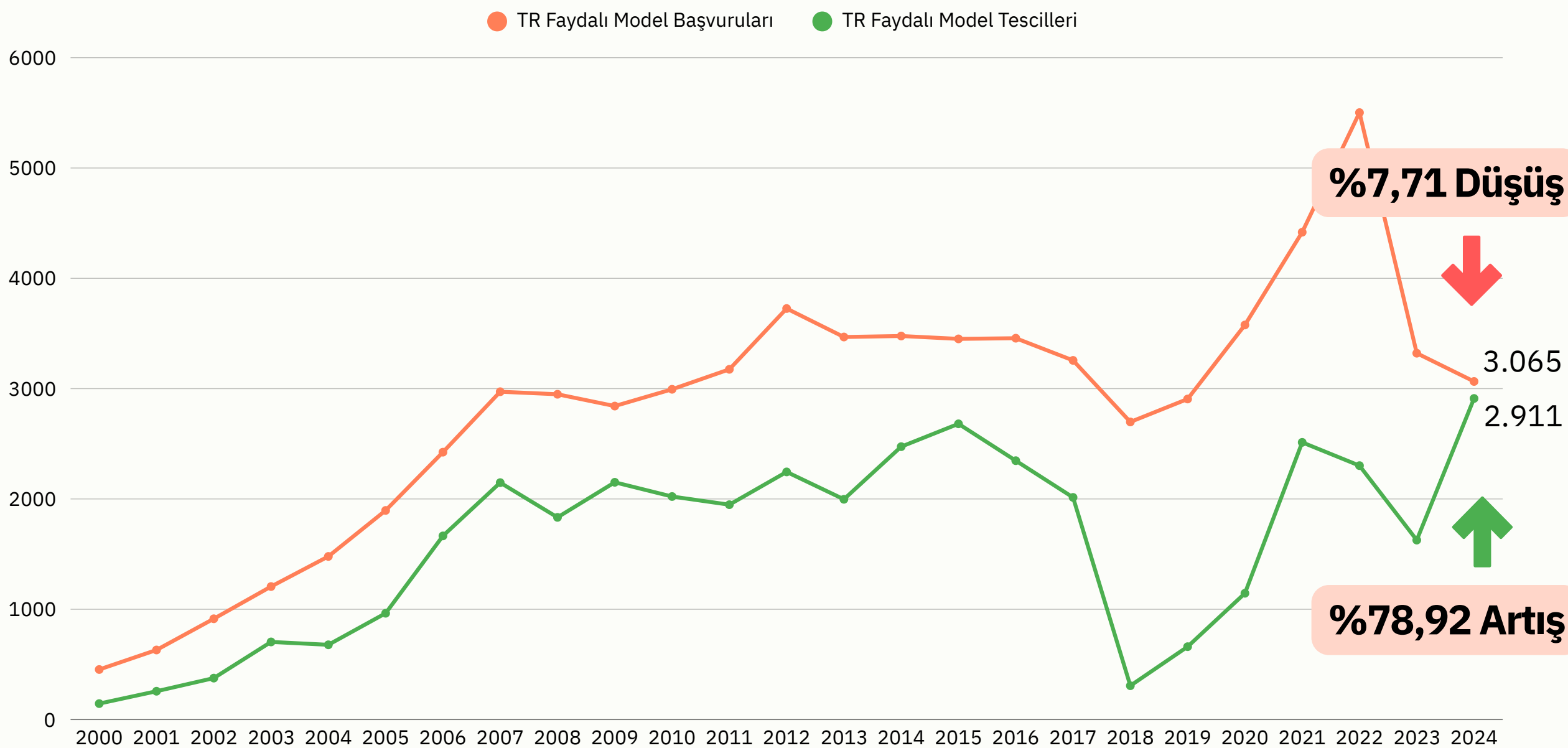
31 Aralık 2024 tarihi itibariyle Türkiye'de faaliyet gösteren tüm kurumlar (firmalar, üniversiteler, araştırma merkezleri, startup firmalar ve bireysel buluşçular) tarafından Türk Patent ve Marka Kurumu'na yapılan patent başvurularında (ilk başvuru tarihine göre) 2024 yılında **%17,58 oranında bir artış** gerçekleştiği görülmektedir. 2024 yılında tescil edilen (belge alan) patent sayısında ise **%33,68 oranında artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Faydalı model başvurularında 2024 yılında %7,71 oranında düşüş gerçekleşmesine rağmen, tescil edilen faydalı model sayısında %78,92 oranında önemli bir artış meydana geldi.

PATENT BAŞVURULARI VE TESCİLLER

Kaynak: TÜRKPATENT

FAYDALI MODEL BAŞVURULARI VE TESCİLLER

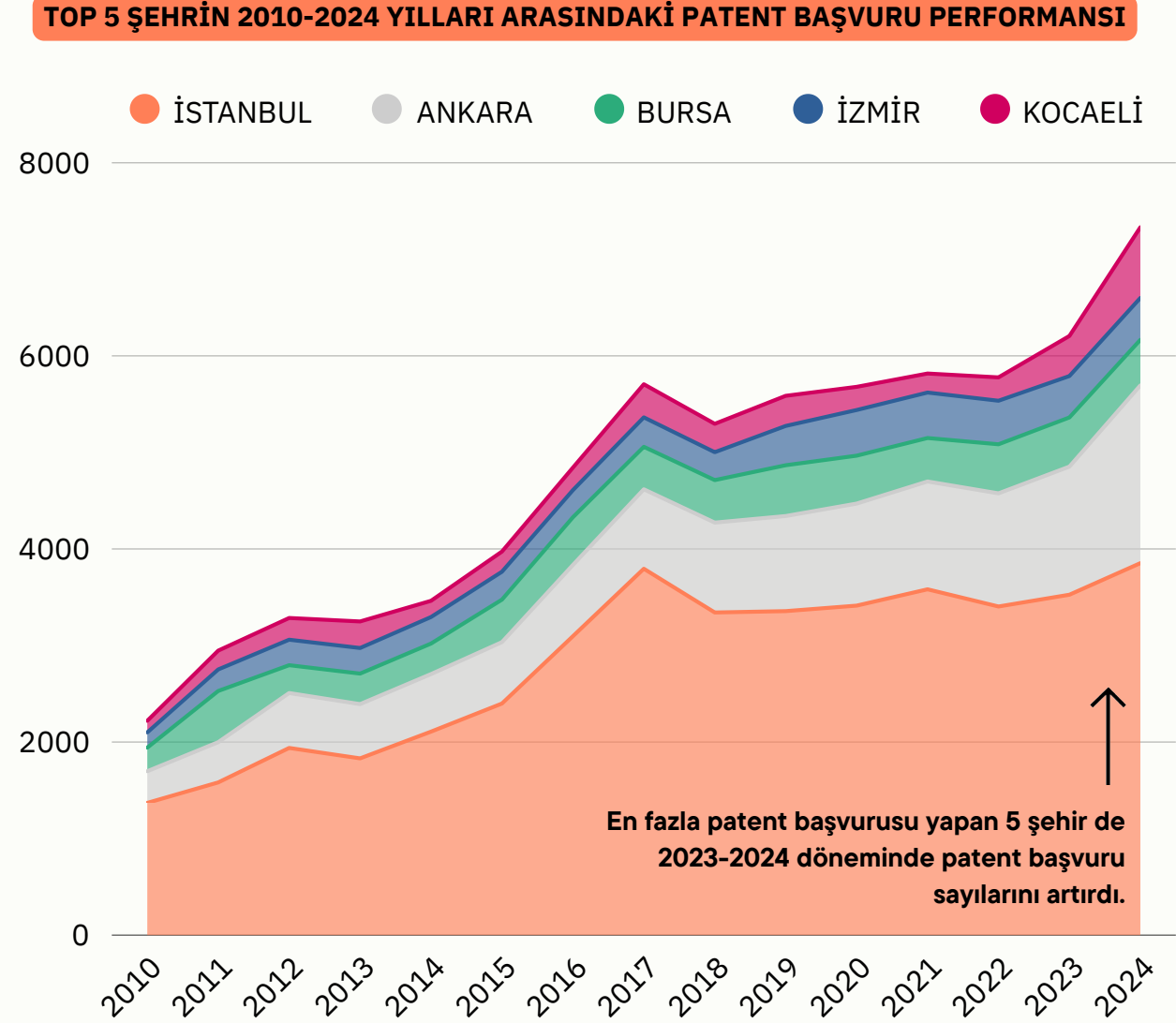
Şehirlerin Performansı

BAŞVURU - TOPLAM

Türk Patent ve Marka Kurumu'na yapılan patent başvurularının analizine göre şehirlerin performansları.

Türkiye'nin teknoloji geliştirme yetkinliğinin patent verisi ile ölçümlenmesinde bir değer kıyaslama yöntemi şehir analizleridir. Bu kapsamda, Türk Patent ve Marka Kurumu'na yapılan patent başvurularının en çok hangi şehirlerden yapıldığı ve hangi şehirlerin son yıllarda ön plana çıktığı analiz edilmiştir.

1995-2024 yılları arasında toplamda en fazla patent başvurusu yapılan 5 şehrin sırasıyla; **İstanbul, Ankara, Bursa, İzmir ve Kocaeli** olduğu tespit edilmiştir. Bu 5 şehrin patent başvurularında gösterdiği performans yıllara göre sağ taraftaki grafikte gösterilmiştir.

Türk Patent ve Marka Kurumu'na yapılan patent başvurularına göre analiz edilmiştir. Faydalı model başvuruları dahil değildir. Veri Kaynağı: TÜRKPATENT

Okan Çan
Senior Partner

DERİŞ

Soley Çoban
Senior Associate

Deriş, 2024 Yılına Patent Açısından Değerlendiriyor.

UPC ve AB Ulusal Mahkemelerinin Türk Şirketler Üzerindeki Yetkisi

Birleşik Patent Mahkemesi (UPC) 2023'ten beri Avrupa'daki patent uyuşmazlıklarında 17 AB ülkesini kapsayan tek mercili bir çözüm sunuyor. UPC sistemi sadece AB ülkelerinin dahil olabileceği bir yargılama sistemi olduğundan Türkiye birleşik patent (unified patent) korumasından yararlanamamaktadır. Avrupa Patent Sözleşmesi (EPC) ise 2000 yılından beri Türkiye'nin de taraf olduğu Avrupa Patent Ofisi nezdinde tek bir başvuru ile Türkiye de dahil birçok ülkede patent koruması sağlayan uluslararası bir anlaşmadır.

2024'teki Fujifilm v. Kodak kararı, davalının Almanya'da yerleşik olması sayesinde UPC'nin bir Avrupa patentinin Birleşik Krallık'ta gerçekleşen ihlâlini inceleyebileceğini ortaya koydu. BSH v. Electrolux kararı (Şubat 2025) ise, davalının AB'de ikametgahı olması hâlinde ulusal AB mahkemelerinin AB dışında gerçekleşen patent ihlâlini de inceleyebileceğini gösterdi.

Her iki karar da Avrupa mahkemelerine sınır ötesi yetki tanıdığına göre "EPC üyesi ama UPC üyesi olmayan Türkiye bakımından bu ne anlama geliyor?" sorusunu gündeme getirmektedir. Aşağıda, Türk şirketlerinin Avrupa patentlerini ihlâl etmesi hâlinde hangi mahkemenin hangi koşullarda devreye gireceğini ele almaktayız.

1. Türk şirketin AB'de ikametgahı yoksa

Bir Avrupa patentinin ihlali ile ilgili fiiller tamamen Türkiye sınırları içerisinde kalıyorsa ve davalının AB'de ikametgahı yoksa; AB/UPC bölgesinde herhangi bir ihlâl eylemi meydana gelmemektedir ve Türk şirketini AB ile bağlayacak bir unsur bulunmamaktadır. Dolayısıyla UPC'nin veya AB ulusal mahkemelerinin ne tazminat ne de tedbir kararı verme yetkisi doğar. Patent sahibi haklarını, Avrupa patentinin Türkiye'deki validasyonuna dayanarak, Türk mahkemeleri önünde ileri sürmek zorundadır.

2. Türk şirketin AB'de ikametgahı varsa

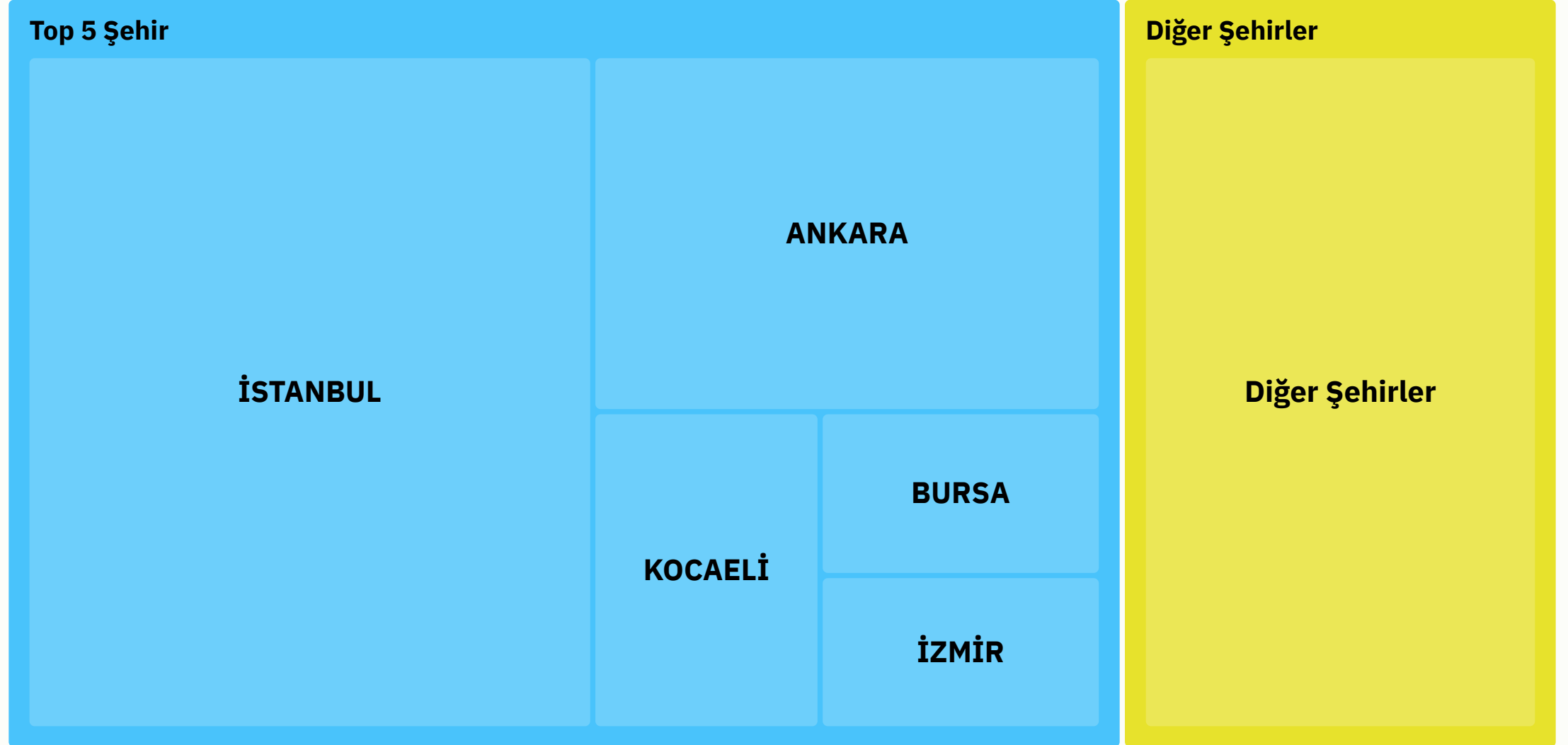
Yeni kararlara göre davalının AB'de ikametgahı varsa, Türkiye'de valide edilmiş bir Avrupa patentinin ihlali ile ilgili UPC'nin ve AB ulusal mahkemelerinin Türk şirketler hakkında yetkisi doğmaktadır. Kararlar doğrultusunda, UPC ve ulusal mahkemeler patent ihlalinin durdurulması için birçok ülkede geçerli olmak üzere tedbir kararı verebilir gibi gözükmektedir. UPC, bu yetkisini, Brüksel IB Tüzüğü'nün 71b (3) maddesine dayandırmaktadır ("longarm").

Burada pratik engel, kararların Türkiye'de gerçekleşen fiiller hakkında uygulanması olacaktır. AB sınırlarında uygulanacak bir tedbir ithalat ve ihracat fiilleri hakkında derhâl etkisi olacaktır. Benzer şekilde, Türk şirketin AB'de malvarlığı varsa zararların tazmini için bunların haczedilmesi mümkün olabilir. Öte yandan; Türkiye'de gerçekleşen üretim gibi fiillerin durdurulması ve zararın tazmini için kararın Türkiye'de tanınması ve tenfizi gerekir ki bu süreç zaman alabileceği gibi Türk mahkemeleri tarafından bu talebin nasıl karşılanacağı da merak konusudur.

Sonuç olarak, UPC'nin ve AB ulusal mahkemelerinin Türk şirketleri karşısında ne kadar etkili olacağı, Türk şirketin AB'de ikametgahı bulunmasına ve Türk mahkemelerinin Avrupa'daki kararları nasıl değerlendireceğine bağlıdır. UPC ve AB ulusal mahkemeleri tek dava ile hem AB içinde hem de Türkiye'deki ihlali durdurulabilecek güçlü bir araç hâline gelebilecektir.

Top 5 Şehir, 2024 yılında yapılan toplam patent başvurusunun %72'sine sahip

Şehirlerin Performansı

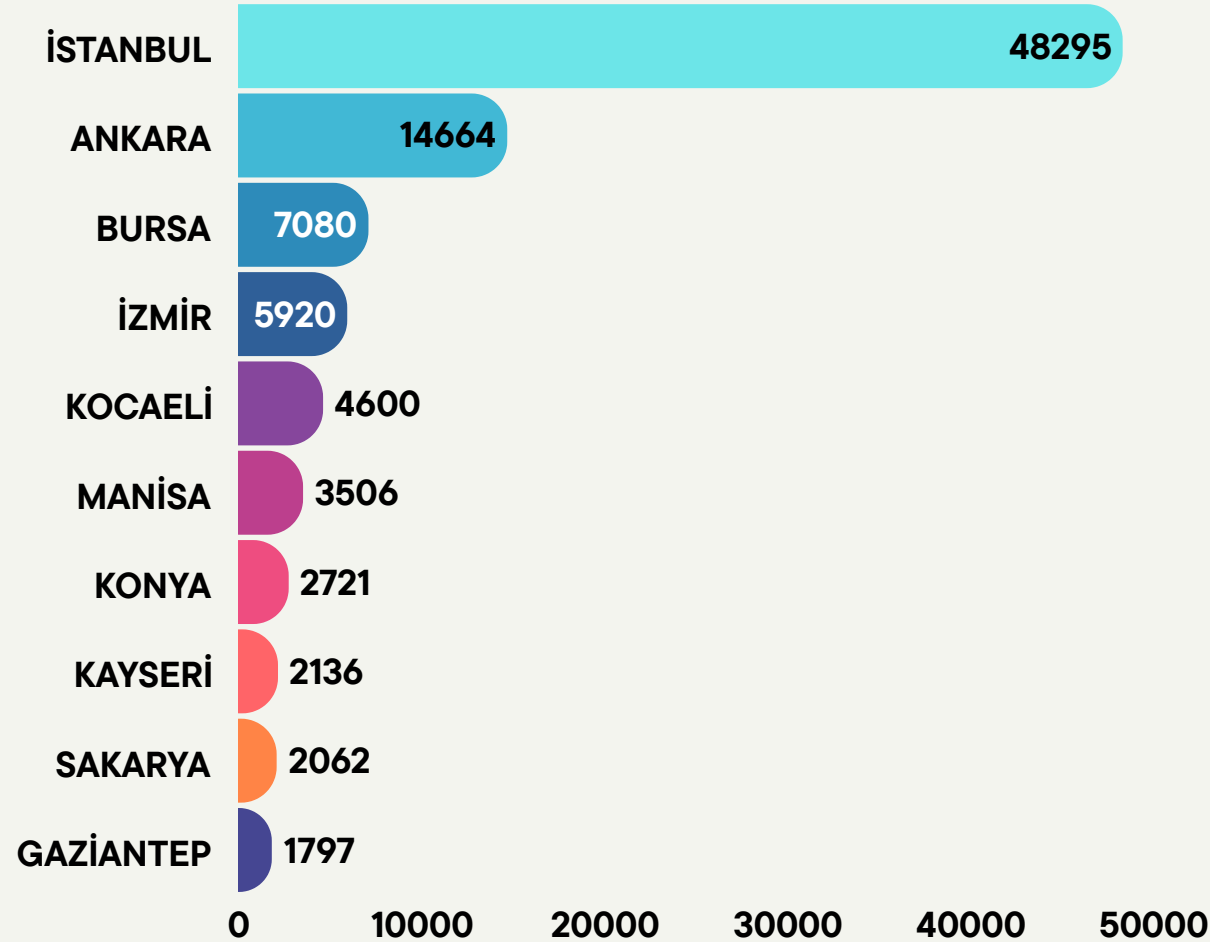
BAŞVURU - TOPLAM

Türk Patent ve Marka Kurumu'na yapılan patent başvurularının analizine göre şehirlerin performansları.

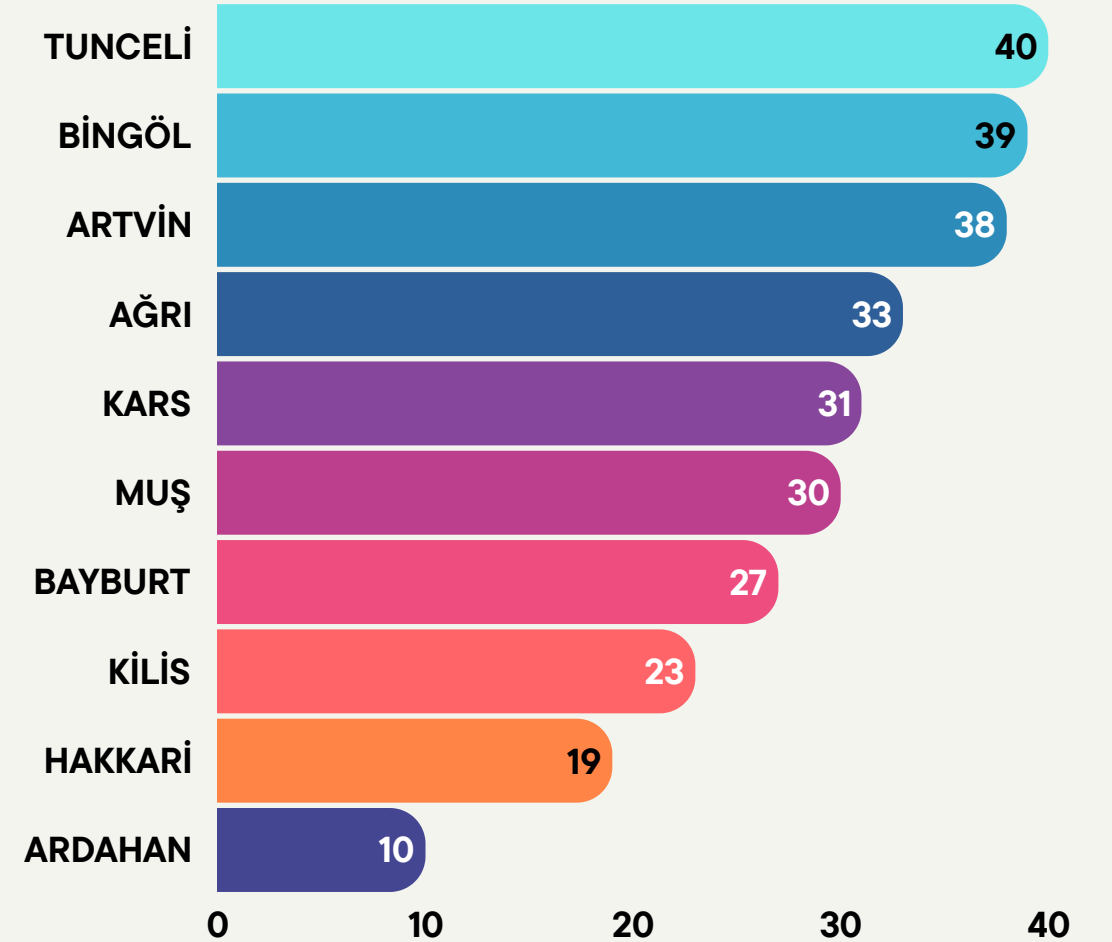
1995-2024 yılları arasında toplamda en fazla patent başvurusu yapılan şehir beklendiği üzere **İSTANBUL** oldu. İkinci sırada **ANKARA'nın**, üçüncü sırada ise **BURSA'nın** yer aldığı görülmektedir.

Ardahan, Hakkari ve Kilis'in ise 2024 yılı sonu itibariyle toplamda en az patent başvurusu yapılan üç şehir oldukları tespit edilmiştir.

EN FAZLA PATENT BAŞVURUSU YAPAN 10 ŞEHİR

EN AZ PATENT BAŞVURUSU YAPAN 10 ŞEHİR

Türk Patent ve Marka Kurumu'na yapılan patent başvurularının analizine göre şehirlerin performansları.

2024 yılında Türk Patent ve Marka Kurumu'na yapılan patent başvuru sayılarına göre, **İSTANBUL** yine birinci sırada yer alırken, onu sırasıyla **ANKARA**, **KOCAELİ**, **BURSA** ve **İZMİR** takip ediyor.

Diğer yandan, BURSA ve İZMİR, 2024 yılında birer basamak geriledi. Sanayi kenti MANİSA, 2024 yılında da ilk 10'a giremedi ve TRABZON'un ardından 17. sırada yer aldı. Diğer sanayi kenti KOCAELİ ise, patent başvuru sayısını %76,4 oranında artırdı ve 3. sıraya yükseldi. GAZİANTEP, patent başvuru sayısını 2024 yılında %110 oranında artırmasına rağmen 11. sırada kaldı. ELAZIĞ, bu sene çok iyi bir performans gösterdi ve başvuru sayısını %90 artırdı, 2024 yılında 13. sırada yer aldı. Benzer şekilde, TRABZON'da başvuru sayısını %86 artırdı ve 16. sırada yer aldı.

2024 Sıralaması	2023 Sıralaması	Şehir	2024 Patent Başvuru Sayısı	2023 Patent Başvuru Sayısı	Değişim
1	1	İSTANBUL	3853	3526	9,3%
2	2	ANKARA	1841	1327	38,7%
3	5	KOCAELİ	732	415	76,4%
4	3	BURSA	472	509	-7,3%
5	4	İZMİR	434	429	1,2%
6	7	SAKARYA	211	199	6,0%
7	6	KAYSERİ	206	233	-11,6%
8	16	SAMSUN	164	63	160,3%
9	8	KONYA	159	181	-12,2%
10	10	ANTALYA	132	122	8,2%

2023 yılına göre sıralamadaki değişimini ifade etmektedir.

2024 yılı patent başvuru sayısına göre sıralanmıştır.

Şehirlerin Performansı

TESCİL - TOPLAM

Şehirlerin patent tescil analizinde, tescil edilen (belge alan) yerli patentlerin en çok hangi şehirlerden alındığı ve hangi şehirlerin son yıllarda ön plana çıktığı belirlenmiştir.

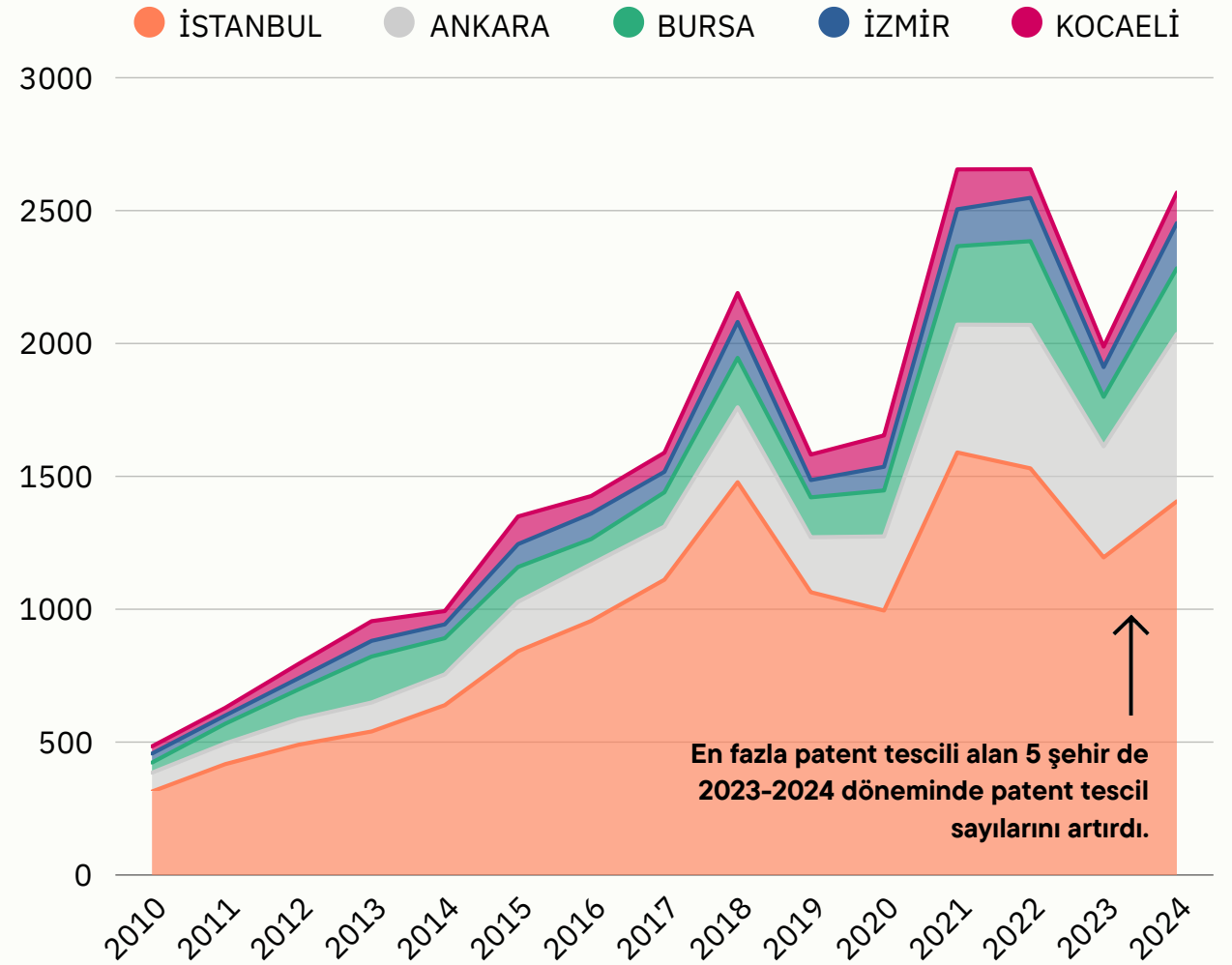
1995-2024 yılları arasında tescil edilen toplam patent sayısına göre ilk 5'te yer alan şehirlerin sırasıyla;

**İstanbul,
Ankara,
Bursa,
İzmir,
Kocaeli,**

olduğu tespit edilmiştir.

Bu 5 şehrin patent tescilinde gösterdiği performans yıllara göre yandaki grafikte gösterilmiştir.

TOP 5 ŞEHRİN 2010-2024 YILLARI ARASINDAKİ PATENT TESCİL PERFORMANSI

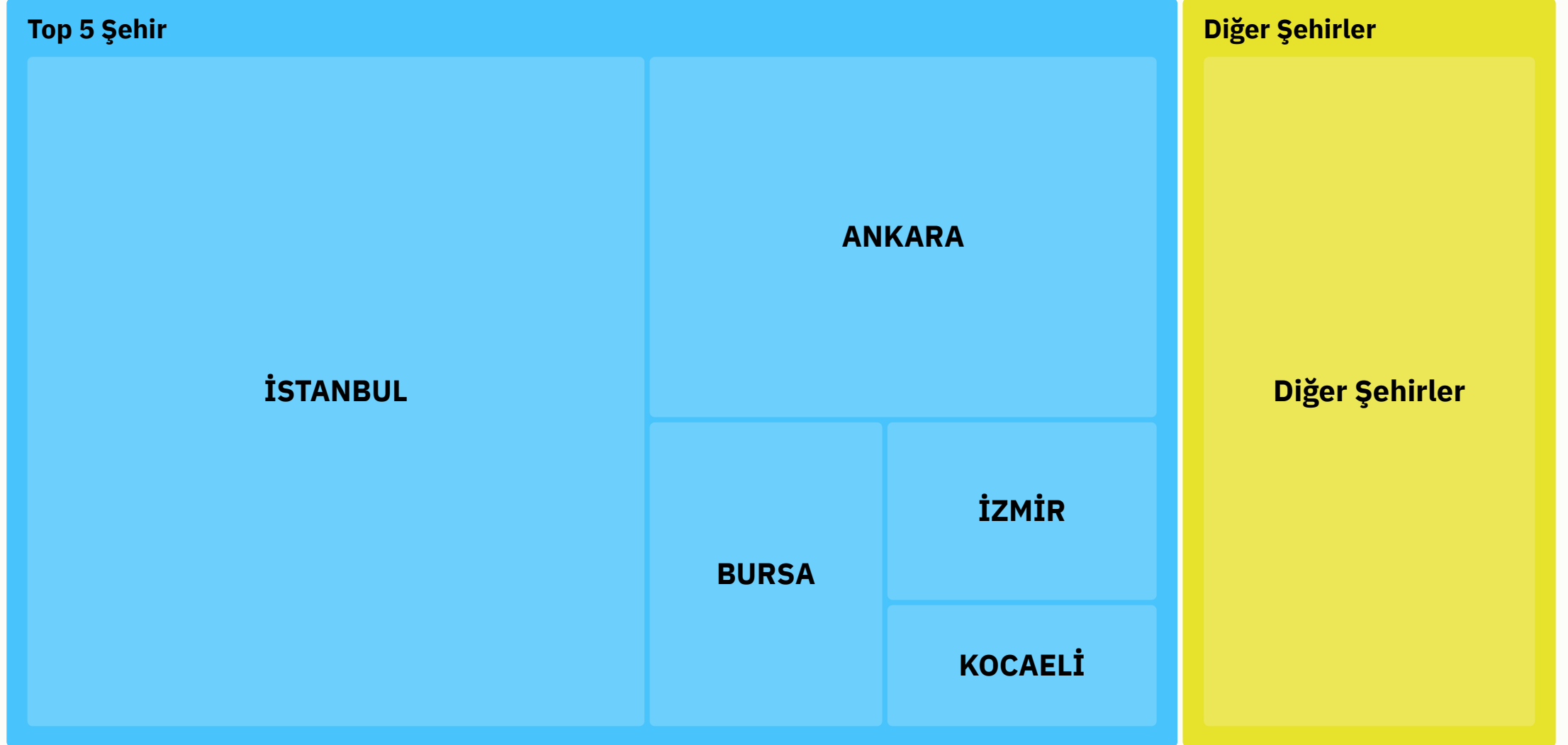

En fazla patent tescili alan 5 şehir de 2023-2024 döneminde patent tescil sayılarını artırdı.

Türk Patent ve Marka Kurumu'na yapılan patent başvuruları içinde tescil edilen patent sayılarına göre analiz edilmiştir. Faydalı model tescil sayıları dahil değildir.

Veri Kaynağı: TÜRKPATENT

Top 5 Şehir, 2024 yılında tescil edilen toplam patent sayısının %76'sına sahip

Türk Patent ve Marka Kurumu'na yapılan patent başvuruları içinde tescil edilen patent sayılarına göre analiz edilmiştir. Faydalı model tescil sayıları dahil değildir.

Veri Kaynağı: TÜRKPATENT

Şehirlerin Performansı

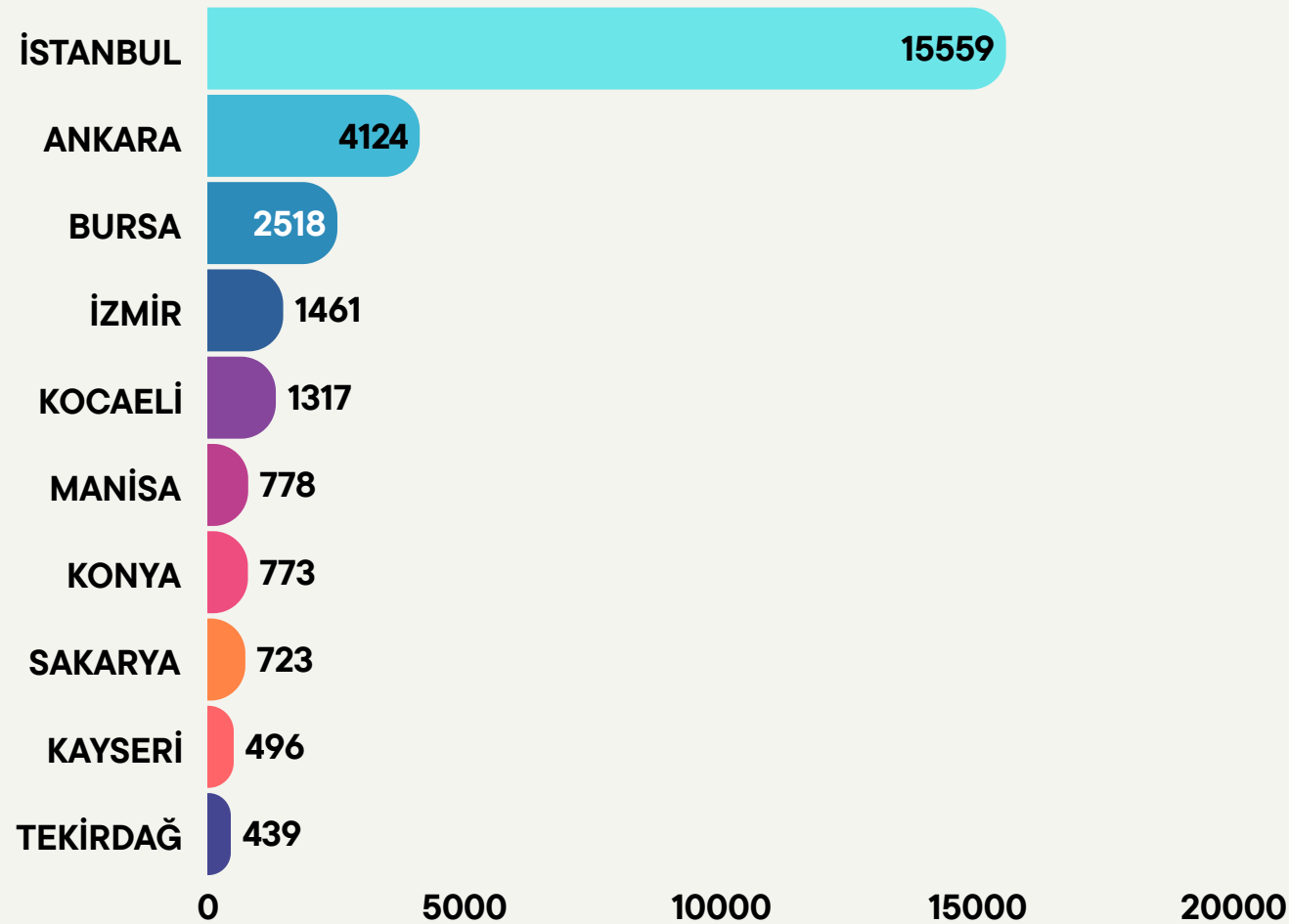
TESCİL - TOPLAM

Şehirlerin patent tescil analizinde, tescil edilen (belge alan) yerli patentlerin en çok hangi şehirlerden alındığı ve hangi şehirlerin son yıllarda ön plana çıktığı belirlenmiştir.

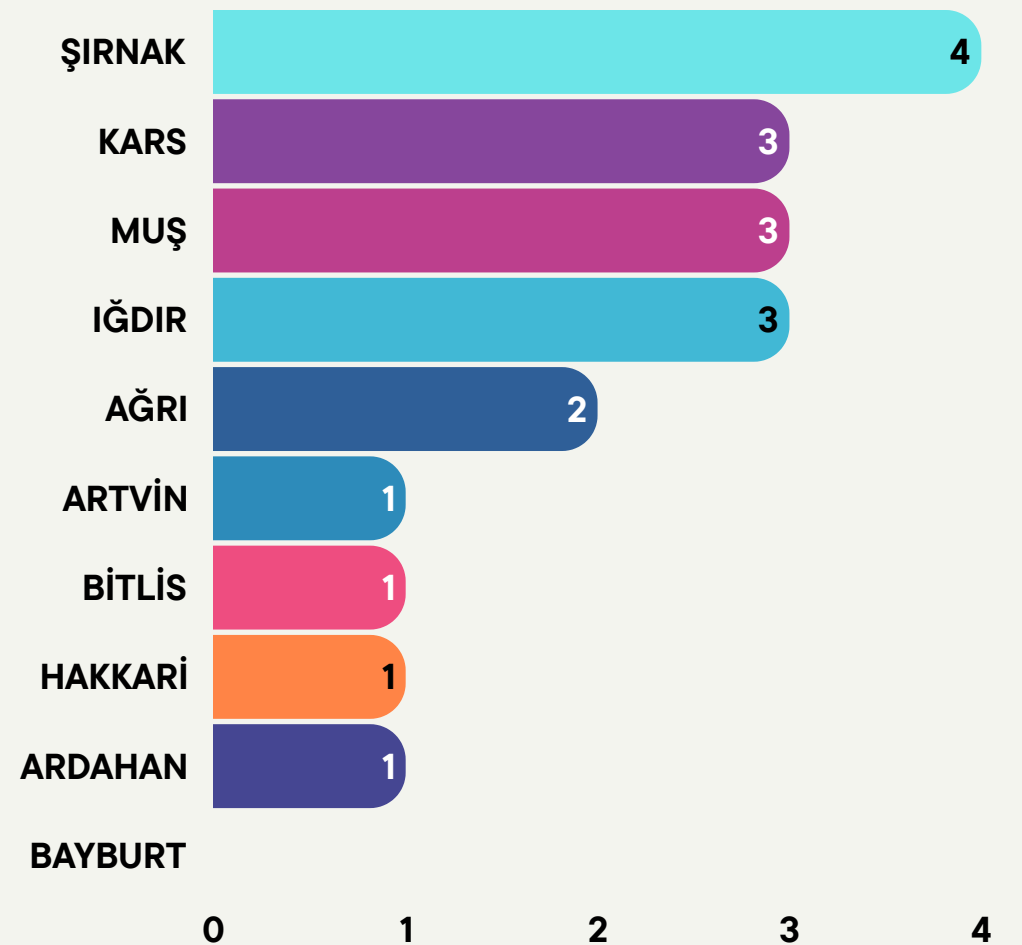
1995-2024 yılları arasında toplamda en fazla patent belgesi tescil alan şehir beklendiği üzere **İSTANBUL** olmuştur. İkinci sırada **ANKARA**'nın, üçüncü sırada ise **BURSA**'nın yer aldığı görülmektedir.

2024 yılı sonu itibariyle toplamda en az patent belgesi (tescil) alan şehirler sıralamasında ise **BAYBURT**, **ARDAHAN** ve **HAKKARİ** son sıralarda yer almaktadır. 2024 yılı sonu itibariyle, Bayburt şehrinin bugüne kadar hiç patent belgesine sahip olamadığı görülmektedir.

EN FAZLA PATENT BELGESİ ALAN 10 ŞEHİR

EN AZ PATENT BELGESİ ALAN 10 ŞEHİR

Şehirlerin patent tescil analizinde, tescil edilen (belge alan) yerli patentlerin en çok hangi şehirlerden alındığı ve hangi şehirlerin son yıllarda ön plana çıktığı belirlenmiştir.

Türk Patent ve Marka Kurumu verilerine göre 2024 yılında tescil edilen patent (patent belgesi) sayısında **İSTANBUL**'un listenin birinci sırasında yer aldığı görülmektedir. 2024 yılında, geçen sene ikinci, üçüncü ve dördüncü sıradaki şehirlerin konumları değişmemiştir.

Diğer yandan ilk 10'da yer alan şehirler içinde, tescil edilen patent sayısındaki değişim oranına göre **KAYSERİ**'nin performansı (%153 artış) dikkat çekmektedir, bu sene 2 basamak birden yükseldi ve 5. sıraya çıktı. **MANİSA** ise, 2023 yılında ilk defa bu sıralama listesinin dışında (11. sıradaydı) kalmıştı, ancak 2024 yılında yeniden ilk 10 tablosuna geri döndü.

2024 Sıralaması	2023 Sıralaması	Şehir	2024 Patent Belgesi Sayısı	2023 Patent Belgesi Sayısı	Değişim
1	1	İSTANBUL	1406	1195	17,7%
2	2	ANKARA	630	418	50,7%
3	3	BURSA	247	186	32,8%
4	4	İZMİR	170	112	51,8%
5	7	KAYSERİ	124	49	153,1%
6	5	KOCAELİ	115	77	49,4%
7	6	SAKARYA	109	66	65,2%
8	8	KONYA	59	40	47,5%
9	11	MANİSA	43	31	38,7%
10	10	ESKİŞEHİR	42	32	31,3%

2023 yılına göre sıralamadaki değişimini ifade etmektedir.

2024 yılı patent belge (tescil) sayısına göre sıralanmıştır.

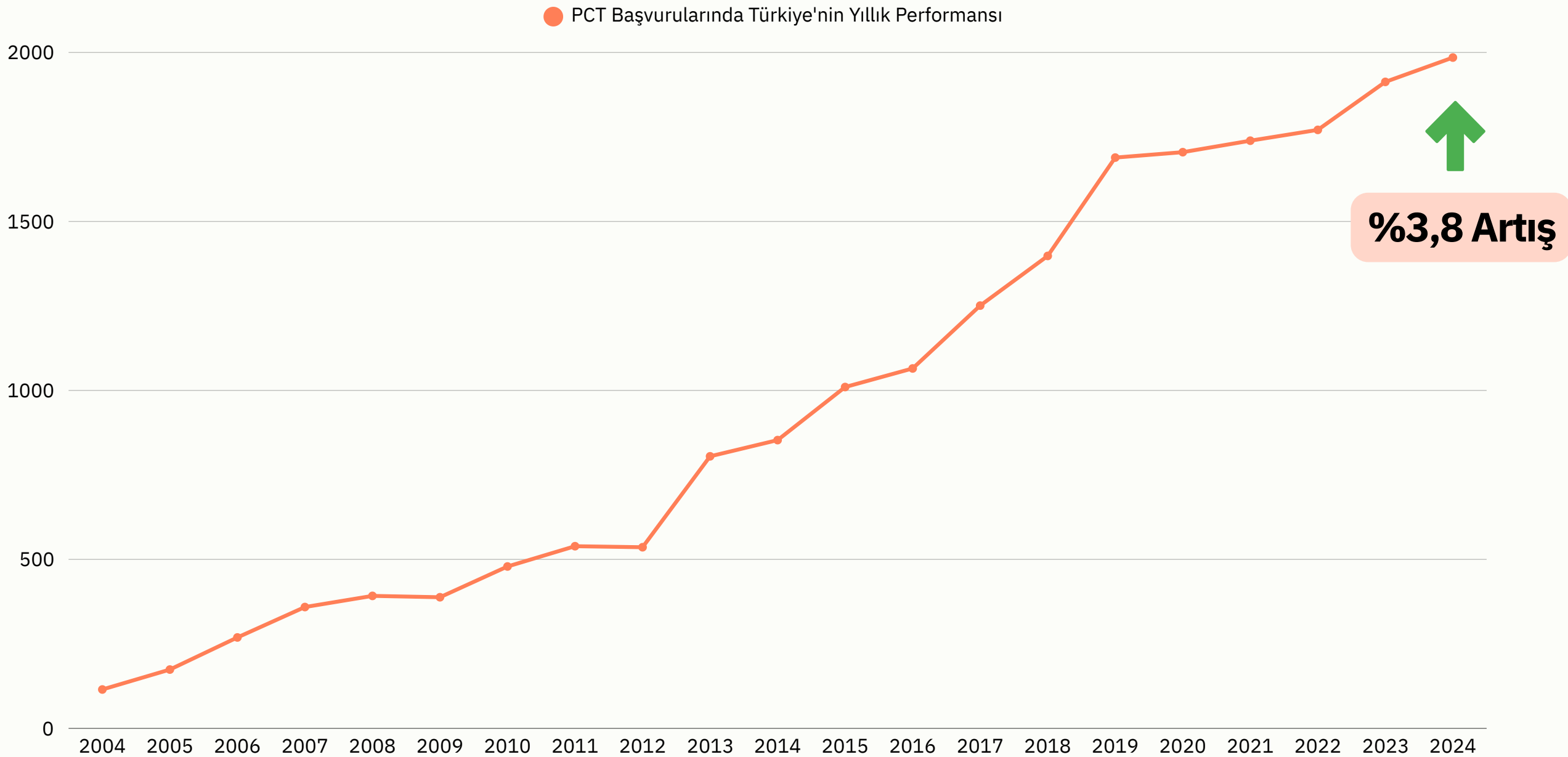
PCT Başvuruları

Türkiye'den yapılan PCT başvurularının analizi.

2024 yılında tüm dünyadan yapılan PCT başvuruları bir önceki yıla kıyasla %0,5 artış gösterdi ve 273.900'e yükseldi.

2024 yılında en fazla PCT başvurusu yapan ülkelerden Çin, ABD ve Japonya'nın yine zirvede yer aldığı global sıralamada; Türkiye, 1 basamak gerileyerek 15. sıraya yerleşti. WIPO'nun yayımladığı verilere göre; 2023 yılında 1913 olan PCT başvuru sayımız 2024 yılında **%3,8 artış** göstererek 1985'e yükseldi.

(2024 yılı PCT rakamları, WIPO tarafından 2025 yılı içerisinde güncellenebilmektedir)

Kaynak: https://www.wipo.int/pressroom/en/articles/2025/article_0003.html

Ekin Karakuş Öcal
Fikri Haklar Yön. Danışmanı

Burcu Levendoğlu
Operasyon Hizmetleri Direktörlüğü
Takım Lideri

Mürvet Çalık Canyurt
Operasyon Hizmetleri Direktörlüğü
Takım Lideri

Ankara Patent, 2024 Yılı Patent Açısından Değerlendiriyor.

Genel olarak, 2024 yılı, patent dünyasında belirgin eğilimlerin ortaya çıktığı ve özellikle teknolojik yönelimin de giderek daha dijital ve veri odaklı alanlara kaydığı bir dönem olmuştur. Özellikle yapay zeka (AI) odaklı patent başvurularında ciddi bir artış yaşandığını görüyoruz. Öte yandan, 2023 yılında olduğu gibi geçtiğimiz yıl da yeşil teknolojilere yönelik ilginin de hızla arttığı gözlemlenmiştir. Önceki yıllarda olduğu gibi bu yıl da “hücrel ağ sistemleri” konusunda oldukça stratejik patentler ve hukuki süreçler karşımıza çıkmıştır.

Geçtiğimiz yıl, Uluslararası Patent Sınıflandırması'nın (IPC) G sınıfı altında yer alan teknolojilere yapılan başvurularda belirgin bir artış dikkat çekmektedir. Bu sınıf içerisinde öne çıkan konular arasında, yapay zekâ destekli karar sistemleri, görüntü işleme tabanlı denetleme teknolojileri ve çeşitli sektörlerde entegre edilen sensör tabanlı çözümler bulunmaktadır. Bu alanlardaki büyüme, hem endüstriyel otomasyonun hem de akıllı altyapı sistemlerinin yaygınlaşmasına paralel olarak değerlendirilmelidir. OpenAI, Google DeepMind, NVIDIA ve Baidu gibi şirketler bu alanda öne çıkan başvuru sahipleri oldu. Bu şirketler arasındaki patent savaşlarını görmeye başladığımız 2024 yılı, bize bu savaşların daha uzun yıllar süreceğini de gösterdi.

Diğer yandan, H sınıfı altında özellikle elektronik haberleşme sistemlerine yönelik patent başvurularında da ciddi bir yoğunluk yaşanmıştır. Düşük güç tüketimli kablosuz iletişim protokolleri, Nesnelerin İnterneti (IoT) uygulamaları ve 5G/6G uyumlu donanım çözümleri bu alanda ön plana çıkan başvuru konuları arasında yer almıştır. Bu eğilim, geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi “hücrel ağ sistemleri”nin uzun süre patent stratejileri açısından merkezi bir konumda kalacağını göstermektedir.

Öte yandan, Y sınıfı altında değerlendirilen yeni teknolojilere ilişkin başvurular da 2024 yılı itibarıyla dikkat çekici bir yükseliş sergilemiştir. Özellikle akıllı enerji sistemleri, yeşil şehir çözümleri ve sürdürülebilir altyapı tasarımlarına yönelik buluşların patent başvurularında anlamlı bir artış yaşanmıştır. Kaldı ki, bu yıl Avrupa Patent Ofisi (EPO), bu tür çevreci buluşları teşvik etmek amacıyla özel hızlandırılmış patent süreçleri başlatmıştır.

Üniter Patent (UP) talepleri ve Birleşik Patent Mahkemesi (UPC) kararları son yıllarda olduğu gibi 2024 yılında da önemli konulardan biriydi. En önemli gelişmelerden biri olarak Romanya'nın da 2024 yılında UPC üyeliği için gerekli süreci tamamlayarak UPC ülkelerine dahil olmasını sayabiliriz. Böylece UPC üye ülke sayısı 01.09.2024 itibarıyla 17'den 18'e çıkmıştır. 2024 yılında onaylanan UP talepleri değerlendirildiğinde 28.123 UP talebinin 28.029 adedinin onaylanmış olması UP kabul sayısının yüksek olduğunu göstermektedir. En yoğun UP talebi, AB üyesi ülkelerden bunların arasında da en çok Almanya'dan- gelmiş; ikinci sırada ABD yer almış ve Japonya da üçüncü sırada yer almıştır. Türkiye'den ise EPO'ya 77 adet UP talebi yapılmıştır. Verileri firmalar ve patent konuları açısından değerlendirecek olursak, SIEMENS AG, JOHNSON & JOHNSON ve SAMSUNG GROUP'un 2024'te en çok UP talebi yapan firmalar olduğunu ve IPC sınıfına göre en çok sağlık teknolojileri, ölçüm teknolojileri, dijital iletişim ve bilgisayar teknolojilerinin önde geldiğini söyleyebiliriz.

UPC davalarına da kısaca bakacak olursak 01.06.2023'ten 2024 yılı sonuna kadar 1. Derece Mahkemesi'ne ulaşan dava sayısı 635 olmuştur ve bunların 239'u ihlal davası, 251'i ise karşı dava olarak açılmıştır. UPC'nin değerlendirdiği dava sayısı artarken 2024 yılında Standarda Esas Patentler ile ilgili UPC'nin ilk kararını da Panasonic vs. OPPO, FRAND kararı ile vermiştir. UPC'nin yayınlanan ilk yıllık raporuna göre 2024 yılı sonunda opt-out talepleri ise 549.977'ye ulaşmıştır.

Sonuç olarak, 2024 yılı, patent alanında dijitalleşme, sürdürülebilirlik ve uluslararası uyumun öne çıktığı bir dönem olarak kayda geçmiştir. Bu eğilimler, önümüzdeki yıllarda da patent stratejileri açısından sıkça karşımıza çıkmaya devam edecek gibi görünüyor.

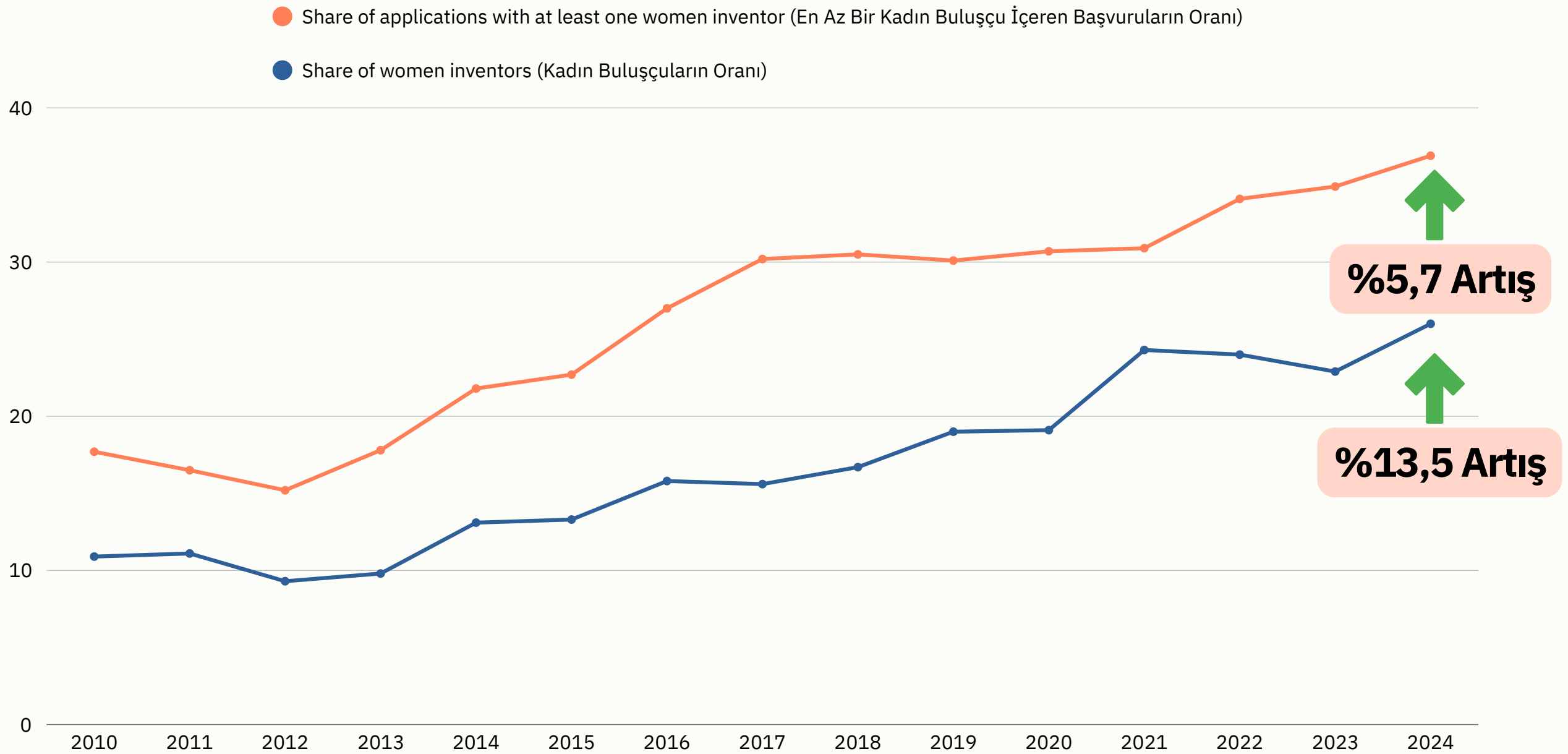
PCT Başvurularında Kadın Buluşçular

Türkiye'den yapılan PCT başvurularında yer alan kadın buluşçuların analizi.

2024 yılında Türkiye'den yapılan PCT başvurularının içinde yer alan tüm buluşçuların arasındaki kadınların yüzdesi (Kadın buluşçuların oranı) bir önceki seneye kıyasla **%13,5 oranında artış** gösterdi.

Diğer yandan, en az bir kadın buluşçu içeren başvuruların oranı ise 2024 yılında **%5,7 oranında arttı**.

Her iki oran da 2024 yılında zirveyi gördü.

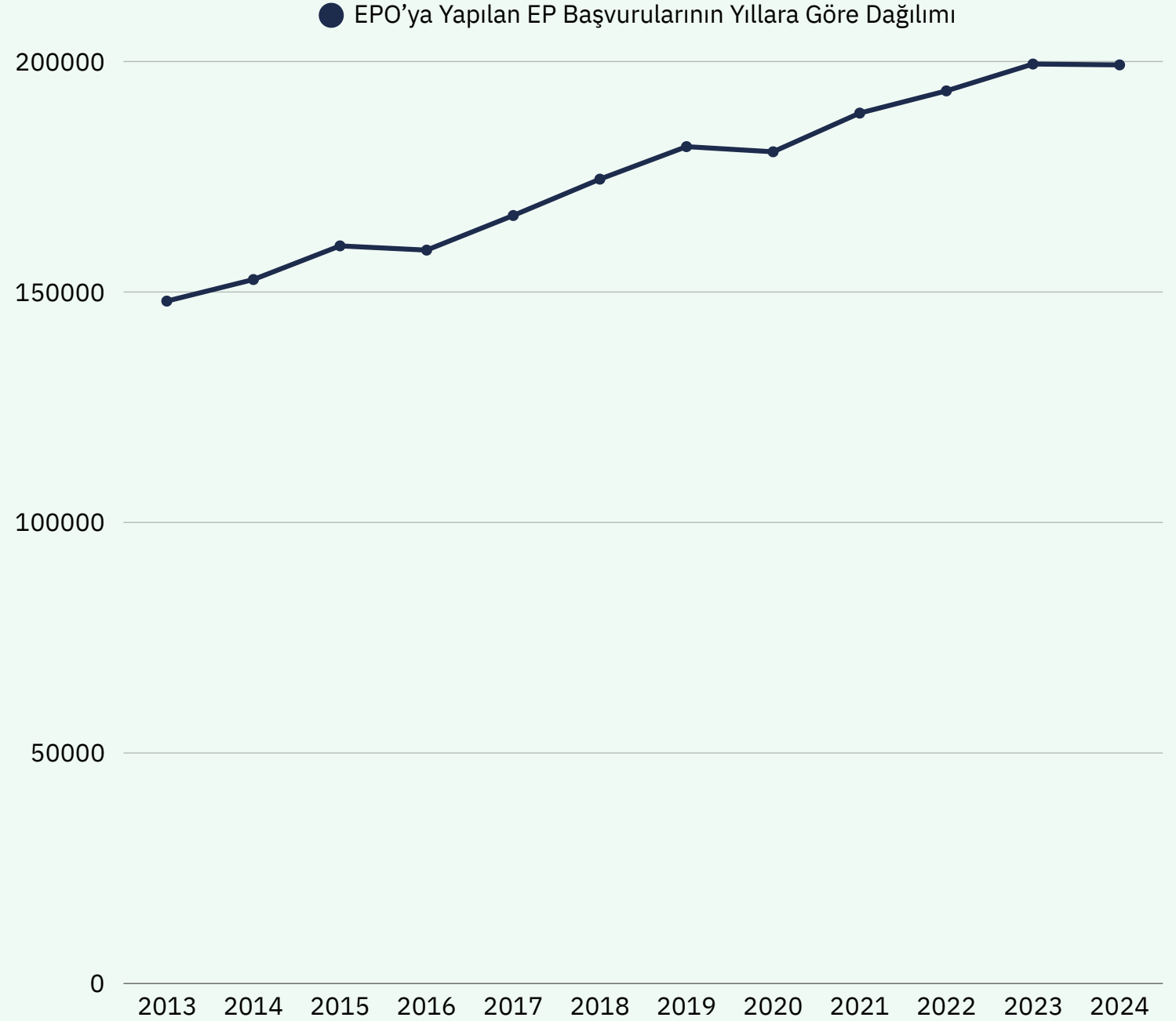
Kaynak: <https://www3.wipo.int/ipstats>

Share of Women Inventors (Kadın Buluşçuların Oranı): Bu oran, bir yıl içinde yapılan tüm PCT başvurularında yer alan tüm buluşçular arasında kadınların yüzdesini ifade eder.

Share of Applications with at Least One Woman Inventor (En Az Bir Kadın Buluşçu İçeren Başvuruların Oranı): Bu oran, bir yıl içinde yapılan tüm PCT başvurularının kaç tanesinde en az bir kadın buluşçu yer aldığını ifade eder

Avrupa Patent Başvuruları %0,1 düştü

2023-2024 yılları arasında, dünya genelinde yapılan Avrupa Patent Başvurularındaki değişim oranı

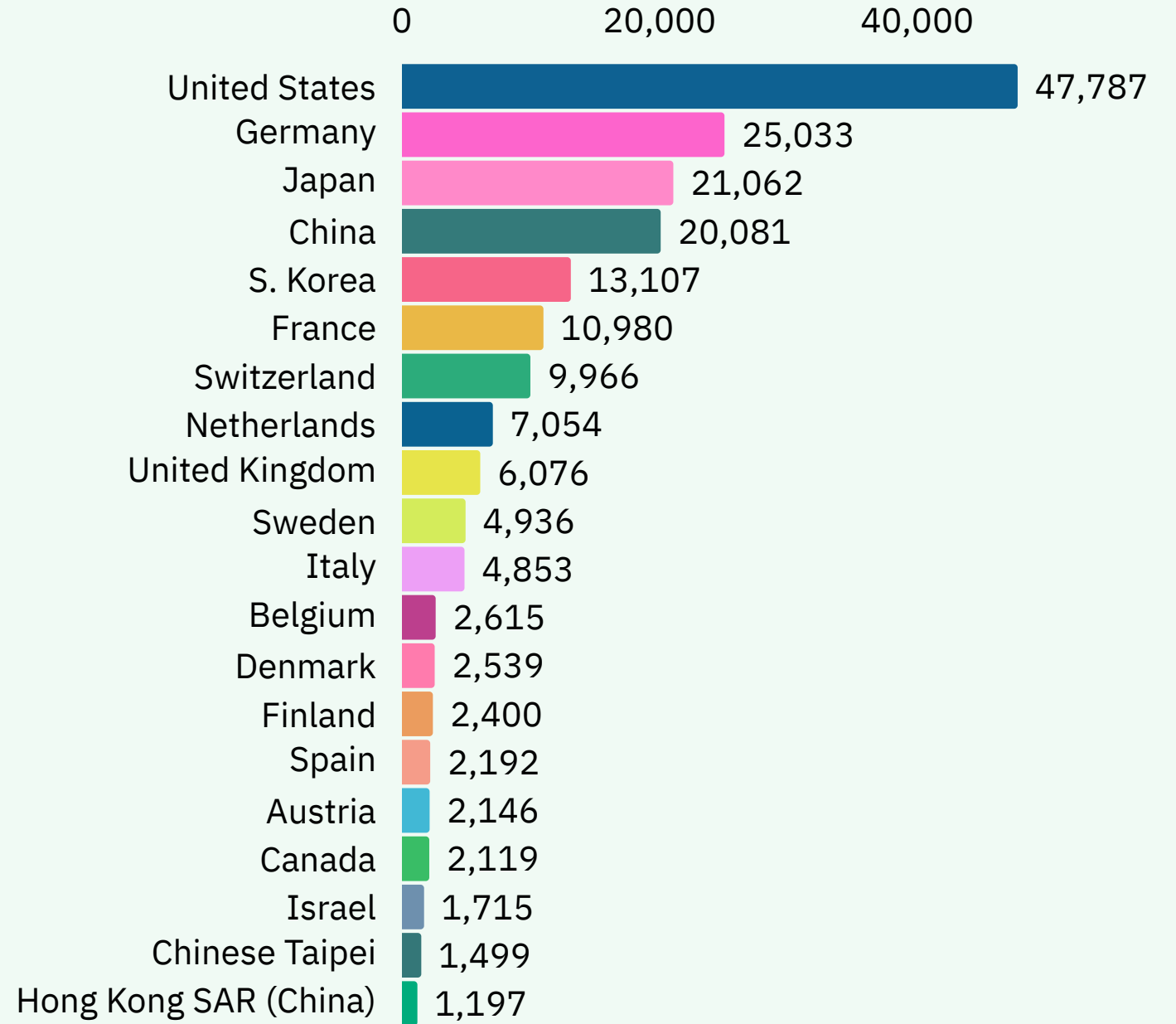

Kaynak: EPO

Avrupa Patent Başvuruları

ABD 1. Sırada

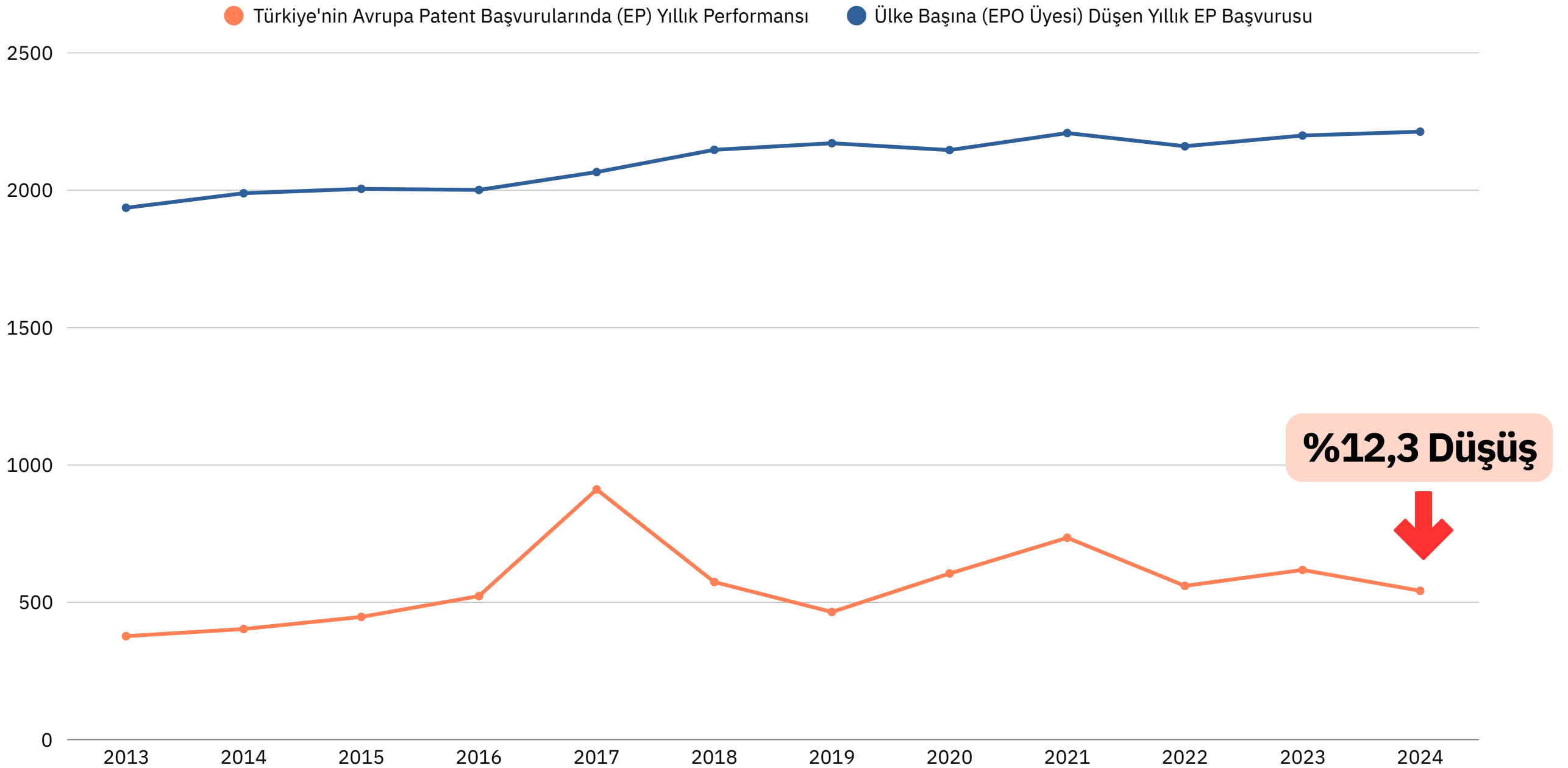
ABD, Almanya, Japonya, Çin ve Güney Kore ilk 5'te yer alıyor.

Avrupa Patent Başvuruları

Türkiye'den yapılan Avrupa patent başvurularının (EP) analizi.

Avrupa Patent Ofisi (EPO)'nin verilerine göre, 2024 yılında tüm dünyadan EPO'ya yapılan Avrupa Patent başvurularında, bir önceki yıla göre %0,1 oranında düşüş gerçekleşmiştir. Türkiye'den yapılan Avrupa patent başvurularının (EP) yıllar içinde gösterdiği eğilime bakıldığında ise; başvuruların 2017 yılında en yüksek seviyeye (911) ulaştığı görülmektedir. 2018 ve 2019 yıllarında başvuru sayılarında düşüş gözlemlense de, EP başvurularının 2020-2021 yıllarında tekrar yükselişe geçtiği görülmektedir. 2022 yılında, Türkiye'den yapılan Avrupa patent başvurularında (EP) %26,3 oranında düşüş yaşansa da, 2023 yılında tekrar yükseliş göstermiştir. Ancak, 2024 yılında Türkiye'den yapılan EP başvuruları bir önceki yıla kıyasla **%12,3 oranında azalarak 541'ye gerilemiştir.**

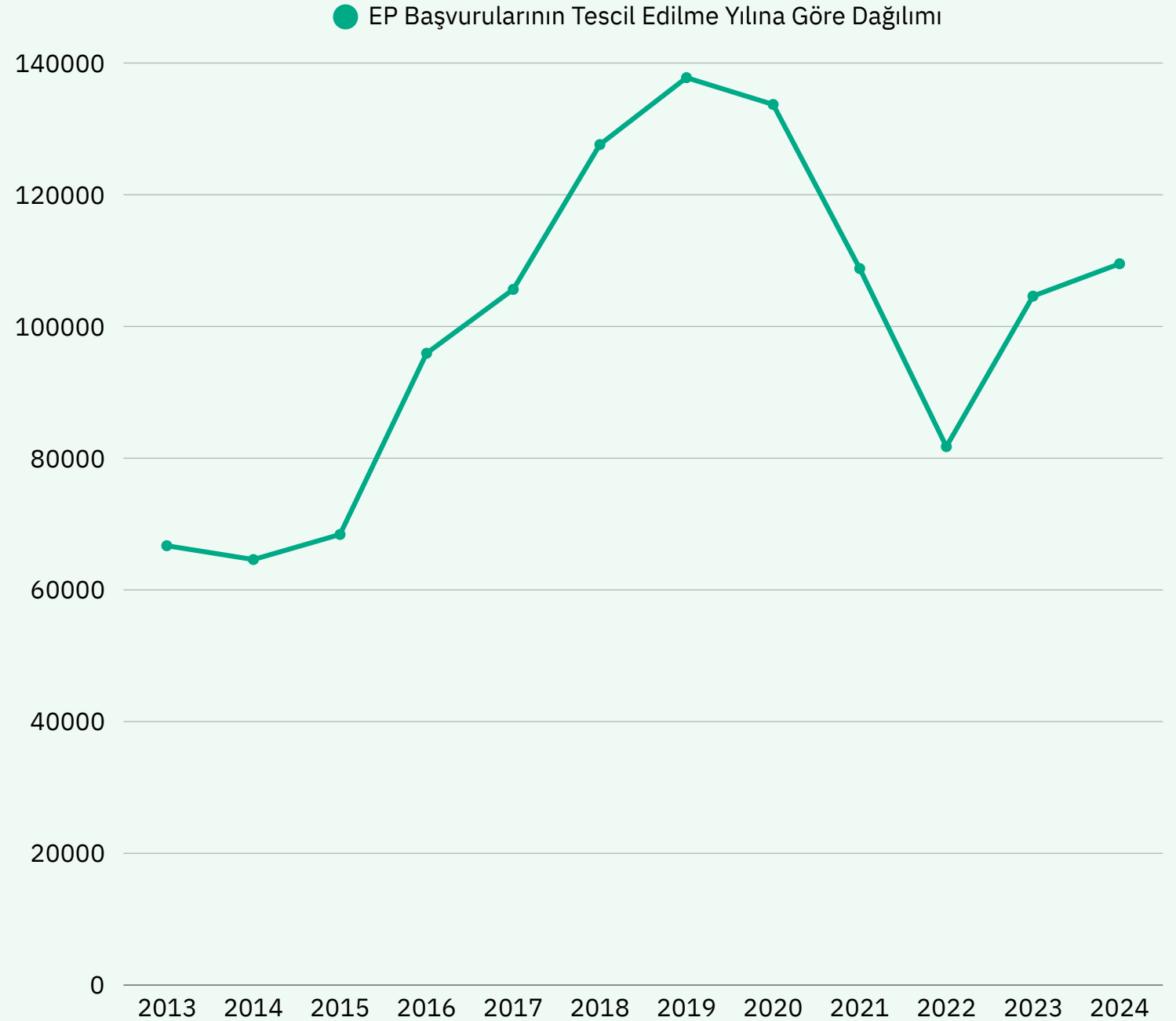
%12,3 Düşüş

Avrupa Patent Tescilleri

%4,7 arttı

2023-2024 yılları arasında, dünya genelinde belge verilen (tescil edilen) Avrupa Patentlerindeki değişim oranı

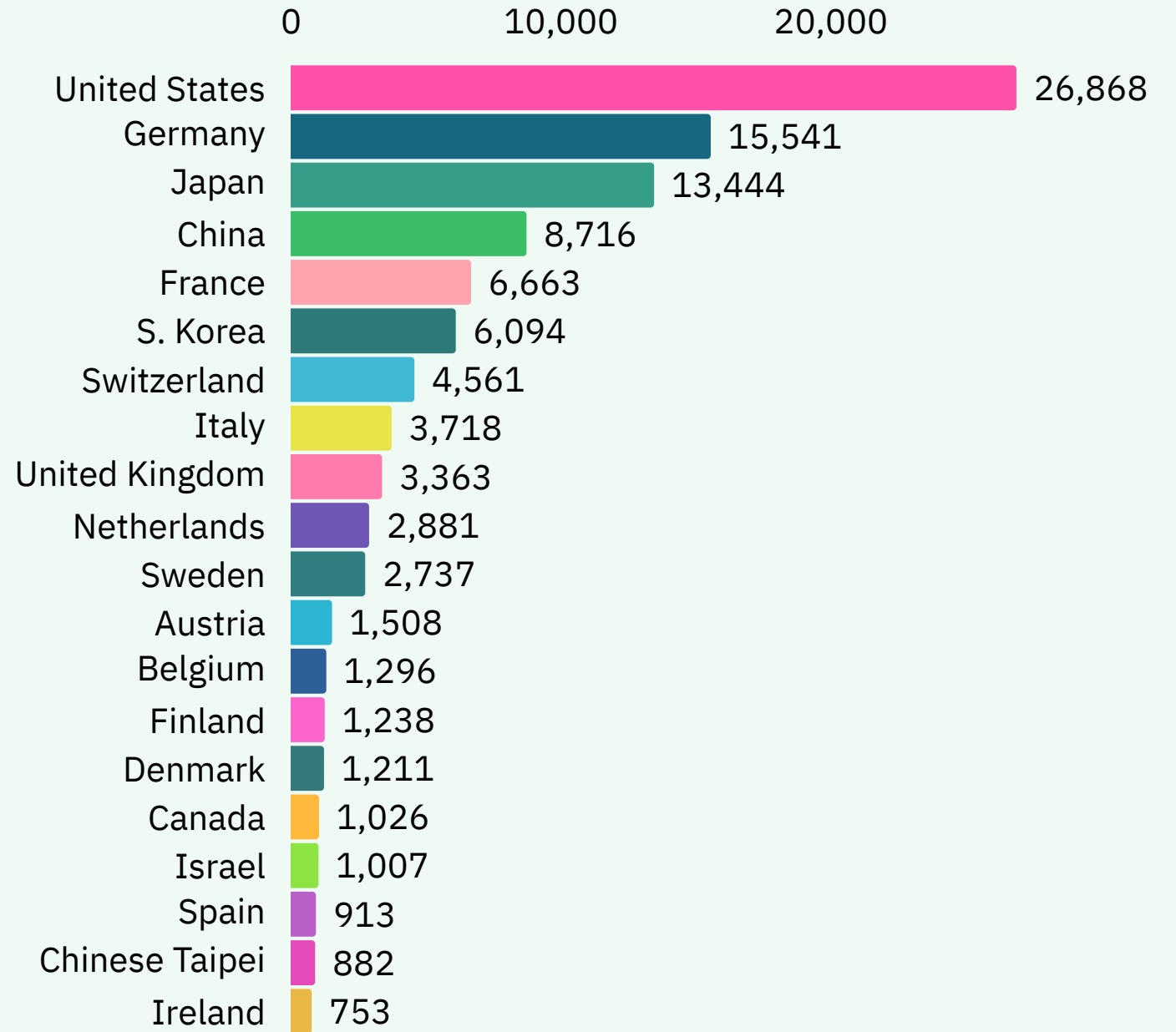

Kaynak: EPO

Avrupa Patent Tescilleri

ABD 1. Sırada

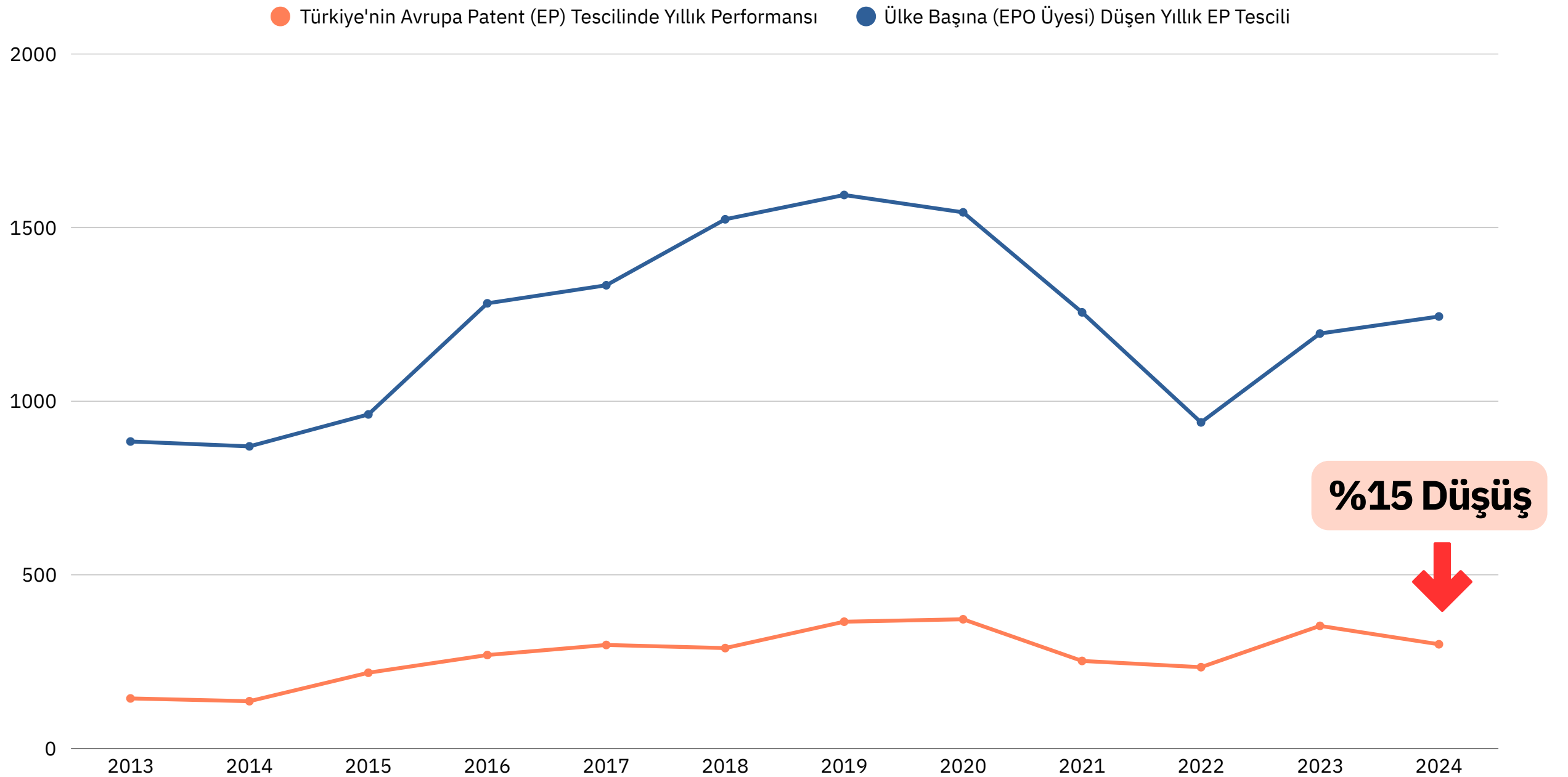
ABD, Almanya, Japonya, Çin ve Fransa ilk 5'te yer alıyor.

Avrupa Patent Tescilleri

Türkiye'den yapılan Avrupa patent başvurularının (EP) tescil analizi.

Avrupa Patent Ofisi (EPO)'nin verilerine göre, 2024 yılında tescil edilen Avrupa Patent sayısında, bir önceki yıla göre yaklaşık **%4,7 oranında artış** meydana geldiği görülmektedir. Türkiye'den yapılan Avrupa patent başvurularının (EP) tescil edilme performansına bakıldığında ise; 2024 yılında tescil edilen Avrupa patent (EP) sayısının bir önceki yıla göre **%15 oranında azalarak 300'e düştüğü** tespit edilmiştir.

Kaynak: EPO

Selin Sinem Erciyas
Partner

Gün + Partners, 2024 Yılına Patent Açısından Değerlendiriyor.

2024 yılı, patent hukukunda yargı yetkisi konularının önceki yıllara nazaran çok daha fazla ön plana çıktığı bir yıl oldu. Özellikle aynı Avrupa patentine dayanan uyuşmazlıkların farklı ülkelerde paralel davalara konu olması, mahkemelerin sınır ötesi yetkilerinin sınırları ve hatta genişletildiği birçok dikkat çekici karara zemin hazırladı.

2023'te faaliyete geçen Birleşik Patent Mahkemesinin (UPC) 2024 yılı itibarıyla verdiği bazı kararlar, bu yeni sistemin yalnızca UPC'ye taraf ülkelerle sınırlı kalmayabileceğini düşündürdü. Özellikle, UPC mahkemeleri, EPC'ye taraf fakat UPC'ye taraf olmayan ülkeler —örneğin Birleşik Krallık veya Türkiye— bakımından da dolaylı yargı yetkisi kullanabileceklerine dair kararlar verdi.

UPC mahkemeleri, davaya konu ürünün Avrupa genelinde dağıtımı ya da zararın birçok ülkede hissedilmesi gibi kriterler üzerinden, UPC'ye taraf olmayan ülkelerle bağlantılı iddiaları da yargılama kapsamına dahil edebileceklerine işaret etti. Bu, hem iş dünyası hem de uygulayıcı hukukçular açısından yepyeni bir uygulama alanı yarattığı kadar birtakım belirsizlikleri de beraberinde getirdi.

Türkiye'de acaba UPC'nin yargı yetkisi Türk mahkemelerinin alanına uzanacak mı tartışmaları henüz başlamışken, Avrupa Birliği Adalet Divanı'ndan (ABAD) ezber bozan bir karar geldi.

ABAD, BSH v. Electrolux uyuşmazlığı kapsamında kendisine yönelyilen sorulara verdiği cevaplar ile bir Avrupa patentine dayanılarak açılan davalarda, Avrupa Birliği üyesi bir devlet mahkemesinin, patentin yalnızca kendi ülkesinde değil, Avrupa patentinin diğer tüm validasyonları bakımından da ihlalini inceleyebileceğine hükmetti. Bu kararın sınır ötesi delil toplama, savunma stratejileri ve özellikle kararların icrası bakımından birçok yeni tartışmayı beraberinde getireceği, ve yepyeni uygulama alanları açacağı aşikar.

Yargı yetkisine ilişkin bu yapısal dönüşümün dışında, 2024'te patent hukuku alanında dikkat çeken diğer gelişmelere baktığımızda ise bir kez daha karşımıza yapay zekayla oluşturulan buluşlar çıkmaktadır. Esasen bu hususta Avrupa patent ofisi, geçmiş yıllardaki tutumunu sürdürmektedir. Avrupa patent ofisinin yaklaşımına göre yapay zekâ tarafından yaratılan ancak insan başvuru sahipleri adına tescil edilmek istenen başvurular bakımından insan yaratıcı unsurunun varlığı zorunludur.

2024 yılında Standarda esas patentler (SEPs) ile adil, makul ve ayrımcı olmayan lisans koşulları (FRAND) arasındaki dengenin yeniden tanımlandığı davalar, özellikle Almanya ve Hollanda mahkemelerinde görüldü. Bu davalar, lisans müzakerelerinde tarafların ne ölçüde şeffaf olması gerektiğine dair kriterlerin şekillenmesine katkı sağladı.

Son olarak ABD ve Çin'deki gelişmelerin Avrupa'ya nasıl yansıdığına bakmakta da fayda olduğu düşünülmektedir. ABD'de "Enablement" standardının daraltılması, Avrupa'daki benzer başvuruların değerlendirilmesini dolaylı olarak etkilemiştir.

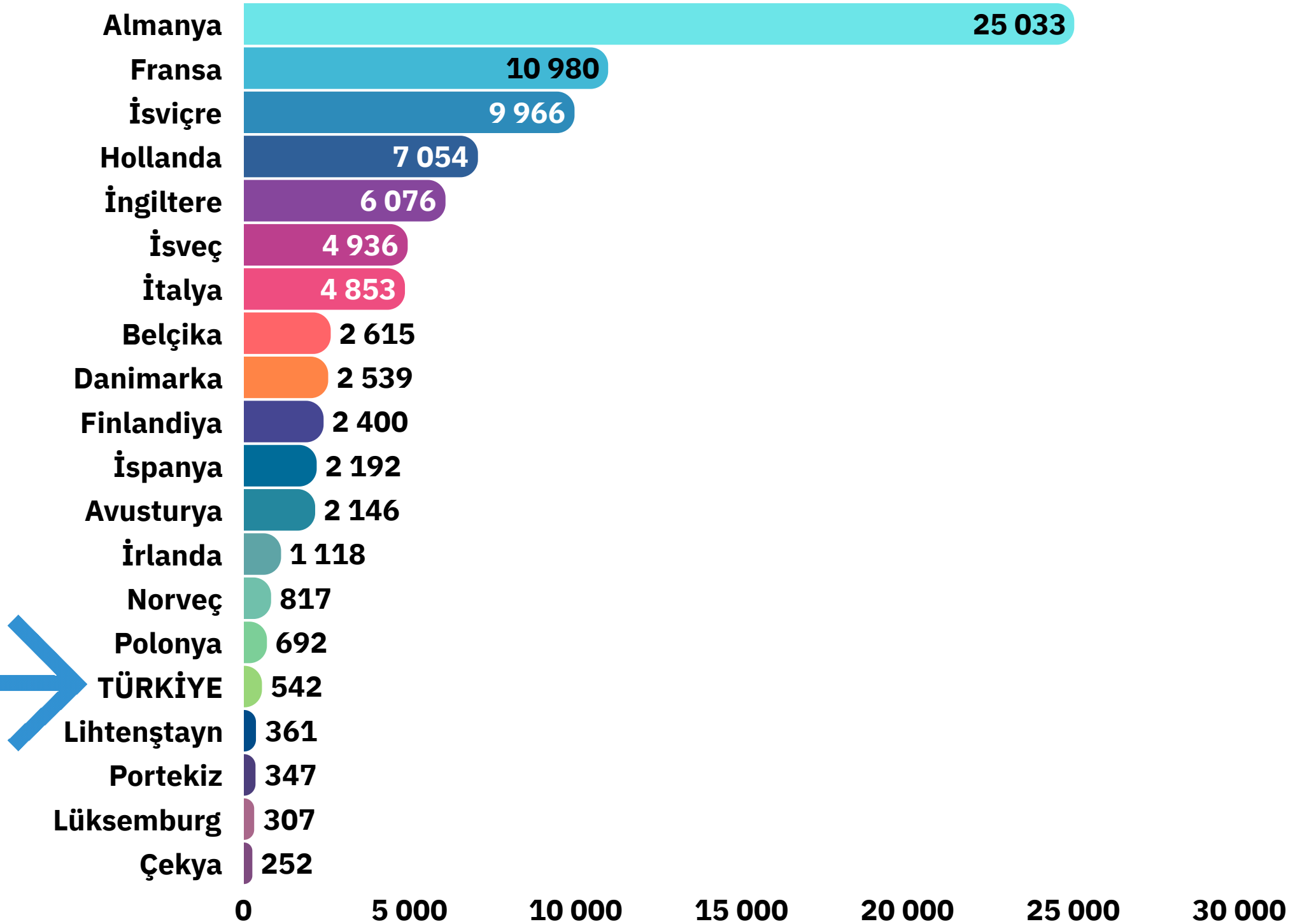

Avrupa Patent Başvurularında Türkiye'nin Konumu

Türkiye'den yapılan Avrupa patent başvurularının (EP) diğer EPO Üyesi ülkeler ile karşılaştırması.

Avrupa Patent Ofisi (EPO)'nin verilerine göre, 2024 yılında EPO üyesi ülkelere yapılan Avrupa Patent başvuruları (EP) dikkate alındığında **TÜRKİYE**, 2023 yılında olduğu gibi bu sene de **39 ülke arasında 16. sırada** yer aldı. Bu sıralama, Türkiye'nin patent başvurusu konusundaki performansının Avrupa genelinde orta sıralarda yer aldığını gösteriyor. 39 ülke arasında 16. sırada olmak, özellikle son yıllarda yapılan Ar-Ge ve inovasyon yatırımları düşünüldüğünde olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir. Ancak, daha yüksek katma değerli üretim ve küresel teknoloji rekabetinde güçlü bir yer edinmek için Türkiye'nin bu sıralamada daha üst basamaklara çıkması hedeflenmelidir.

2024 Yılında EPO Üyesi Ülkelerden Yapılan EP Başvuruları

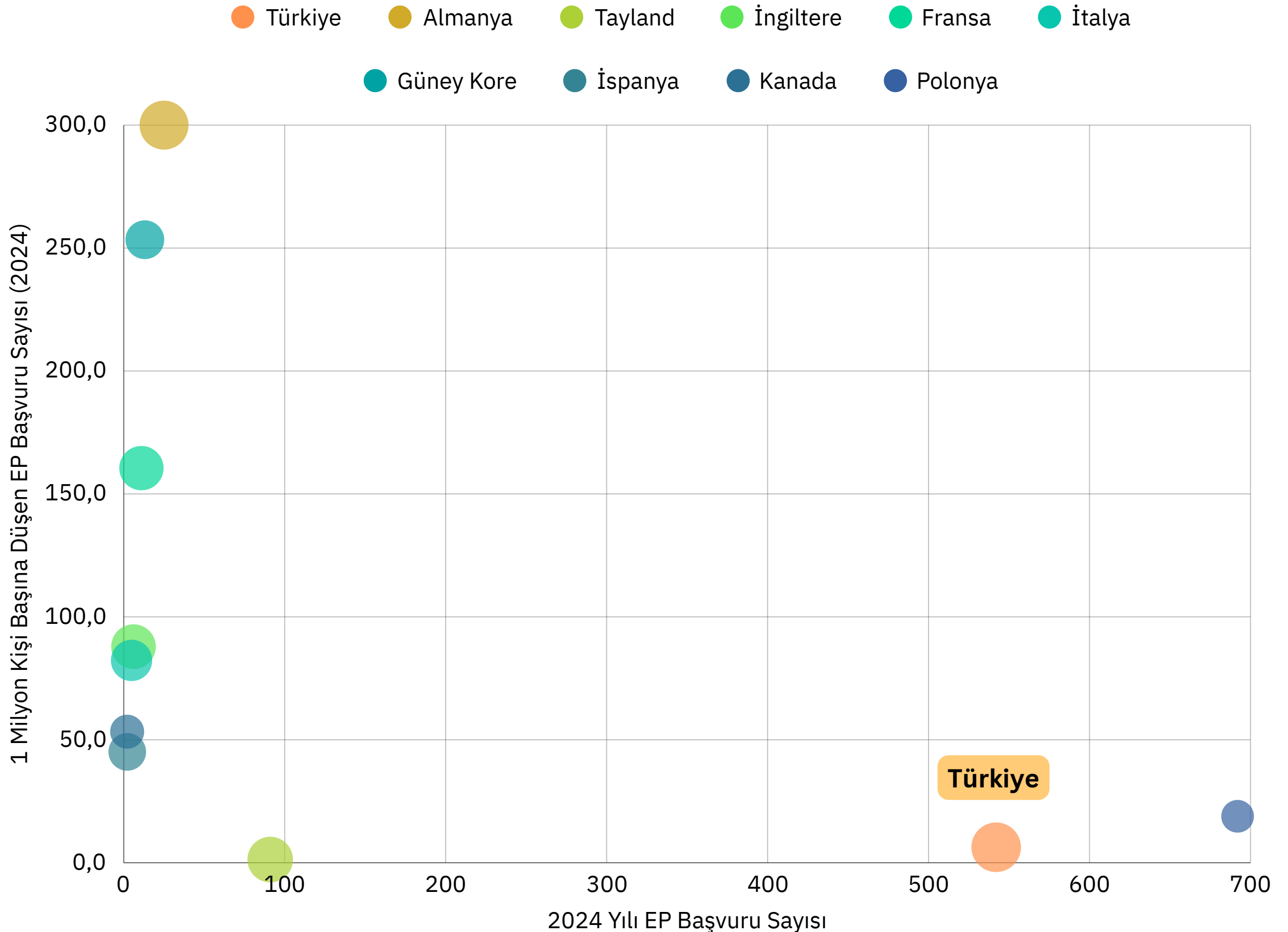

Avrupa Patent Başvurularında Türkiye'nin Konumu

Türkiye'den yapılan Avrupa patent başvurularının (EP) bir milyon kişi başına düşen başvuru oranı bakımından diğer ülkeler ile karşılaştırması.

2024 yılı verilerine göre, Türkiye'den yapılan Avrupa Patent (EP) başvurularının nüfusa oranı, yani bir milyon kişi başına düşen başvuru sayısı, **yalnızca 6,3** olarak gerçekleşmiştir. Bu oran, Türkiye'yi karşılaştırılan benzer nüfusa sahip ülkeler arasında en alt sıralarda konumlandırmaktadır.

1 Milyon Kişi Başına Düşen Avrupa Patent Başvuruları (2024)

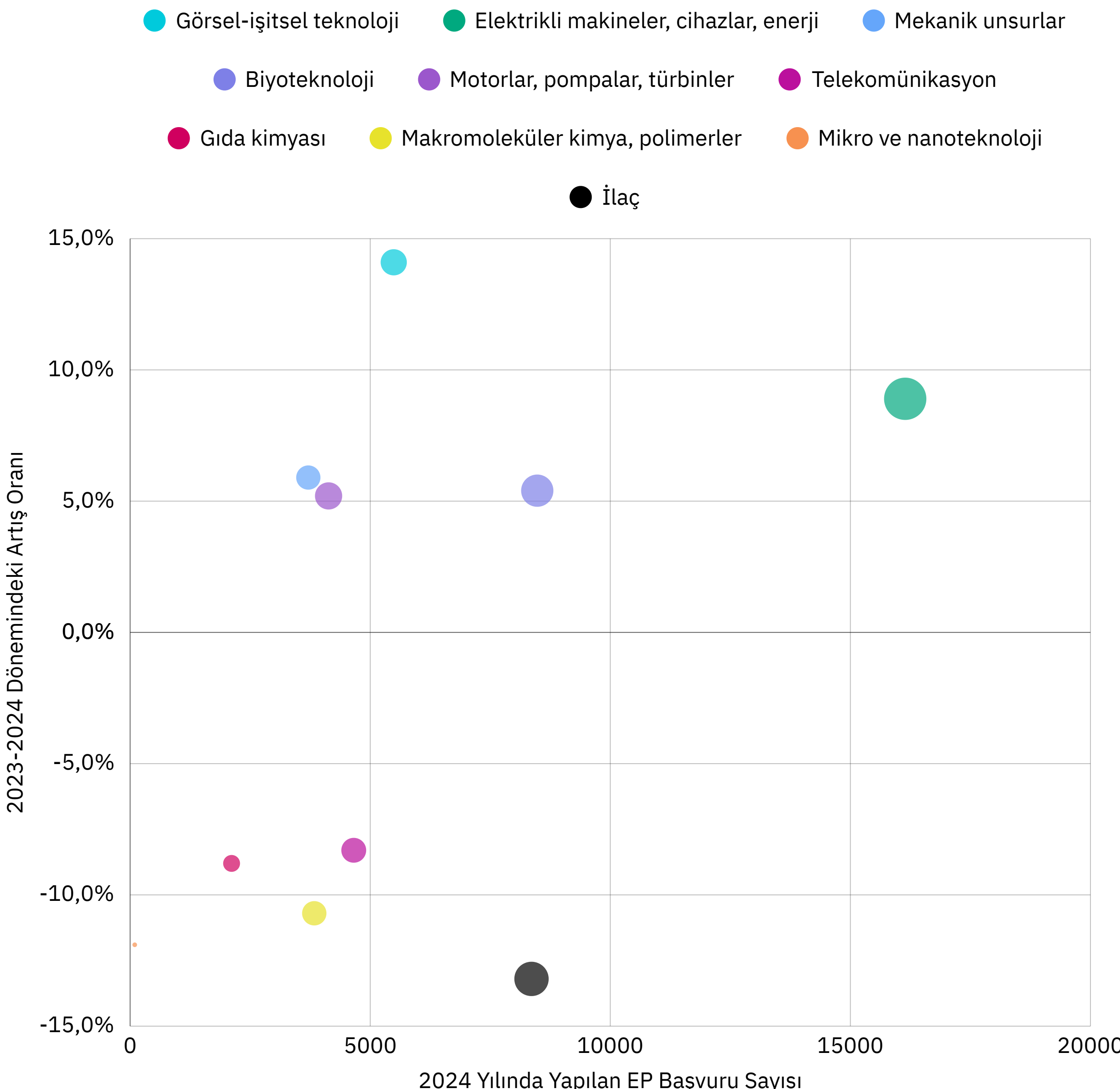
Avrupa Patent Başvurularında Teknoloji Eğilimleri

2024 - GLOBAL

EPO'ya yapılan Avrupa patent başvurularının (EP) teknoloji kategorilerine göre analizi.

Avrupa Patent Ofisi'ne (EPO) yapılan başvuruların dahil olduğu teknoloji kategorileri incelendiğinde, 2023–2024 yılları arasında başvuru sayılarındaki artış oranlarına göre en dikkat çekici artışın %14,1 ile “**Görsel-İşitsel Teknoloji**” alanında gerçekleştiği görülmektedir. Bunu %8,9 artışla “**Elektrikli Makineler, Cihazlar ve Enerji**”; %5,9 artışla “**Mekanik Unsurlar**”; %5,4 artışla “**Biyoteknoloji**” ve son olarak ise %5,2 artışla “**Motorlar, Pompalar ve Türbinler**” kategorileri takip etmektedir.

2023–2024 Arasında Teknoloji Kategorilerine Göre EP Başvuru Artışları

Avrupa Patent Başvurularında Top Teknoloji Kategorileri

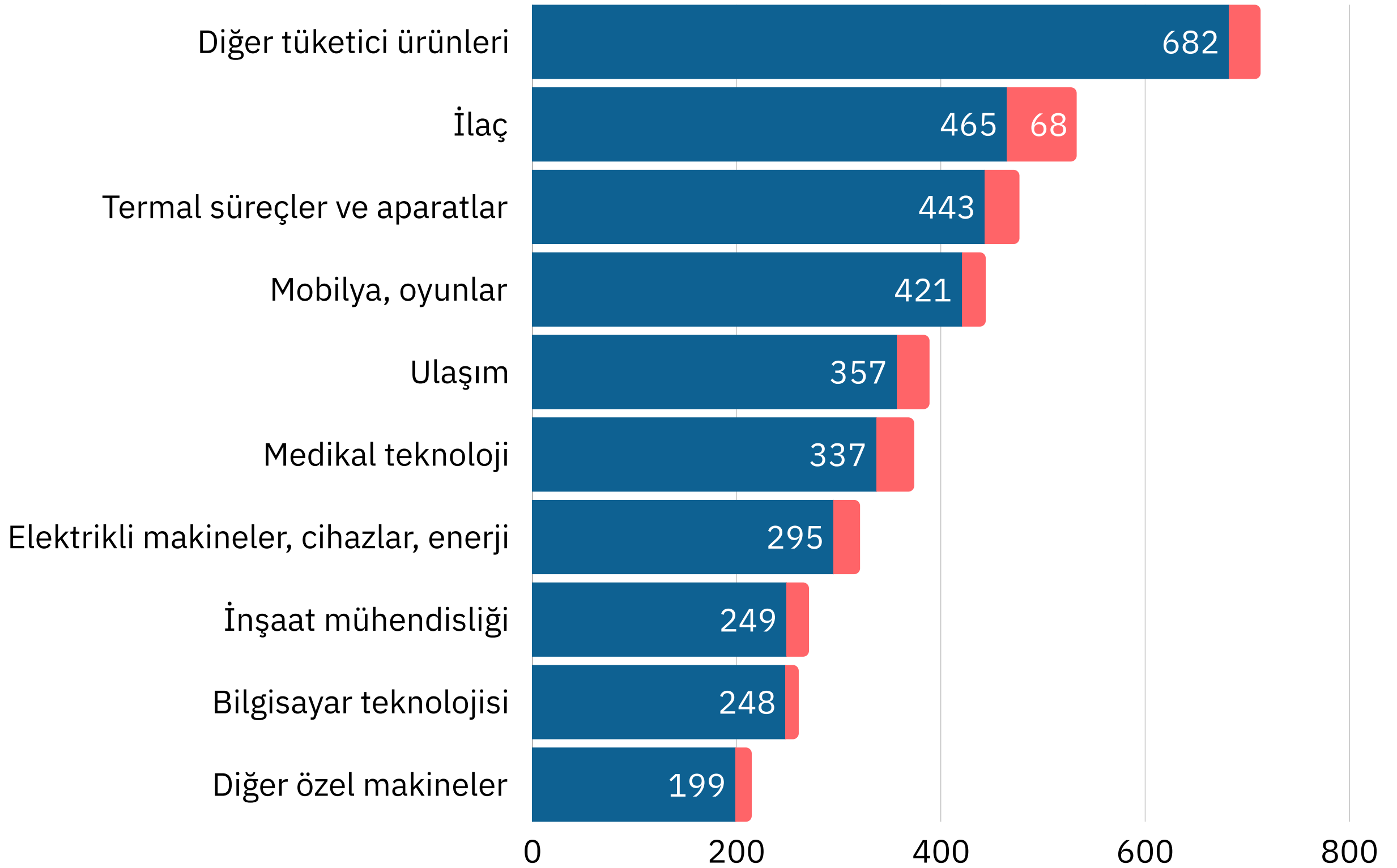
TOPLAM - TÜRKİYE

Türkiye'den yapılan Avrupa patent başvurularının (EP) teknoloji kategorilerine göre analizi.

2015–2024 döneminde Türkiye'nin Avrupa Patent Ofisi'ne (EPO) yaptığı başvurular incelendiğinde, en fazla başvurunun “**Diğer Tüketici Ürünleri**”, “**İlaç**”, “**Termal Süreçler ve Aparatlar**”, “**Mobilya ve Oyunlar**” ile “**Ulaşım**” alanlarında yoğunlaştığı görülmektedir. Ancak 2024 yılına bakıldığında, “**İlaç**” alanı en çok başvuru yapılan kategori olarak öne çıkarken, “Medikal Teknoloji”, “Termal Süreçler”, “Ulaşım” ve “Diğer tüketici ürünleri” gibi alanlar da başvuru sayılarıyla ön plana çıkmıştır. Bu durum, Türkiye'nin sağlık, enerji ve ulaşım gibi stratejik teknoloji alanlarında patent odaklı Ar-Ge faaliyetlerine odaklandığını göstermektedir.

2015–2024 Yılları Arasında Türkiye'den Yapılan EP Başvurularının Teknoloji Alanlarına Göre Dağılımı

● Toplam (2015-2024) ● 2024

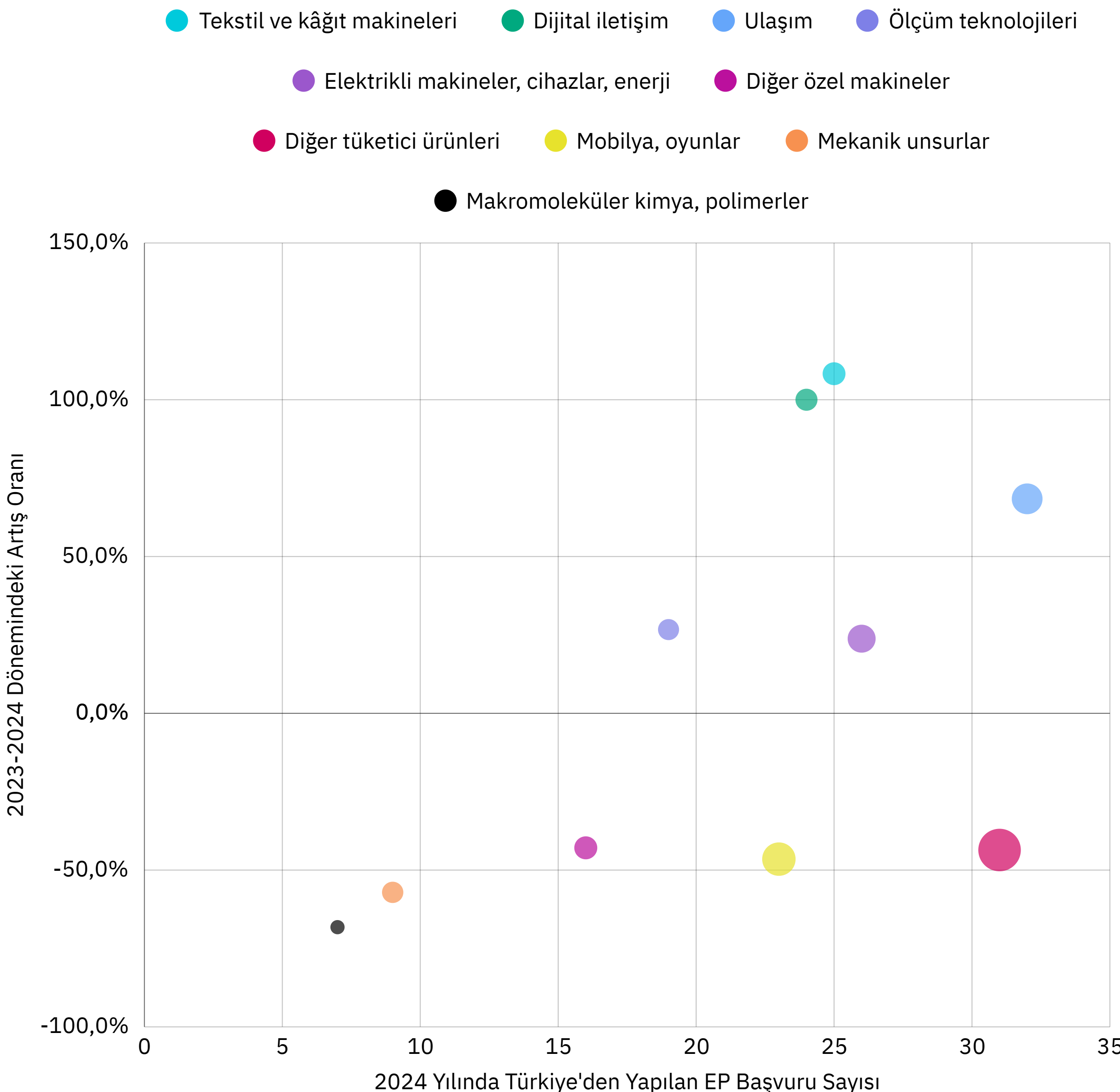
Avrupa Patent Başvurularında Teknoloji Eğilimleri

2024 - TÜRKİYE

Türkiye'den yapılan Avrupa patent başvurularının (EP) teknoloji kategorilerine göre analizi.

Avrupa Patent Ofisi'ne (EPO) Türkiye'den yapılan başvuruların dahil olduğu teknoloji kategorileri incelendiğinde; 2023–2024 yılları arasında başvuru sayılarındaki artış oranlarına göre öne çıkan alanlar sırasıyla “**Tekstil ve Kâğıt Makineleri**” (%108,3 artış, 12'den 25'e), “**Dijital İletişim**” (%100 artış, 12'den 24'e), “**Ulaşım**” (%68,4 artış, 19'dan 32'ye), “**Ölçüm Teknolojileri**” (%26,7 artış, 15'ten 19'a) ve “**Elektrikli Makineler, Cihazlar, Enerji**” (%23,8 artış, 21'den 26'ya) olmuştur.

2023–2024 Arasında Teknoloji Kategorilerine Göre EP Başvuru Artışları

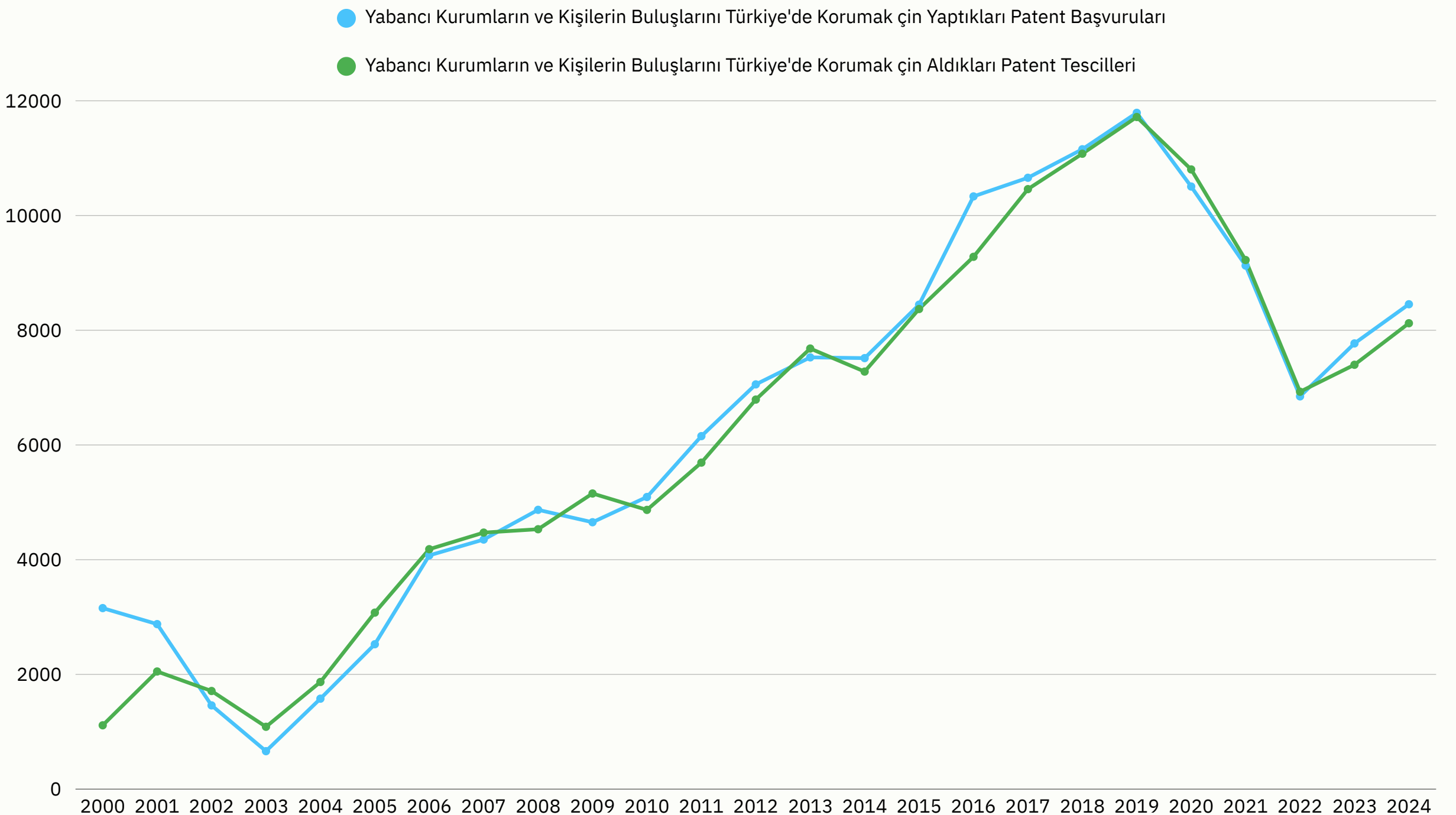
Buluşlarını Türkiye’de Koruyanlar

Yabancı kurumların ve kişilerin buluşlarını Türkiye’de korumak için yaptıkları patent başvurularının analizi.

Türkiye dışında yerleşik olan kurumların ve kişilerin geliştirdikleri buluşları için hedef pazarlardan biri Türkiye ise veya rakip yoğunluğu bakımından Türkiye onlar için önemli bir coğrafya ise buluşlarını ülkemizde korumak amacıyla Türk Patent ve Marka Kurumu’na (Doğrudan başvuru, EPC veya PCT ile) patent başvurusu yapmaktadırlar.

Bu kapsamda yabancı kurumların ve kişilerin buluşlarını Türkiye’de korumak için yaptıkları başvuruların sayısı ve yıllara göre eğilimi, Türkiye’nin sahip olduğu pazar potansiyelinin göstergesi açısından önemli bir faktördür. Yabancı kurumların ve kişilerin buluşlarını Türkiye’de korumak için yaptıkları patent başvuruları, 2014-2019 arasında yükseliş eğiliminde olmasına rağmen 2020-2022 döneminde önemli bir düşüş eğilimi göstermiştir.

Yabancı kurumların ve kişilerin buluşlarını Türkiye’de korumak için yaptıkları patent başvurularının ve aldıkları patent tescil sayılarının, 3 yıl süren düşüş trendinin ardından 2023 ve 2024 yıllarında tekrar **yükseliş trendine** girdiği görülmektedir. 2024 yılında yabancıların buluşlarını Türkiye’de korumak için yaptıkları **patent başvuru sayısı %8,8 oranında artmıştır**. Ayrıca Türkiye’de tescil belgesi alan patentlerin sayısında da **%9,8 oranında artış** görülmüştür.

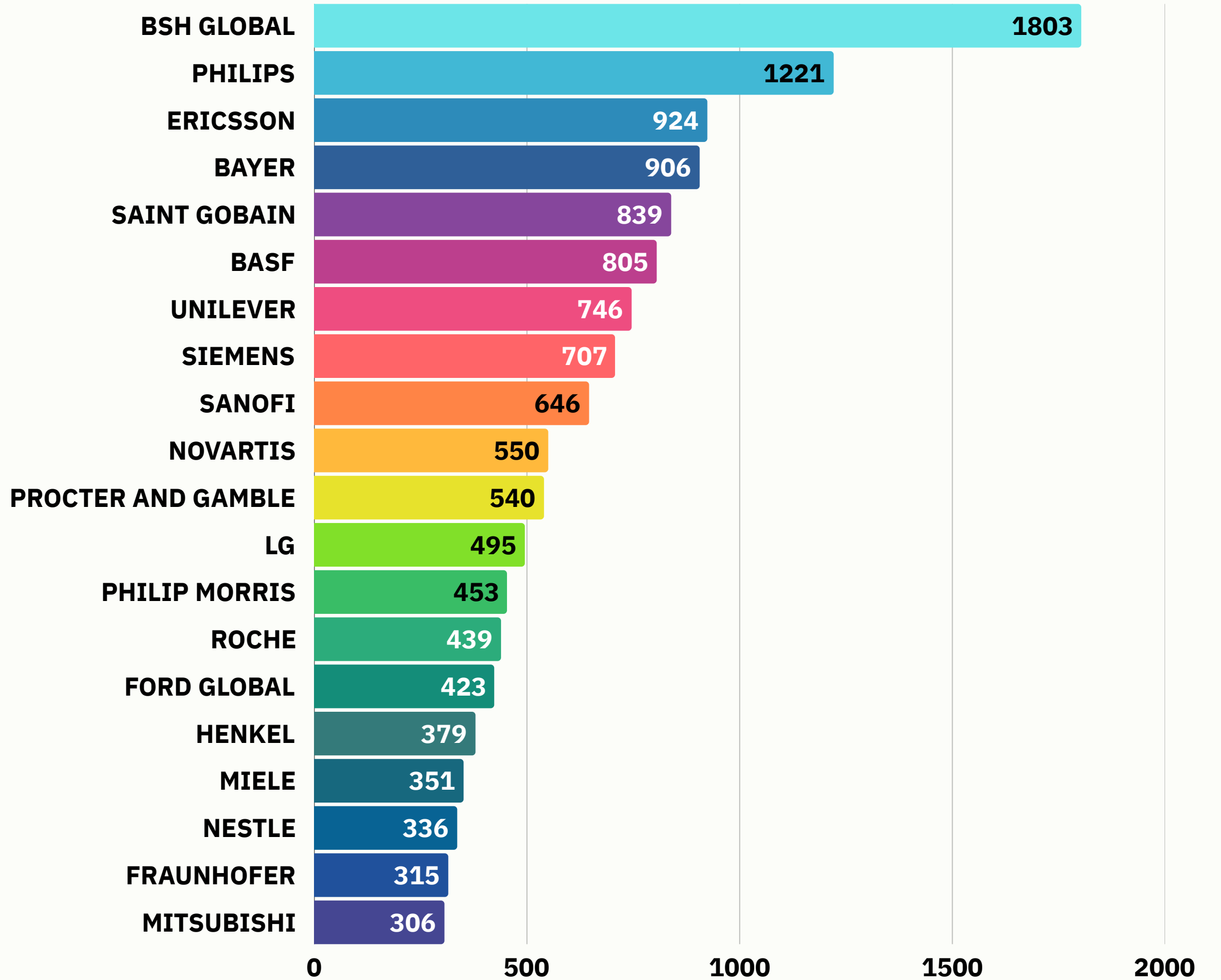

Kaynak: TÜRKPATENT

Buluşlarını Türkiye’de Koruyanlar

Buluşlarını Türkiye’de korumak için en çok patent tescili alan kurumlar

Buluşlarını Türkiye’de korumak için en çok patent tescili alan kurumlar analiz edildiğinde (2024 sonu itibariyle toplam tescilli patent sayısına göre), **BSH Global, Philips ve Ericsson** firmalarının geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi bu yıl da listenin zirvesinde yer aldıkları görülmektedir.

*Türkiye’de 2024 yılı sonu itibariyle patent/faydalı model belgesi almış (tescil) toplam tekil patent başvurusu sayısını ifade etmektedir.

soylupatent

Ekrem Soylu

Kurucu Ortak - Makine Müh.

Soylu Patent, 2024 Yılına Patent Açısından Değerlendiriyor.

2024, yapay zekânın yarattığı değişim dalgalarının fikrî haklar alanına ulaşip sektörü etkilediği bir yıl oldu. Teknolojik gelişmelere hızlı adapte olan ekibimiz, 2023'te YZ'nin potansiyelini ilk gördüğü andan itibaren tüm patent tercümelerini yapay zekâ destekli olarak hazırlamaya başlamıştı.

2024'te ise yapay zekâyı iş süreçlerimize entegre etme konusunda bir adım daha ileri gittik. Gemini ve OpenAI'nin yeni modellerinin yanı sıra açık kaynaklı DeepSeek ile çeşitli RAG ve AI Workflow araçlarını bir araya getirerek geleneksel hizmetlerimizi dönüştürdük. Ekibimize daha fazla bilgisayar mühendisi katmanın ne kadar doğru bir strateji olduğunu da bu süreçte gördük.

Müvekkillerimize sunduğumuz yapay zekâ destekli Patent Bültenleri sayesinde, Ar-Ge ekipleri ile anlaşılması zor patentleri “konuşturmayı” başardık. Böylece Ar-Ge ekipleri, patent veritabanı labirentlerinde kaybolmadan yapay zekâ desteğiyle karşılaştıkları teknolojik zorlukları patent bilgisi kullanarak hızla aşabiliyor. Geliştirdiğimiz YZ uygulamasını Teknoloji Geliştirme ekipleri de teknoloji yol haritalarını oluştururken kullanılabiliyor.

2024'te küresel gündeme damga vuran bir diğer teknolojik gelişme ise ilaç alanında idi. Ünlüleri zayıflatan mucize ilaç olarak adlandırılan Semaglutide'a ilişkin patent portföyleri ve davaları bizim de radarımızdaydı. Bu ve diğer benzeri moleküller için ilaç sektöründe yürüttüğümüz Freedom-to-Operate çalışmaları, tek seferlik rapor gönderiminin ötesine geçiyor. Ruhsatlandırma sürecinin tamamını kapsayan bütüncül bir patent danışmanlık hizmeti veriyoruz. Böylece müvekkillerimizi sadece patent risklerine karşı korumakla kalmıyor; hangi riskleri üstlenebilecekleri konusunda bilgilendirerek pazara ilk giren jenerik üretici olma hedeflerine cesaretle ilerlemelerini sağlıyoruz. İlaç patentleri alanında on yıla yaklaşan tecrübeye sahip üç uzmanımızla, firmaların hem Türkiye'de hem de ihracat pazarlarında patent sorunları yaşamadan yol almalarını garanti altına alıyoruz.

Münih'te katıldığımız IP Forum etkinliği, UPC'nin Avrupa fikrî haklar hukukunda hâlâ en sıcak gündem maddesi olduğunu gösterdi. Birleşik Patent Mahkemesi kararları; tazminat ve yargılama kapsamının yanı sıra buluş basamağı ve istem revizyonları gibi esas konularda da tarifname hazırlıklarımız için önemli çıkarımlar sunuyor.

Ekip hâlinde katıldığımız ve yöneticilerimizin jüri üyesi olduğu Meta Hack Challenge'da gençlerin yapay zekâ ve siber güvenlik odaklı yenilikçi fikirlerini sektör uzmanlarıyla birlikte değerlendirdik.

2024'te patent alanında dikkatimizi çeken ve takibe aldığımız bir organizasyon, IPQC oldu. Burada, Siemens, Ericsson gibi firmaların fikri haklar yöneticileri, buluşların inovasyona dönüşebilmesinin yolunun kaliteli (ihlali durduran ve iptal edilmesi zor) patentler olduğunu vurguluyor.

2025'te yüksek patent kalitesi hedefi için teknolojiyi merkeze alan disiplinlerarası kadromuzla çalışmaya devam ediyoruz.

Soylu Patent

www.soylupatent.com

Patent Vekillerinin Performansı

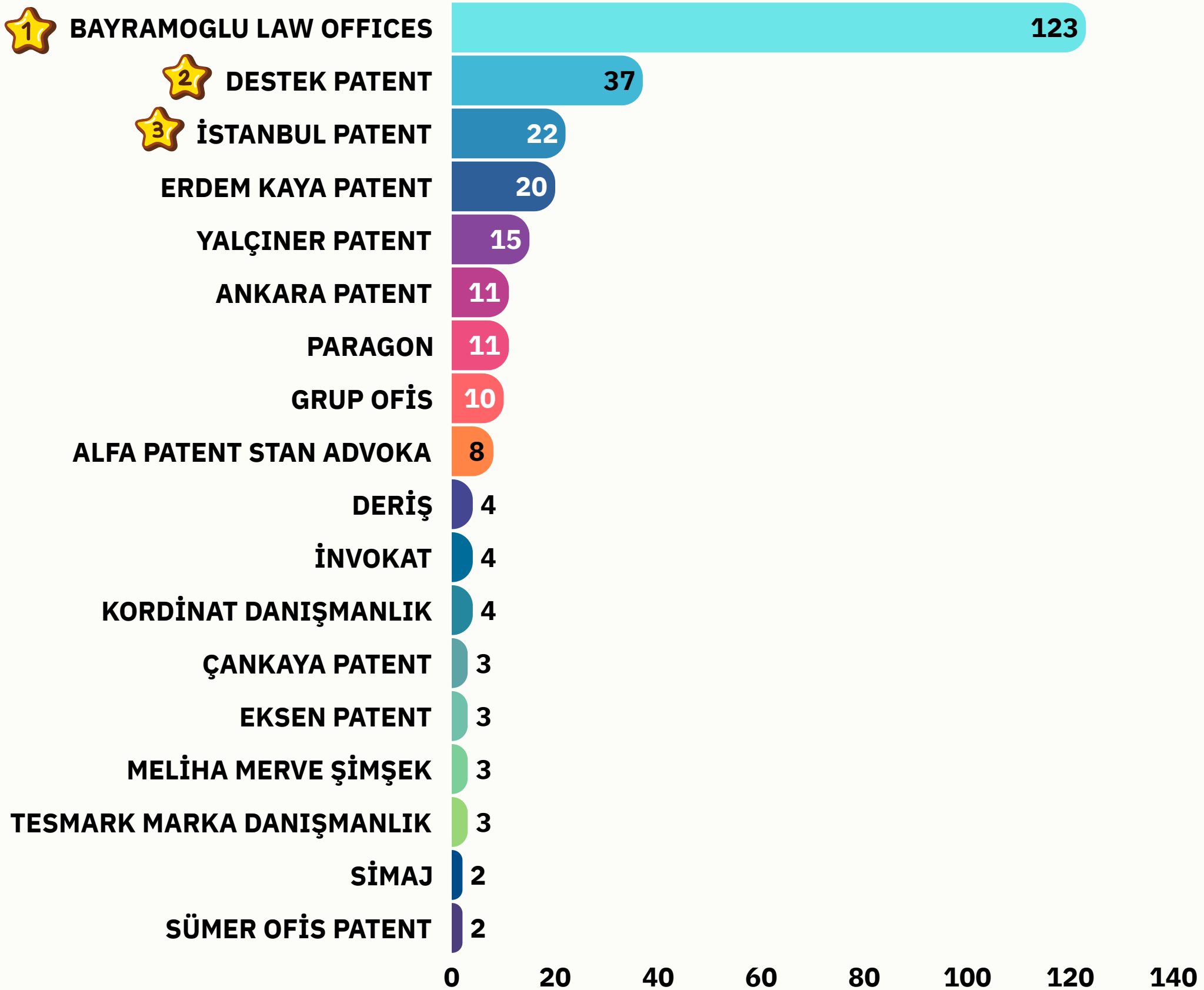
Patent Vekillerinin 2024 Yılında Tescil Edilen EP Sayılarına Göre Performansları.

Buluşlarını Avrupa ülkelerinde korumak isteyen firmaların, üniversitelerin ve bireysel buluşçuların en çok tercih ettiği başvuru yöntemlerinden biri de Avrupa Patent başvurusudur. Başvurusu yapılan ve sonrasında tescil belgesi alan Avrupa Patent başvurularının sayısı, kurumların inovasyon performanslarının ölçümünde kullanılan önemli metriklerden biridir.

Türkiye'deki başvuru sahiplerinin tescil edilen Avrupa Patent başvurularını yöneten vekil firmaların performansları da önem arz etmektedir. Bu kapsamda, Patent vekil firmalarının başvuru süreçlerini üstlendikleri tescilli Avrupa Patent başvuruları incelenmiş ve vekil firmaların performansları analiz edilmiştir.

2024 yılında patent belgesi almış (tescil) Avrupa patent başvuruları baz alınarak gerçekleştirilen analize göre; **BAYRAMOGLU LAW OFFICES**, 123 adet Avrupa Patent tescili ile 2024 yılında birinci sırada yer almıştır. İkinci sırada **DESTEK PATENT**, üçüncü sırada ise **İSTANBUL PATENT** yer almaktadır.

2024 Yılında Tescil Edilen Avrupa Patent (EP) Sayısına Göre Lider Patent Vekil Firmaları

Kaynak: EPO

* Tescil edilen Avrupa Patentleri, yerli ve yabancı başvuru sahiplerine ait EP patentlerini ifade etmektedir.

* Tescil edilen Avrupa Patentlerine dair veriler, Avrupa Patent Ofisi (EPO) veritabanlarından sağlanmıştır.

* Tescil edilen Avrupa Patent sayısı 2'den az olanlar sıralamaya dahil edilmemiştir.

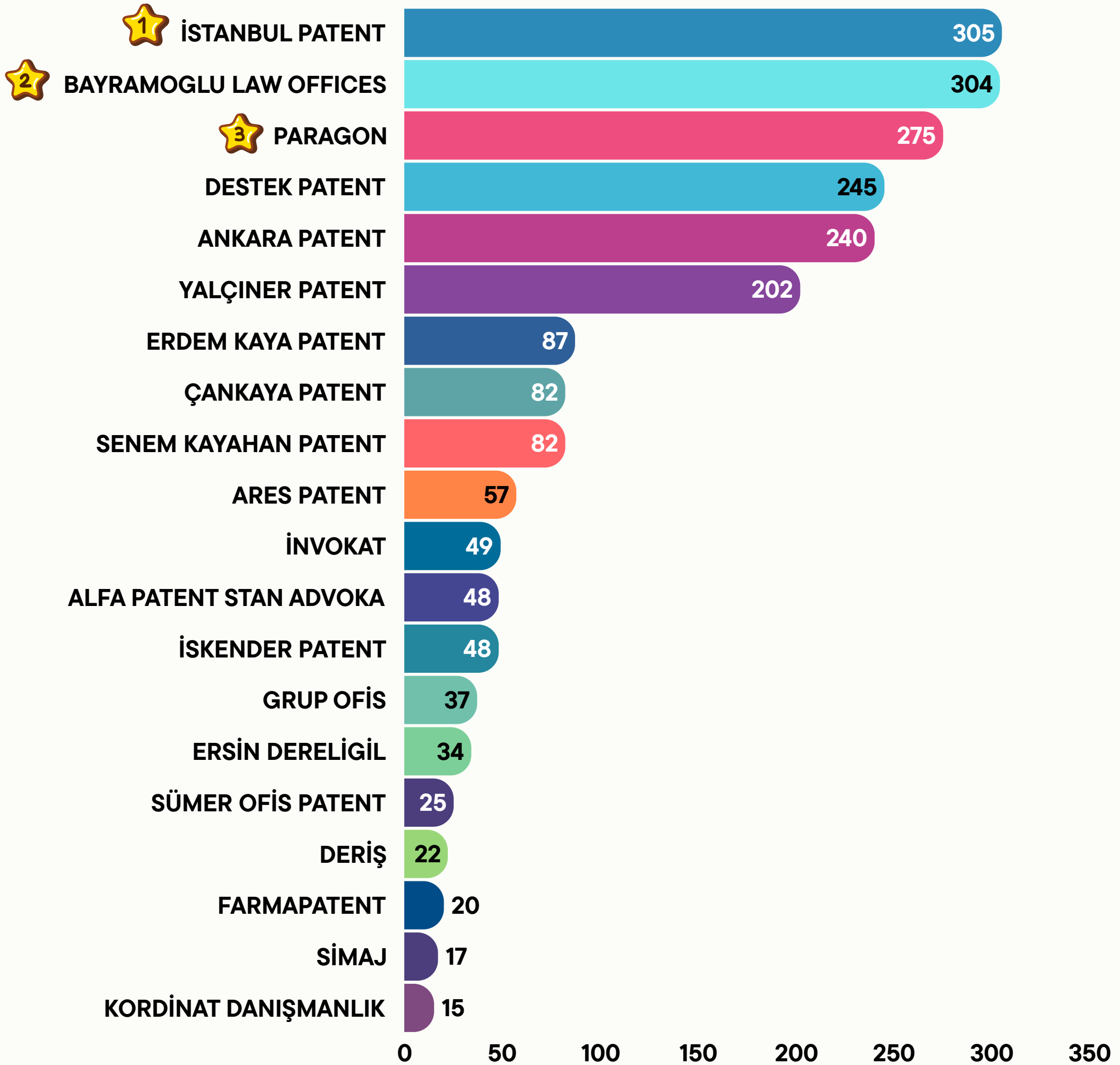
Patent Vekillerinin Tescil Edilen Toplam EP Sayılarına Göre Performansları.

Patent vekil firmalarının (Türkiye’de kurulmuş olanlar) başvuru süreçlerini üstlendikleri tüm tescilli (belge almış) Avrupa Patent başvuruları incelenmiş ve vekil firmaların EP tescil performansları kümülatif olarak analiz edilmiştir.

2024 yılı sonuna kadar patent belgesi almış (tescil) toplam Avrupa patent başvuruları baz alınarak gerçekleştirilen analize göre; **İSTANBUL PATENT** 305 adet Avrupa Patent tescili ile genel sıralamada birinci sırada yer almıştır.

İkinci sırada **BAYRAMOGLU LAW OFFICES**, üçüncü sırada ise **PARAGON** yer almaktadır.

Tescil Edilen Toplam Avrupa Patent (EP) Sayısına Göre Lider Patent Vekil Firmaları

Kaynak: EPO

* Tescil edilen Avrupa Patentleri, yerli ve yabancı başvuru sahiplerine ait EP patentlerini ifade etmektedir.

* Tescil edilen Avrupa Patentlerine dair veriler, Avrupa Patent Ofisi (EPO) veritabanlarından sağlanmıştır.

* Top 20 dışında kalan vekil firmalar listeye dahil edilmemiştir.

Patent Şampiyonu Firmalar

2024 Yılı'nın Türkiye (TR) Patent Şampiyonu Firmaları

Türkiye'de faaliyet gösteren firmaların buluşlarını Türkiye'de korumak için TÜRKPATENT'e yaptıkları başvurular içinde, 2024 yılında yayımlanan ve tescil edilen Türkiye (TR) patent başvurularının analizi gerçekleştirilmiş ve Top 20 sıralaması oluşturulmuştur.

2024 yılının Türkiye (TR) patent başvuru şampiyonları sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **TURKCELL, TÜRK TELEKOM** ve **BEKO (ARÇELİK)** yer almaktadır.

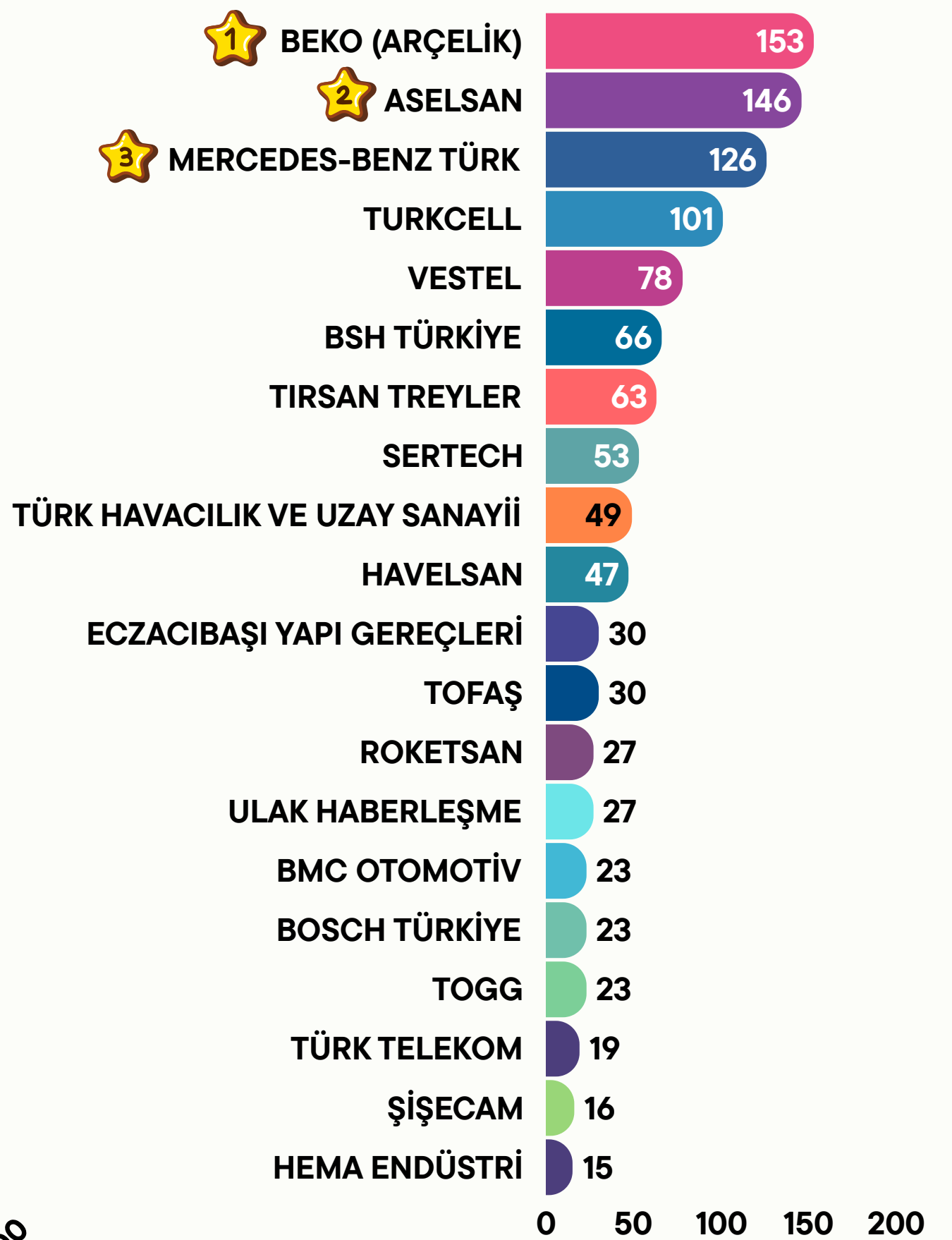
2024 yılının Türkiye (TR) patent tescil şampiyonları sıralamasında ise listenin zirvesinde sırasıyla; **BEKO (ARÇELİK), ASELSAN** ve **MERCEDES-BENZ TÜRK** yer almaktadır.

2024 Yılı'nın Türkiye (TR) Patent Şampiyonu Firmaları - TOP 20

TÜRKİYE (TR) PATENT BAŞVURULARI

TÜRKİYE (TR) PATENT TESCİLLERİ

- İlk defa 2024 yılında yayınlanan/tescil edilen tekil TR Patent başvuru sayısına göre sıralanmıştır.
- 2024 Yılında Yayınlanan/Tescil Edilen TR Patent Başvuru Sayısı, İlk defa 01.01.2024-31.12.2024 tarihleri arasında yayınlanmış/tescil edilmiş TR Patent başvurularını (EPC ve PCT'den gelen TR başvuruları/tescilleri dahil) ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- 20. sırada yer alan ve aynı başvuru/tescil sayısına sahip kurumların tamamı listeye eklenmiştir.
- Ortaklı başvurularda her iki başvuru sahibinin ismi de dikkate alınmıştır ve başvuru sayısı hanesine yazılmıştır.

Türkiye (TR) Patent Şampiyonu Firmaların Genel Sıralaması

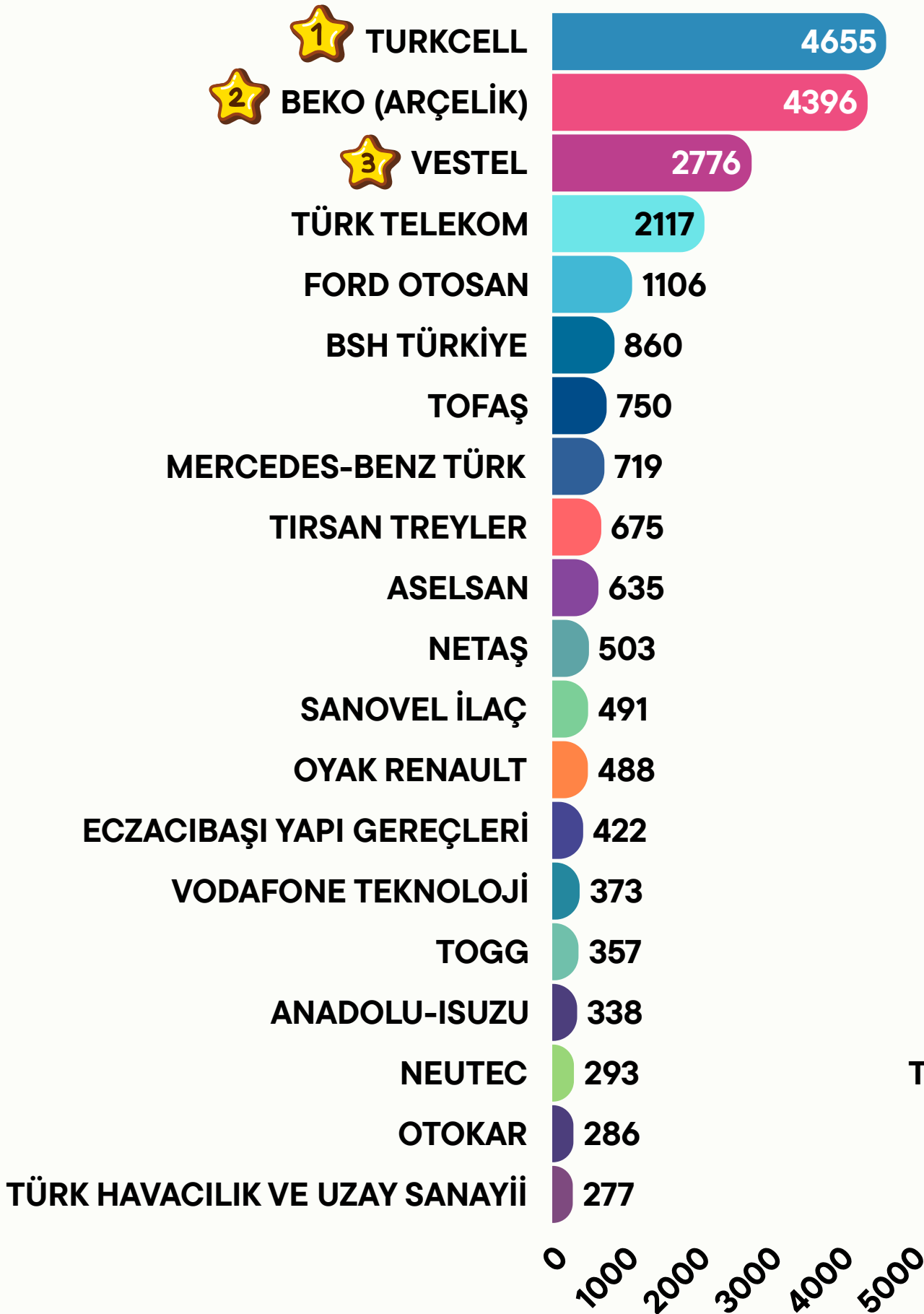
Türkiye’de faaliyet gösteren firmaların 2024 yılı Türkiye (TR) patent başvuru performanslarına ek olarak portföylerinde yer alan **toplam TR patent sayısına** göre de performans analizi gerçekleştirilmiştir. 31.12.2024 tarihi itibarıyla yayınlanan/tescil edilen toplam TR patent başvuru sayısına göre Top 20 sıralaması oluşturulmuştur.

TR patent başvuru şampiyonu firmalar sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **TURKCELL, BEKO (ARÇELİK) ve VESTEL** yer almaktadır.

TR patent tescil şampiyonu firmalar sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **BEKO (ARÇELİK), TURKCELL ve VESTEL** yer almaktadır.

Türkiye (TR) Patent Şampiyonu Firmalar (Genel Sıralama - TOP 20)

TÜRKİYE (TR) PATENT BAŞVURULARI

TÜRKİYE (TR) PATENT TESCİLLERİ

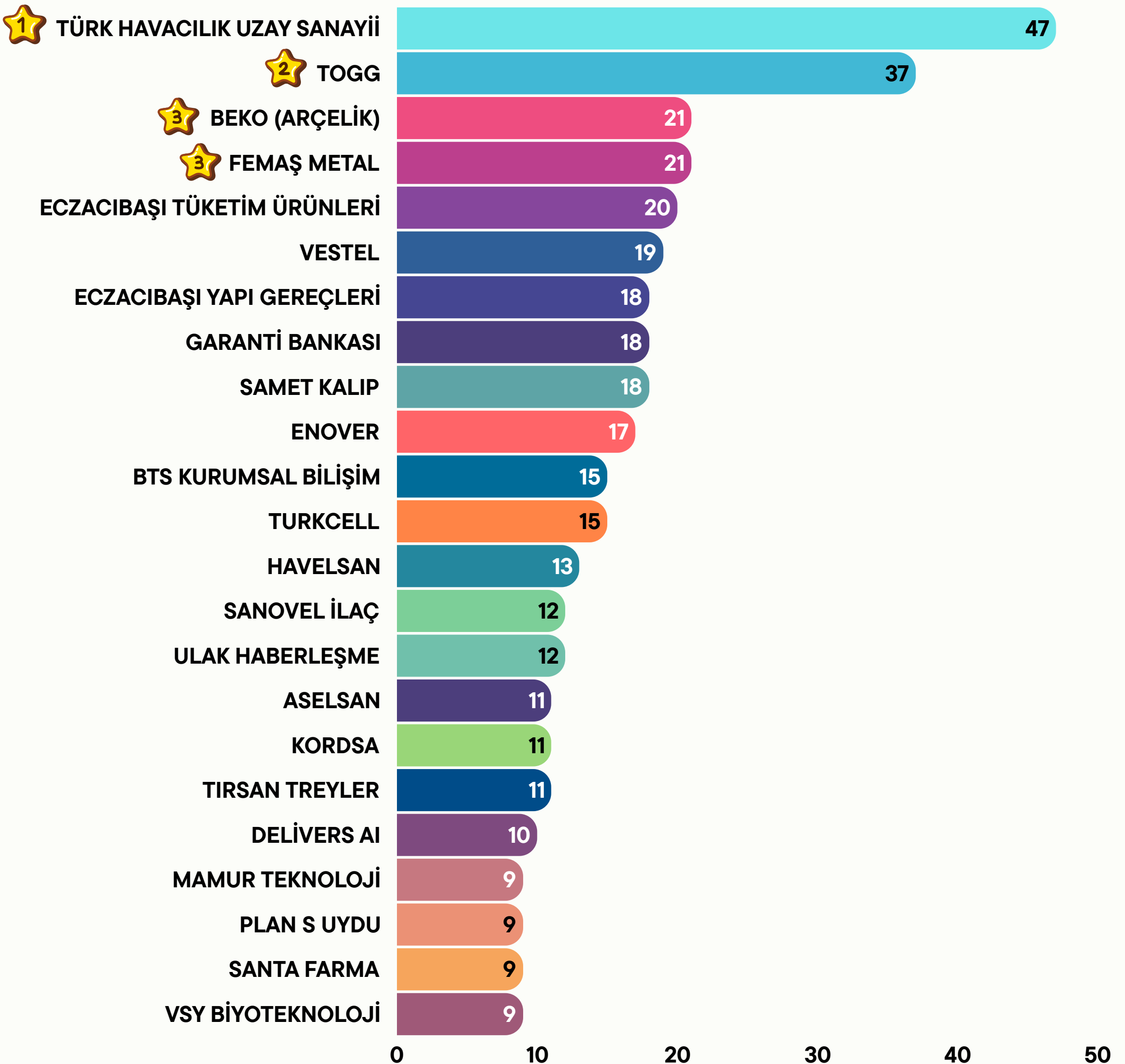
- 31.12.2024 tarihine kadar yayınlanan/tescil edilen toplam tekil TR Patent başvuru sayısına göre sıralanmıştır.
- Toplam Yayınlanan/Tescil Edilen TR Patent başvuru sayısı, 31.12.2024 tarihlerine kadar yayınlanmış/tescil edilmiş tüm TR Patent başvurularını ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- 20. sırada yer alan ve aynı başvuru/tescil sayısına sahip kurumların tamamı listeye eklenmiştir.
- Ortaklı başvurularda her başvuru sahibinin ismi de dikkate alınmıştır ve başvuru sayısı hanesine yazılmıştır.

2024 Yılı'nın PCT Şampiyonu Firmaları

Türkiye'de faaliyet gösteren firmaların 2024 yılında yayımlanan Uluslararası patent başvurularının (PCT) analizi gerçekleştirilmiş ve Top 20 sıralaması oluşturulmuştur.

PCT şampiyonu firmalar sıralamasında listenin zirvesinde; 47 PCT başvurusu ile **TÜRK HAVACILIK UZAY SANAYİİ** firmasının yer aldığı tespit edilmiştir. Sıralamanın 2. sırasında 37 PCT ile **TOGG**'un yer aldığı ve **BEKO** ile **FEMAŞ METAL** firmalarının da 21 PCT başvurusu ile 3. sırayı paylaştıkları görülmüştür.

2024 Yılı'nın PCT Şampiyonu Firmaları - TOP 20

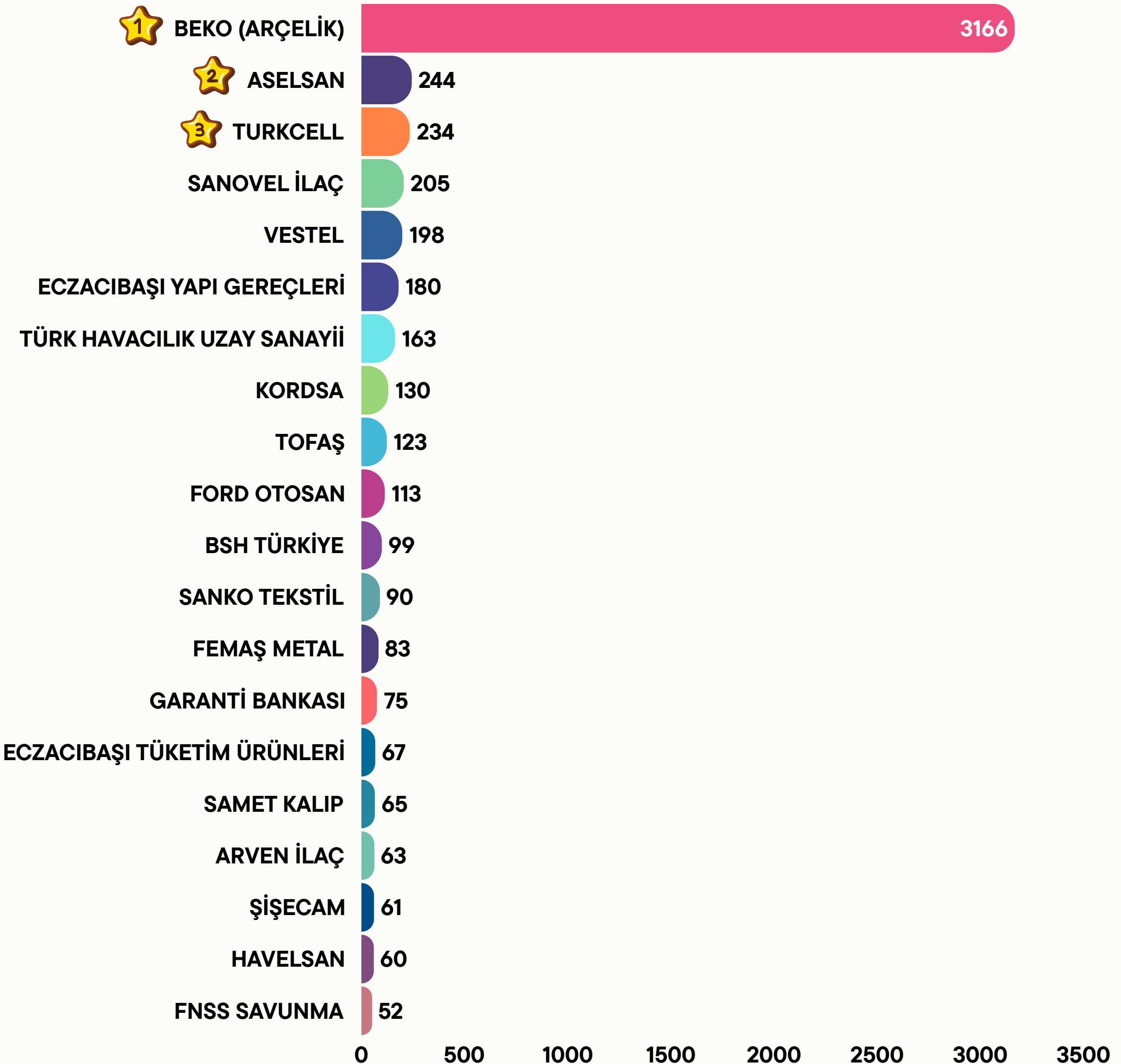
- İlk defa 2024 yılında yayınlanan tekil PCT Başvuru Sayısına göre sıralanmıştır.
- 2024 Yılında Yayınlanan PCT Başvuru Sayısı, İlk defa 01.01.2024-31.12.2024 tarihleri arasında yayınlanmış PCT başvurularını ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- 20. sırada yer alan ve aynı başvuru sayısına sahip kurumların tamamı listeye eklenmiştir.

PCT Şampiyonu Firmalar Genel Sıralama

Türkiye’de faaliyet gösteren firmaların 2024 yılı PCT başvuru performanslarına ek olarak portföylerinde yer alan toplam PCT başvuru sayısına göre de performans analizi gerçekleştirilmiştir.

31.12.2024 tarihi itibarıyla yayınlanan toplam Uluslararası patent başvurularının (PCT) sayısına göre Top 20 sıralaması oluşturulmuştur. PCT şampiyonu firmalar sıralamasında listenin zirvesinde; **BEKO (ARÇELİK)**’nun yer aldığı görülmektedir. Sıralamanın 2. sırasında **ASELSAN**, 3. sırada ise **TURKCELL** yer almaktadır.

PCT Şampiyonu Firmalar (Genel Sıralama - TOP 20)

- Yayınlanan toplam tekil PCT Başvuru Sayısına göre sıralanmıştır.
- Toplam Yayınlanan PCT Başvuru Sayısı, 31.12.2024 tarihine kadar yayınlanmış tüm PCT başvurularını ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- 20. sırada yer alan ve aynı başvuru/tescil sayısına sahip kurumların tamamı listeye eklenmiştir.
- Ortaklı başvurularda her başvuru sahibinin ismi de dikkate alınmıştır ve başvuru sayısı hanesine yazılmıştır.

2024 Yılında ABD (US) Patent Şampiyonu Firmaları

Türkiye’de faaliyet gösteren firmaların 2024 yılında yayımlanan ve tescil edilen ABD (US) başvurularının analizi gerçekleştirilmiş ve Top 20 sıralaması oluşturulmuştur.

2024 yılında en fazla US başvurusu yayımlanan şampiyon firmalar sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **TÜRK HAVACILIK UZAY SANAYİİ**, **BSH TÜRKİYE** ve **VESTEL** yer almaktadır.

2024 yılında en fazla US tescili alan şampiyon firmalar sıralamasında ise listenin zirvesinde sırasıyla; **TÜRK HAVACILIK UZAY SANAYİİ**, **ASELSAN** ve **SANKO TEKSTİL** yer almaktadır.

2024 Yılında ABD (US) Patent Şampiyonu Firmaları - TOP 20

ABD (US) PATENT BAŞVURULARI

ABD (US) PATENT TESCİLLERİ

- İlk defa 2024 yılında yayınlanan/tescil edilen tekil ABD (US) patent sayısına göre sıralanmıştır.
- 2024 Yılında Yayınlanan/Tescil Edilen ABD (US) Başvuru Sayısı, İlk defa 01.01.2024-31.12.2024 tarihleri arasında yayınlanmış/tescil edilmiş ABD (US) başvurularını ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- Başvuru/tescil sayısı 2'den az olanlar sıralamaya dahil edilmemiştir.
- Ortaklı başvurularda her iki başvuru sahibinin ismi de dikkate alınmıştır ve başvuru sayısı hanesine yazılmıştır.

ABD (US) Patent Şampiyonu Firmalar Genel Sıralama

Türkiye’de faaliyet gösteren firmaların 2024 yılı ABD (US) patent başvuru performanslarına ek olarak portföylerinde yer alan toplam US patent sayısına göre de performans analizi gerçekleştirilmiştir.

31.12.2024 tarihi itibarıyla yayınlanan/tescil edilen toplam US patent sayısına göre Top 20 sıralaması oluşturulmuştur.

US patent başvuru şampiyonu firmalar sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **BEKO (ARÇELİK)**, **VESTEL** ve **ASELSAN** yer almaktadır.

US patent tescil şampiyonu firmalar sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **BEKO (ARÇELİK)**, **ASELSAN** ve **VESTEL** yer almaktadır.

ABD (US) Patent Şampiyonu Firmalar (Genel Sıralama - TOP 20)

ABD (US) PATENT BAŞVURULARI

ABD (US) PATENT TESCİLLERİ

- 31.12.24 tarihine kadar yayınlanan/tescil edilen toplam tekil ABD (US) patent sayısına göre sıralanmıştır.
- Toplam Yayınlanan/Tescil Edilen ABD (US) patent sayısı, 31.12.2024 tarihlerine kadar yayınlanmış/tescil edilmiş tüm ABD (US) patentlerini ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- 20. sırada yer alan ve aynı başvuru/tescil sayısına sahip kurumların tamamı listeye eklenmiştir.
- Başvuru/tescil sayısı 2'den az olanlar sıralamaya dahil edilmemiştir.
- Ortaklı başvurularda her iki başvuru sahibinin ismi de dikkate alınmıştır ve başvuru sayısı hanesine yazılmıştır.

Bayramoglu Law Offices, 2024 Yılını Patent Açısından Değerlendiriyor.

PCT başvurularında patent sayıları 2024 yılında, 2023 yılına göre %0.5 artış göstermiştir. Toplam başvuru sayısı 273.900 olup, Çin 70.160 müracaat ile birinci sırada yer almıştır. Bu toplamda 2023'e göre %0.9'luk bir artış söz konusudur. Diğer ilk beşte yer alan ülkeler şunlardır: ABD 54.087 müracaat ile %2.8'lik düşüş, Japonya 48.397 müracaat ile %1.2'lik düşüş, Güney Kore 23.851 müracaat ile %7.1'lik artış, Almanya ise 16.721 müracaat ile %1.3'lük düşüş göstermiştir. (Kaynak: WIPO Statistics Database, Mart 2025)

2024 yılında Amerika Patent ve Marka Ofisi toplam 430.625 patent müracaatı almıştır ki bu da 2023 yılına göre %3'lük bir artışa tekabül etmektedir. Bunun sonucunda, Amerika Patent Ofisi'nde incelenmemiş toplam 813.000 başvuru oluşmuştur. 2024 yılında ABD Patent Ofisi tarafından toplam 324.043 patent tescil edilmiştir. Bu tescillerde Amerika, Japonya ve Çin menşeli müracaatlar başı çekmektedir.

Yeni Patent Ofisi Başkanı, ABD Başkanı tarafından aday gösterilmiş; ancak henüz Senato tarafından onaylanmamıştır. Onaylanmasının yakın zamanda gerçekleşmesi beklenmektedir. Yeni başkandan beklenen, bazı önemli konulara açıklık getirmesidir. Bunlardan biri, geçen seneki yazımızda da bahsettiğimiz ABD Patent Kanunu'nun 101. bölümüdür. 101. bölüm kapsamındaki red miktarlarında artış olmuş olup, bu konuda ABD Patent Ofisi tarafından verilen red kararlarının bir bölümü Federal Circuit Mahkemesi tarafından da onaylanmıştır. Bu dosyalardan birkaç tanesi Yüksek Mahkeme'ye (Supreme Court) götürülmüş; ancak Yüksek Mahkeme bu dosyaları incelemeyi reddetmiştir. Bu durum, 101. maddeye ilişkin belirsizliğin devam etmesine neden olmuştur.

Yüksek Mahkeme'nin bu dosyalara bakmaması üzerine, ABD Kongresi harekete geçmiş ve hem Temsilciler Meclisi'nde hem de Senato'da birer kanun teklifi hazırlanmıştır. Bu teklifler henüz yasalaşmamış olup, Kongre'de beklenmektedir. Yeni ABD Patent ve Marka Ofisi Başkanı'ndan beklenenlerden biri de Kongre ile çalışarak bu kanun tekliflerinin yasalaşmasını sağlamasıdır. ABD'deki patent sisteminin geleceği açısından 101. madde konusundaki bu tekliflerin oldukça önemli olduğu düşünülmektedir. Kanun tasarısını hazırlayan senatörler, mevcut 101. maddenin mahkemeler tarafından yapılan yorumu neticesinde ABD patent sisteminin zayıfladığını düşünmektedir. Dolayısıyla, 2025 ya da 2026 yılında bu tekliflerin bir şekilde yasalaşması beklenmektedir.

Son yıllarda büyük bir yükseliş gösteren yapay zekâ teknolojilerine ilişkin patent başvuruları, patent hukukunun sınırlarını yeniden tanımlamaktadır. Özellikle yapay zekânın mucit sayılıp sayılmayacağı konusu hâlâ ABD ve Avrupa'da tartışmalıdır. USPTO, 2024 yılında yaptığı açıklamalarda yapay zekâ destekli buluşların patentlenebilirliğine dair yeni rehberler yayınlamıştır. Bu gelişmeler, önümüzdeki dönemde patent stratejilerinin yeniden şekilleneceğine işaret etmektedir.

Daha önceki yıllardaki yazılarımızda da belirttiğimiz üzere, buluş basamağı incelemelerinde önemli bir değişiklik olmamıştır. Büyük değişiklik ise design (tasarım) patentlerinin buluş basamağı incelemelerinde yaşanmıştır. Federal Circuit Mahkemesi'nin vermiş olduğu bir karar ile design patentlerinin buluş basamağı incelemelerinin, utility (faydalı model) patentlerinde olduğu gibi yapılması gerektiğine karar verilmiştir. Bu karar, yıllardır uygulanan design patent buluş basamağı inceleme yöntemini değiştirmiştir. Şöyle ki; eskiden bir design patentini buluş basamağı kapsamında geçersiz kılmak zor iken, yeni karar ile bu artık daha kolay hale gelmiştir.

Sonuç olarak, 2025 ya da 2026 yılında 101. madde ile ilgili bir yasal düzenleme beklenmektedir. Bu düzenlemenin konuya çok daha fazla açıklık getireceğini ve ABD patent sistemine ve başvuru sahiplerine yardımcı olacağını düşünüyoruz. Tasarım patentlerine ilişkin buluş basamağı değişikliklerinin, mahkemelerde design patentlerine karşı savunma yapan ürün satıcılarına geçersizlik konusunda fayda sağlayacağını öngörüyoruz. Ayrıca, yeni başvuruların ABD Patent Ofisi tarafından daha kısa sürede inceleneceğini de umuyoruz.

2024 Yılı'nın Avrupa Patent (EP) Şampiyonu Firmaları

Türkiye’de faaliyet gösteren firmaların 2024 yılında yayımlanan ve tescil edilen Avrupa Patent (EP) başvurularının analizi gerçekleştirilmiş ve Top 20 sıralaması oluşturulmuştur.

2024 yılında en fazla EP başvurusu yayımlanan şampiyon firmalar sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **BEKO (ARÇELİK)**, **SANOVEL İLAÇ** ve **VESTEL** yer almaktadır.

2024 yılında en fazla EP tescili alan şampiyon firmalar sıralamasında ise listenin zirvesinde sırasıyla; **BEKO (ARÇELİK)**, **VESTEL** ve **SANKO TEKSTİL** yer almaktadır.

2024 Yılı'nın Avrupa Patent (EP) Şampiyonu Firmaları - TOP 20

AVRUPA PATENT (EP) BAŞVURULARI

AVRUPA PATENT (EP) TESCİLLERİ

- İlk defa 2024 yılında yayınlanan/tescil edilen tekil EP Başvuru Sayısına göre sıralanmıştır.
- 2024 Yılında Yayınlanan/Tescil Edilen EP Başvuru Sayısı, İlk defa 01.01.2024-31.12.2024 tarihleri arasında yayınlanmış/tescil edilmiş EP başvurularını ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- 20. sırada yer alan ve aynı tescil sayısına sahip kurumların tamamı listeye eklenmiştir.
- Başvuru/tescil sayısı 3'den az olanlar sıralamaya dahil edilmemiştir.
- Ortaklı başvurularda her iki başvuru sahibinin ismi de dikkate alınmıştır ve başvuru sayısı hanesine yazılmıştır.

Avrupa Patent (EP) Şampiyonu Firmalar Genel Sıralama

Türkiye’de faaliyet gösteren firmaların 2024 yılı Avrupa Patent (EP) patent başvuru performanslarına ek olarak portföylerinde yer alan toplam EP patent sayısına göre de performans analizi gerçekleştirilmiştir. 31.12.2024 tarihi itibariyle yayınlanan/tescil edilen toplam EP patent sayısına göre Top 20 sıralaması oluşturulmuştur.

EP patent başvuru şampiyonu firmalar sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **BEKO (ARÇELİK)**, **VESTEL** ve **SANOVEL İLAÇ** yer almaktadır.

EP patent tescil şampiyonu firmalar sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **BEKO (ARÇELİK)**, **VESTEL** ve **BSH TÜRKİYE** yer almaktadır.

Avrupa Patent (EP) Şampiyonu Firmalar (Genel Sıralama - TOP 20)

AVRUPA PATENT (EP) BAŞVURULARI

AVRUPA PATENT (EP) TESCİLLERİ

- 31.12.2024 tarihine kadar yayınlanan/tescil edilen toplam tekil EP Başvuru Sayısına göre sıralanmıştır.
- Toplam Yayınlanan/Tescil Edilen EP Başvuru Sayısı, 31.12.2024 tarihlerine kadar yayınlanmış/tescil edilmiş tüm EP başvurularını ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- 20. sırada yer alan ve aynı başvuru/tescil sayısına sahip kurumların tamamı listeye eklenmiştir.
- Ortaklı başvurularda her iki başvuru sahibinin ismi de dikkate alınmıştır ve başvuru sayısı hanesine yazılmıştır.

Patent Şampiyonu Üniversiteler

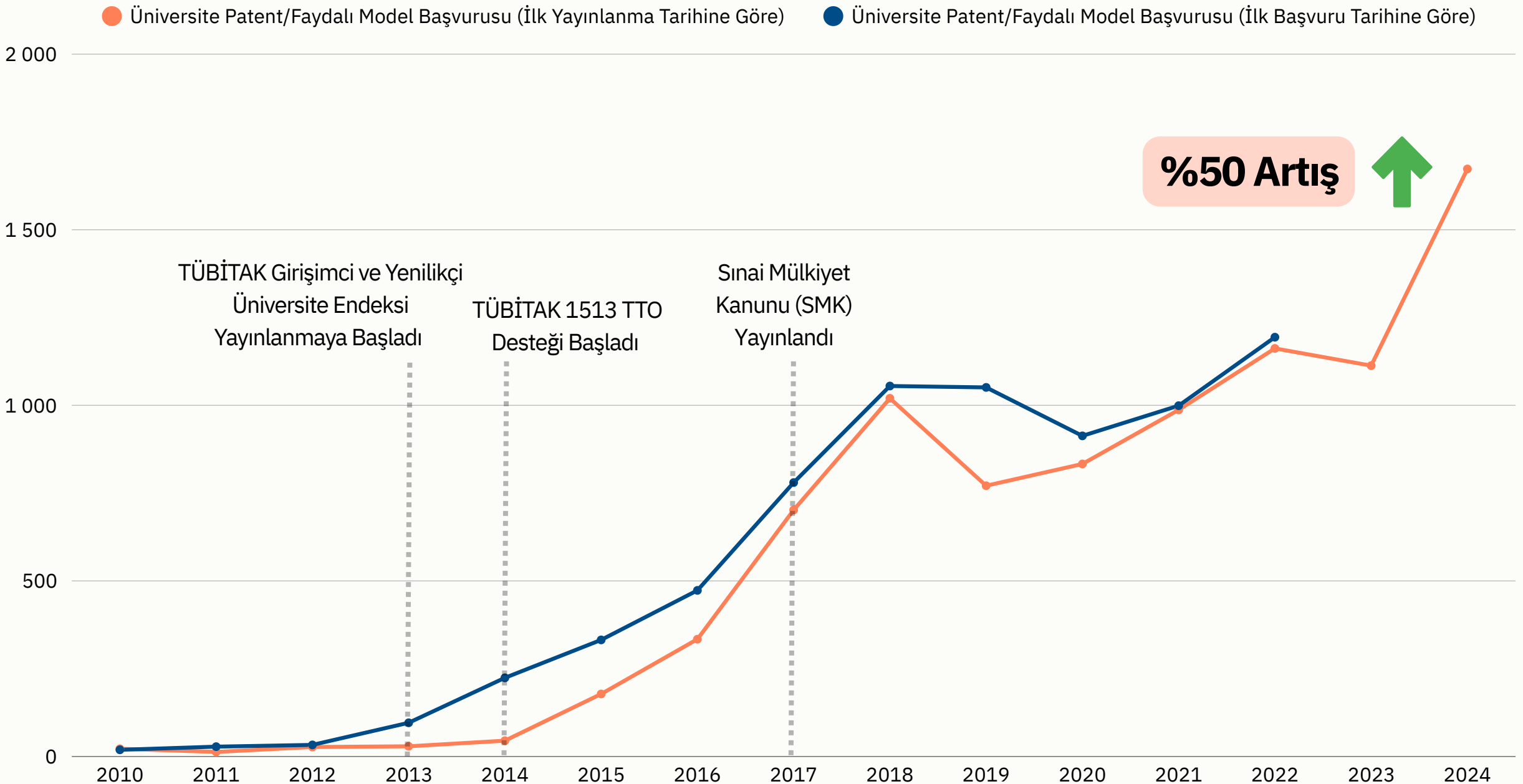
Türkiye'deki Üniversitelerin yayınlanan patent başvurularının analizi

31 Aralık 2024 tarihi itibarıyla Türkiye'deki Üniversitelerin ve araştırma merkezlerinin tüzel kişilikleriyle başvurularını yaptıkları **9.055 patent başvurusu*** bulunmaktadır. Bu patent başvurularının %97'si en az bir ülkede halen hukuki olarak geçerli (yaşayan patent) durumdadır.

Üniversitelerin ve araştırma merkezlerinin patent başvurularının **3.320 tanesi (buluş sayısı) en az bir ülkede tescil olmuş ve patent belgesi** alabilmiştir. Bu tescilli patentlerin %98'i ise en az bir ülkede halen hukuki olarak geçerli (yaşayan patent) durumdadır.

Üniversitelerin ve araştırma merkezlerinin patent başvuruları ilk yayımlanma tarihlerine göre analiz edildiğinde, 2024 yılında yayınlanan patent başvurularında bir önceki seneye göre **%50 artış** meydana geldiği görülmüştür. (18 aylık yayımlanma döneminden dolayı, üniversite patent başvurularının ilk başvuru tarihine göre yıllık eğilim grafiği 2022 yılına kadar olan periyodu kapsamaktadır.)

Üniversitelerin Patent/Faydalı Model Başvurularının Yıllara Göre Dağılımı

*31 Aralık 2024 tarihi itibarıyla yayınlanan toplam tekil patent /faydalı model başvurusunu ifade etmektedir. Üniversitelerin ve araştırma merkezlerinin tüzel kişilikleri ile yaptıkları başvurulara göre analiz edilmiştir.

Patent Şampiyonu Üniversiteler

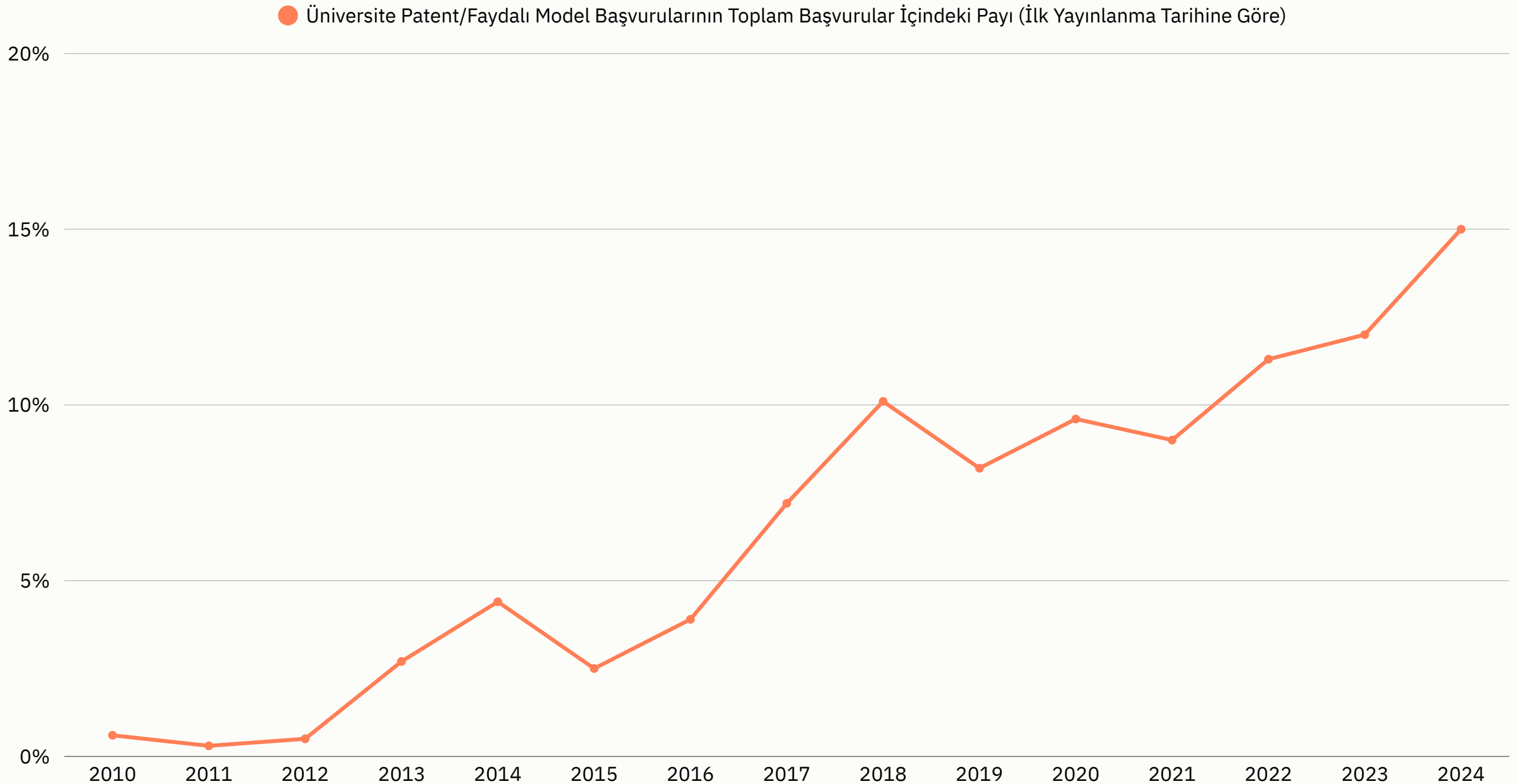
DAĞILIM

Türkiye'deki Üniversitelerin yayınlanan patent başvurularının analizi

31 Aralık 2024 tarihi itibarıyla Üniversitelerin ve araştırma merkezlerinin patent/faydalı model başvurularının, toplam başvurular içerisindeki oranı **%6,7'dir**.

Bu oranın (ilk yayımlanma tarihine göre) 2024 yılında **%15 seviyesine çıktığı** tespit edilmiştir.

Üniversite Patent/Faydalı Model Başvurularının Toplam Başvurular İçindeki Payı

Üniversitelerin ve araştırma merkezlerinin tüzel kişilikleri ile yaptıkları başvurulara göre analiz edilmiştir.

Mert Parlar
Mühendis

SIMAJ, 2024 Yılı Patent Açısından Değerlendiriyor.

2024'te Patent Dünyası: Teknoloji, Hukuk ve Küresel Dinamikler

2024 yılı, patent ekosisteminde hem teknolojik ilerlemelerin hem de hukuki düzenlemelerin öne çıktığı dinamik bir dönem oldu. Yapay zekâdan sürdürülebilirliğe, biyoteknolojiden uluslararası anlaşmalara kadar birçok alanda kayda değer gelişmeler yaşandı.

Teknolojik Gelişmeler ve Patent Eğilimleri

2024'te dünyanın gündeminden düşmeyen yapay zeka, makine öğrenimi ile beraber 2024'te en çok patent başvurusu yapılan teknolojiler arasında yer aldı. Büyük veri analizi, doğal dil işleme (NLP) ve otomasyon sistemlerine yönelik çözümler, patent literatüründe belirgin şekilde öne çıktı. ChatGPT ve benzeri yapay zeka modellerinin etkisiyle, yapay zeka tabanlı yazılım çözümleri birçok başvurunun temelini oluşturdu.

Öte yandan birçok ülkenin orta-uzun vadeli sürdürülebilirlik planlarına paralel olarak sürdürülebilirlik odaklı teknolojiler de önemli bir yükseliş gösterdi ve karbonsuzlaştırma çalışmaları, geri dönüştürülebilir malzemeler ve bunların üretim teknolojileri, elektrikli araçlar ve enerji verimliliğine yönelik yenilikler, yeşil patentlerin sayısını küresel ölçekte artırdı. Birçok patent ofisi ise çevreci başvurulara öncelik vererek bu alandaki gelişmeleri ve yatırımları teşvik etti.

Biyoteknoloji alanında ise gen düzenleme ve sentetik biyoloji uygulamaları kapsamında CRISPR ve mRNA teknolojilerinin yeni kullanım sahalarına yönelik başvurular, sağlık sektöründe önemli yapıtaşları olmaya aday oldu.

Mevzuat Gelişmeleri ve Stratejik Planlamalar

2024'ün önemli hukuki gelişmelerinden biri, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) tarafından genetik kaynaklar ve onlara bağlı geleneksel bilgilere dayanan buluşlar için patent başvurularında kaynak açıklama zorunluluğu getiren “Genetik Kaynaklar ve Geleneksel Bilgiler Hakkında Antlaşma” (GRATK) oldu. Bu anlaşma, başvurularda kullanılan genetik materyallerin ve geleneksel bilgilerin kökeninin açıklanmasını zorunlu hale getirerek, biyoçeşitliliğin korunmasını hedefledi.

Türkiye’de ise 2024-2028 Stratejik Plan kapsamında patent sisteminin dijital dönüşümü, uluslararası iş birliklerinin artırılması ve üniversite-sanayi etkileşiminin güçlendirilmesi hedeflendi. Patent başvuru sayılarında yerli buluşçuların payı ise artmaya devam etti.

Sonuç: Yenilikler ve beraberinde getirdiği sorumluluklar

2024 yılı, patent sisteminin yalnızca yenilikleri korumakla kalmayıp, etik, çevresel ve toplumsal sorumlulukları da gözetmesi gerektiğini ortaya koydu. Yapay zekanın patentlenebilirliği, genetik kaynakların mülkiyeti ve yaptırımların fikri mülkiyet üzerindeki etkileri gibi sektörün geleceğine yönelik konular ise tartışma konularından bazılarıydı.

2024 Yılı'nın Türkiye (TR) Patent Şampiyonu Üniversiteleri

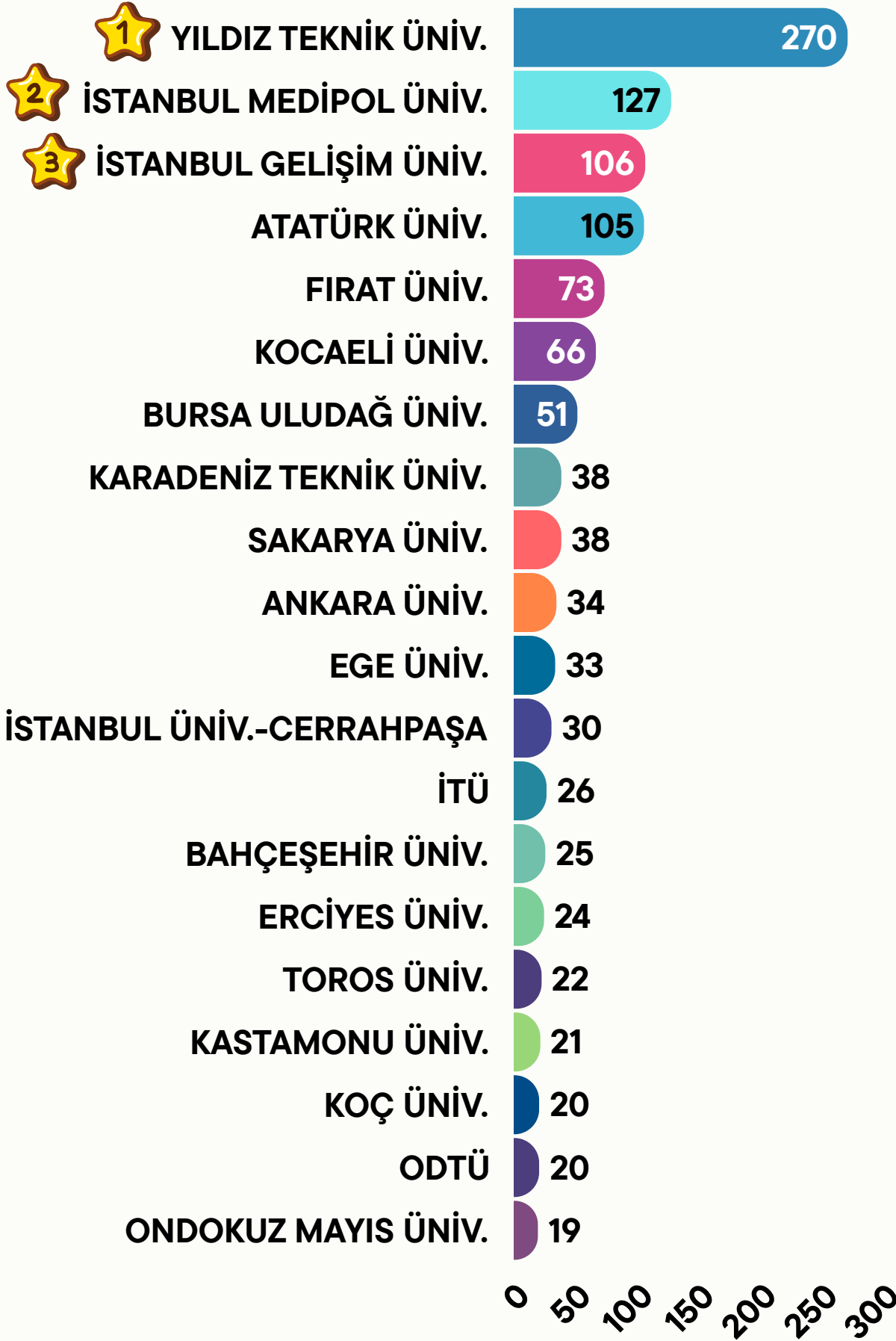
Üniversitelerin buluşlarını Türkiye'de korumak için TÜRKPATENT'e yaptıkları başvurular içinde, 2024 yılında yayımlanan ve tescil edilen Türkiye (TR) patent başvurularının analizi gerçekleştirilmiş ve Top 20 sıralaması oluşturulmuştur.

2024 yılının Türkiye (TR) patent başvuru şampiyonları sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**, **İST. MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ** ve **İST. GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ** yer almaktadır.

2024 yılının Türkiye (TR) patent tescil şampiyonları sıralamasında ise listenin zirvesinde sırasıyla; **İST. MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ**, **ERCİYES ÜNİVERSİTESİ** ve **İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA** yer almaktadır.

2024 Yılı'nın Türkiye (TR) Patent Şampiyonu Üniversiteleri - TOP 20

TÜRKİYE (TR) PATENT BAŞVURULARI

TÜRKİYE (TR) PATENT TESCİLLERİ

- İlk defa 2024 yılında yayınlanan/tescil edilen tekil TR Patent başvuru sayısına göre sıralanmıştır.
- 2024 Yılında Yayınlanan/Tescil Edilen TR Patent Başvuru Sayısı, İlk defa 01.01.2024-31.12.2024 tarihleri arasında yayınlanmış/tescil edilmiş TR Patent başvurularını (EPC ve PCT'den gelen TR başvuruları/tescilleri dahil) ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- 20. sırada yer alan ve aynı başvuru/tescil sayısına sahip kurumların tamamı listeye eklenmiştir.
- Ortaklı başvurularda her iki başvuru sahibinin ismi de dikkate alınmıştır ve başvuru sayısı hanesine yazılmıştır.

Patent Şampiyonu Üniversiteler

TÜRKİYE (TR) PATENT - TOPLAM

Türkiye (TR) Patent Şampiyonu Üniversitelerin Genel Sıralaması

Üniversitelerin 2024 yılı Türkiye (TR) patent başvuru performanslarına ek olarak portföylerinde yer alan toplam TR patent sayısına göre de performans analizi gerçekleştirilmiştir. 31.12.2024 tarihi itibarıyla yayınlanan/tescil edilen toplam TR patent başvuru sayısına göre Top 20 sıralaması oluşturulmuştur.

TR patent başvuru şampiyonu üniversitelerin sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **İST. GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ**, **İSTANBUL ÜNİV.-CERRAHPAŞA** ve **İST. MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ** yer almaktadır.

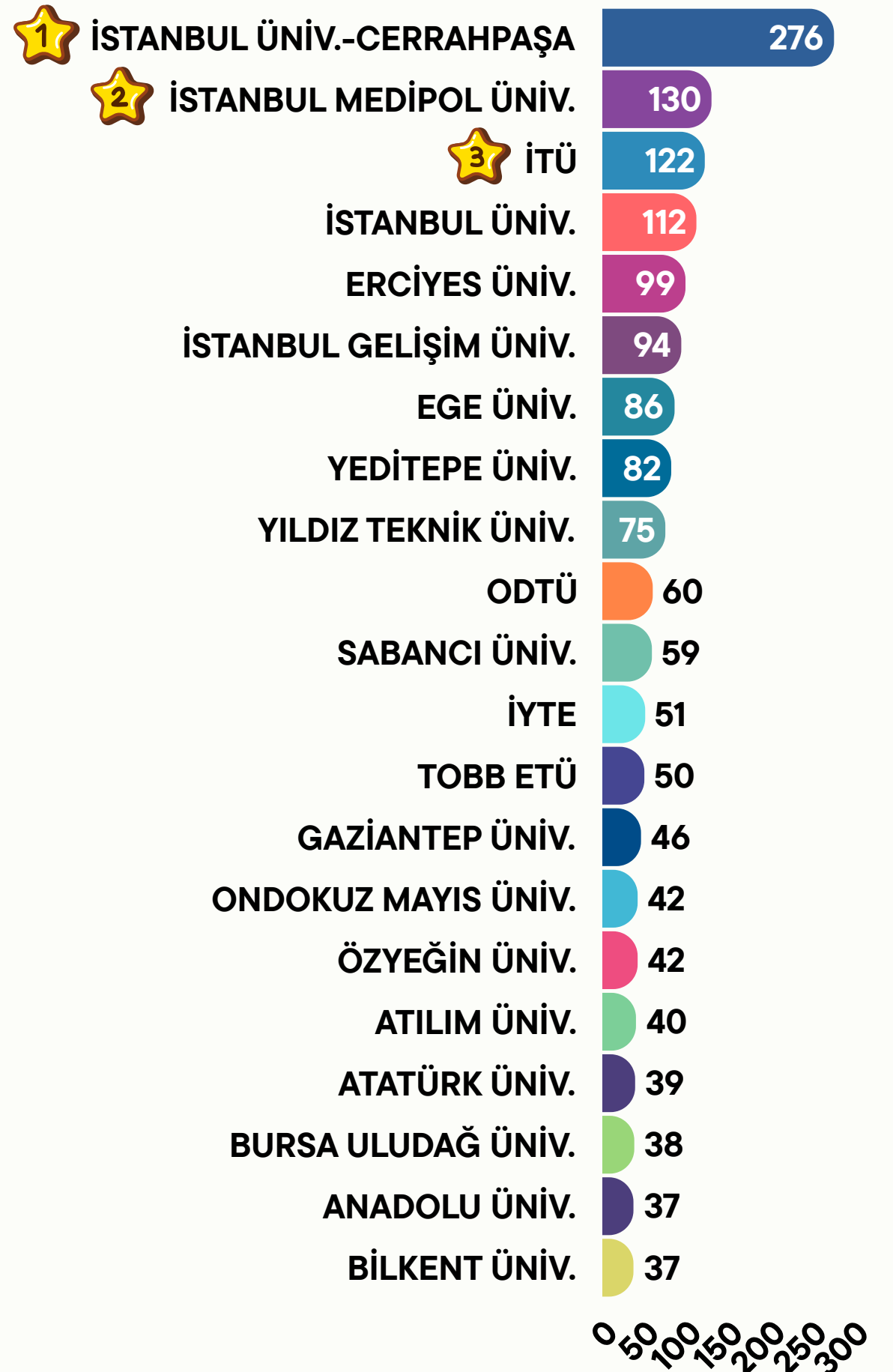
TR patent tescil şampiyonu üniversitelerin sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **İSTANBUL ÜNİV.-CERRAHPAŞA**, **İST. MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ** ve **İTÜ** yer almaktadır.

Türkiye (TR) Patent Şampiyonu Üniversiteler (Genel Sıralama - TOP 20)

TÜRKİYE (TR) PATENT BAŞVURULARI

TÜRKİYE (TR) PATENT TESCİLLERİ

- 31.12.2024 tarihine kadar yayınlanan/tescil edilen toplam tekil TR Patent başvuru sayısına göre sıralanmıştır.
- Toplam Yayınlanan/Tescil Edilen TR Patent başvuru sayısı, 31.12.2024 tarihlerine kadar yayınlanmış/tescil edilmiş tüm TR Patent başvurularını ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- 20. sırada yer alan ve aynı başvuru/tescil sayısına sahip kurumların tamamı listeye eklenmiştir.
- Ortaklı başvurularda her başvuru sahibinin ismi de dikkate alınmıştır ve başvuru sayısı hanesine yazılmıştır.

Veri Kaynağı: VEBİZ

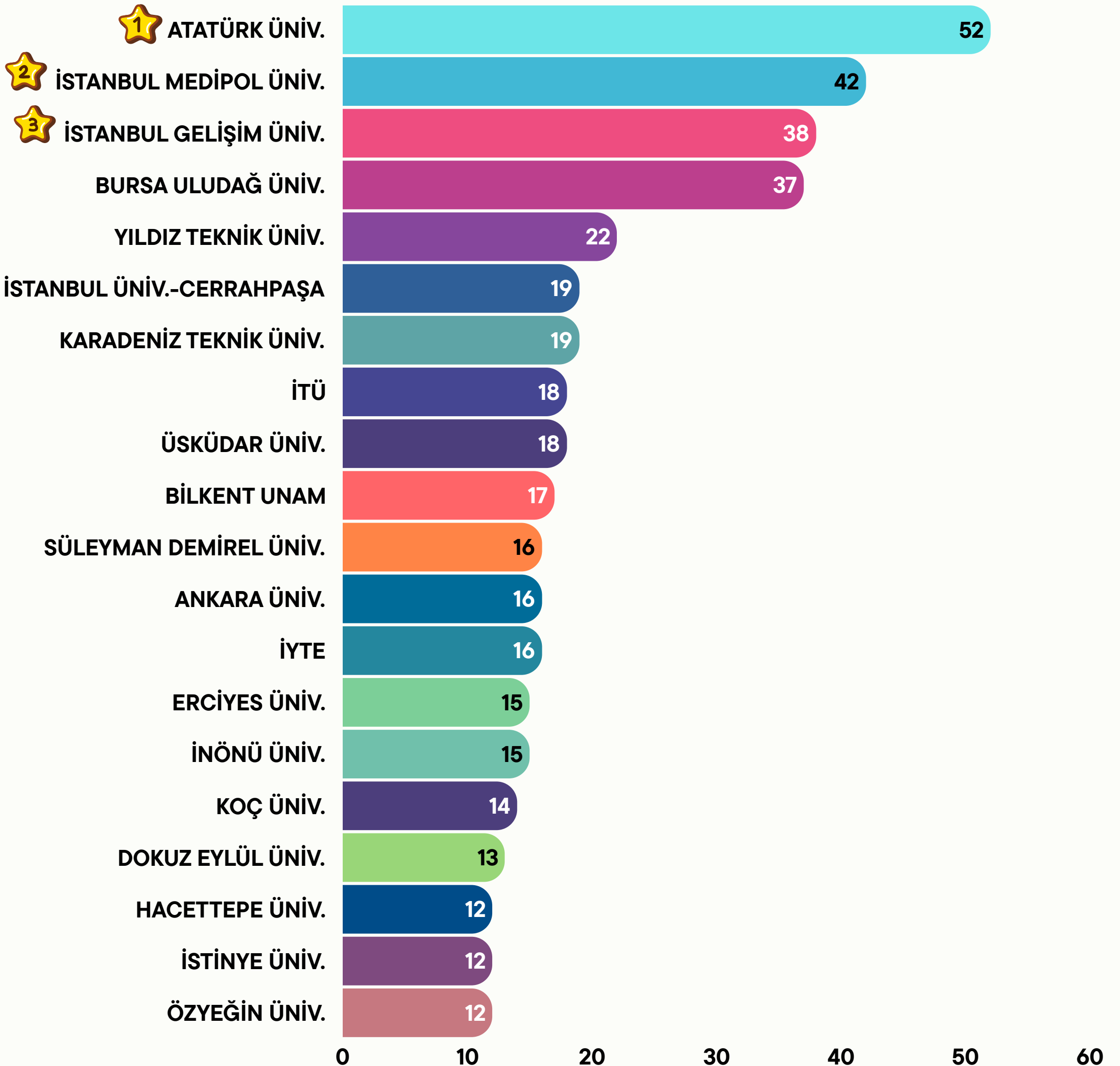

2024 Yılıın PCT Şampiyonu Üniversiteleri

Türkiye’de faaliyet gösteren Üniversitelerin 2024 yılında yayımlanan Uluslararası patent başvurularının (PCT) analizi gerçekleştirilmiş ve Top 20 sıralaması oluşturulmuştur.

PCT şampiyonu üniversiteler sıralamasında listenin zirvesinde; 52 PCT başvurusu ile **ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ**’nin yer aldığı belirlenmiştir. Sıralamanın 2. sırasında 42 ile PCT ile **İST. MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ**, 3. Sırasında ise 38 PCT başvurusu ile **İST. GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ**’nin yer aldığı görülmüştür.

2024 Yılıın PCT Şampiyonu Üniversiteleri - TOP 20

- İlk defa 2024 yılında yayınlanan tekil PCT Başvuru Sayısına göre sıralanmıştır.
- 2024 Yılında Yayınlanan PCT Başvuru Sayısı, İlk defa 01.01.2024-31.12.2024 tarihleri arasında yayınlanmış PCT başvurularını ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- 20. sırada yer alan ve aynı başvuru sayısına sahip kurumların tamamı listeye eklenmiştir.

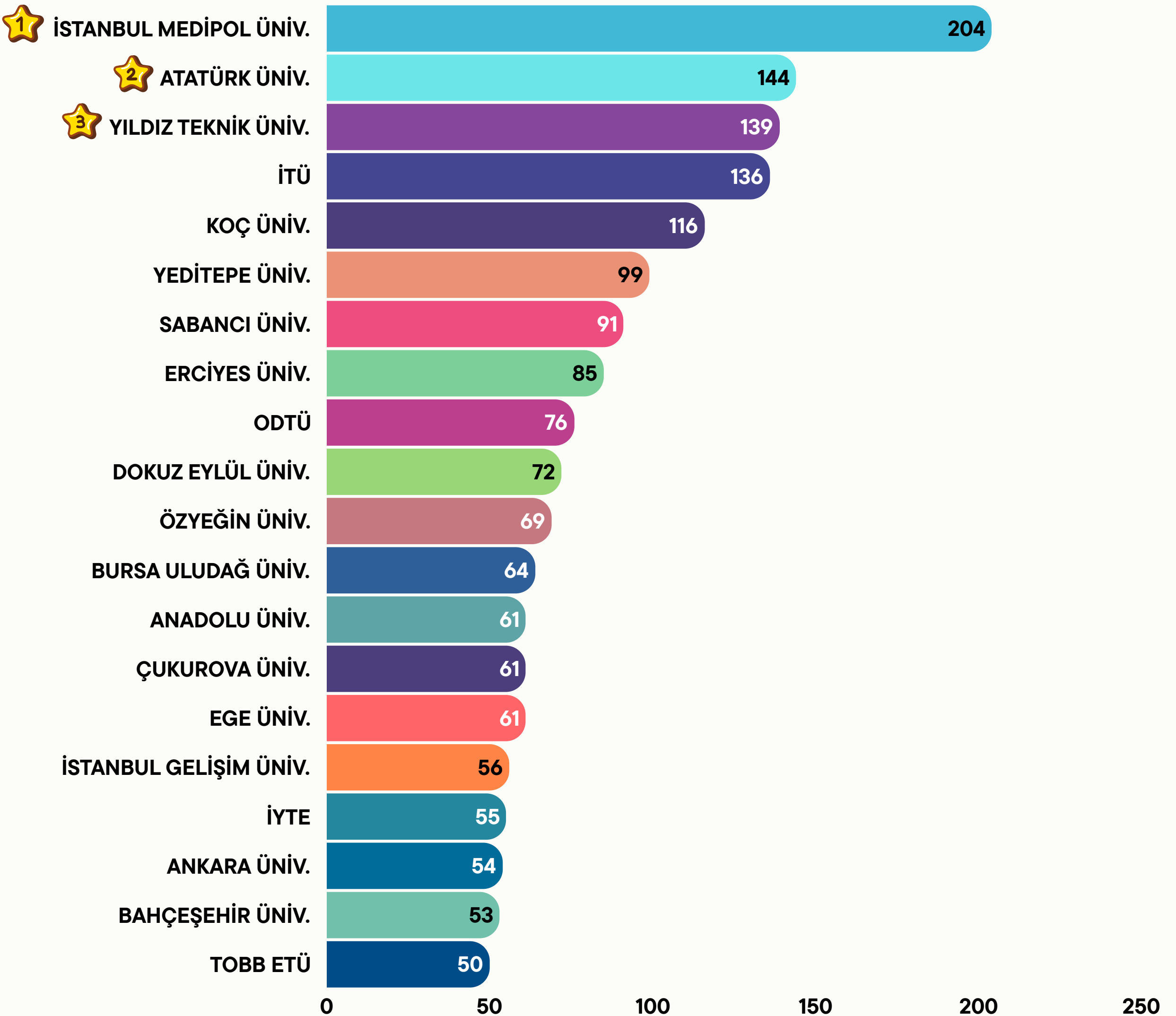
PCT Şampiyonu Üniversiteler Genel Sıralaması

Türkiye’de faaliyet gösteren Üniversitelerin 2024 yılı PCT başvuru performanslarına ek olarak portföylerinde yer alan toplam PCT başvuru sayısına göre de performans analizi gerçekleştirilmiştir.

31.12.2024 tarihi itibarıyla yayınlanan toplam Uluslararası patent başvurularının (PCT) sayısına göre Top 20 sıralaması oluşturulmuştur.

PCT şampiyonu üniversiteler sıralamasında listenin zirvesinde; 204 PCT ile **İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ**’nin yer aldığı görülmektedir. Sıralamanın 2. sırasında 144 PCT ile **ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ**, 3. sırada ise 139 PCT ile **YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ** yer almaktadır.

PCT Şampiyonu Üniversiteler (Genel Sıralama - TOP 20)

- Yayınlanan toplam tekil PCT Başvuru Sayısına göre sıralanmıştır.
- Toplam Yayınlanan PCT Başvuru Sayısı, 31.12.2024 tarihine kadar yayınlanmış tüm PCT başvurularını ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- 20. sırada yer alan ve aynı başvuru/tescil sayısına sahip kurumların tamamı listeye eklenmiştir.
- Ortaklı başvurularda her başvuru sahibinin ismi de dikkate alınmıştır ve başvuru sayısı hanesine yazılmıştır.

2024 Yılında ABD (US) Patent Şampiyonu Üniversiteleri

Türkiye’de faaliyet gösteren Üniversitelerin 2024 yılında yayımlanan ve tescil edilen ABD (US) başvurularının analizi gerçekleştirilmiş ve Top 20 sıralaması oluşturulmuştur.

2024 yılında en fazla US başvurusu yayımlanan şampiyon Üniversiteler sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **İST. MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ**, **YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ** ve **SABANCI ÜNİVERSİTESİ** yer almaktadır.

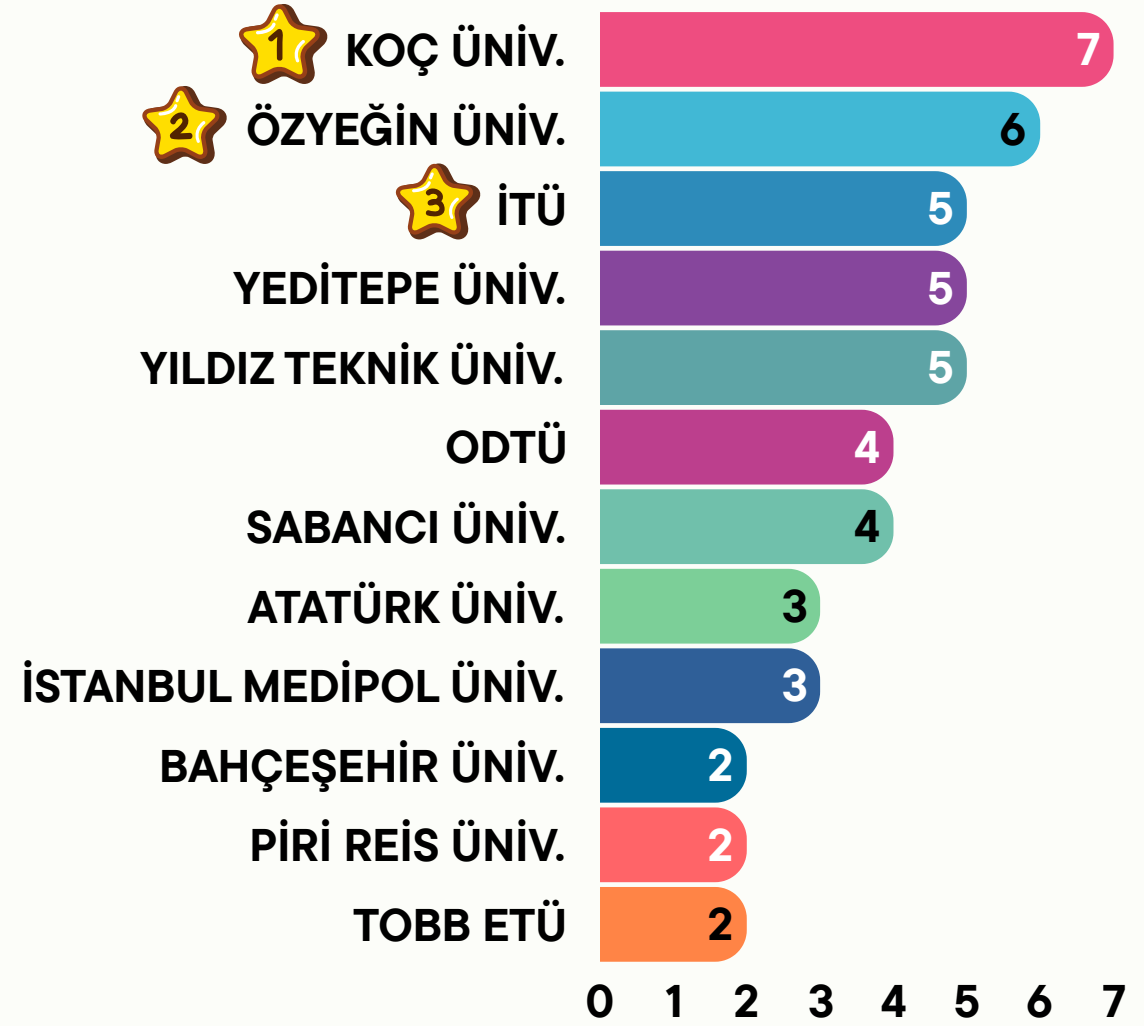
2024 yılında en fazla US tescili alan şampiyon Üniversiteler sıralamasında ise listenin zirvesinde sırasıyla; **KOÇ ÜNİVERSİTESİ**, **ÖZYEGİN ÜNİVERSİTESİ** ve **İTÜ** yer almaktadır.

2024 Yılında ABD (US) Patent Şampiyonu Üniversiteleri - TOP 20

ABD (US) PATENT BAŞVURULARI

ABD (US) PATENT TESCİLLERİ

- İlk defa 2024 yılında yayınlanan/tescil edilen tekil ABD (US) patent sayısına göre sıralanmıştır.
- 2024 Yılında Yayınlanan/Tescil Edilen ABD (US) Başvuru Sayısı, İlk defa 01.01.2024-31.12.2024 tarihleri arasında yayınlanmış/tescil edilmiş ABD (US) başvurularını ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- 20. sırada yer alan ve aynı başvuru/tescil sayısına sahip kurumların tamamı listeye eklenmiştir.
- Üniversiteler sıralamasının US Tescil kategorisinde sadece Top 12 oluşturabilecek kadar US Tescili bulunmaktadır.
- Başvuru/tescil sayısı 2’den az olanlar sıralamaya dahil edilmemiştir.
- Ortaklı başvurularda her iki başvuru sahibinin ismi de dikkate alınmıştır ve başvuru sayısı hanesine yazılmıştır.

ABD (US) Patent Şampiyonu Üniversiteler Genel Sıralama

Türkiye’de faaliyet gösteren Üniversitelerin 2024 yılı ABD (US) patent başvuru performanslarına ek olarak portföylerinde yer alan toplam US patent sayısına göre de performans analizi gerçekleştirilmiştir.

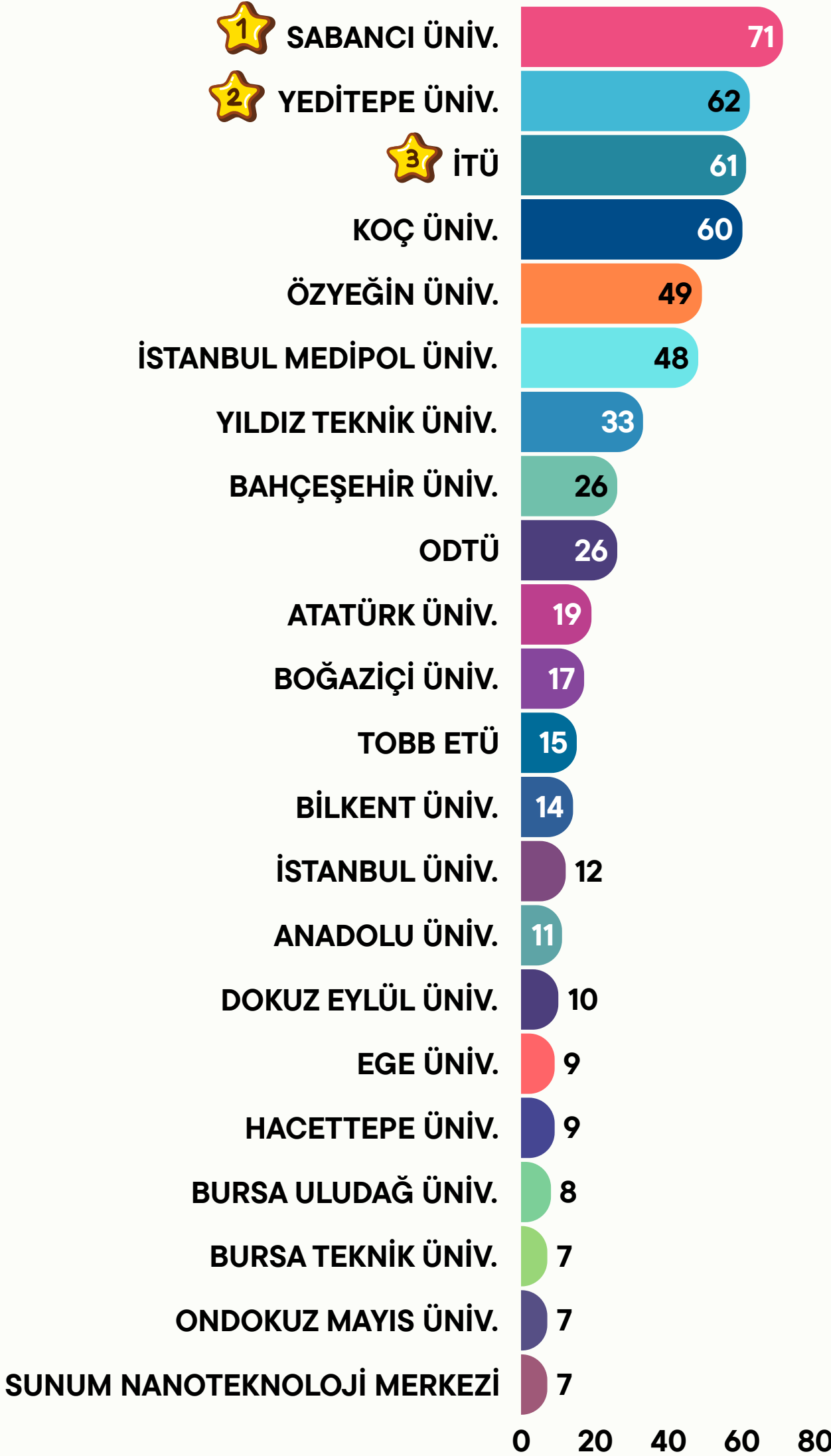
31.12.2024 tarihi itibarıyla yayınlanan/tescil edilen toplam US patent sayısına göre Top 20 sıralaması oluşturulmuştur.

US patent başvuru şampiyonu Üniversiteler sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; SABANCI ÜNİVERSİTESİ, YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ ve İTÜ yer almaktadır.

US patent tescil şampiyonu Üniversiteler sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; SABANCI ÜNİVERSİTESİ, KOÇ ÜNİVERSİTESİ ve YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ yer almaktadır.

ABD (US) Patent Şampiyonu Üniversiteler (Genel Sıralama - TOP 20)

ABD (US) PATENT BAŞVURULARI

ABD (US) PATENT TESCİLLERİ

- 31.12.24 tarihine kadar yayınlanan/tescil edilen toplam tekil ABD (US) patent sayısına göre sıralanmıştır.
- Toplam Yayınlanan/Tescil Edilen ABD (US) patent sayısı, 31.12.2024 tarihlerine kadar yayınlanmış/tescil edilmiş tüm ABD (US) patentlerini ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- 20. sırada yer alan ve aynı başvuru/tescil sayısına sahip kurumların tamamı listeye eklenmiştir.
- Başvuru/tescil sayısı 2'den az olanlar sıralamaya dahil edilmemiştir.
- Ortaklı başvurularda her iki başvuru sahibinin ismi de dikkate alınmıştır ve başvuru sayısı hanesine yazılmıştır.

2024 Yılında Avrupa Patent (EP) Şampiyonu Üniversiteleri

Türkiye’de faaliyet gösteren Üniversitelerin 2024 yılında yayımlanan ve tescil edilen Avrupa Patent (EP) başvurularının analizi gerçekleştirilmiş ve Top 20 sıralaması oluşturulmuştur.

2024 yılında en fazla EP başvurusu yayımlanan şampiyon Üniversiteler sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **İST. MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ, YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ve ODTÜ** yer almaktadır.

2024 yılında en fazla EP tescili alan şampiyon Üniversiteler sıralamasında ise listenin zirvesinde sırasıyla; **YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ, ANADOLU ÜNİVERSİTESİ, KOÇ ÜNİVERSİTESİ, SABANCI ÜNİVERSİTESİ, İST. MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ ve ODTÜ** yer almaktadır. Bu kategoride de 2. sırayı 3 üniversite, 3. sırayı ise 2 üniversite birlikte paylaşmaktadır.

2024 Yılında Avrupa Patent (EP) Şampiyonu Üniversiteleri - TOP 20

AVRUPA PATENT (EP) BAŞVURULARI

AVRUPA PATENT (EP) TESCİLLERİ

- İlk defa 2024 yılında yayınlanan/tescil edilen tekil EP Başvuru Sayısına göre sıralanmıştır.
- 2024 Yılında Yayınlanan/Tescil Edilen EP Başvuru Sayısı, İlk defa 01.01.2024-31.12.2024 tarihleri arasında yayınlanmış/tescil edilmiş EP başvurularını ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- Üniversiteler sıralamasının EP Tescil kategorisinde sadece Top 9 oluşturabilecek kadar EP Tescili bulunmaktadır.
- Başvuru/tescil sayısı 2'den az olanlar sıralamaya dahil edilmemiştir.
- Ortaklı başvurularda her iki başvuru sahibinin ismi de dikkate alınmıştır ve başvuru sayısı hanesine yazılmıştır.

Patent Şampiyonu Üniversiteler

AVRUPA PATENT (EP) - TOPLAM

Avrupa Patent (EP) Şampiyonu Üniversiteler Genel Sıralama

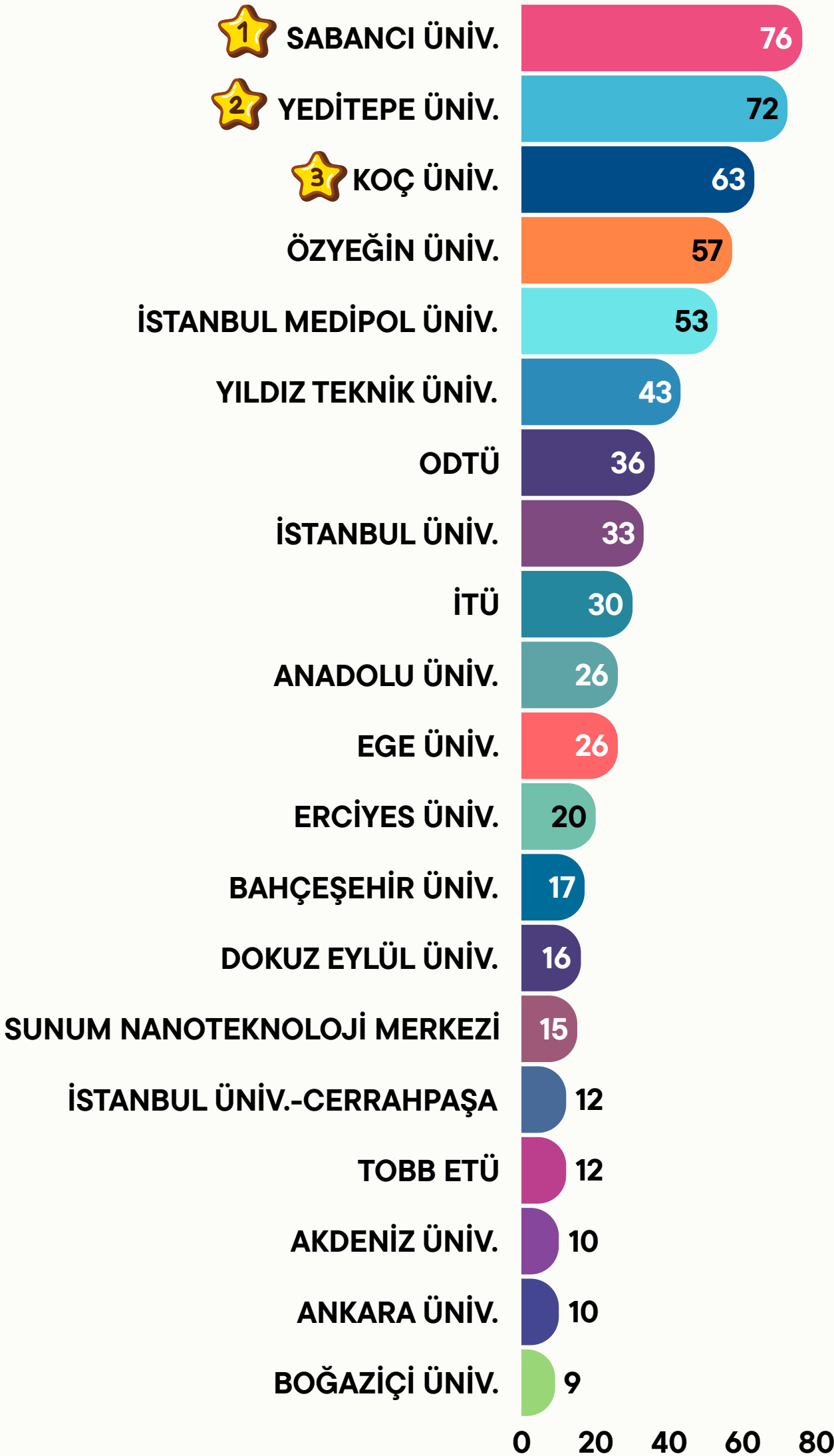
Üniversitelerin 2024 yılı Avrupa Patent (EP) patent başvuru performanslarına ek olarak portföylerinde yer alan toplam EP patent sayısına göre de performans analizi gerçekleştirilmiştir. 31.12.2024 tarihi itibarıyla yayınlanan/tescil edilen toplam EP patent sayısına göre Top 20 sıralaması oluşturulmuştur.

EP patent başvuru şampiyonu Üniversiteler sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **SABANCI ÜNİVERSİTESİ**, **YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ** ve **KOÇ ÜNİVERSİTESİ** yer almaktadır.

EP patent tescil şampiyonu Üniversiteler sıralamasında listenin zirvesinde sırasıyla; **SABANCI ÜNİVERSİTESİ**, **KOÇ ÜNİVERSİTESİ** ve **ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ** yer almaktadır.

Avrupa Patent (EP) Şampiyonu Üniversiteler (Genel Sıralama - TOP 20)

AVRUPA PATENT (EP) BAŞVURULARI

AVRUPA PATENT (EP) TESCİLLERİ

- 31.12.2024 tarihine kadar yayınlanan/tescil edilen toplam tekil EP Başvuru Sayısına göre sıralanmıştır.
- Toplam Yayınlanan/Tescil Edilen EP Başvuru Sayısı, 31.12.2024 tarihlerine kadar yayınlanmış/tescil edilmiş tüm EP başvurularını ifade etmektedir.
- Aynı başvuru sayısına sahip kurumlar alfabetik önceliğe göre sıralanmıştır.
- 20. sırada yer alan ve aynı başvuru/tescil sayısına sahip kurumların tamamı listeye eklenmiştir.
- Başvuru/tescil sayısı 2'den az olanlar sıralamaya dahil edilmemiştir.
- Ortaklı başvurularda her iki başvuru sahibinin ismi de dikkate alınmıştır ve başvuru sayısı hanesine yazılmıştır.

20 Teknoloji Segmentinde Patent Şampiyonları

20 Teknoloji Kategorisi

Türkiye'nin teknoloji yetkinliğini patent verisi ile ölçümlemek ve eğilimleri görebilmek adına, 2024 yılı sonu itibariyle yayınlanmış tüm patent ve faydalı model başvuruları 20 kategori dahilinde analiz edilmiştir.

	Batarya Teknolojileri	Otomotiv	
	Biyoteknoloji	Perakende ve E-Ticaret	
	Eklemeli İmalat Teknolojileri	Robotik Teknolojiler	
	Enerji	Siber Güvenlik	
	Finans	Tarım	
	Gıda ve İçecek	Tekstil	
	Havacılık ve Savunma	Telekomünikasyon	
	İlaç	Üretim ve Yapı İşleri	
	İleri Malzemeler	Yapay Zeka	
	Medikal Teknolojiler	Yeşil Teknolojiler	

Hülya Çaylı
Yönetim Kurulu Başkanı
Avrupa Patent Vekili

PARAGON, 2024 Yılına Patent Açısından Değerlendiriyor.

1. Küresel/Ulusal Patent İstatistikleri:

2024 yılı, küresel patent sisteminde önemli gelişmelere sahne oldu. Dünya genelinde inovasyon hızla arttı, yapay zekâ ve makine öğrenimi alanlarındaki yenilikler patent başvurularının da hızla artmasına yol açtı. Bu teknolojiler, sağlık, finans, otonom araçlar ve akıllı şehirler gibi birçok sektörde önem kazanıyor. Aynı şekilde, temiz enerji ve sürdürülebilir üretim teknolojileri de patent başvurularında önemli bir artış gösterdi. Güneş, rüzgâr ve hidroelektrik enerjisi gibi alanlarda yenilikçi çözümler, çevresel etkileri azaltmayı hedefliyor ve bu da yeşil teknoloji patentlerinin sayısını artırıyor.

WIPO Fikri Mülkiyet Göstergeleri 2024 Raporuna göre (World Intellectual Property Indicators-2024) 2023 yılında küresel patent başvuruları 3,55 milyona ulaştı. Bu bir önceki yıla göre %2,7'lik bir artışa işaret ediyor. Benzer şekilde faydalı model başvuruları da %3,9 oranında artarak 3,13 milyon oldu.

Dünya genelinde patent başvurularında ilk üç sırayı bir önceki yılda olduğu gibi Çin (1.677.701), ABD (598.085) ve Japonya (300.133) aldı. Türkiye patent başvurularında dünya genelinde 8.741 başvuruyla 23. sırada yer aldı. Faydalı model başvurularında ise ilk üç sırayı Çin (3.063.928), Rusya Federasyonu (9.742) ve Almanya (9.704) paylaştı. Türkiye 3.400 başvuruyla 8. sırada yer aldı.

Ulusal düzeyde TÜRKPATENT istatistiklerine göre 2024 yılında bir önceki yıla göre %13,42 artış ile 18.639 patent başvurusu yapıldı, bunların içinde yerli başvuru oranı %55 oldu. Faydalı model başvurusunun ise % 8,3 azalarak 3.118 olduğu görüldü.

2. Standarda Esas Patentler (SEP):

Standartlarda yer alan patentli teknoloji gün geçtikçe daha çok önem kazanmaktadır. Standarda esas patent (SEP) lisanslamasıyla milyarlarca dolar lisans gelirleri elde edilebiliyor.

Bu alanda AB Komisyonu tarafından 27 Nisan 2023 tarihinde SEP Regulasyon Taslağı hazırlanmıştı. AB Parlamentosu tarafından birkaç değişiklikle 28 Şubat 2024 tarihinde onaylanan Taslak AB Konseyine gönderilmişti. Taslak ile AB içinde daha şeffaf ve verimli bir SEP lisanslama çerçevesi oluşturma amaçlanmıştı. Ancak Taslak 11 Şubat 2025 tarihinde AB Komisyonu tarafından geri çekilmiştir.

Ülkemizde SEP alanına 12. Kalkınma Planında yer verilmiş ve böylelikle üst düzeyde ele alınmaya başlanmıştır. Planda, SEP süreçlerinin desteklenmesine ilişkin politikalar bulunmakta ve yıllık olarak izlenmektedir. 2024 ve 2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programlarında SEP ile ilgili kamuoyu bilincinin artırılması, Türkiye'ye giriş yapmış veya Türkiye orijinli patentlere ilişkin bilgilerin yer aldığı bir SEP veri tabanı oluşturulması, SEP'e dâhil edilebilecek nitelikte patentlerin geliştirilmesi yönelik çalışmalar yapılması gibi faaliyetler yer almaktadır.

Ayrıca 2024 yılında VESTEL'in SEP programında yer alan patentinin lisanslanması önemli bir gelişme oldu. VESTEL, SEP lisans programında lisansör olarak yer alan ilk Türk şirketi unvanına sahipti. Şirket, tüketici elektroniği alanında dünya çapında itibara sahip Via LA AVC (Advanced Video Coding) lisans programının lisansörleri arasında yer aldı ve böylece SEP lisanslamasından gelir elde eden ilk ve tek Türk şirketi unvanını kazandı.

SEP programlarında daha çok Türk patentinin yer alması ülkemizin önde gelen hedefleri arasında olmalı ve Türk şirketlerinin dünya ile rekabet edebilmeleri, ihracatlarını sürdürmeleri ve üretimlerine devam edebilmeleri için royalti maliyetleri için bir destek mekanizması oluşturulmalıdır.

3. Fikri Mülkiyet, Genetik Kaynaklar ve Geleneksel Bilgi Üzerine Yeni Uluslararası Anlaşma

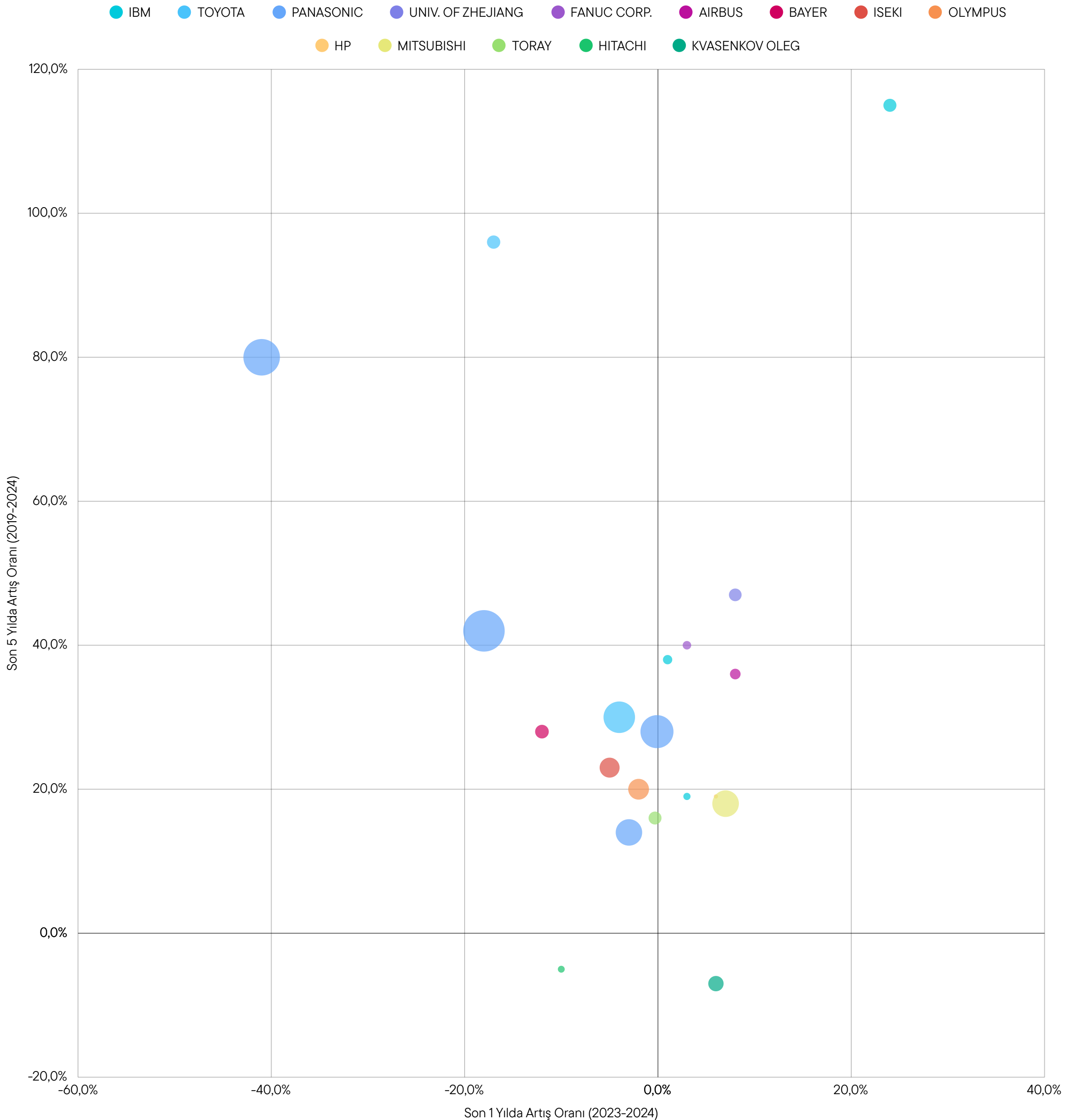
Mayıs 2024'te, WIPO genetik kaynaklar ve bunlara bağlı geleneksel bilgilerin patent başvurularında doğru şekilde beyan edilmesini zorunlu kılan bir anlaşma kabul etti. Bu anlaşma, özellikle yerli halkların haklarını koruma amacı taşıyor ve patent başvuru sahiplerinin bu kaynakların menşeyini açıklamalarını gerektiriyor.

2024 yılı sonu itibariyle globalde yayınlanmış tüm patent ve faydalı model başvuruları 20 kategori dahilinde analiz edilmiştir.

Global oyuncuların yaptıkları patent ve faydalı model başvuruları 20 farklı sektör/teknoloji kategorisine göre ayrı ayrı analiz edildiğinde, her bir kategoride yer alan patent başvurularının yıllara göre (ilk yayınlanma tarihi esas alınmıştır) gösterdiği eğilim, patent sahiplerinin yoğunlaştıkları alanların önem derecesi hakkında bilgiler vermektedir.

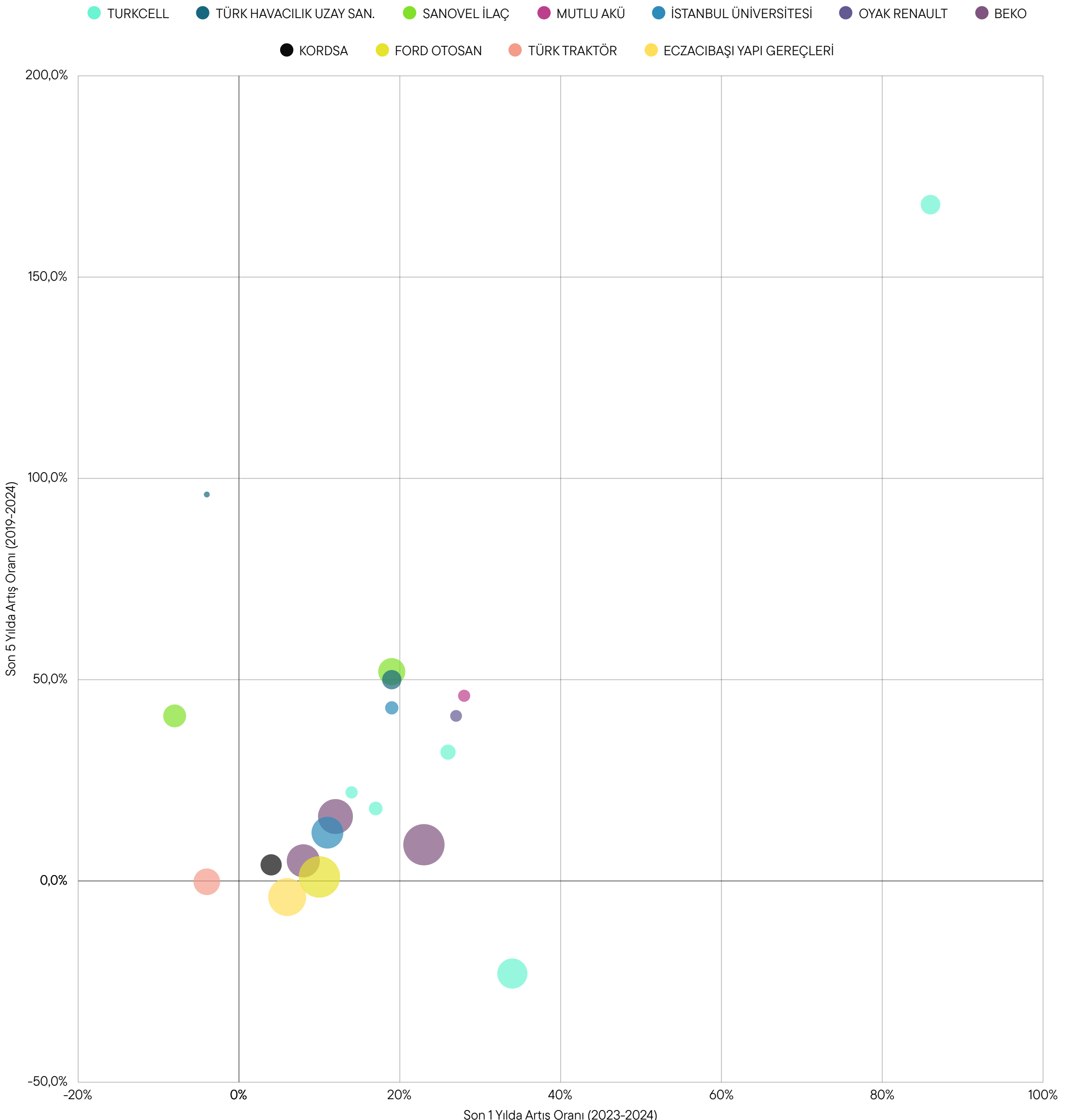
Analiz sonuçlarına göre, son 1 yılda (2023-2024) yayınlanan patent başvurularında meydana gelen değişime bakıldığında **Yapay Zeka (%24)**, **Biyoteknoloji (%8)** ve **Havacılık ve Savunma (%8)** kategorilerinde en fazla artışın gerçekleştiği tespit edilmiştir. Diğer yandan yayınlanan patent başvurularında son 5 yılda meydana gelen artış oranlarına göre ise **Yapay Zeka (%115)**, **Batarya Teknolojileri (%96)** ve **Yeşil Teknolojiler (%80)** kategorileri ilk 3'te yer almıştır.

Türkiye'nin teknoloji yetkinliğini patent verisi ile ölçümlemek ve eğilimleri görebilmek adına, 2024 yılı sonu itibariyle yayınlanmış tüm patent ve faydalı model başvuruları 20 kategori dahilinde analiz edilmiştir.

Türkiye'de yerleşik olan tüm kurumların/kişilerin yaptıkları patent ve faydalı model başvuruları 20 farklı sektör/teknoloji kategorisine göre ayrı ayrı analiz edildiğinde, her bir kategoride yer alan patent başvurularının yıllara göre (ilk yayınlanma tarihi esas alınmıştır) gösterdiği eğilim, patent sahiplerinin yoğunlaştıkları alanların önem derecesi hakkında bilgiler vermektedir.

Analiz sonuçlarına göre, son 1 yılda (2023-2024) yayınlanan patent başvurularında meydana gelen değişime bakıldığında **Yapay Zeka (%86)**, **Telekomünikasyon (%34)** ve **Batarya Teknolojileri (%28)** kategorilerinde en fazla artışın gerçekleştiği tespit edilmiştir. Diğer yandan yayınlanan patent başvurularında son 5 yılda meydana gelen artış oranlarına göre **Yapay Zeka (%168)**, **Eklemleri İmalat Teknolojileri (%96)** ve **İleri Malzemeler (%52)** kategorileri ilk 3'te yer almıştır.

Yapay Zeka

Yapay Zeka Teknolojileri Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

3628

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%86 ↗

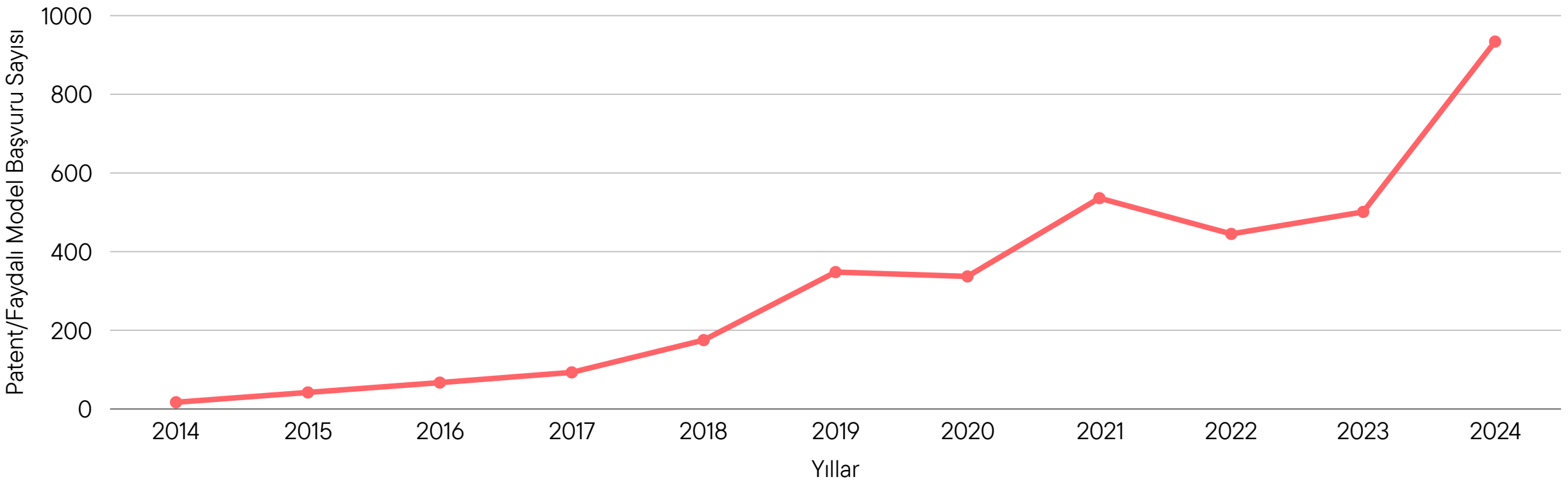
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%168 ↗

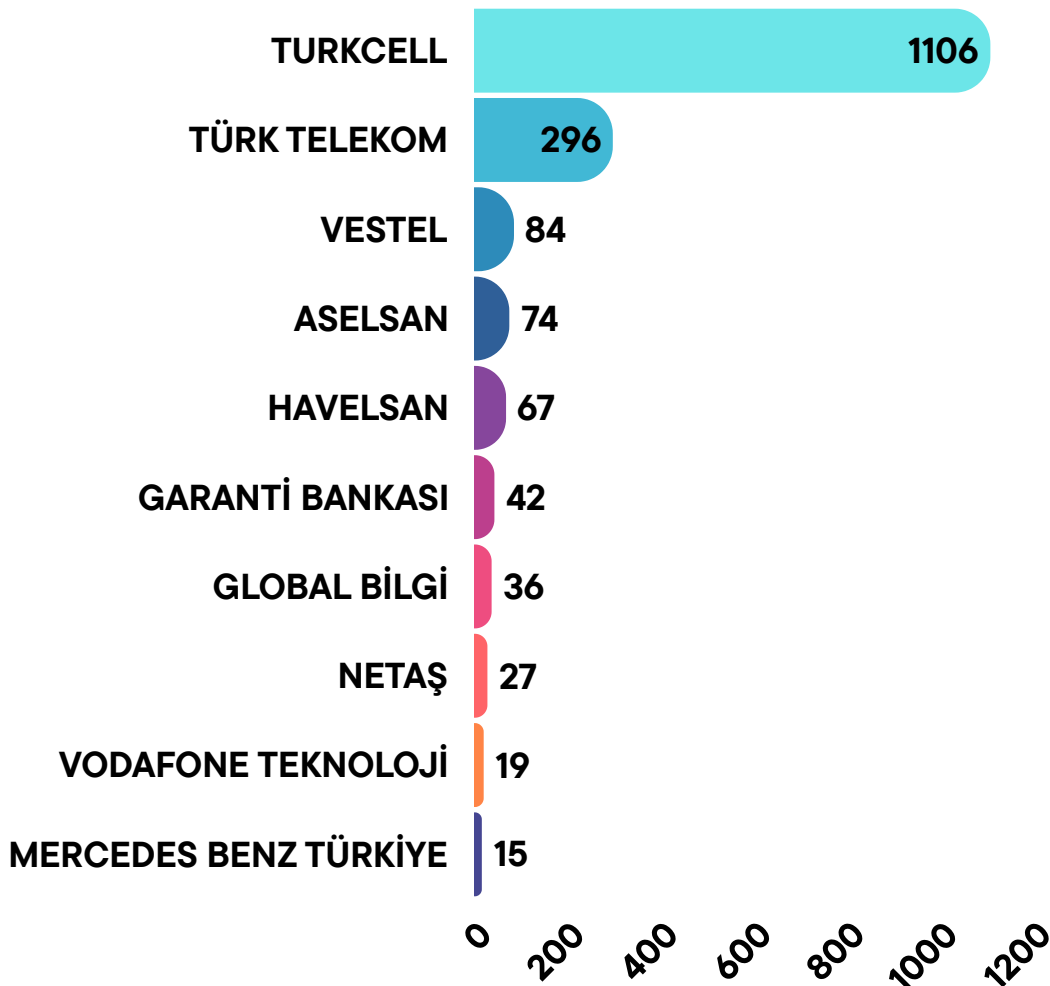
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Yapay Zeka Teknolojileri kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%86 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%168 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

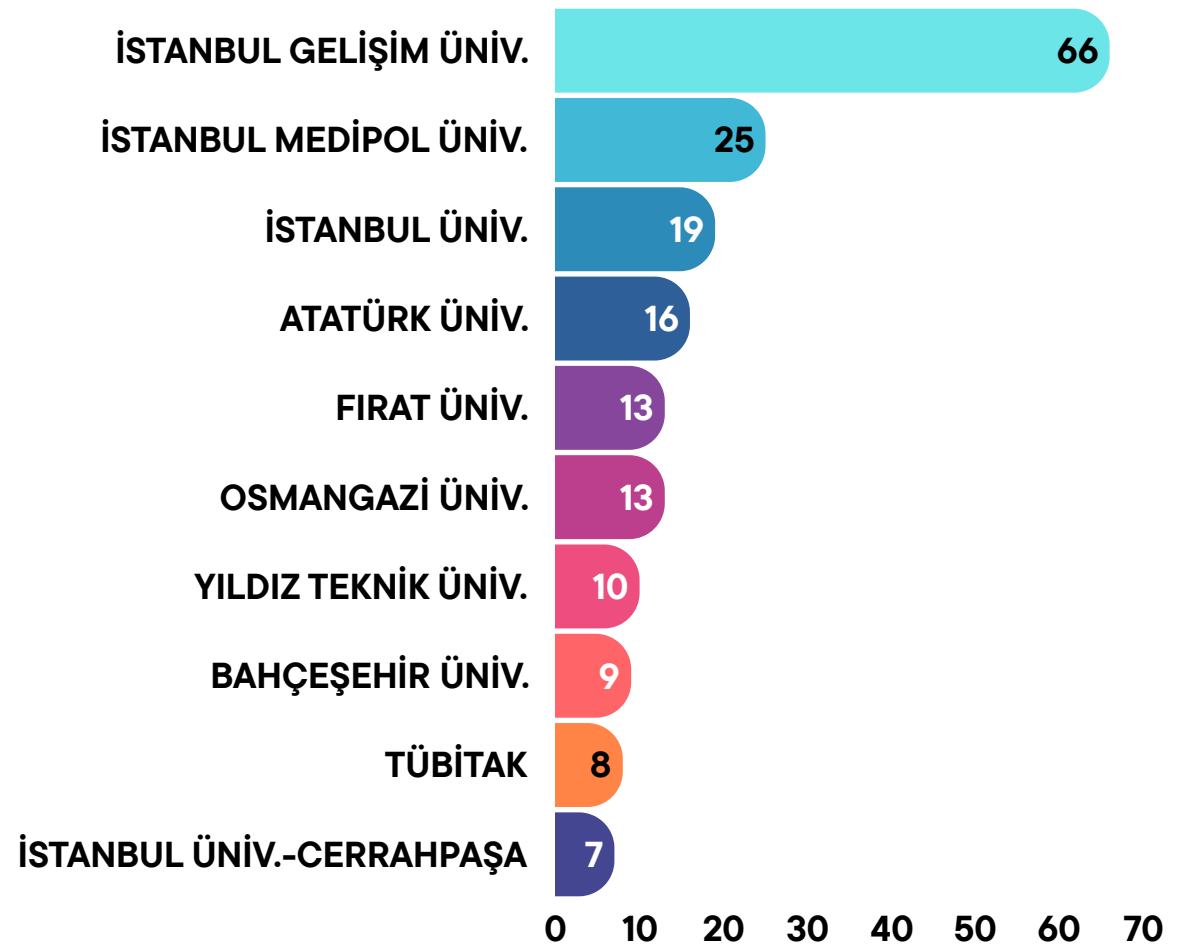

Yapay Zeka Teknolojileri alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **TURKCELL**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **İST. GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Eklemeli İmalat

Eklemeli İmalat Teknolojileri Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

325

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%4

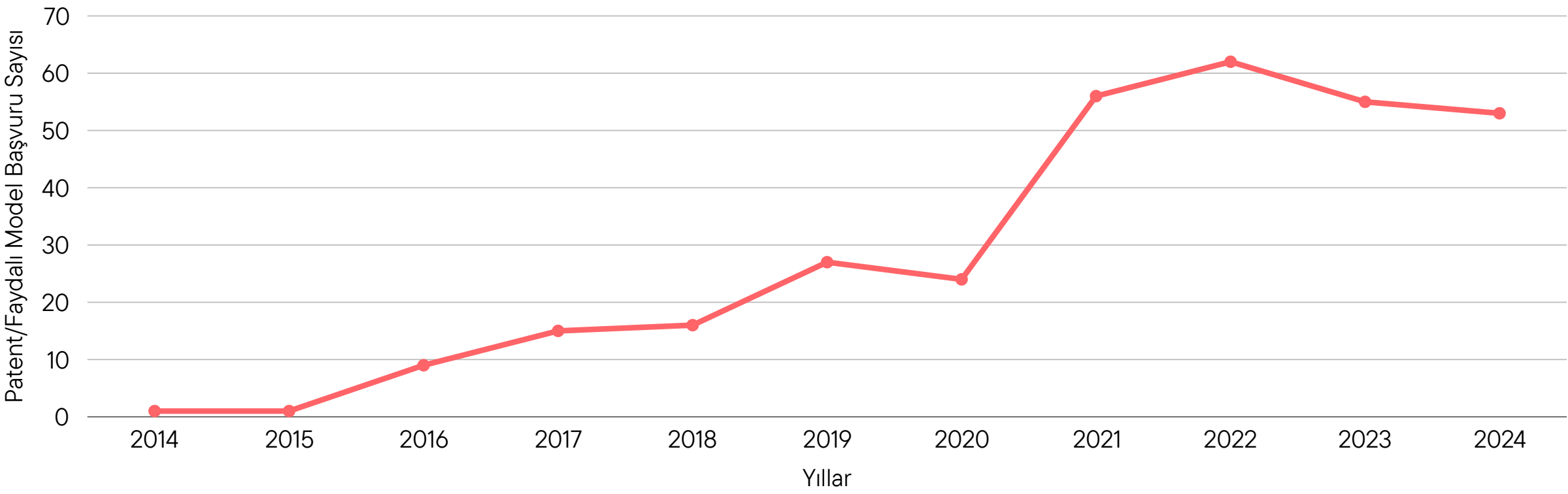
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%96

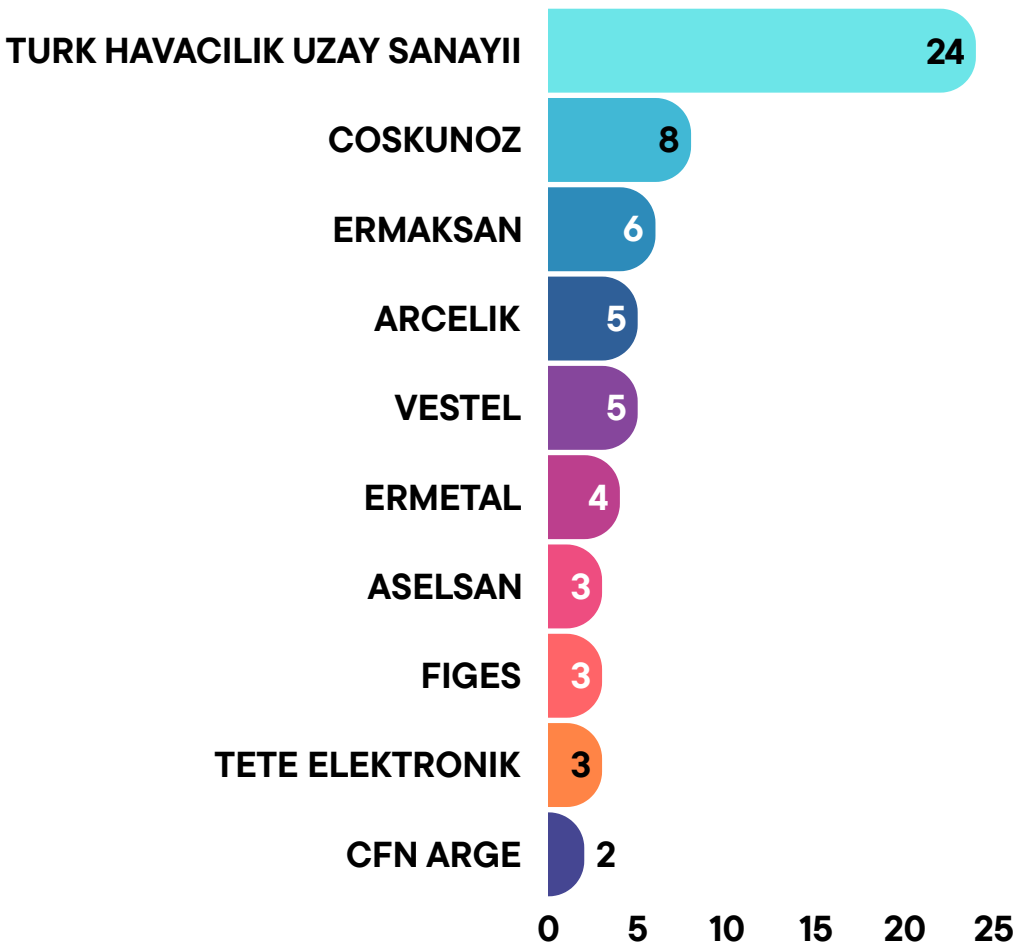
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Eklemeli İmalat Teknolojileri kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%4 oranında bir düşüş** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%96 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

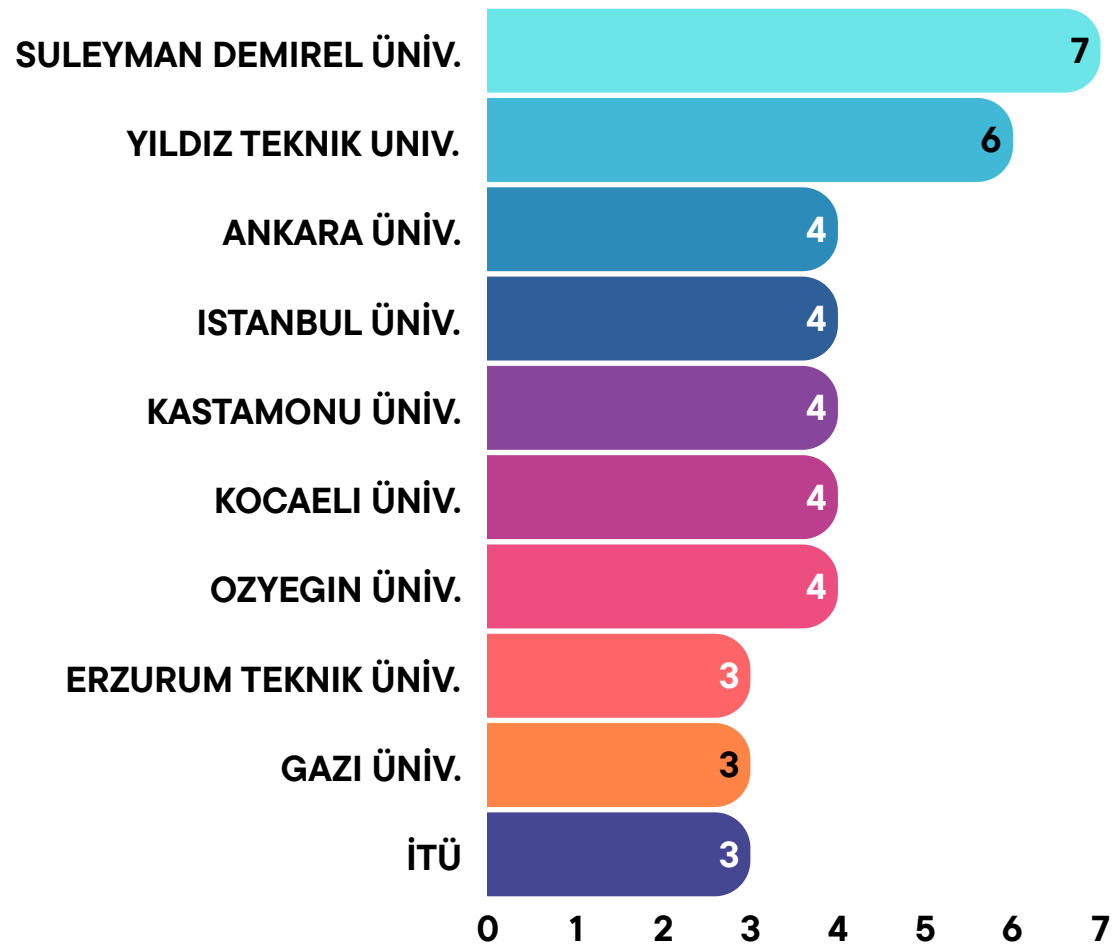

Eklemeli İmalat Teknolojileri alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **TÜRK HAVACILIK UZAY SANAYİİ**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

İleri Malzeme Teknolojileri Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

6947

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%19

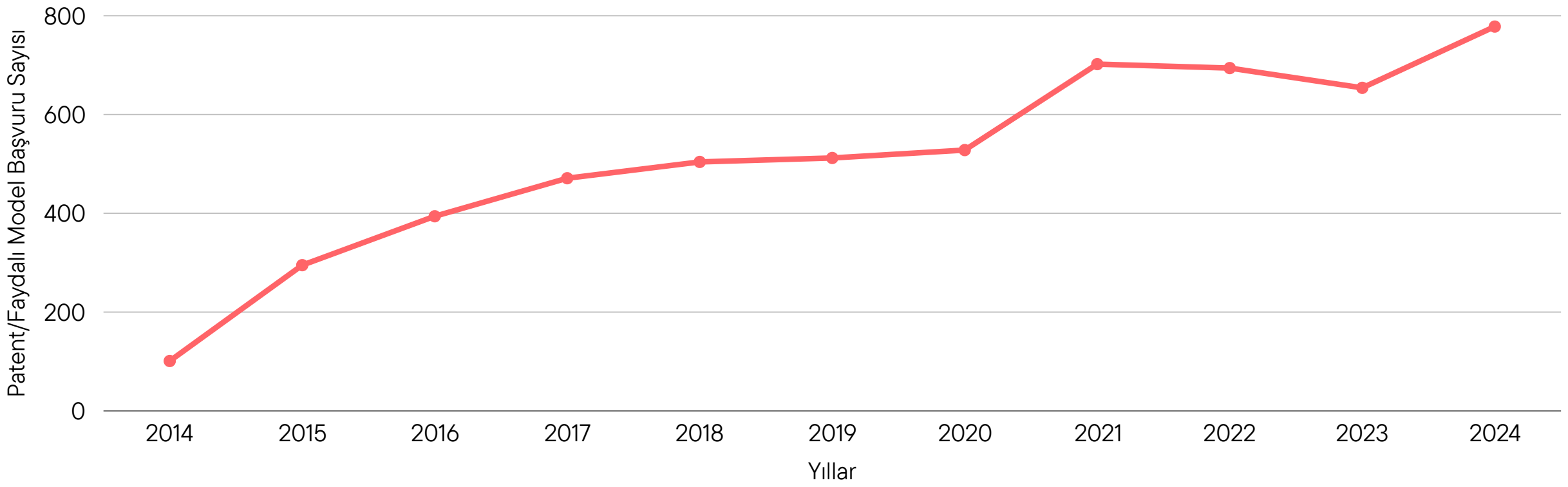
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%52

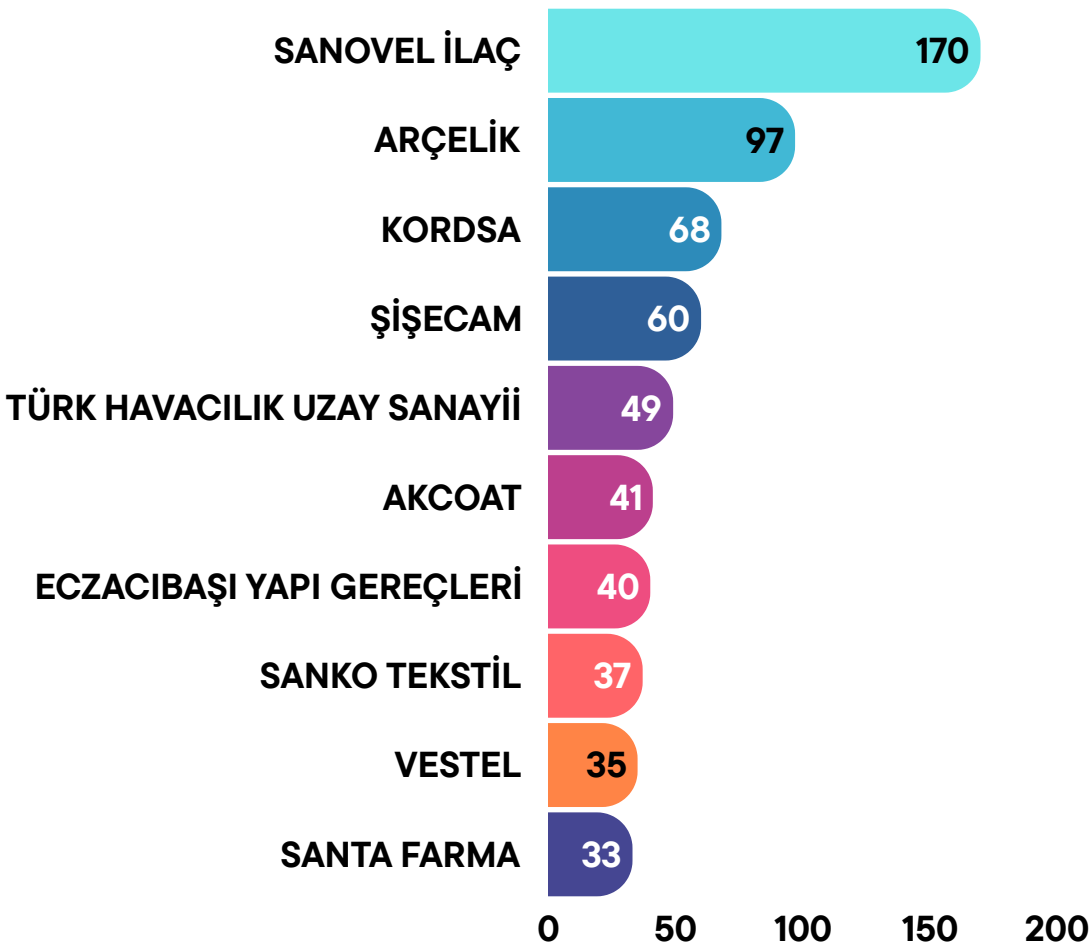
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

İleri Malzeme Teknolojileri kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%19 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%52 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

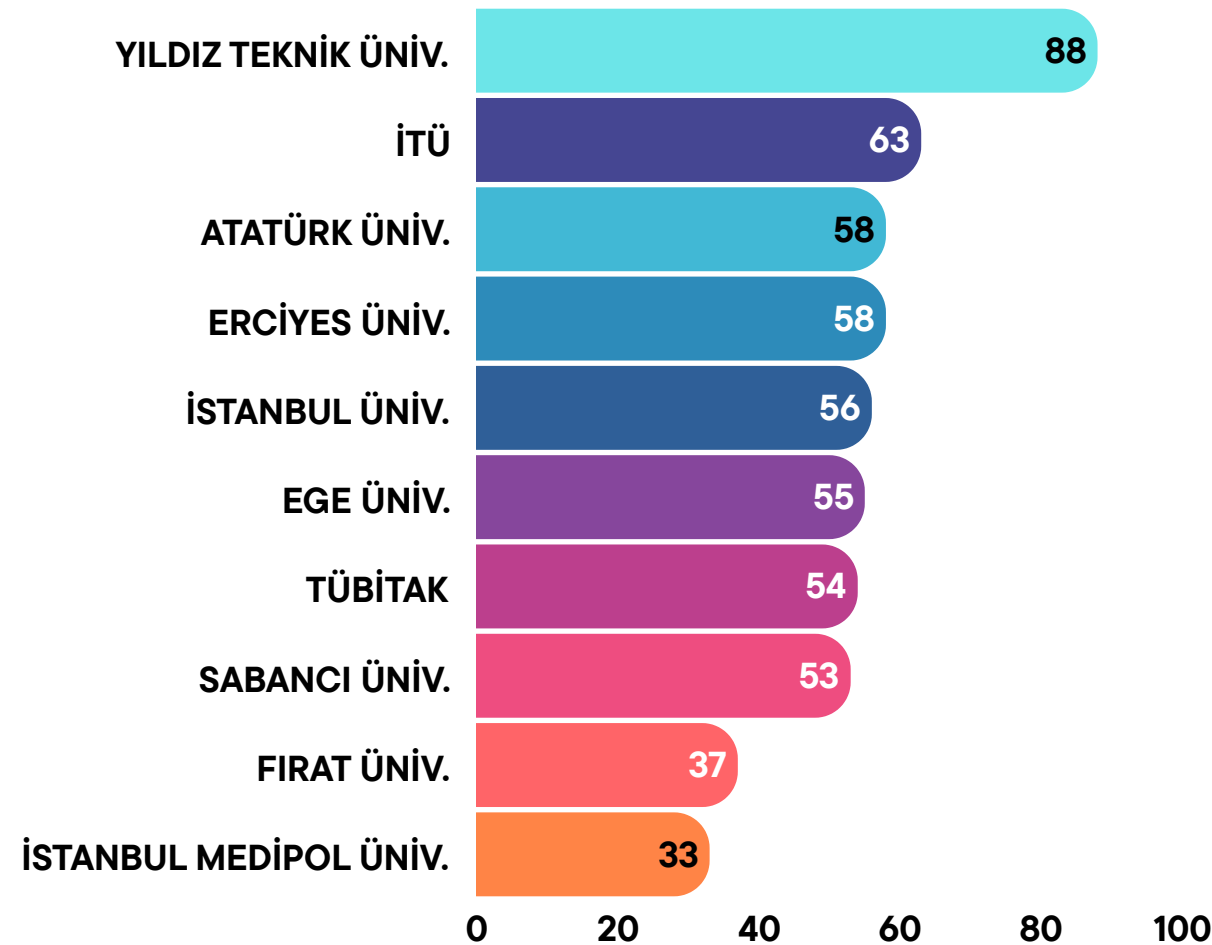

İleri Malzeme Teknolojileri alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **SANOVEL İLAÇ**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (YTÜ)** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Havacılık ve Savunma

Havacılık ve Savunma Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

3522

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%19

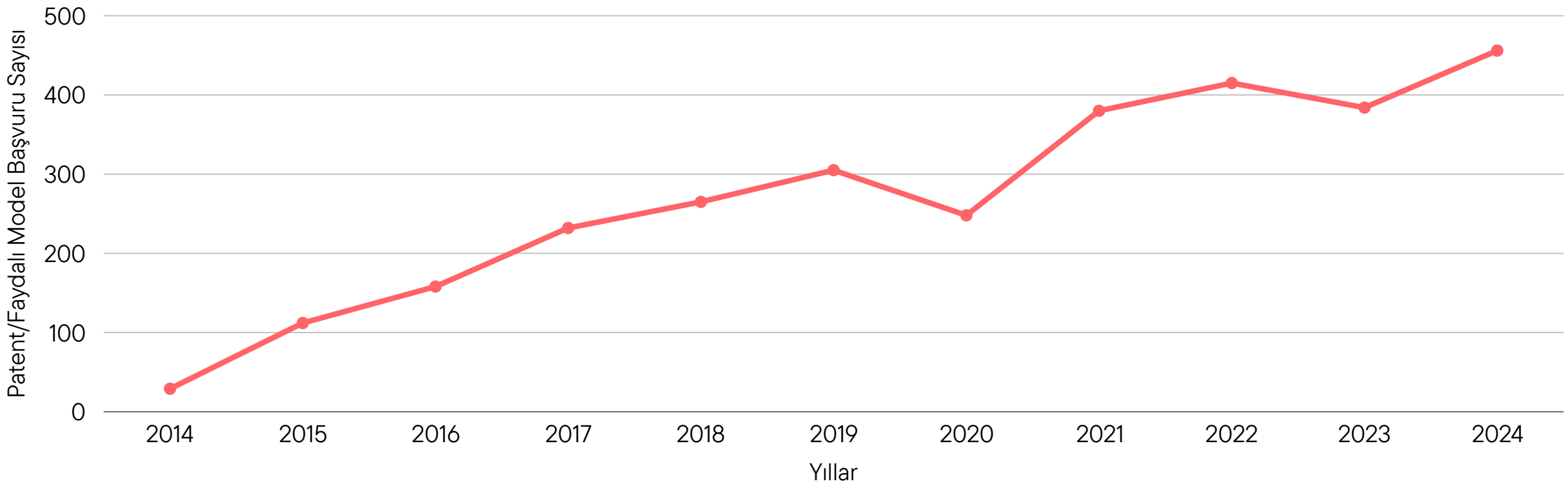
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%50

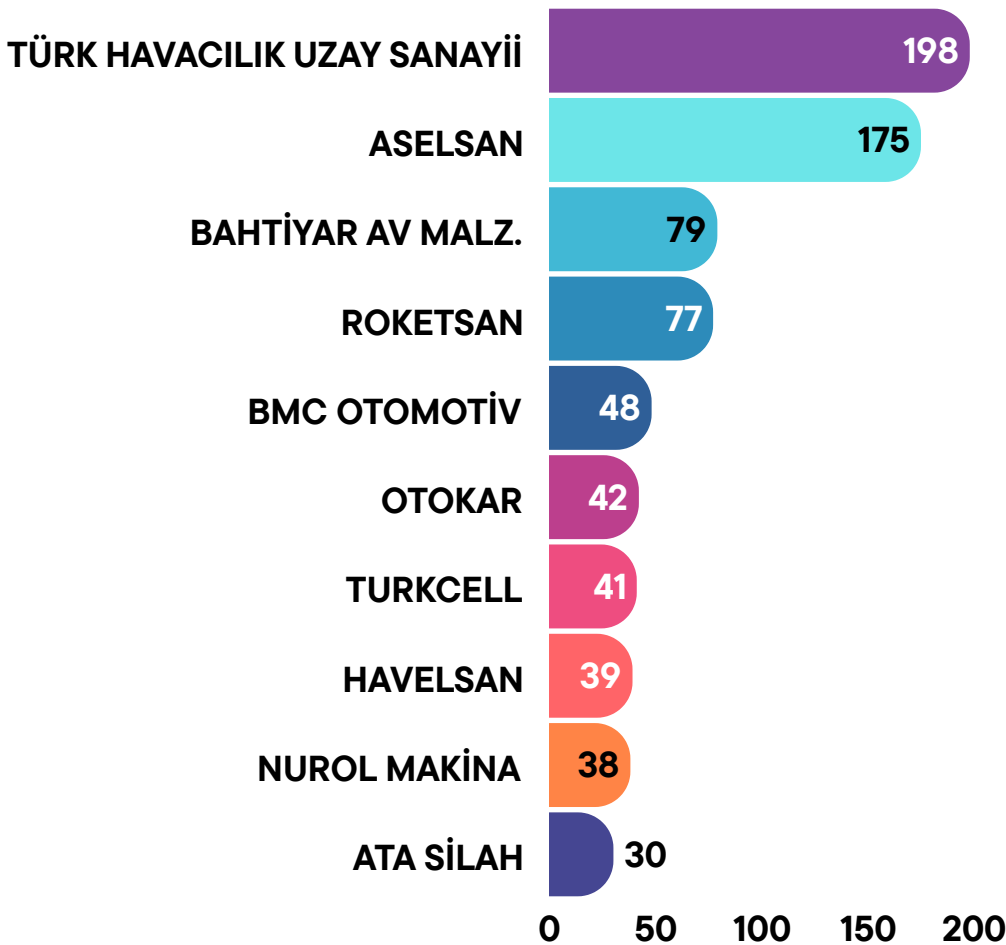
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Havacılık ve Savunma Teknolojileri kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%19 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%50 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

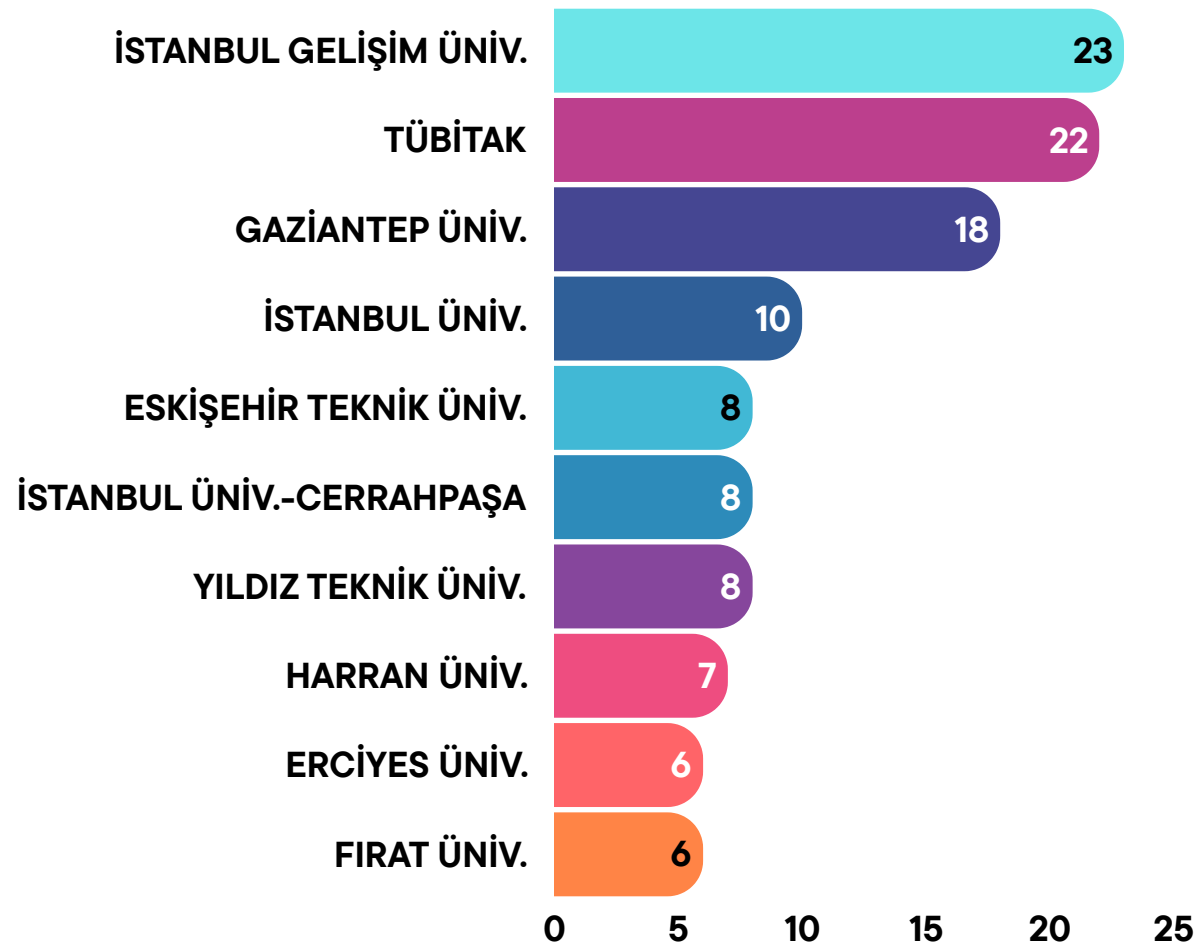

Havacılık ve Savunma Teknolojileri alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **TÜRK HAVACILIK UZAY SANAYİİ**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **İST. GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Batarya Teknolojileri

Batarya Teknolojileri Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

1393

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%28 ↗

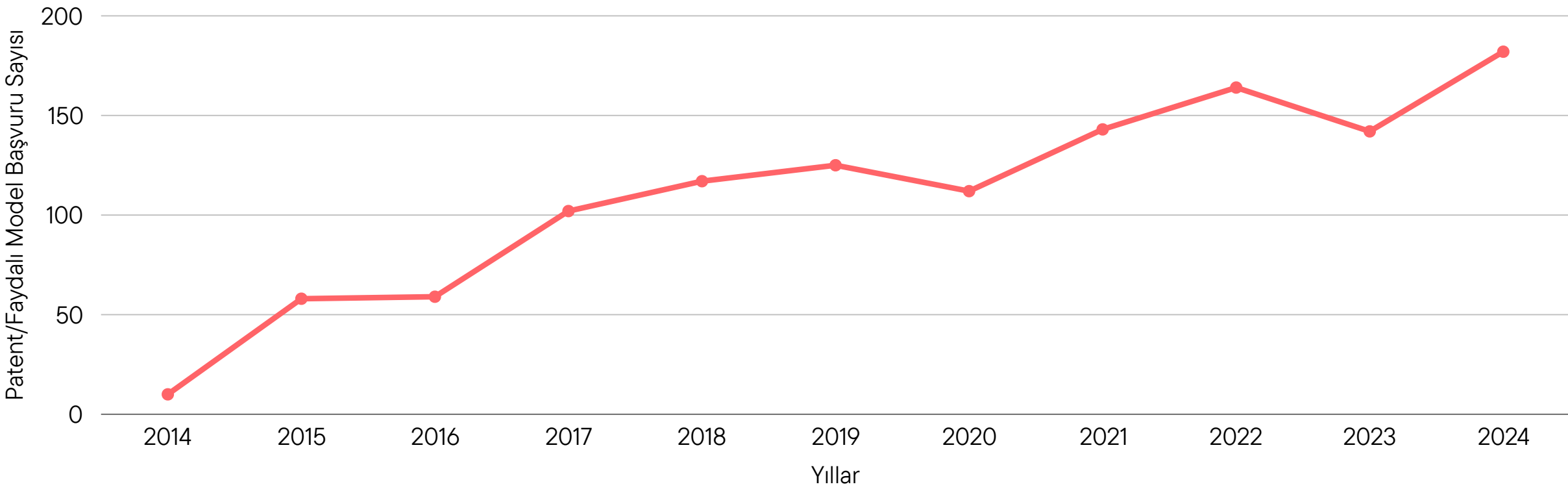
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%46 ↗

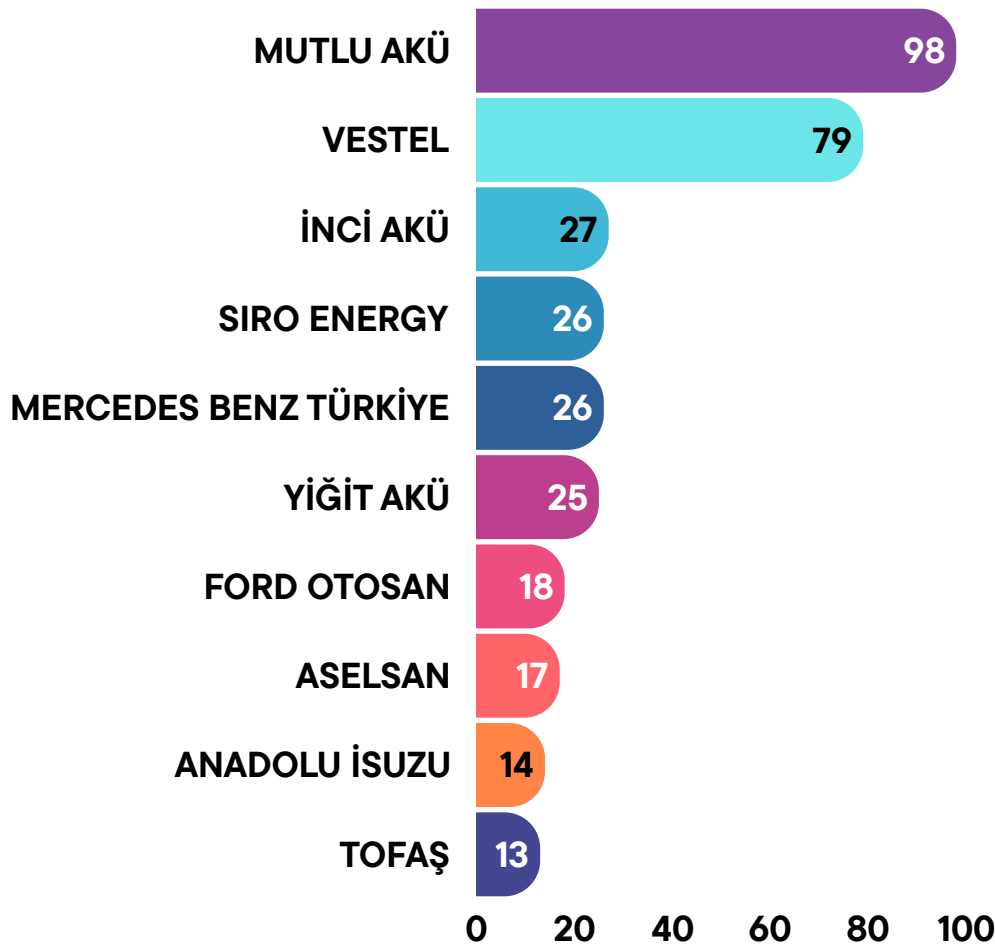
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Batarya Teknolojileri kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%28 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%46 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

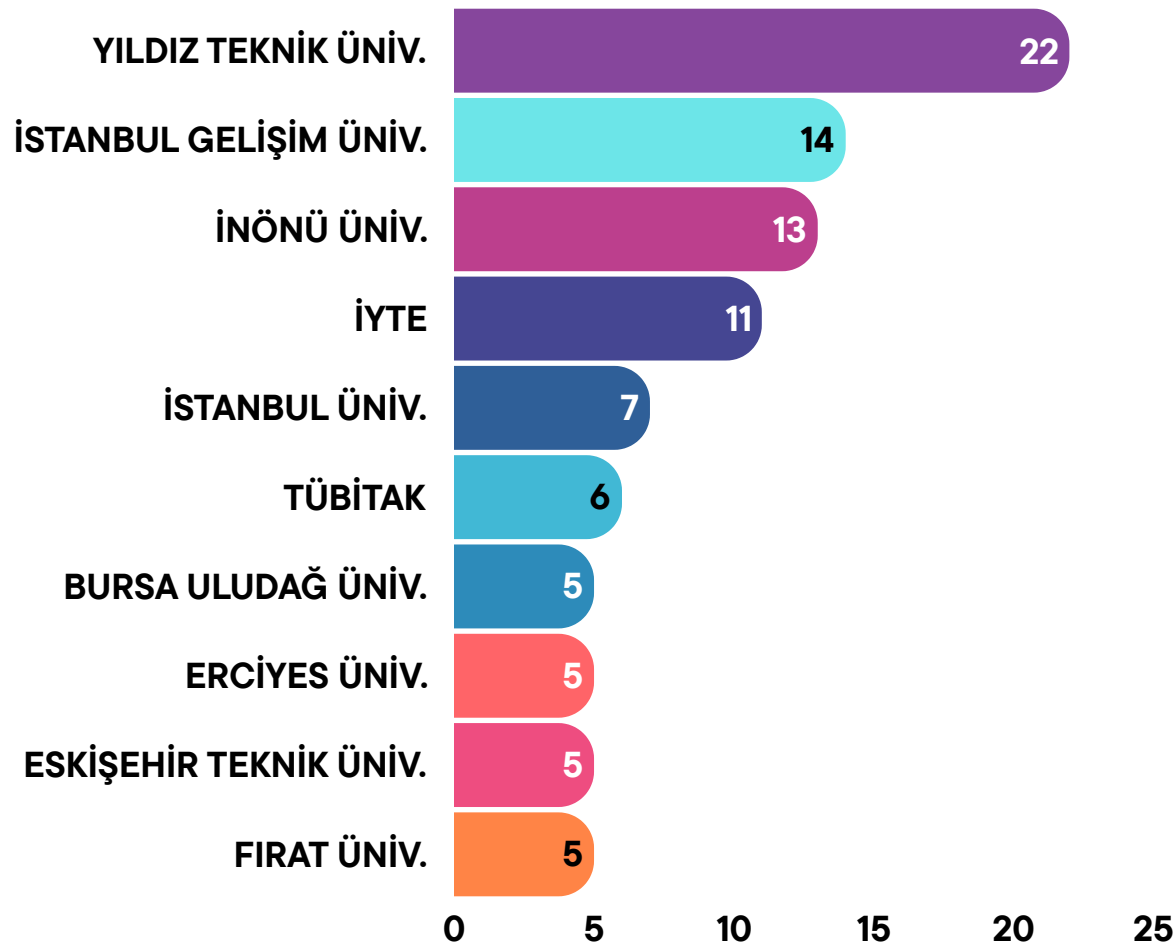

Batarya Teknolojileri alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **MUTLU AKÜ**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Biyoteknoloji Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

1660

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%19

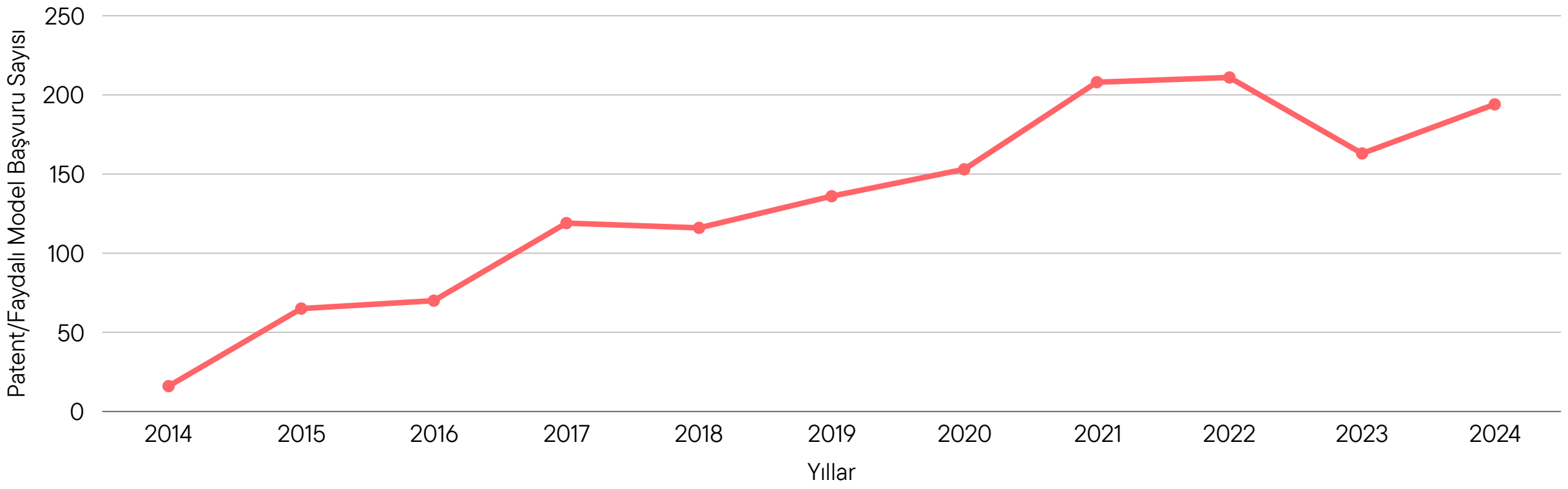
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%43

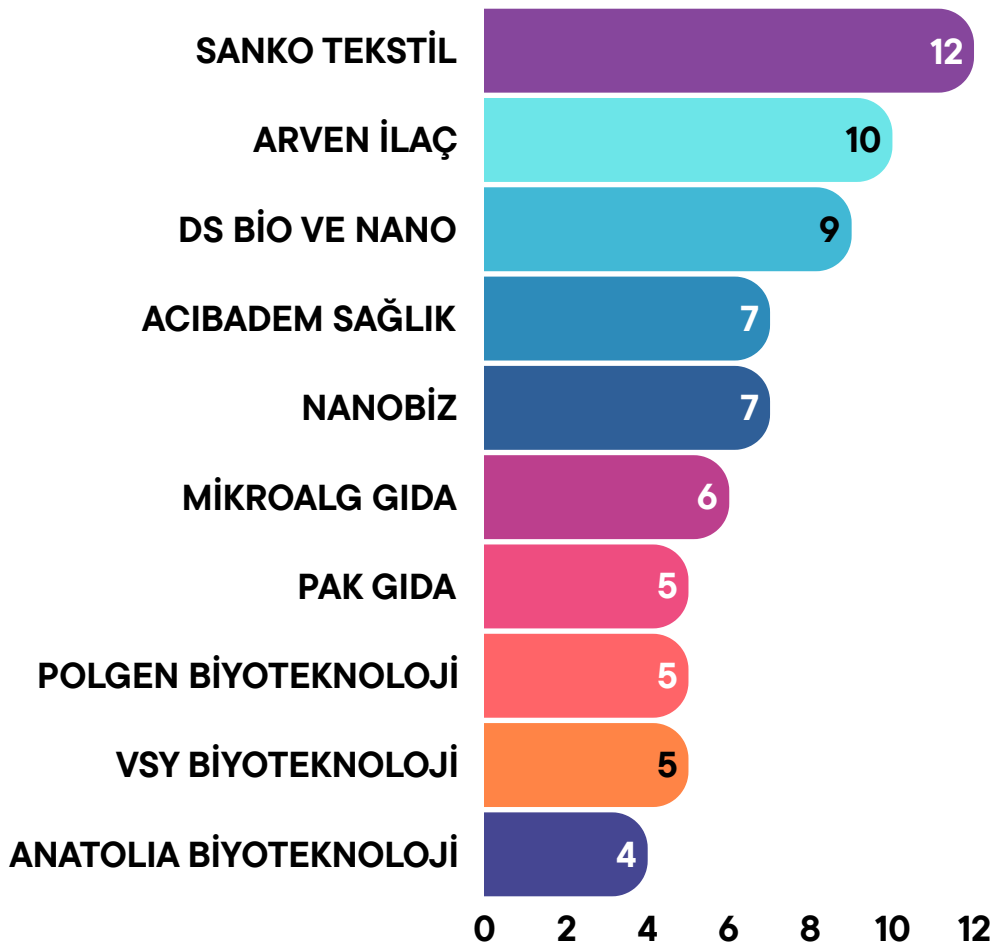
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Biyoteknoloji kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%19 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%43 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

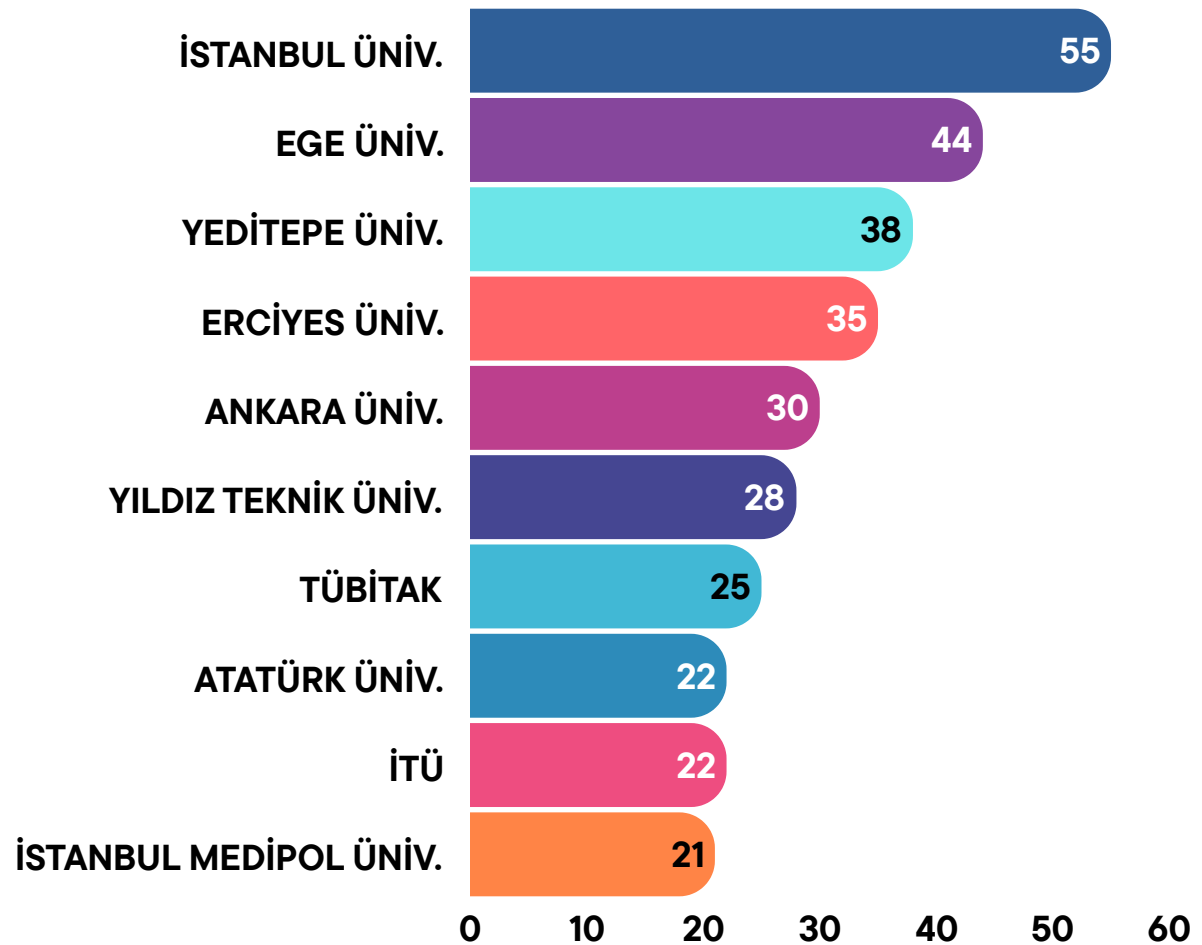

Biyoteknoloji alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **SANKO TEKSTİL**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Erdem Kaya
Genel Müdür

Erdem Kaya Patent, 2024 Yılına Patent Açısından Değerlendiriyor.

Öncelikle, her yıl fikri mülkiyet camiası tarafından merakla beklenen “Türkiye’nin Patent Raporu” çalışmasını hazırlayan tüm ekibe teşekkürlerimi sunarım.

2024 yılı, Türkiye ve dünya genelinde patent hukuku ve başvuruları açısından önemli gelişmelere sahne olmuştur. TÜRKPATENT’e 2024 yılında yapılan toplam yerli patent başvuru sayısı bir önceki yıla oranla %17’den fazla artış göstermiştir. Yabancı menşeli hak sahiplerinin başvurularında da %9’a yakın bir artış gerçekleşmiştir. Dünyadaki toplam patent başvuru sayısı artış oranının %2.5-3 arasında seyrettiği düşünüldüğünde, ülkemizin bu dikeyde dünya genelinin çok üzerinde bir performans sergilediği dikkat çekmektedir.

İdari alandaki gelişmelere baktığımızda, en dikkat çeken yeniliklerden biri TÜRKPATENT tarafından devreye alınan “Acil Araştırma Raporu Düzenleme Talebi” uygulamasıdır. Standart araştırma ücretine ek olarak yaklaşık iki katı bir bedel karşılığında erişilebilen bu sistem sayesinde, patentlerin tescil süreci yıllar süren bir maratondan çıkarıp yalnızca birkaç ayda sonuçlanan dinamik bir yapıya dönüştürmüştür. Nitekim kendi deneyimlerimizde, olumlu sonuçlanan araştırma raporlarının ardından bir ay gibi kısa bir sürede tescil belgesine kavuşan başvurularımız dahi olmuştur.

WIPO'nun PATENTSCOPE sistemine Türkiye'nin ulusal patent koleksiyonunun dahil edilmesi, araştırmacılar ve sanayiciler için önemli bir kaynak yaratmıştır. Bu entegrasyon sayesinde, Türkiye’ye ait patent verilerine erişim kolaylaşmış; bu da inovasyon ekosistemine doğrudan katkı sağlamıştır.

Türkiye’de, yapay zeka (YZ) ve buluş sahipliği konusundaki tartışmalar hukuki çerçevelerin yeniden değerlendirilmesini gündeme getirmiştir. Avrupa Birliği'nin ilaç mevzuatındaki reformları, Türkiye'deki Bolar İstisnası'nın kapsamının genişletilmesi yönündeki girişimlerle paralellik göstermiş, ancak bu genişlemenin yasal çerçeveye uygunluğu ve tarafların menfaatleri açısından dengeli olması gerektiği vurgulanmıştır.

Avrupa’da ise 2024 yılı, fikri mülkiyet haklarına ilişkin önemli düzenlemeler ve davalara sahne olmuştur. Özellikle, Avrupa Birliği'nde standart esaslı patentlerin lisanslanmasına yönelik yeni kurallar getirilmiş ve bu durum telekomünikasyon sektöründe tartışmalara yol açmıştır.

2024 yılı, Uniter Patentler tarafında da çok hareketli bir yıl olmuş, EPO’ya 28 binden fazla Uniter etki talebi yapılmıştır. Birleşik Patent Mahkemesi de (UPC), 17 AB ülkesinde patent anlaşmazlıkları için merkezi bir platform sunarak şirketlerin ilgisini çekmiştir. İlk yılında 373 dava başvurusu alan mahkeme, özellikle Panasonic ve Nokia gibi firmalar tarafından aktif olarak kullanılmıştır. Ancak, tutarsız kararlar ve şeffaflık eksikliği gibi eleştiriler de gündeme gelmiştir.

EPO, 2024 yılında ayrıca Legal Interactive Platformu’nu (LIP) duyurarak dikkatleri üzerine çekmiştir. Bu yapay zeka asistanı kompleks EPC mevzuatlarından sağlıklı bilgi alma konusunda büyük kolaylıklar getirmiştir.

Bu vesileyle, fikri mülkiyet camiasının tüm paydaşlarına; ekonomik zorluklara ve jeopolitik belirsizliklere rağmen değer üretmeye devam edebildiğimiz, iş birliğinin ve ilerlemenin öne çıktığı bir yıl diliyorum.

Sevgi ve saygılarımla,

Erdem Kaya Patent
www.erdemkayapatent.com

İlaç Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

4934

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%8

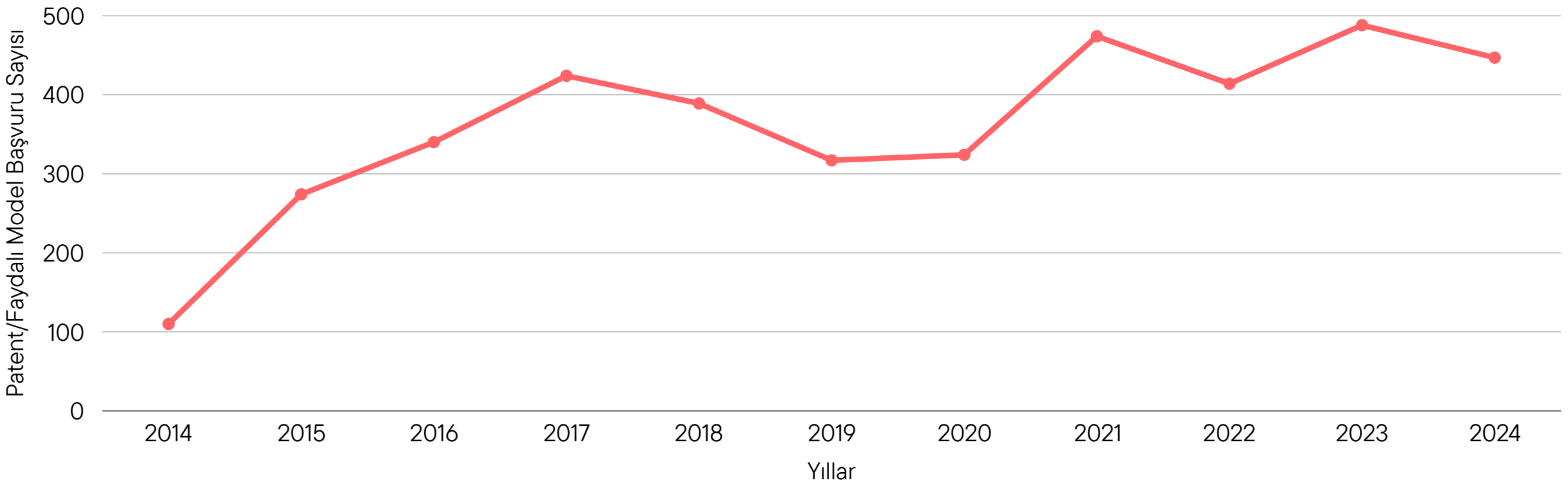
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%41

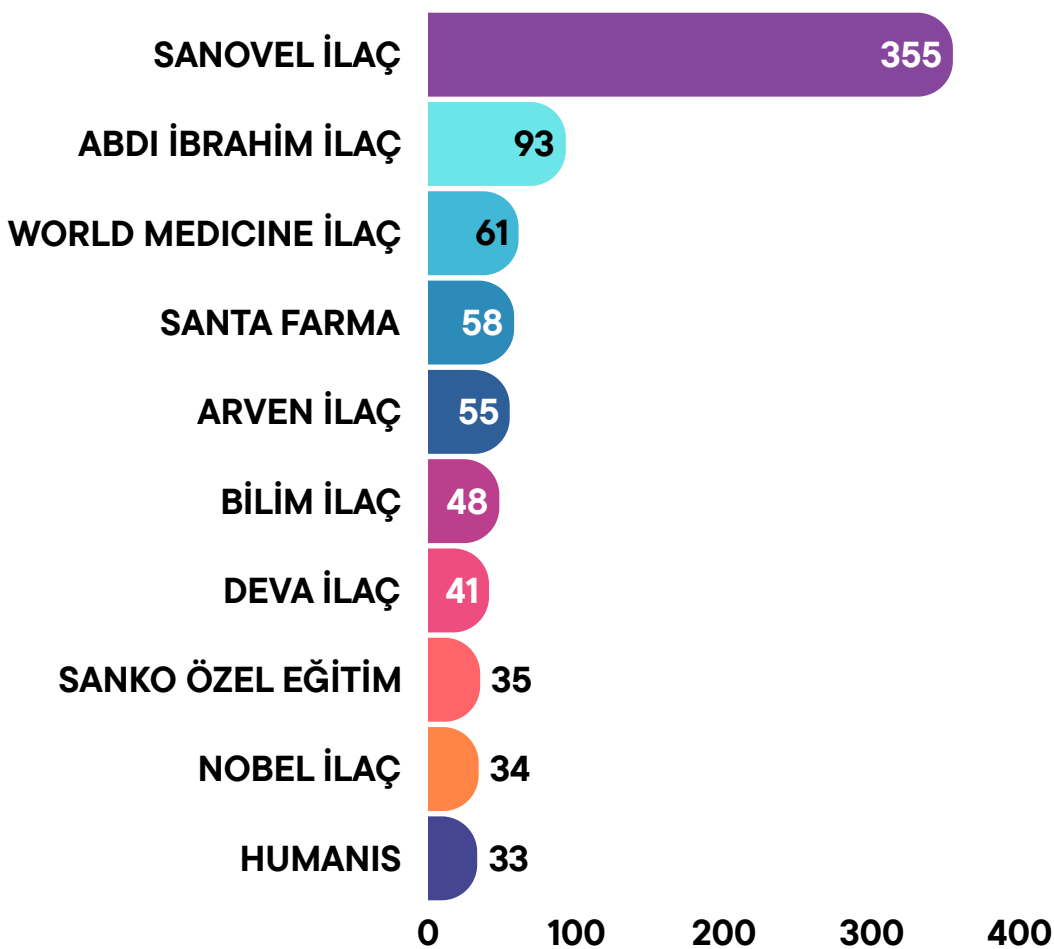
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

İlaç kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%8 oranında bir düşüş** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%41 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

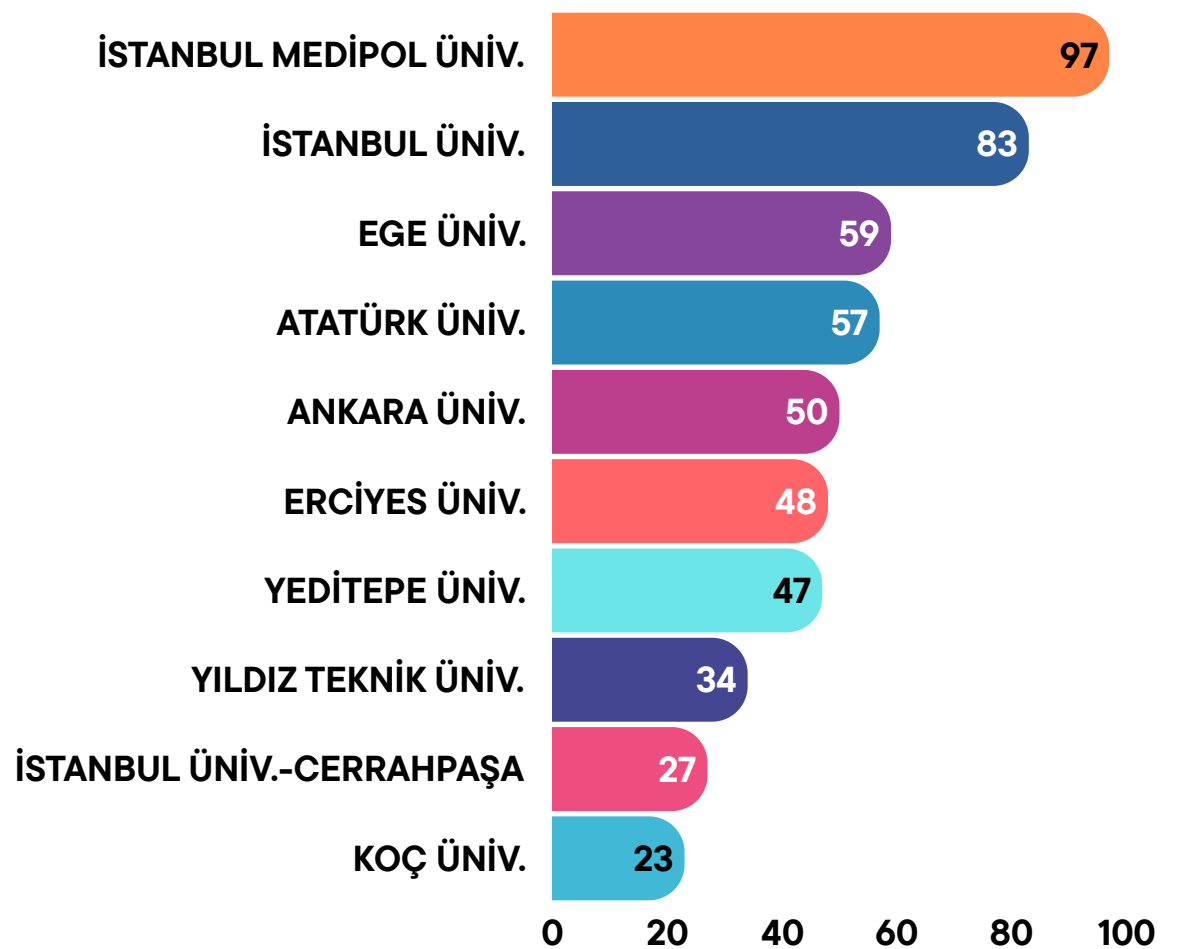

İlaç alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **SANOVEL İLAÇ**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Robotik Teknolojiler

Robotik Teknolojiler Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

1309

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%27 ↗

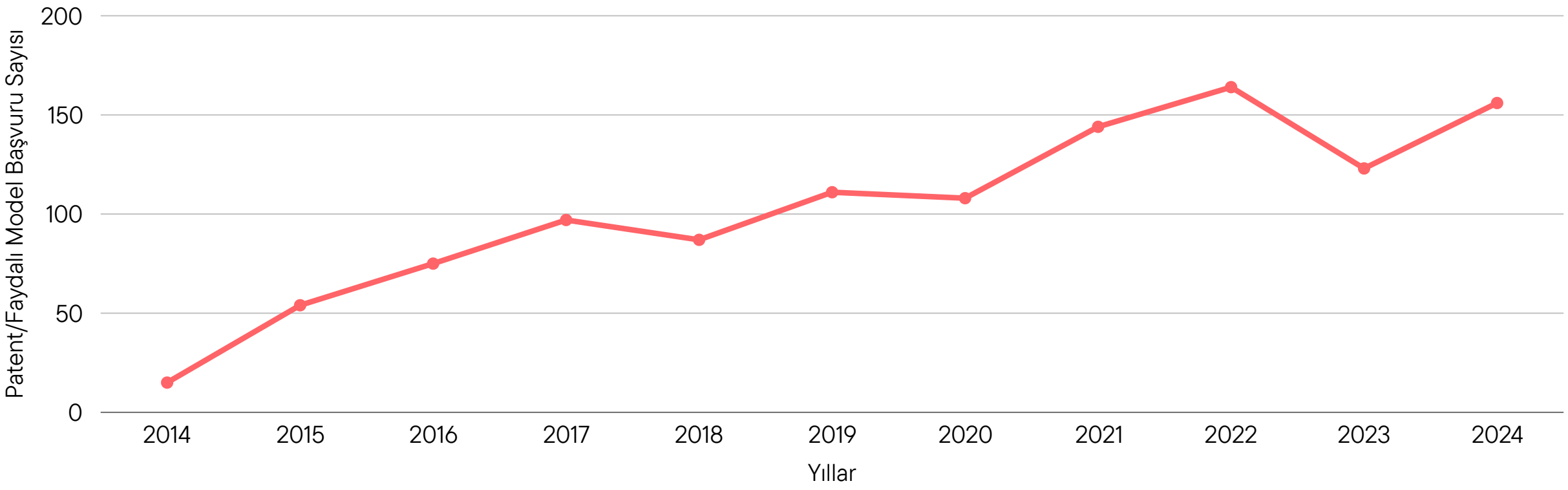
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%41 ↗

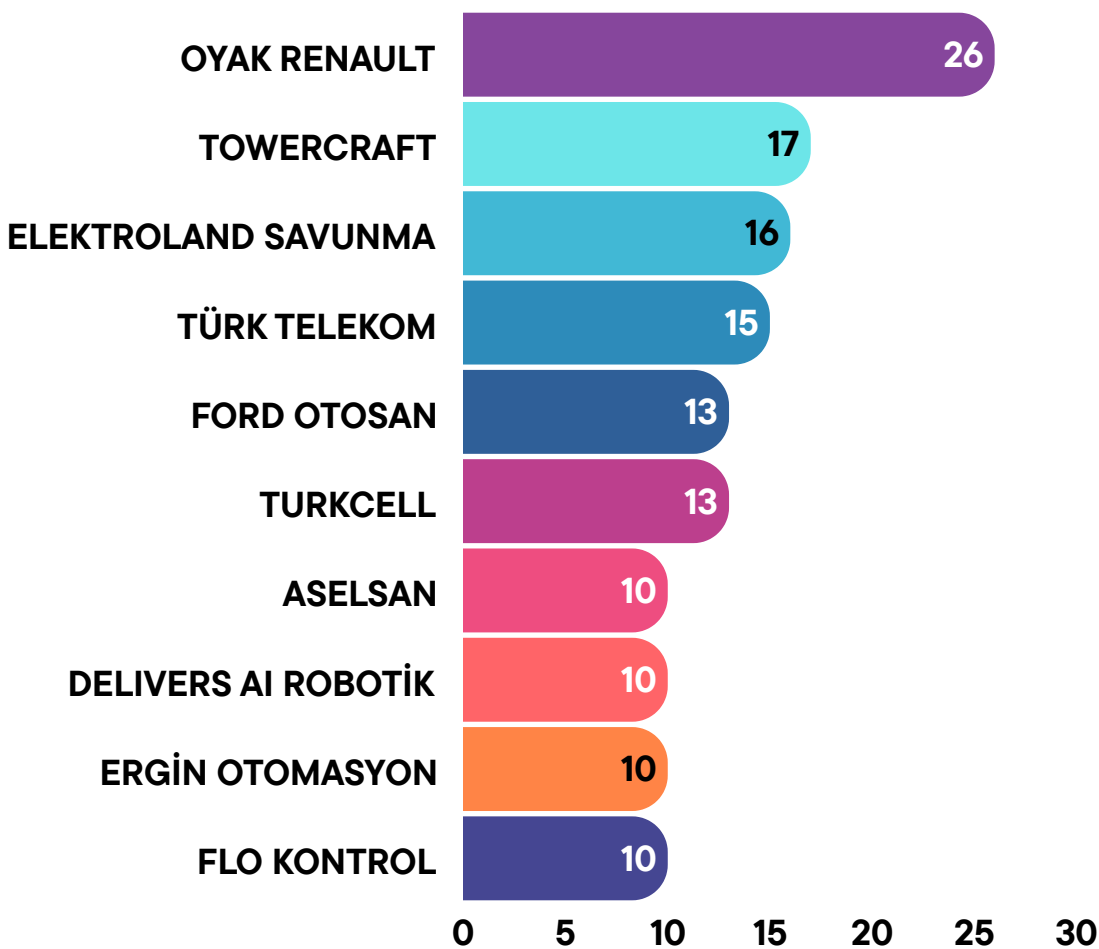
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Robotik Teknolojiler kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%27 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%41 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

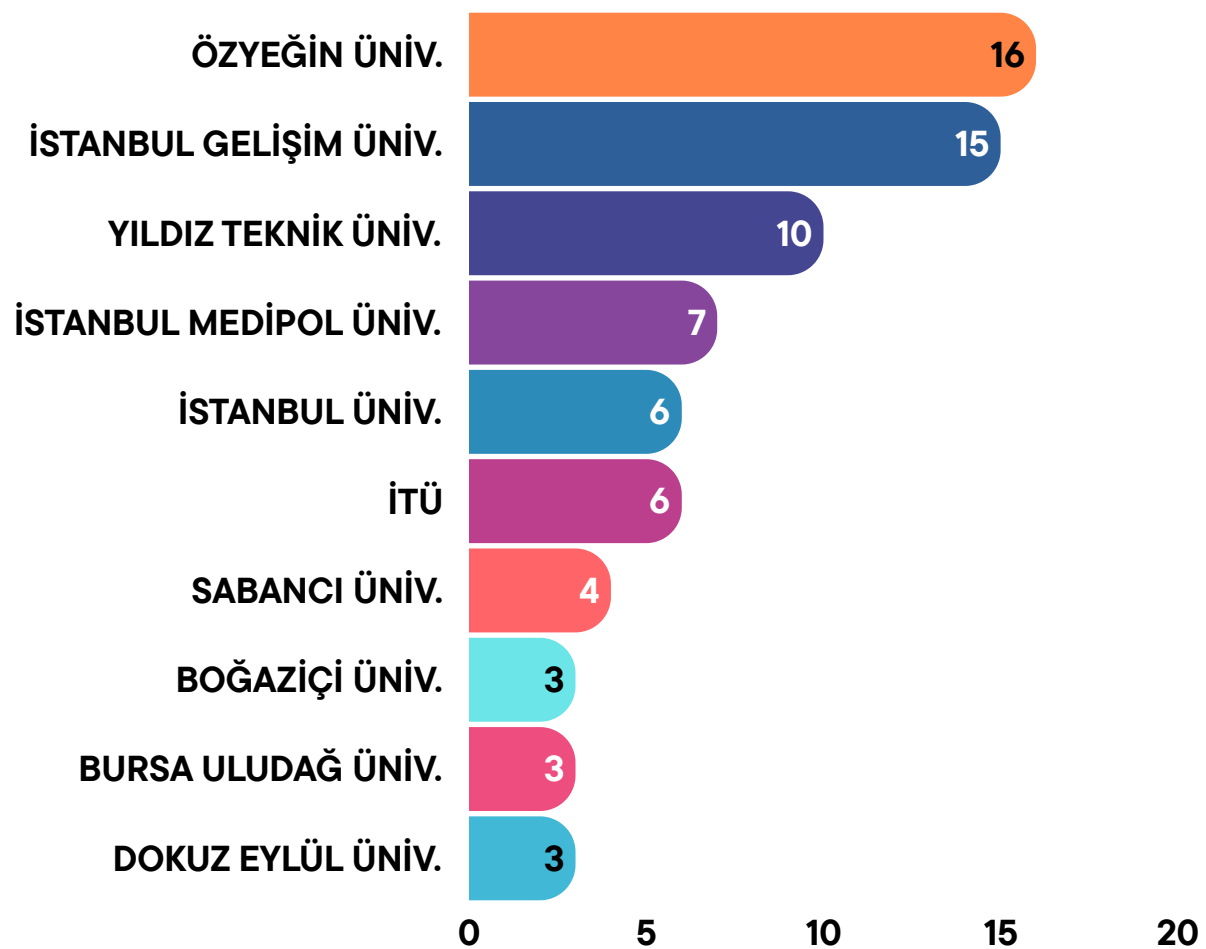

Robotik Teknolojiler alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **OYAK RENAULT**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **ÖZYEGİN ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Perakende ve E-Ticaret

Perakende ve E-Ticaret Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

2178

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%26 ↗

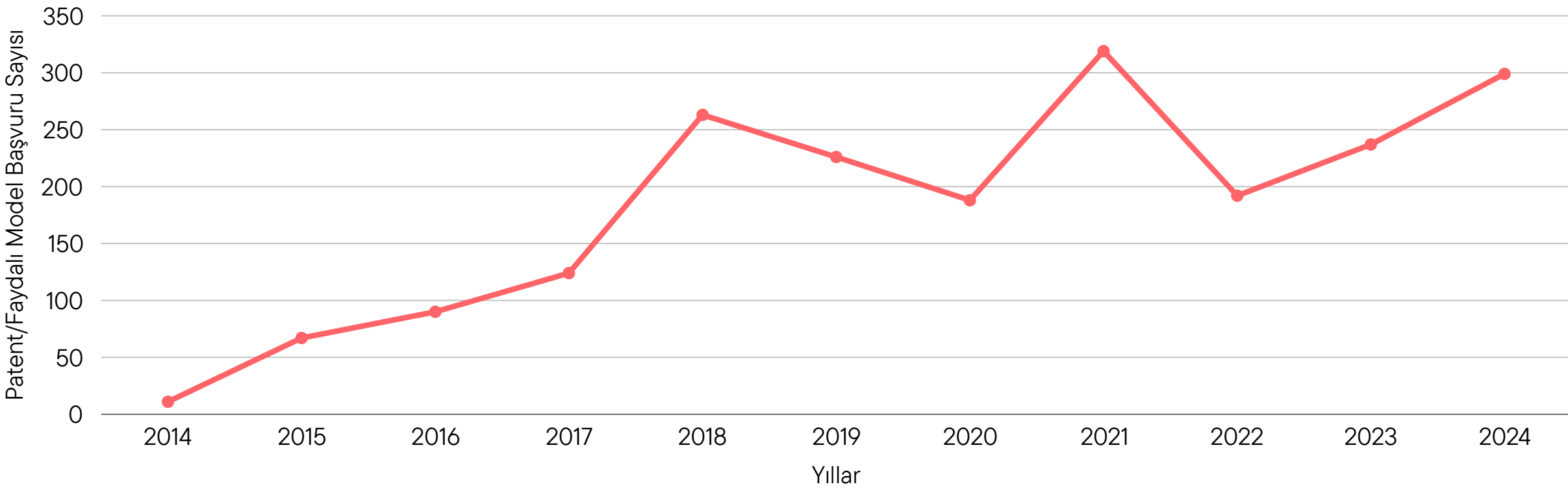
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%32 ↗

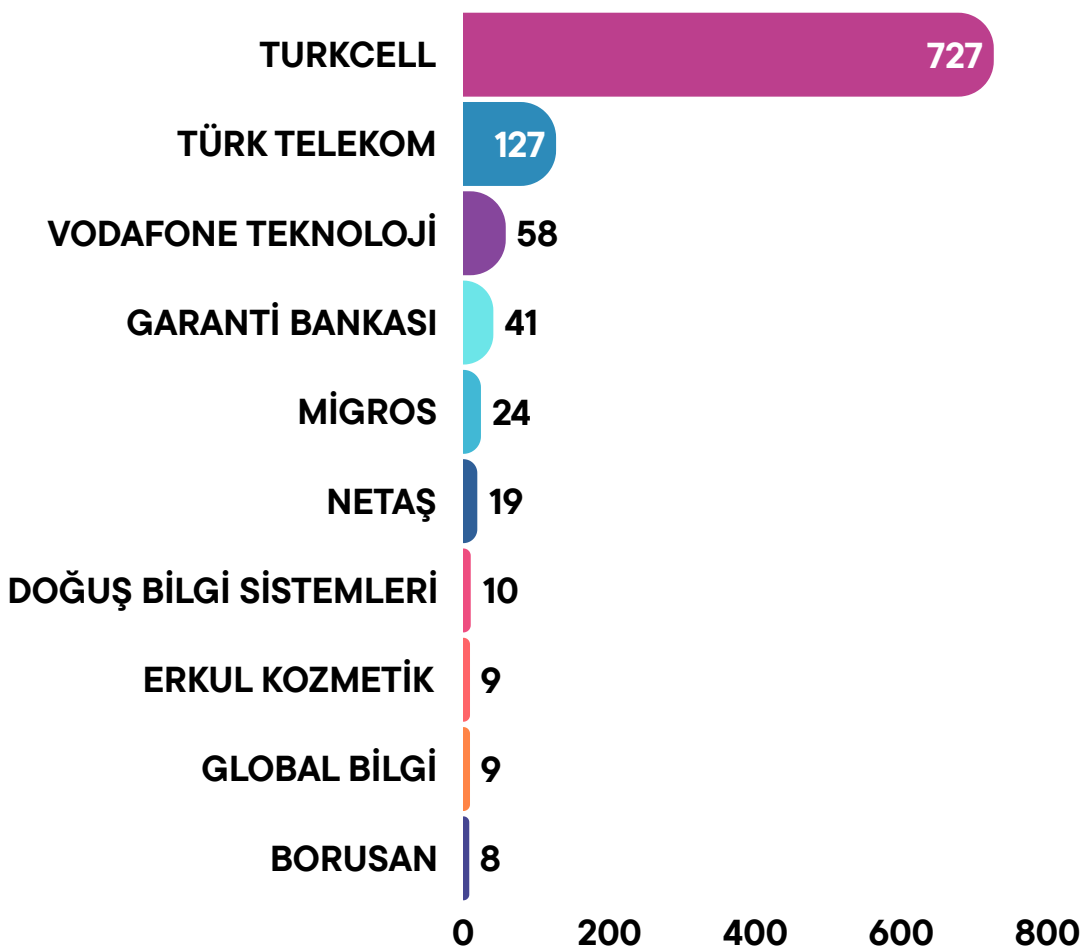
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Perakende ve E-Ticaret kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%26 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%32 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

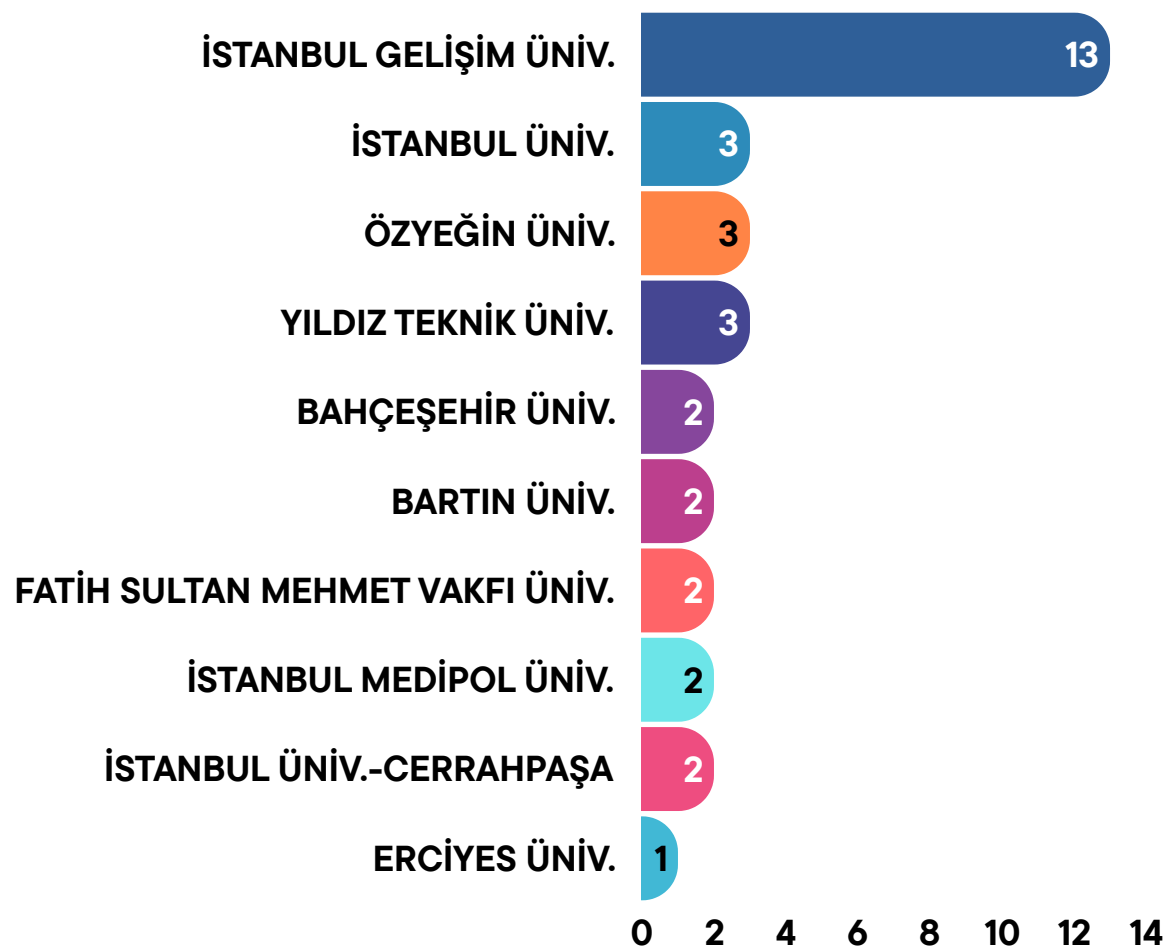

Perakende ve E-Ticaret Teknolojileri alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **TURKCELL**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **İST. GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Siber Güvenlik Teknolojileri Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

1416

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%14

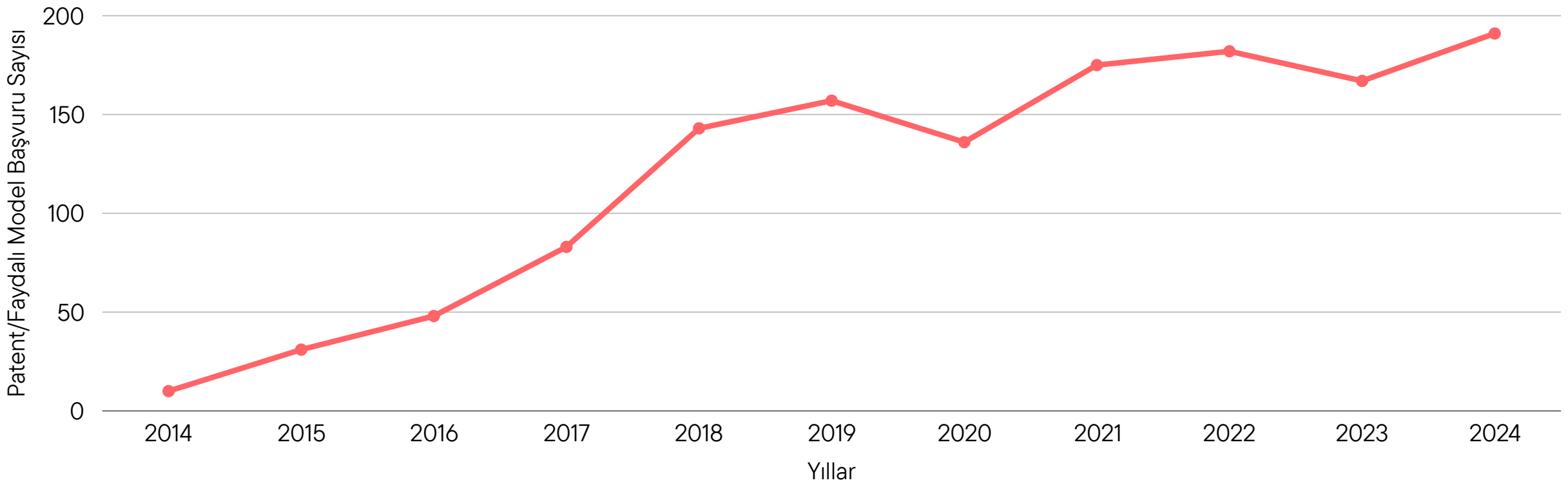
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%22

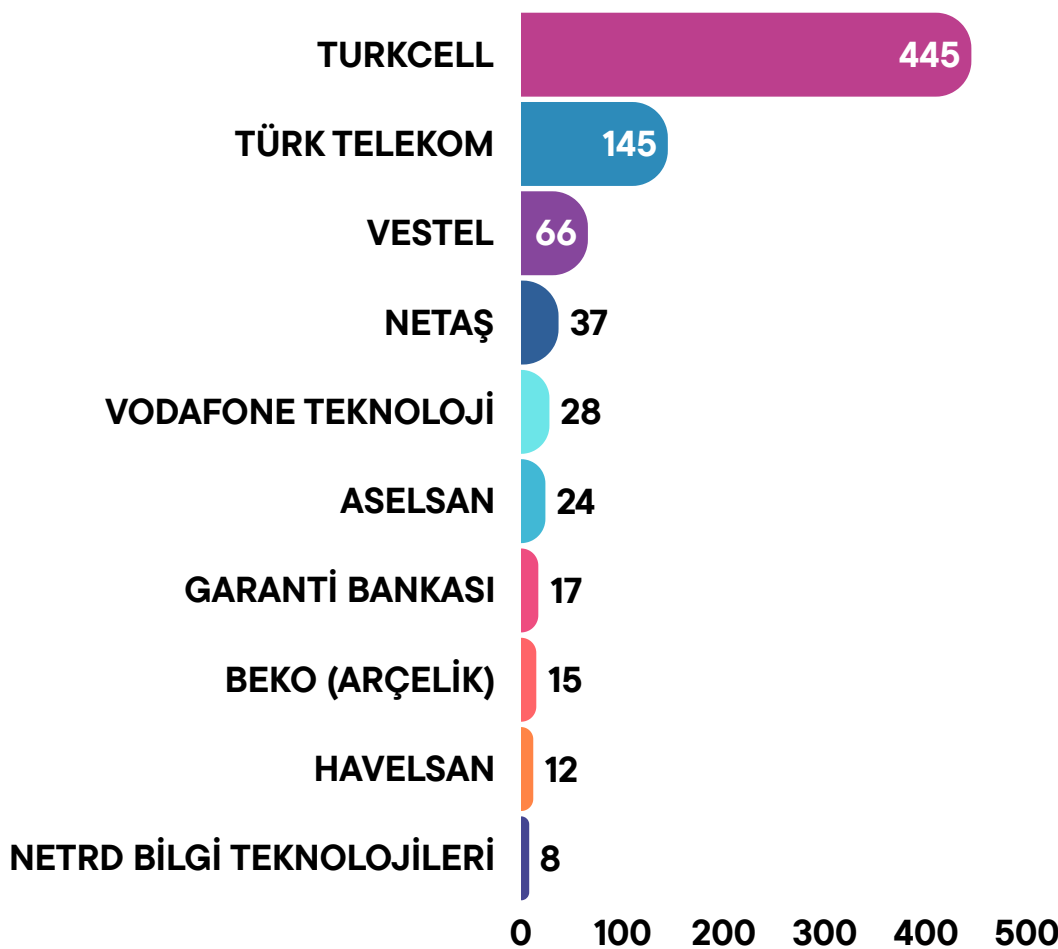
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Siber Güvenlik Teknolojileri kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%14 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%22 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

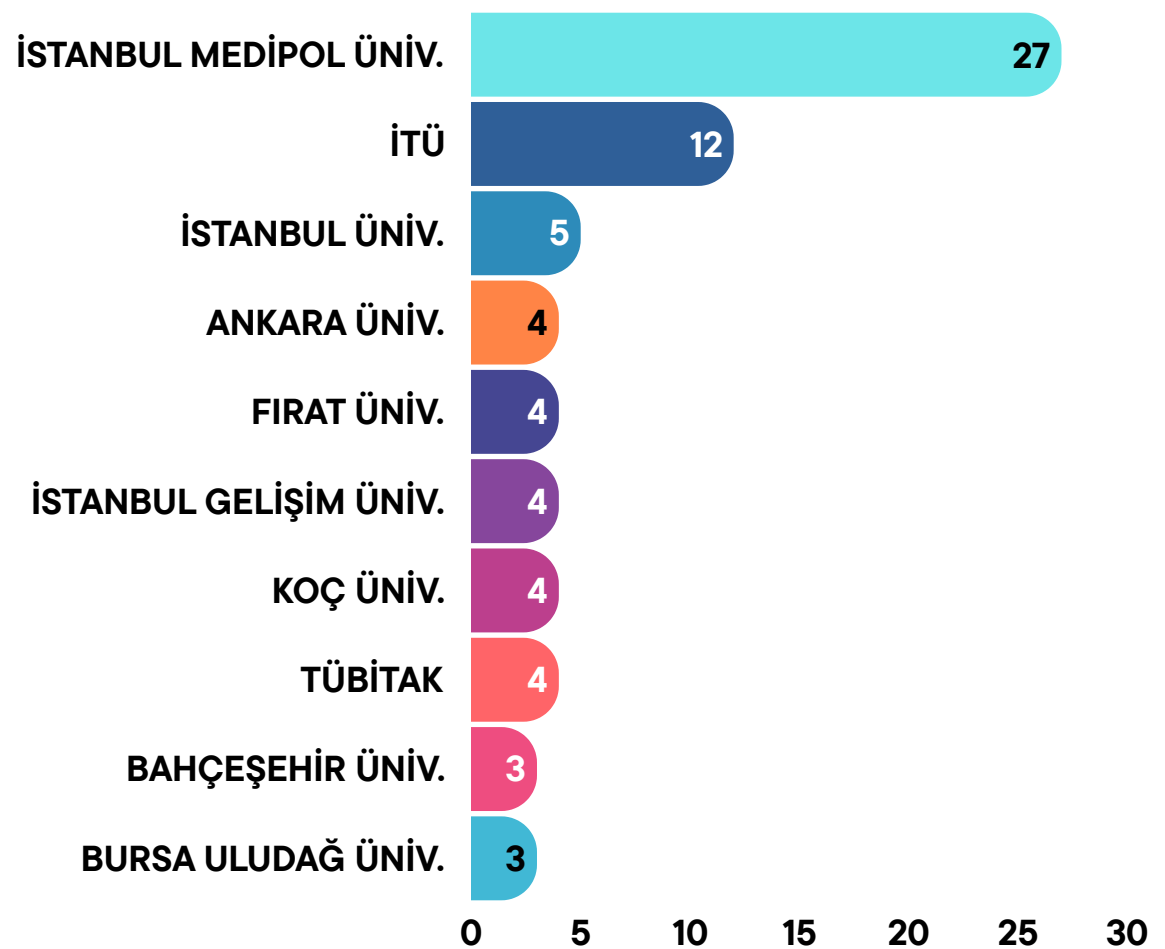

Siber Güvenlik Teknolojileri alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **TURKCELL**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Finans Teknolojileri Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

1781

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%17 ↗

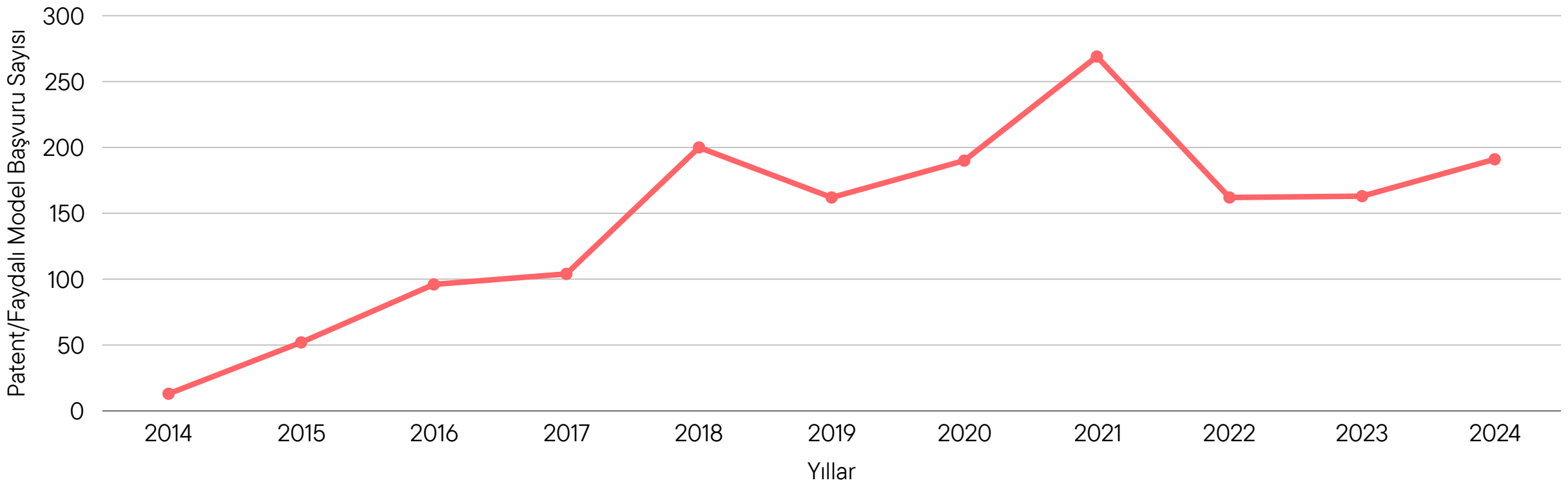
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%18 ↗

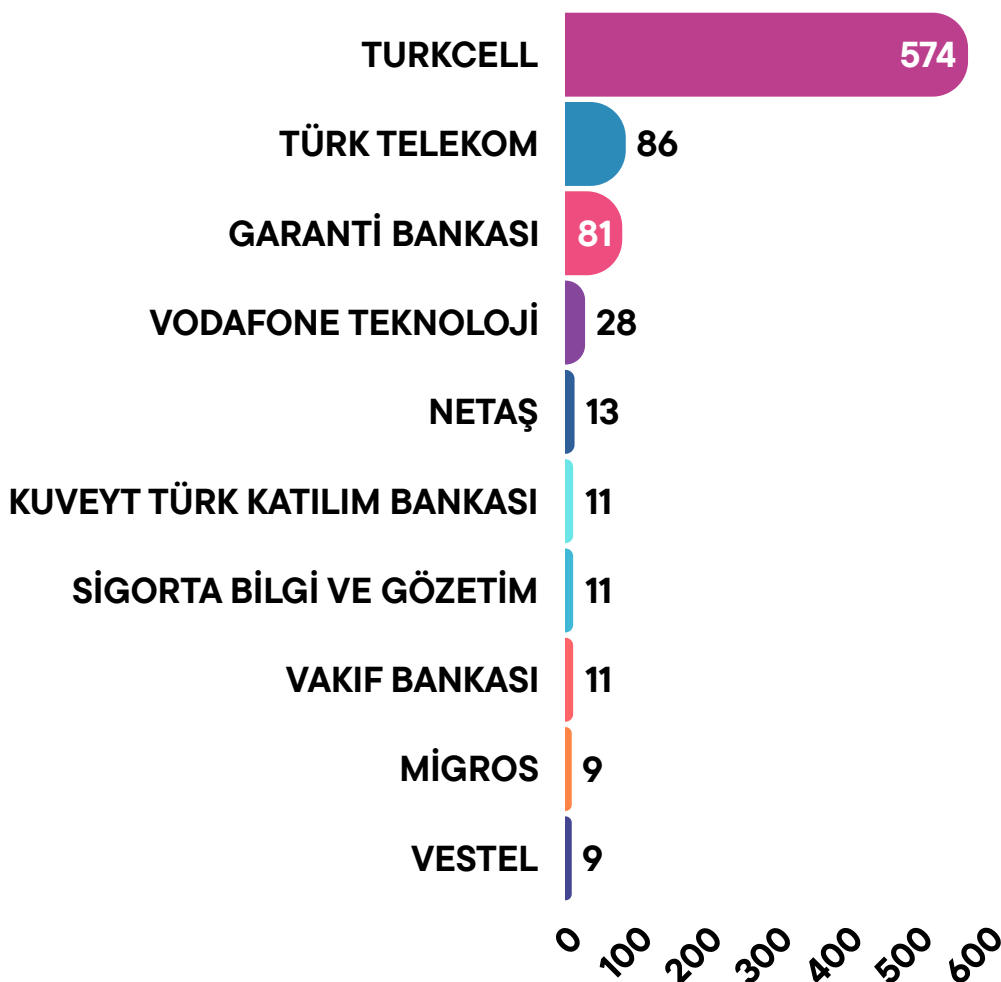
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Finans Teknolojileri kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%17 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%18 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

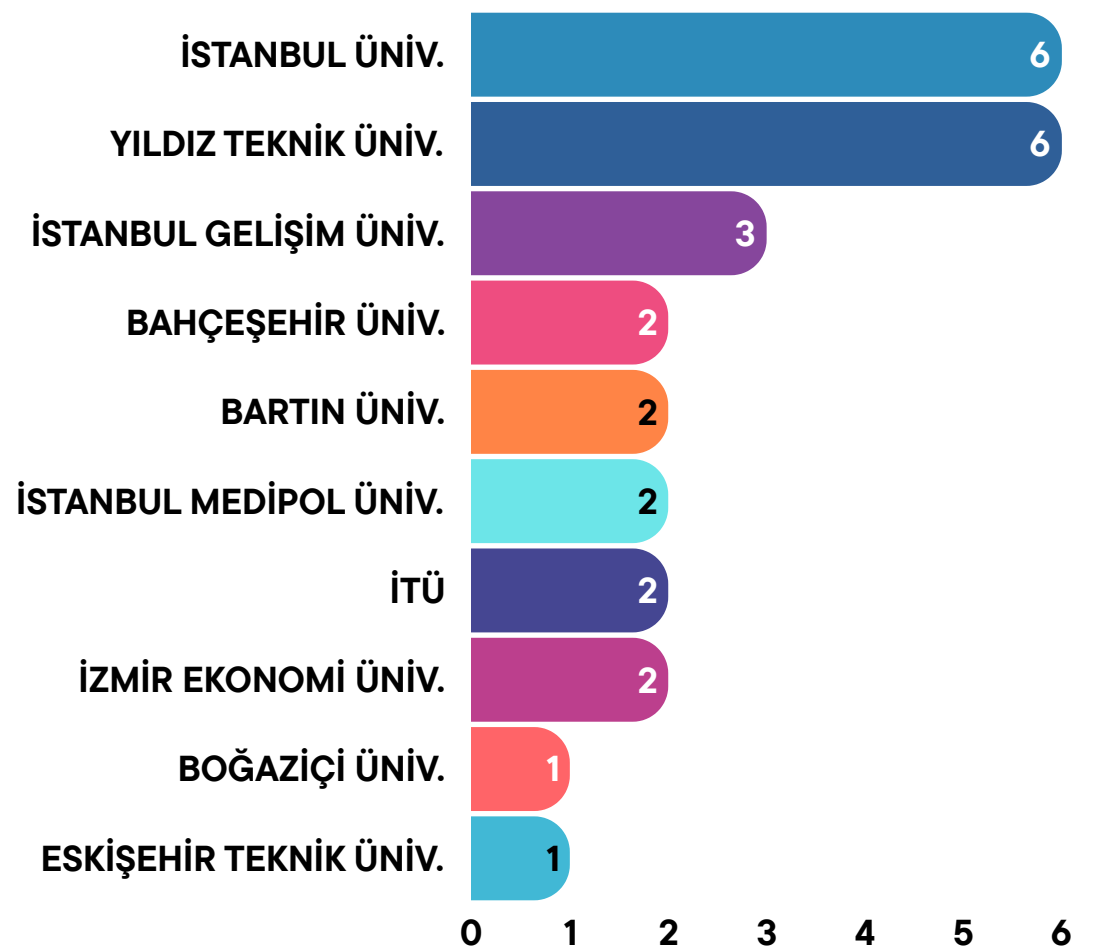

Finans Teknolojileri alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **TURKCELL**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Yeşil Teknolojiler

Yeşil Teknolojiler Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

11539

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%12

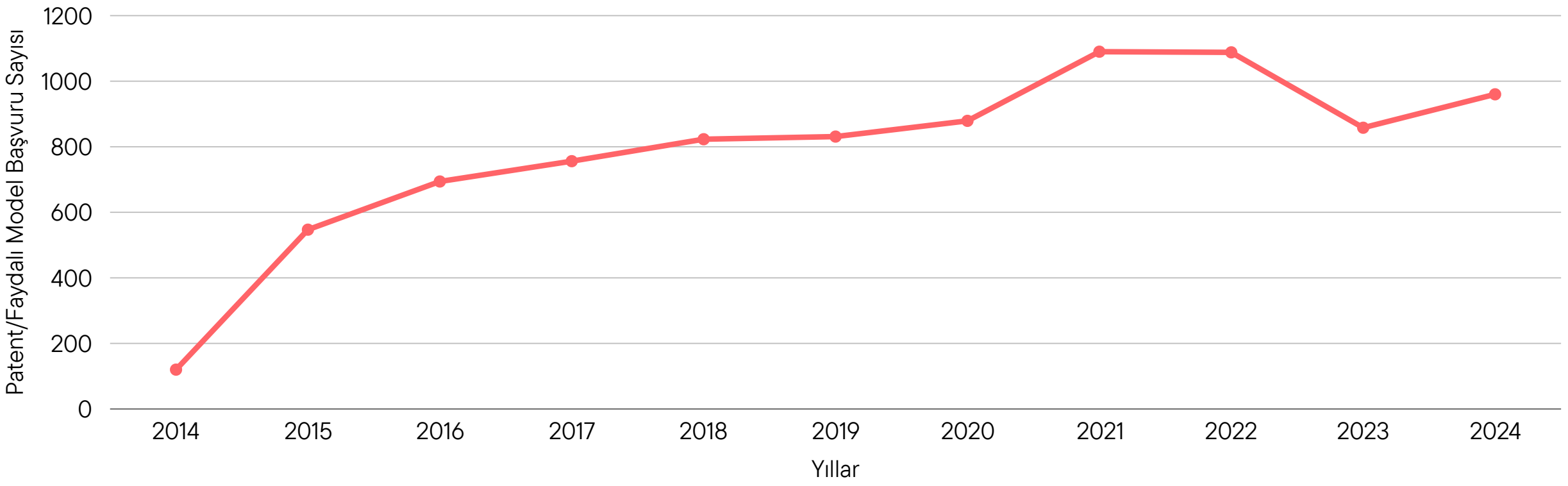
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%16

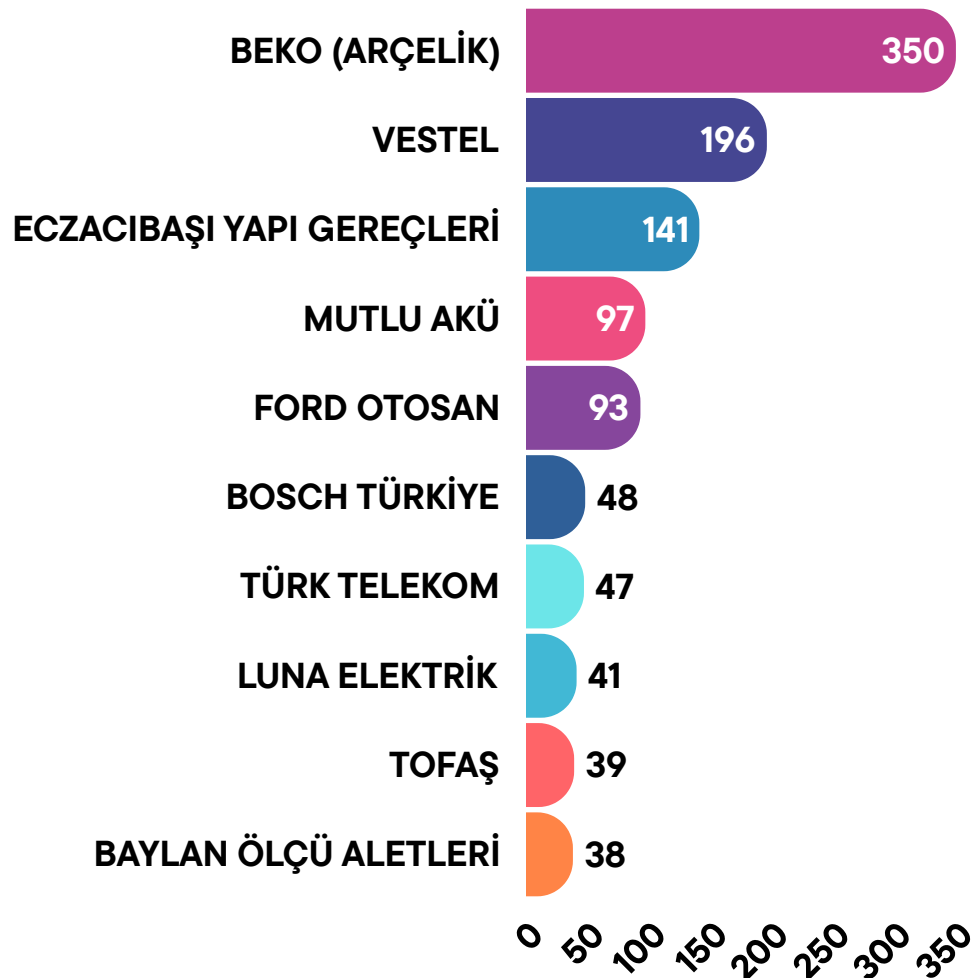
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Yeşil Teknolojiler kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%12 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%16 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

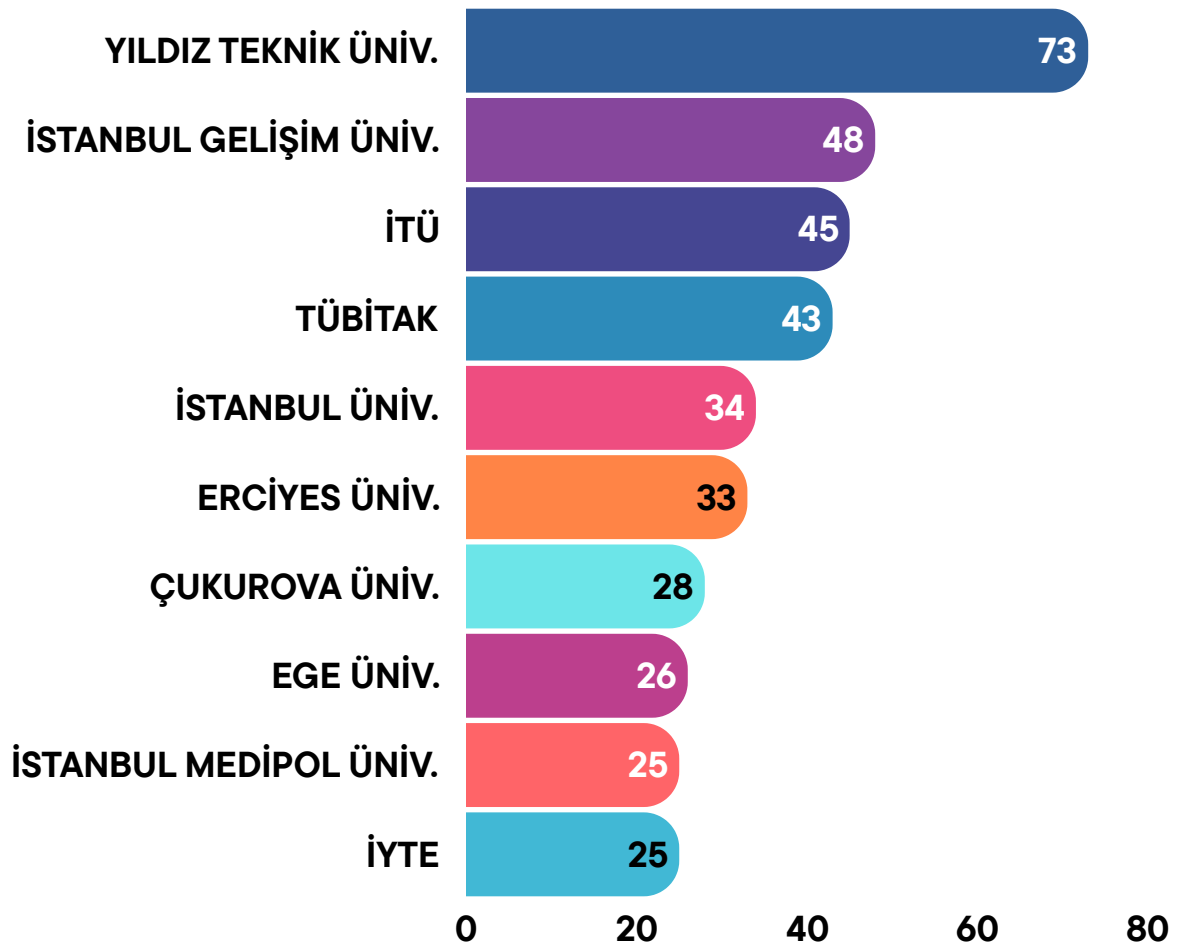

Yeşil Teknolojiler alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **BEKO (ARÇELİK)**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Medikal Teknolojiler

Medikal Teknolojiler Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

9576

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%11 ↗

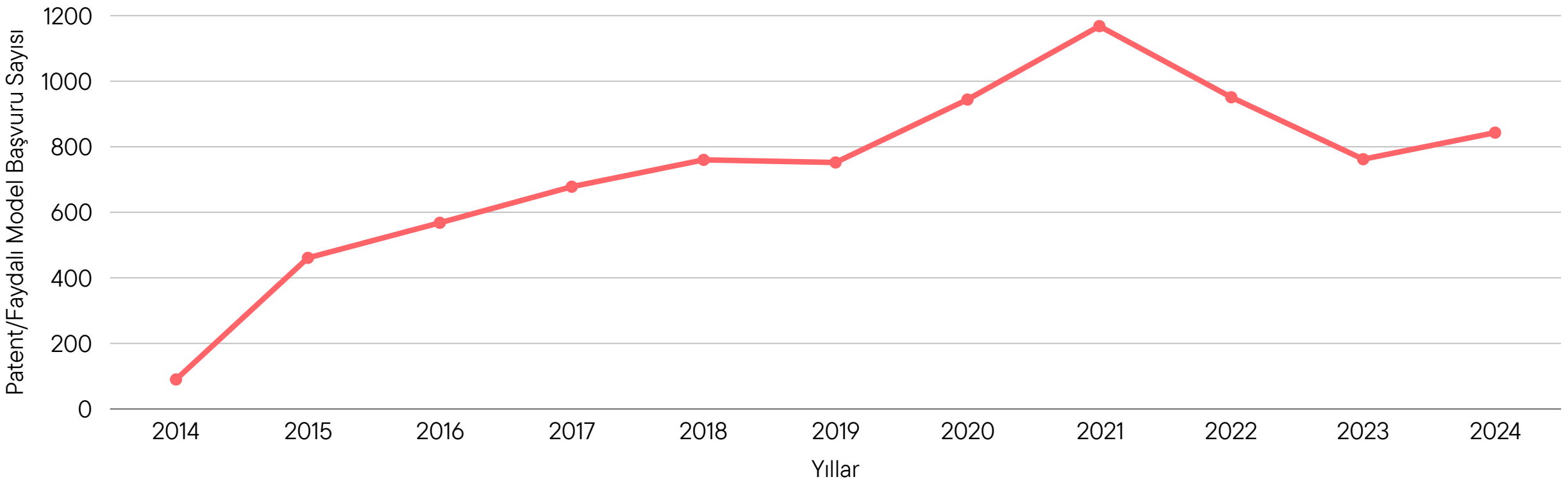
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%12 ↗

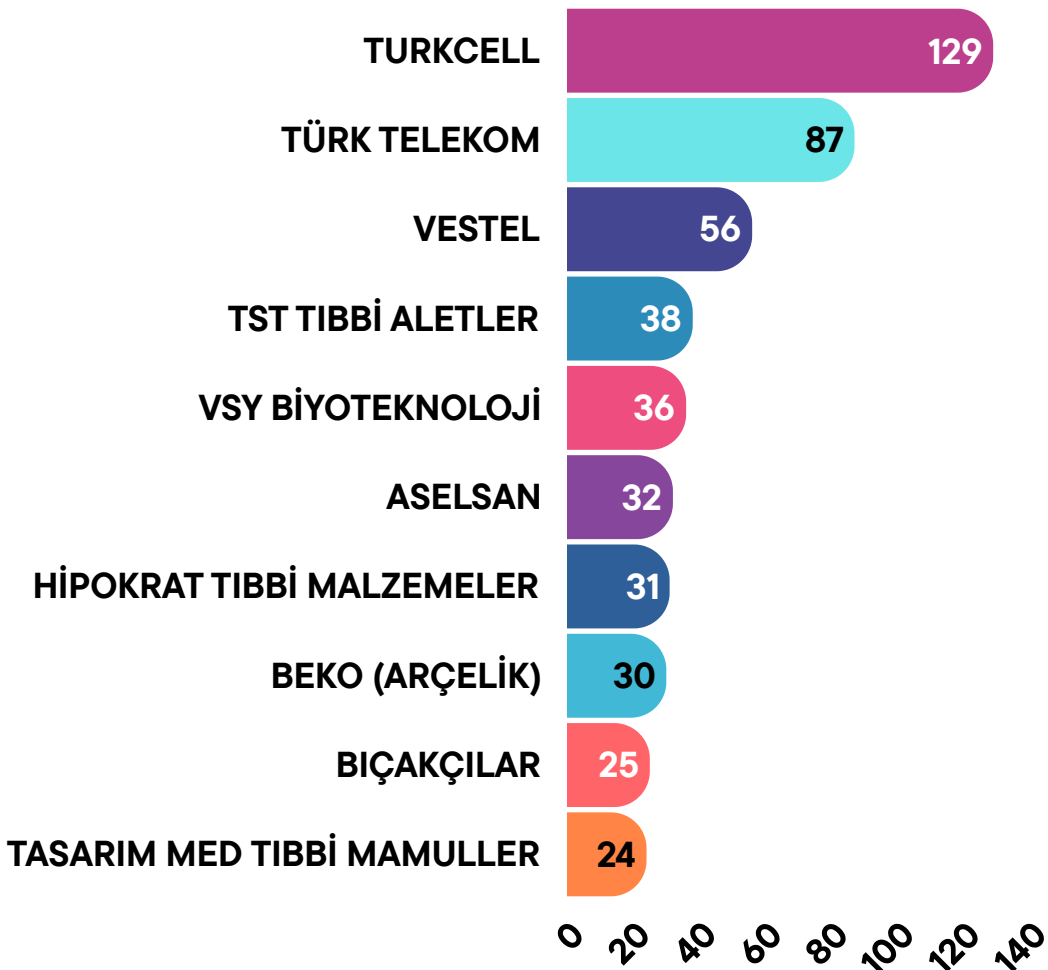
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Medikal Teknolojiler kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%11 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%12 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

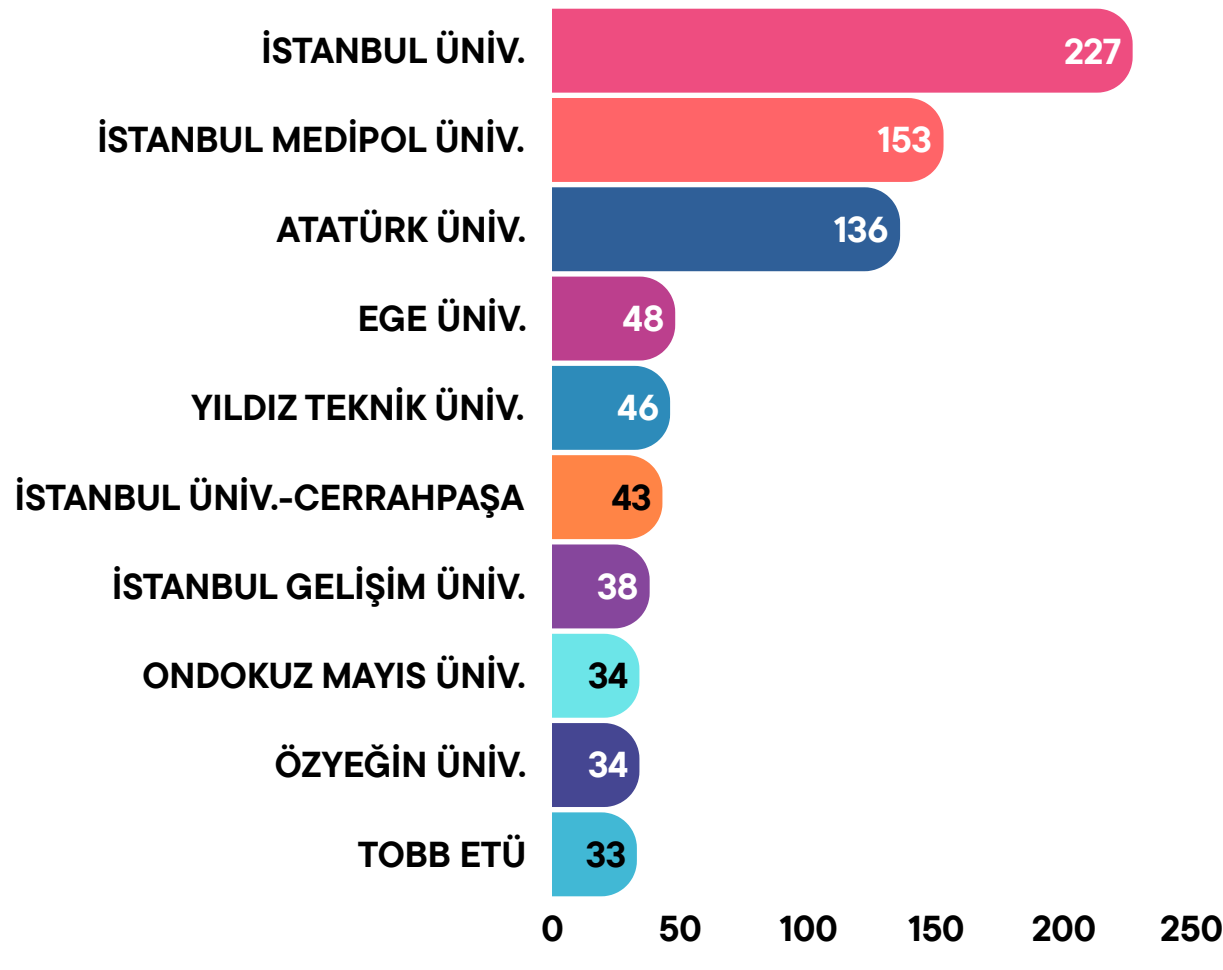

Medikal Teknolojiler alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **TURKCELL**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Enerji

Enerji Teknolojileri Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

16094

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%23

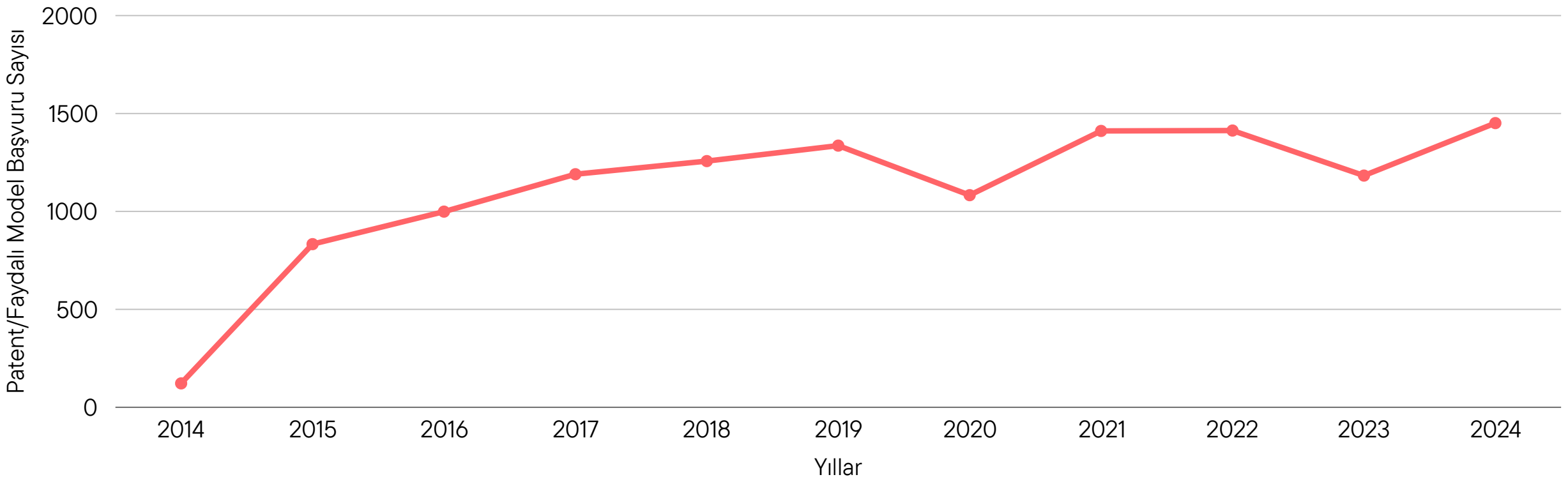
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%9

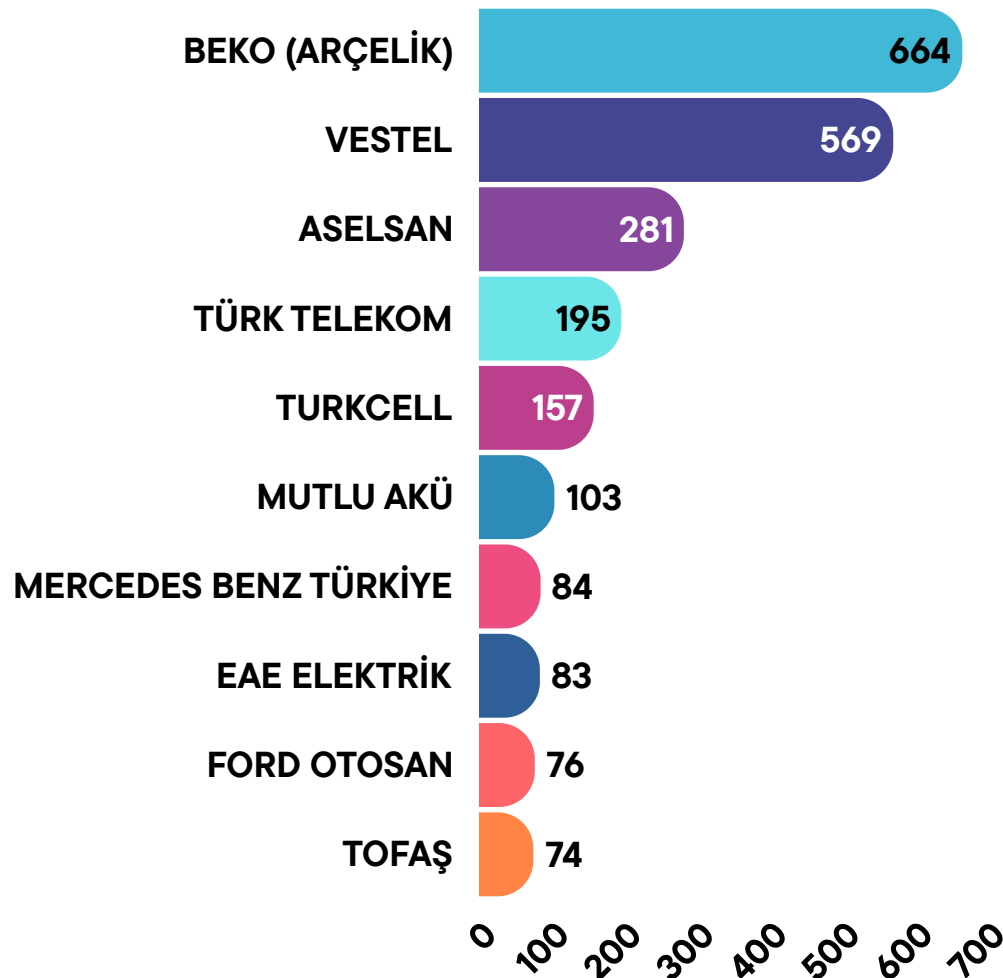
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Enerji Teknolojileri kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%23 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%9 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

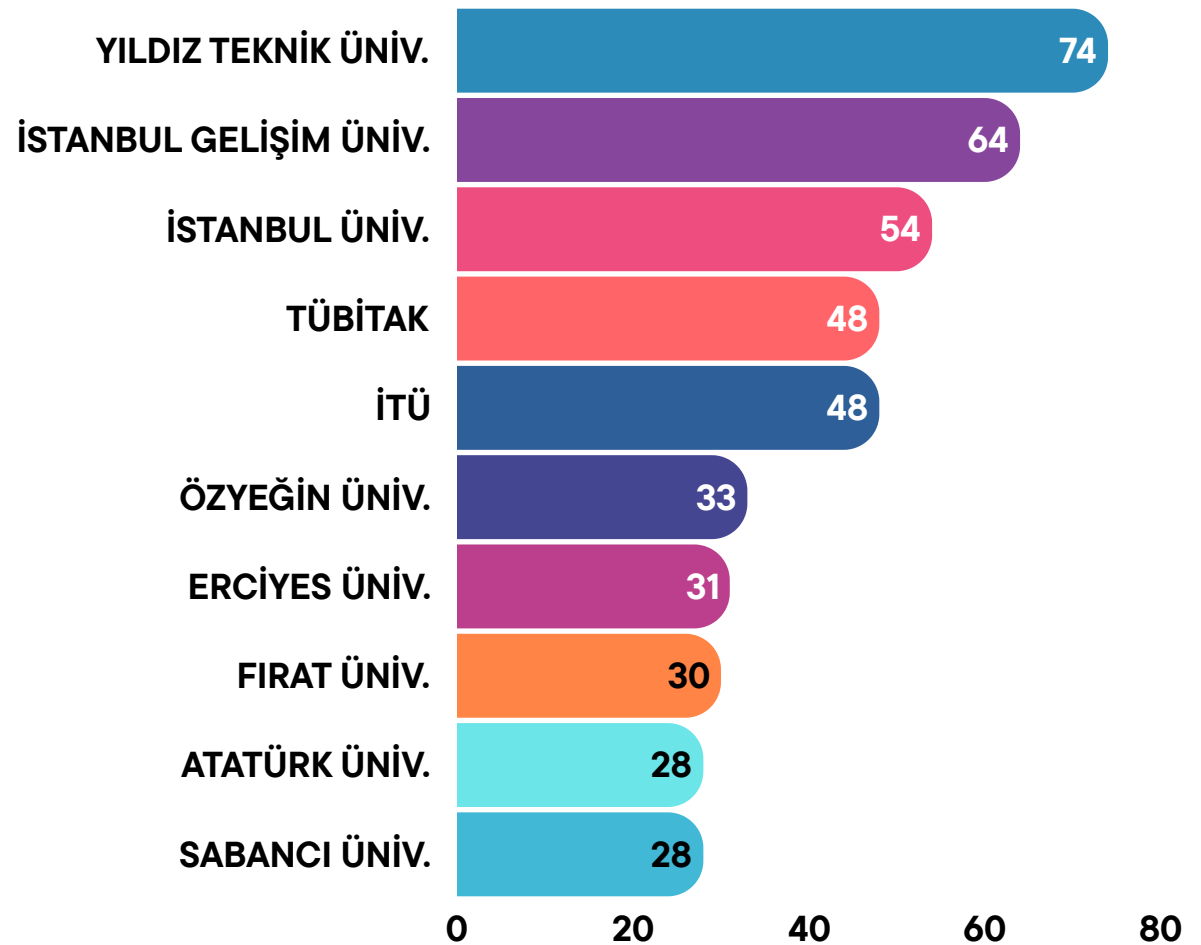

Enerji Teknolojileri alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **BEKO (ARÇELİK)**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Gıda ve İçecek

Gıda ve İçecek Teknolojileri Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

10339

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%8

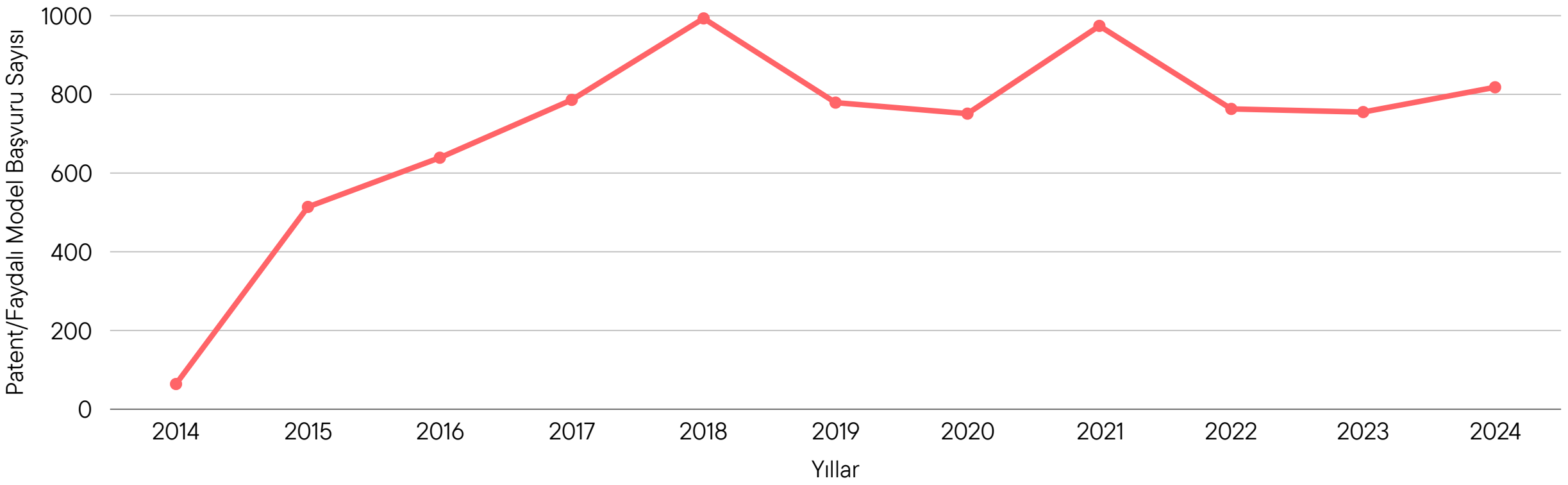
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%5

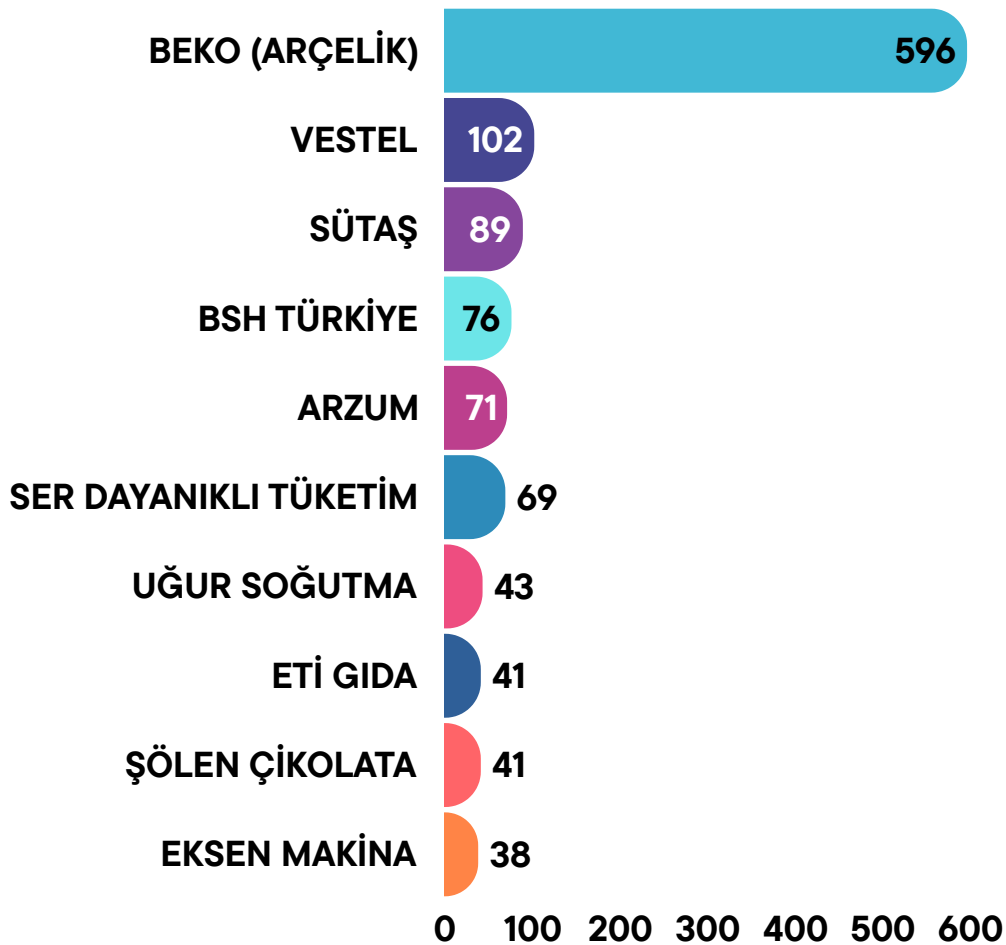
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Gıda ve İçecek Teknolojileri kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%8 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%5 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

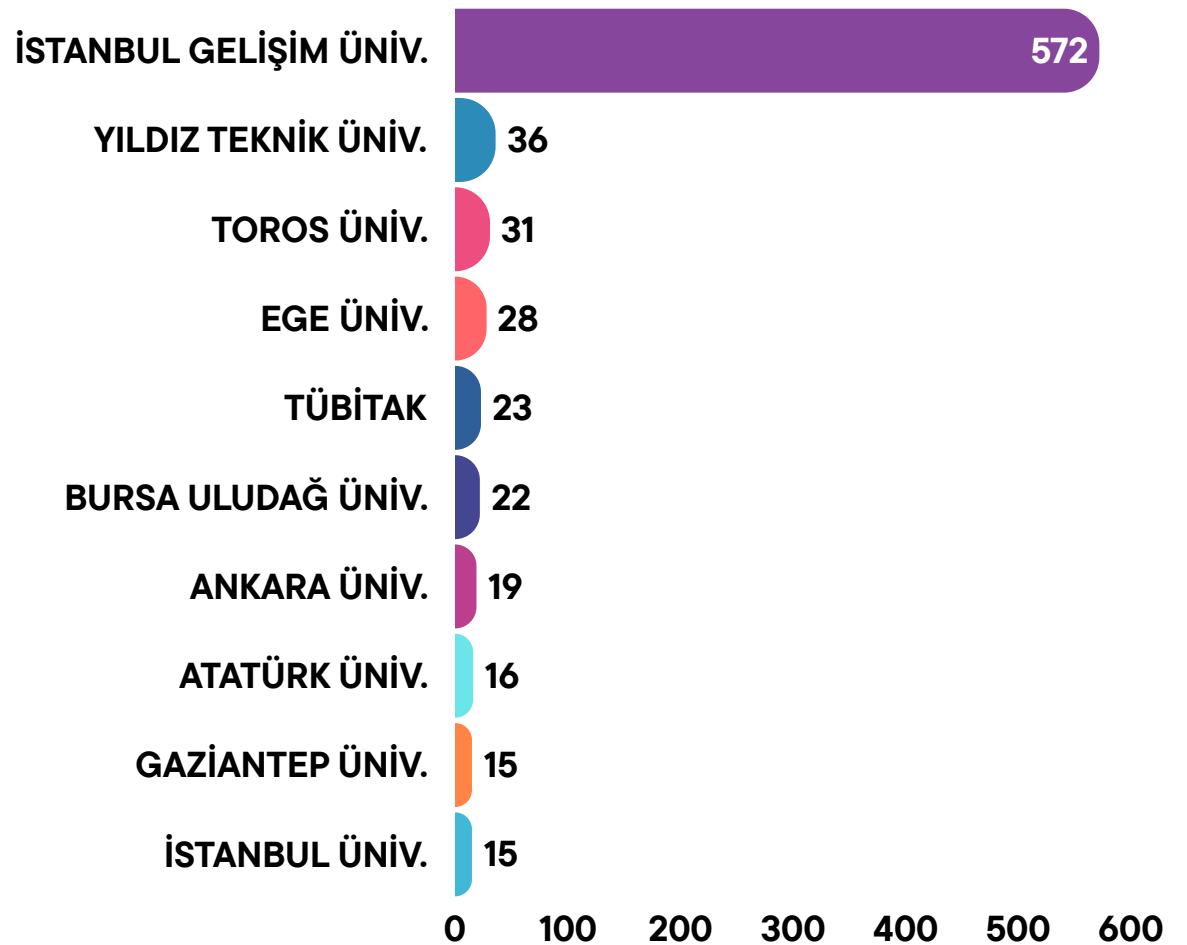

Gıda ve İçecek Teknolojileri alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **BEKO (ARÇELİK)**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **İST. GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Tekstil

Tekstil Teknolojileri Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

4248

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%4

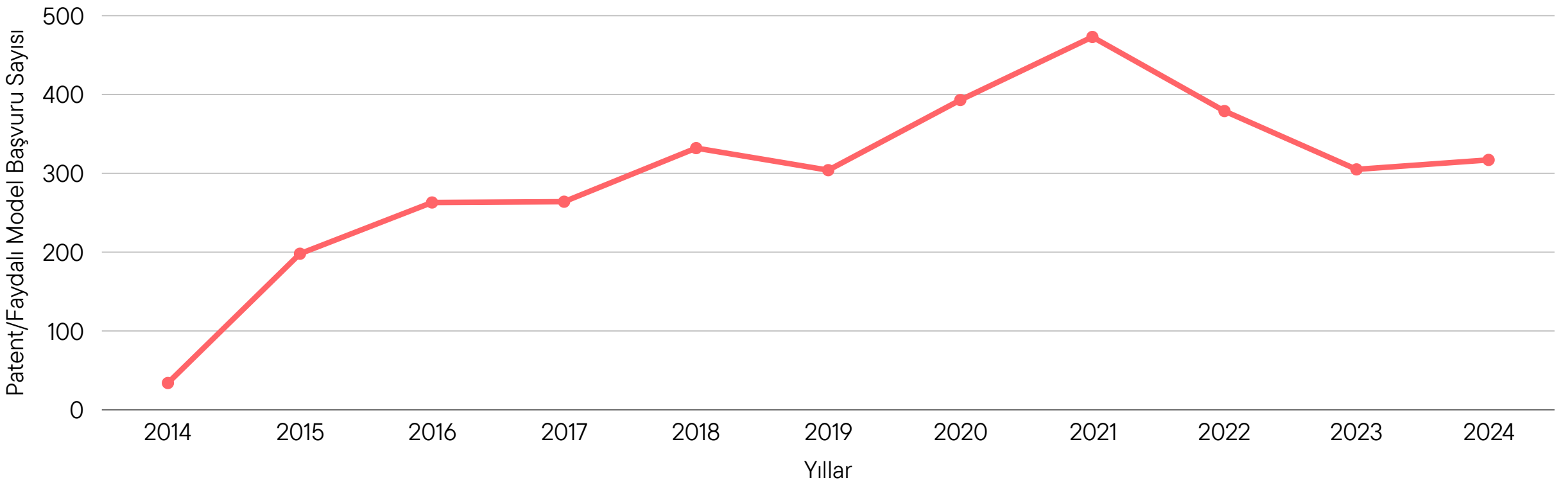
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%4

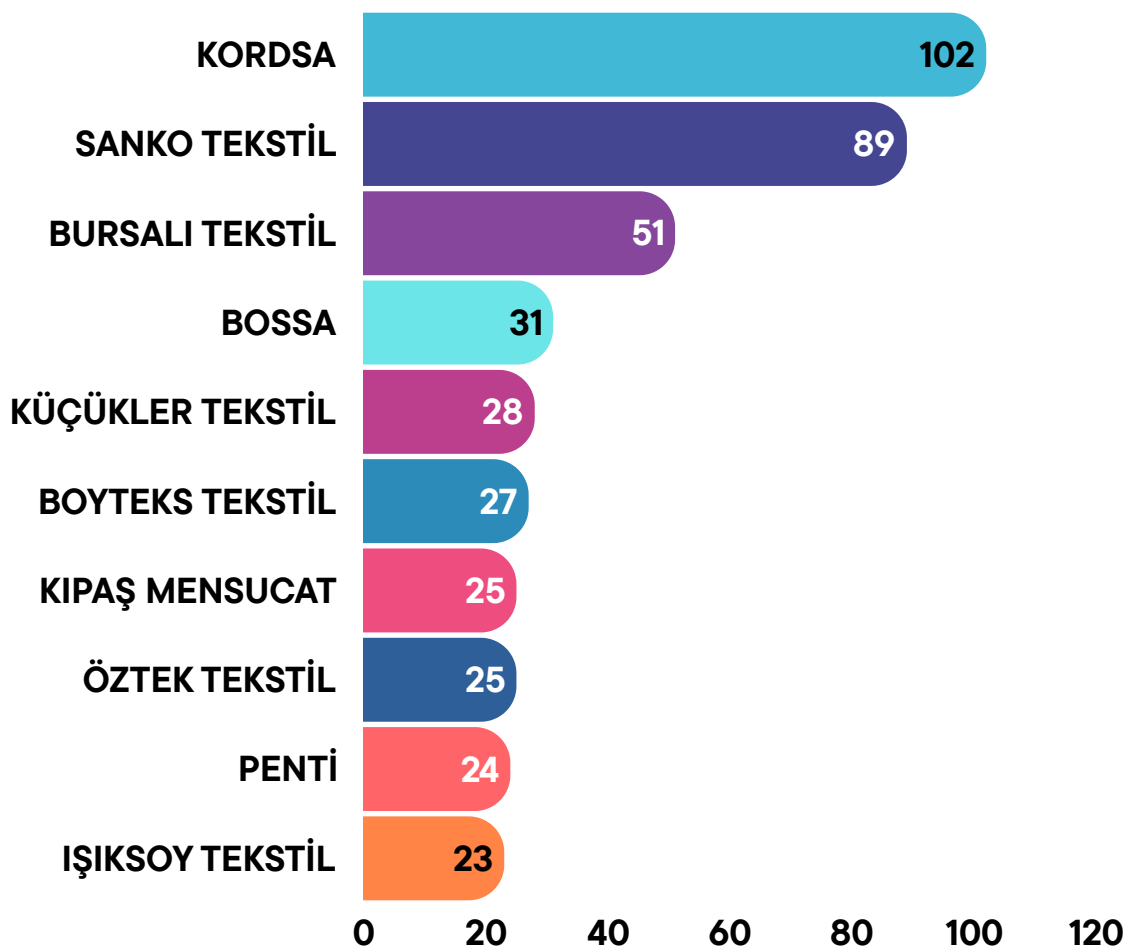
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Tekstil Teknolojileri kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%4 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%4 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

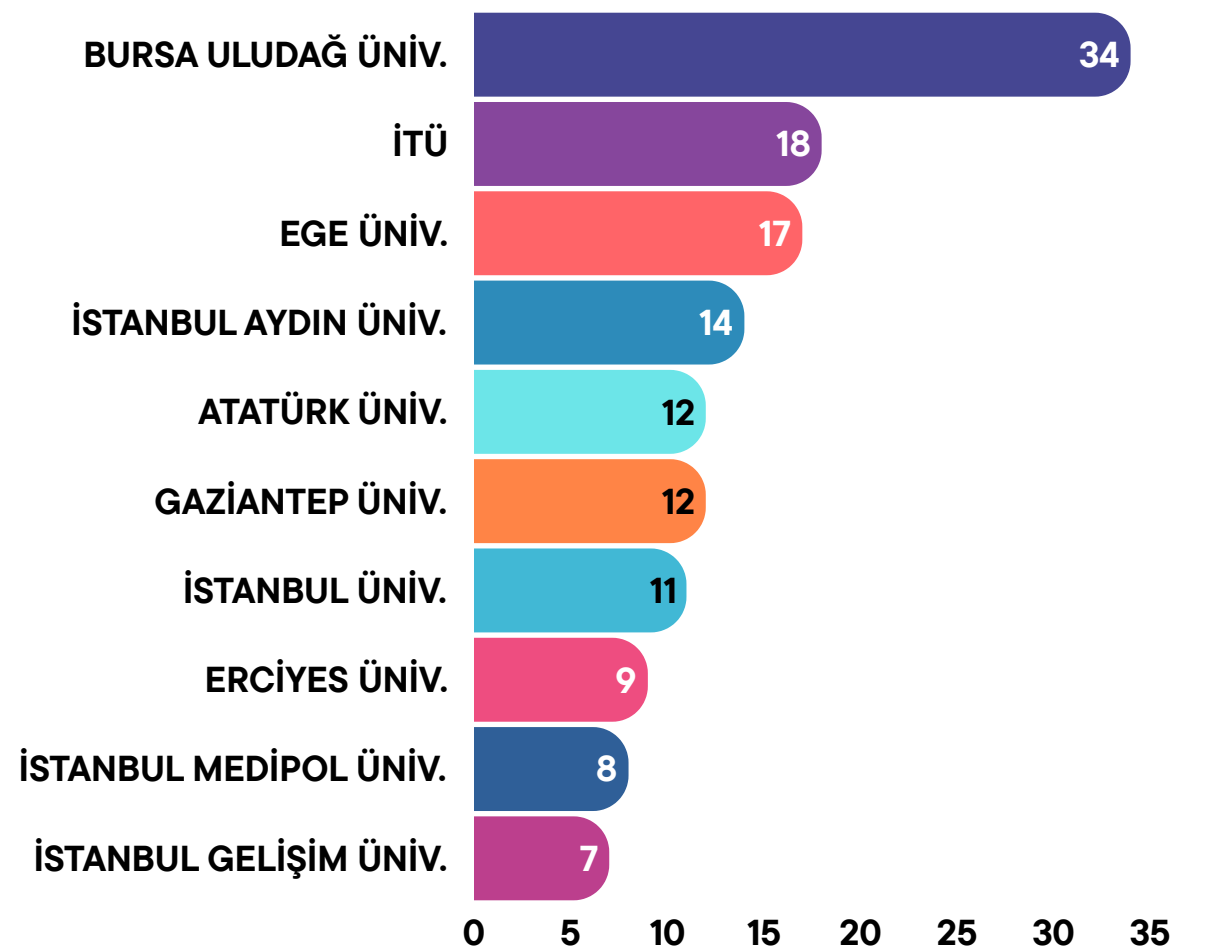

Tekstil Teknolojileri alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **KORDSA**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Faruk Yamankaradeniz
CEO

Destek Patent, 2024 Yılına Patent Açısından Değerlendiriyor.

2024 yılını Fikri Sınai haklar konusunda bir önceki yıla göre kıyaslayacak olduğumuzda daha hareketli geçtiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Bir önceki yıla göre 2024 yılında patent başvurularında %13 lük bir artış olmuş, patentlerin tescile bağlanma sayılarında da %15 lik bir artış olmuştur. Patent verileri, sadece sayısal büyümeyi değil, aynı zamanda teknoloji ve hukuk dünyasında şekillenen yeni öncelikleri de ortaya koymaktadır. Özellikle elektrikli araçlar, sürdürülebilir enerji sistemleri, mobilite ve yeşil teknolojiler, yapay zeka gibi konular hemen her sektörün benzer paydalarda bir araya gelmesine, kesişmesine neden olmaya başlamıştır. Bu konularda yoğunlaşan patent başvuruları, artık sadece teknik ilerlemenin değil; ekonomik dönüşümün, çevresel sorumluluğun ve stratejik vizyonun da bir göstergesi haline gelmiştir.

Dünya genelinde otomotiv, enerji, iletişim ve bilişim sektörlerinin yanı sıra; çip ve yarı iletken teknolojileri, üretken yapay zekâ çözümleri, karbon yakalama ve depolama sistemleri, dijital sağlık teknolojileri, ve tarım teknolojileri (agritech), yapay zeka teknolojilerinin entegrasyonu gibi daha niş, ancak stratejik öneme sahip alanlarda patent faaliyetleri dikkat çekici şekilde artış göstermeye başlamıştır. Yarı iletkenlerdeki tedarik bağımsızlığı arayışı, çip teknolojilerine yapılan yatırımları tetiklerken; üretken yapay zekâ ve yazılım tabanlı inovasyonlar, birçok sektörün kendini yenilemesini ve global dünyaya adapte olabilmelerini adeta zorunlu kılmıştır. Sadece ürün bazlı değil hizmet kategorilerinde de firmaların kendi inovasyon ve yeni koruma stratejilerini gözden geçirmeyi gerekli hale getirmektedir. Özellikle geçtiğimiz yıl son kullanıcıların da kullanımına açılan birçok yapay zeka uygulamaları, bu uygulamalar üzerinden insanların kişisel ihtiyaçlarından, yaşadıkları sektörel problemlere kadar geniş çözüm alternatifleri ve yönlendirmeleri sunuyor olması tüm dünyanın dikkatini yapay zeka konusuna vermesine neden olmuştur. Son yıllarda yapılan çalışmaların meyvelerinin hızlı bir şekilde verilmeye başlaması, bu teknolojinin ulaşabileceği noktaları ve sınırlarının oldukça ötelere çıkacağını göstermektedir. Bu trendin hemen her sektörde bir karşılık bulmaya başlaması da, arge merkezlerinden, buluşçulara kadar herkesin yeni inovasyon ve fikirleri yapay zekayla entegre etme isteğini beraberinde getirmiştir. Yenilikçi ve akılcı çözümlerin gelmeye başlaması da uzun yıllar fikri sınai haklar alanında sektörlerin lokomotifi olacağı izlenimi oluşturmaktadır.

Kendini yenileyen sektörlerin başında artan dünya nüfusu ve gıda krizi riskleri ile karşı karşıya olan gıda ve tarım sektörü gelmektedir. Sürdürülebilir tarım uygulamalarına yönelik sensör tabanlı otomasyon sistemleri, dikey tarım ve akıllı sulama çözümleri, topraksız tarım uygulamaları, kişiselleştirilmiş mikro tarım çözümleri gibi teknolojiler, çevre dostu üretimin fikrî mülkiyet alanında da karşılık bulmaktadır. Sağlık sektöründe ise giyilebilir cihazlardan uzaktan teşhis sistemlerine, dijital sağlık uygulamaları, bireyselleşmiş tıbbi çözümlerle yine yapay zeka destekli tedavi yöntemlerine kadar birçok yenilikçi konu patent literatürüne hızla girmeye başlamıştır. Türkiye’de de bu küresel yönelimlerin etkisi görülmekte; özellikle yapay zekâ, enerji teknolojileri ve dijitalleşme ekseninde önemli adımlar atılmaktadır. 2023 yılına göre 2024 yılında yerli patent başvurularında %17 lik bir artış görülmektedir. Bu durum patent bilincinin gün geçtikçe artmaya başlaması ve uluslararası arenada buluşçuların kendi fikirleriyle daha fazla boy göstermesi için önemli bir adımdır. Dünya trendlerinin yakında takip edilmesi ve buna karşı ülke olarak hızlı reaksiyon gösterme gayreti, şirketlerin hızlı reaksiyon alabilme kabiliyeti bilimsel çalışmaları daha da ileriye taşıyacaktır. Bu minvalde dünya ile sıkı rekabet edebilmek adına yerli Ar-Ge ve teknoloji yatırımlarının daha fazla desteklenmesi gerektiği de unutulmamalıdır. Sonuç olarak patent başvurularındaki artışın, sadece niceliksel değil niteliksel olarak da yükseldiği 2024 yılı; teknoloji üreticileri, hukukçular ve yatırımcılar için yepyeni stratejik planlamaları beraberinde getirmektedir.

Otomotiv Teknolojileri Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

16213

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%10

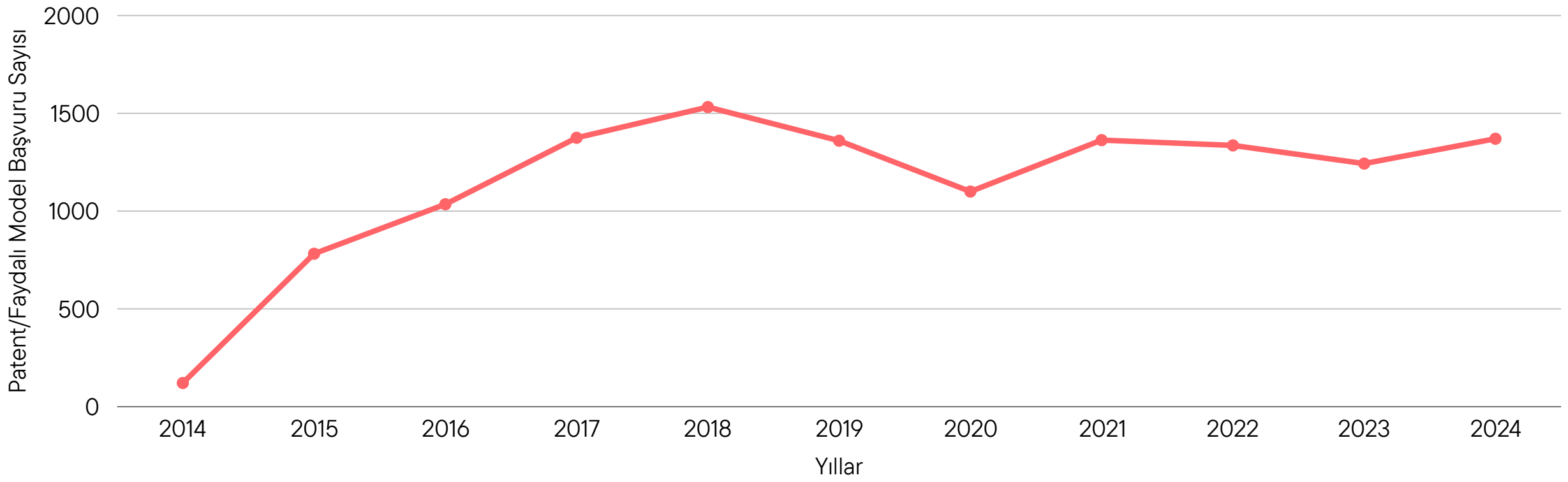
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%1

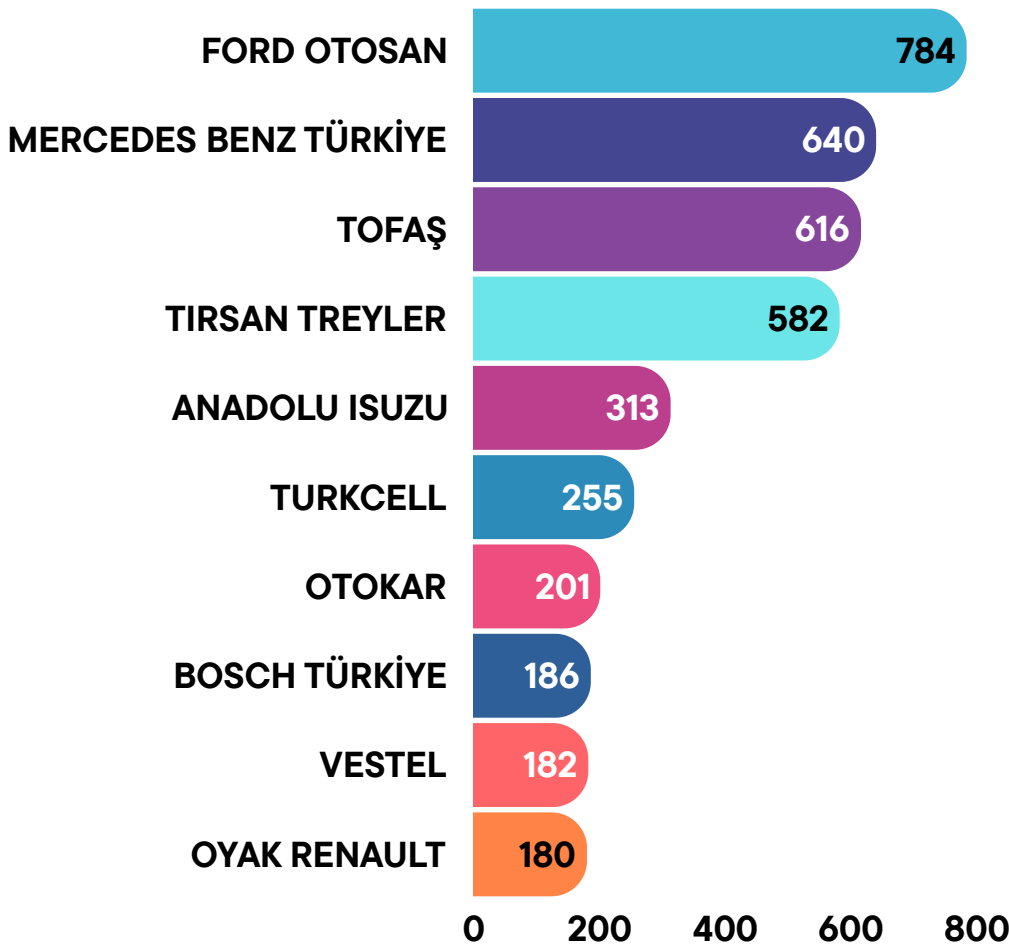
2019-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Otomotiv Teknolojileri kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%10 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%1 oranında bir artış** meydana gelmiştir.

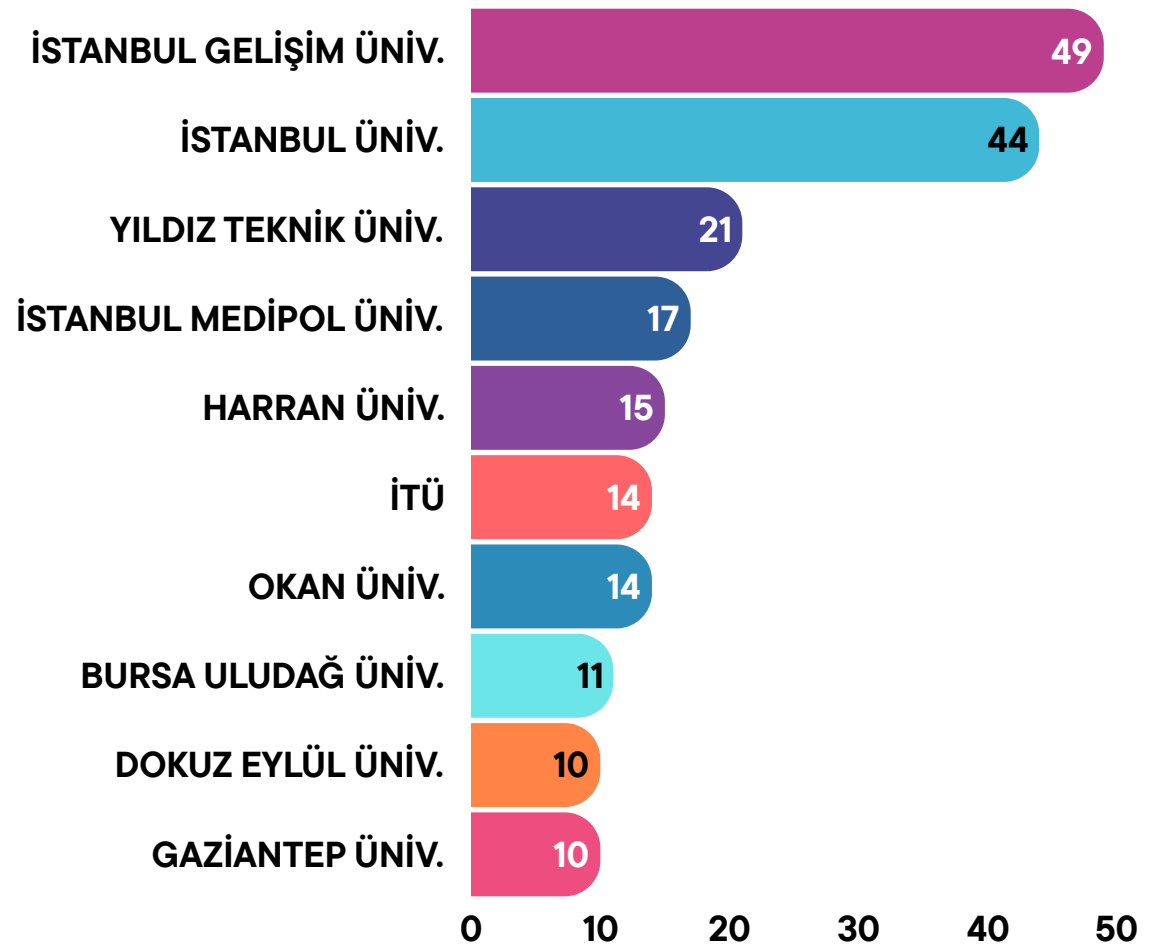

Otomotiv Teknolojileri alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **FORD OTOSAN**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **İST. GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Tarım Teknolojileri Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

6694

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%4

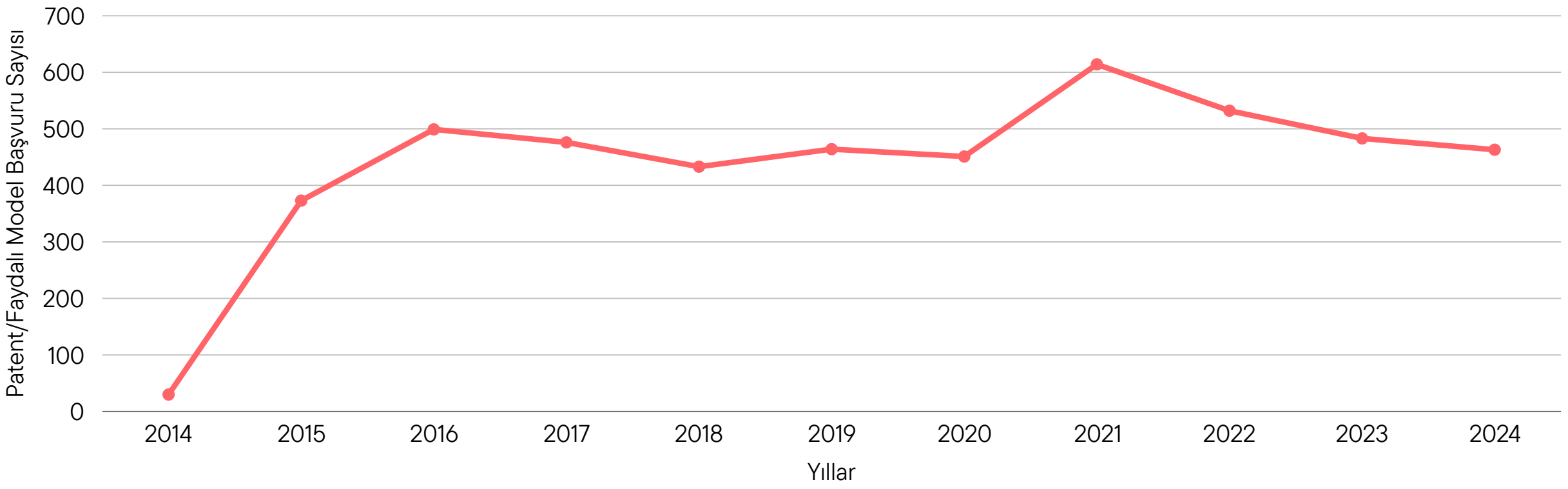
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%0,2

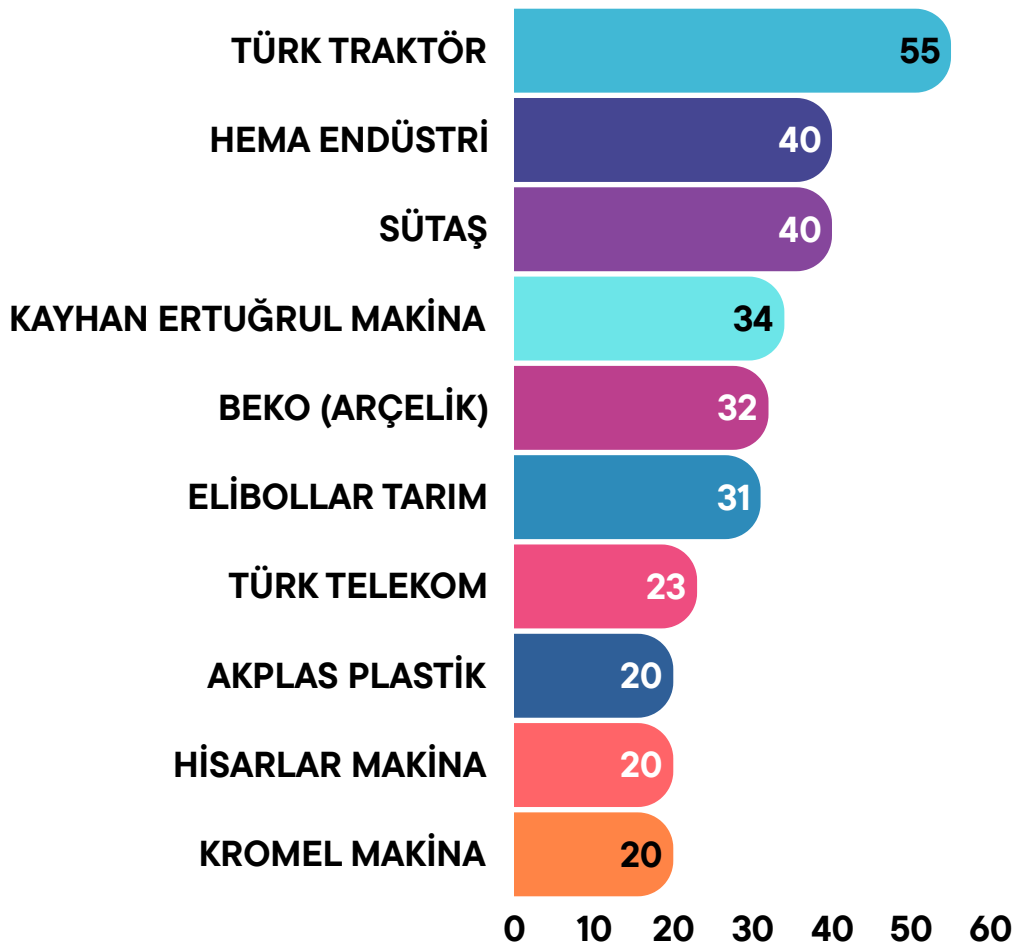
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Tarım Teknolojileri kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%4 oranında bir düşüş** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%0,2 oranında bir düşüş** meydana gelmiştir.

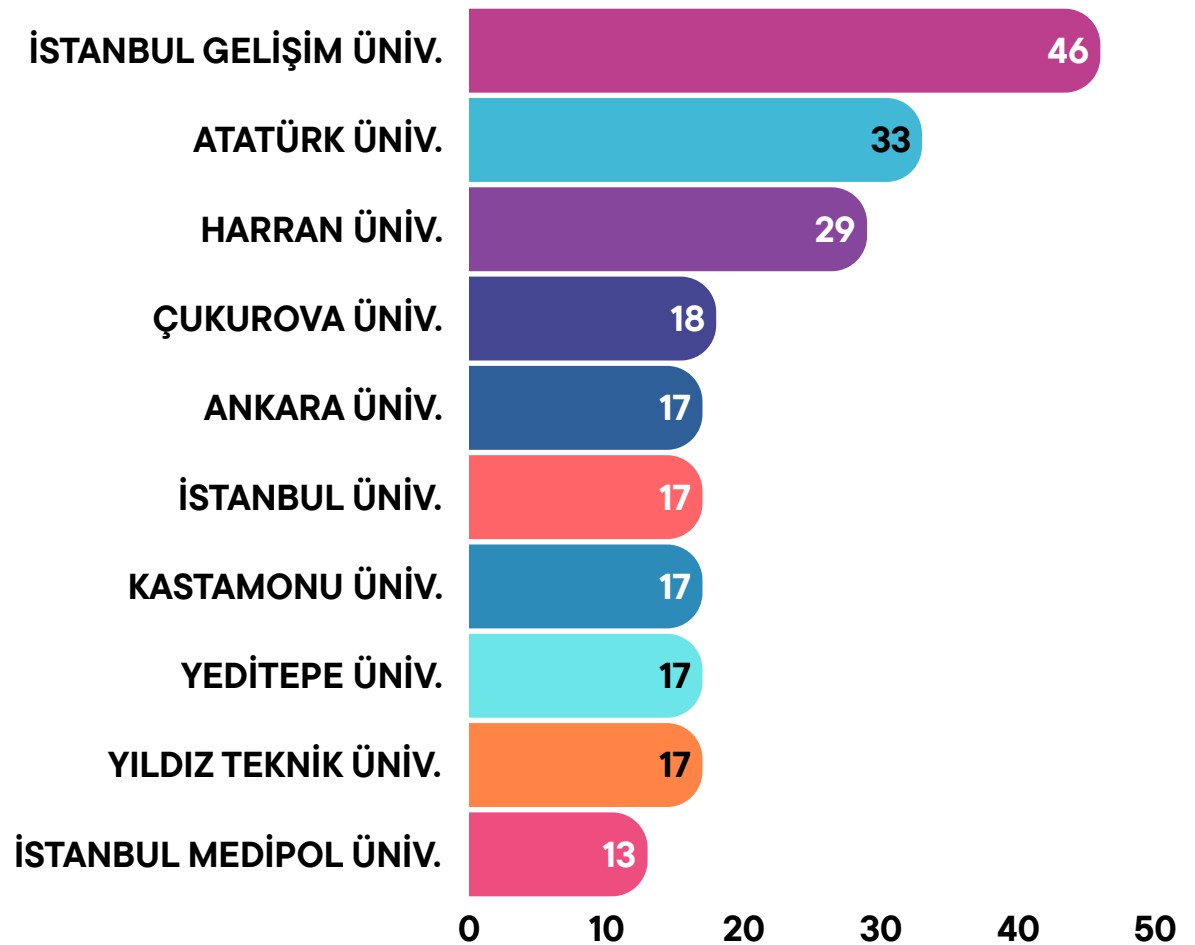

Tarım Teknolojileri alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **TÜRK TRAKTÖR**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **İST. GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Üretim ve Yapı İşleri

Üretim ve Yapı İşleri Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

13607

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%6

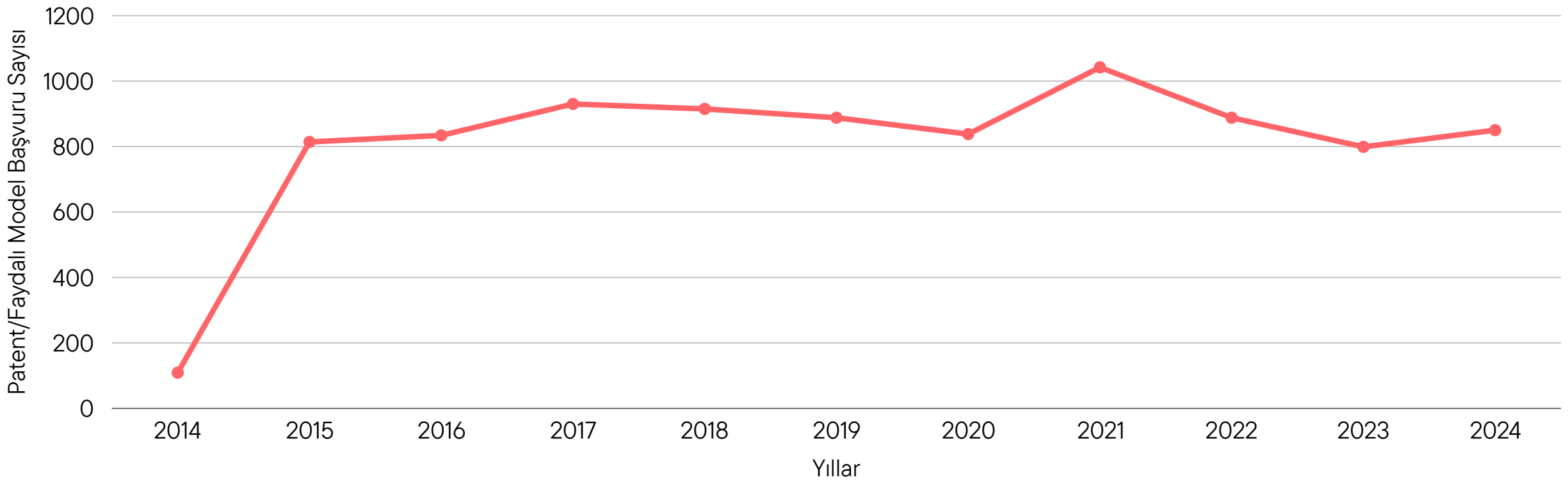
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%4

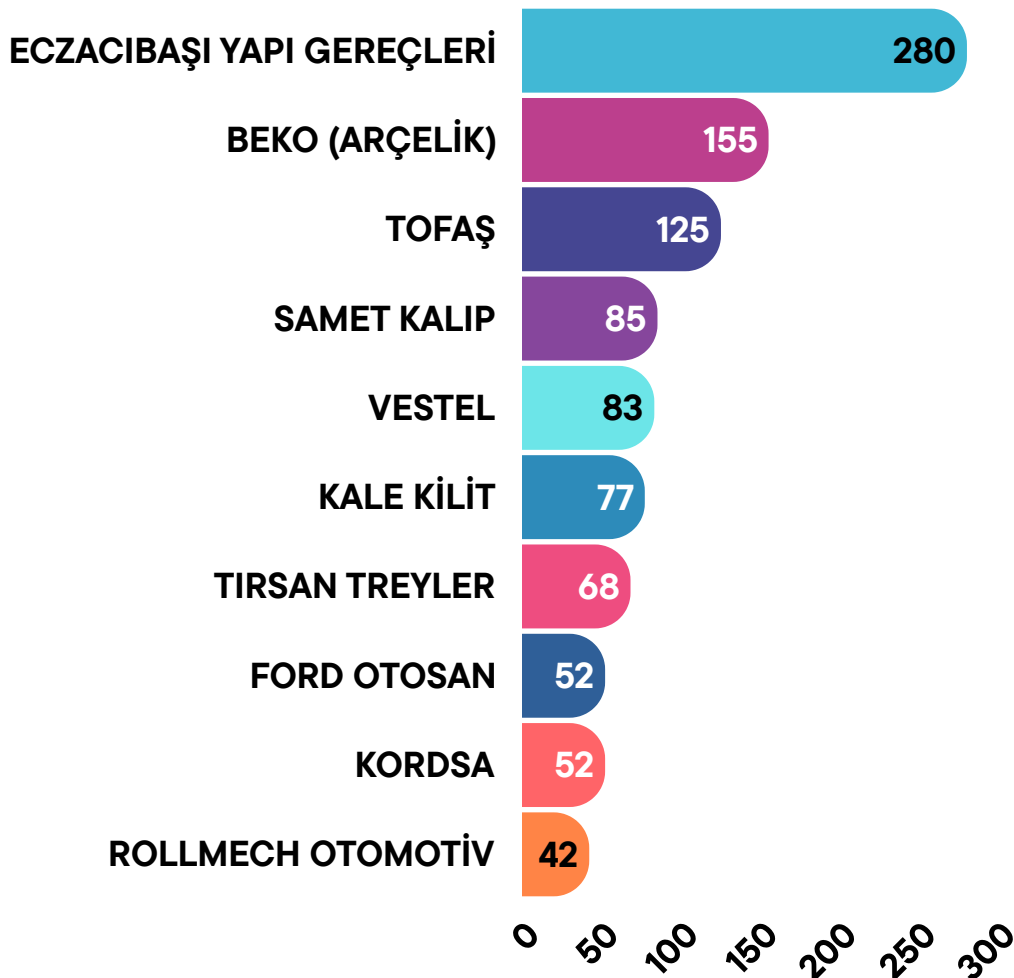
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Üretim ve Yapı İşleri Teknolojileri kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%6 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%4 oranında bir düşüş** meydana gelmiştir.

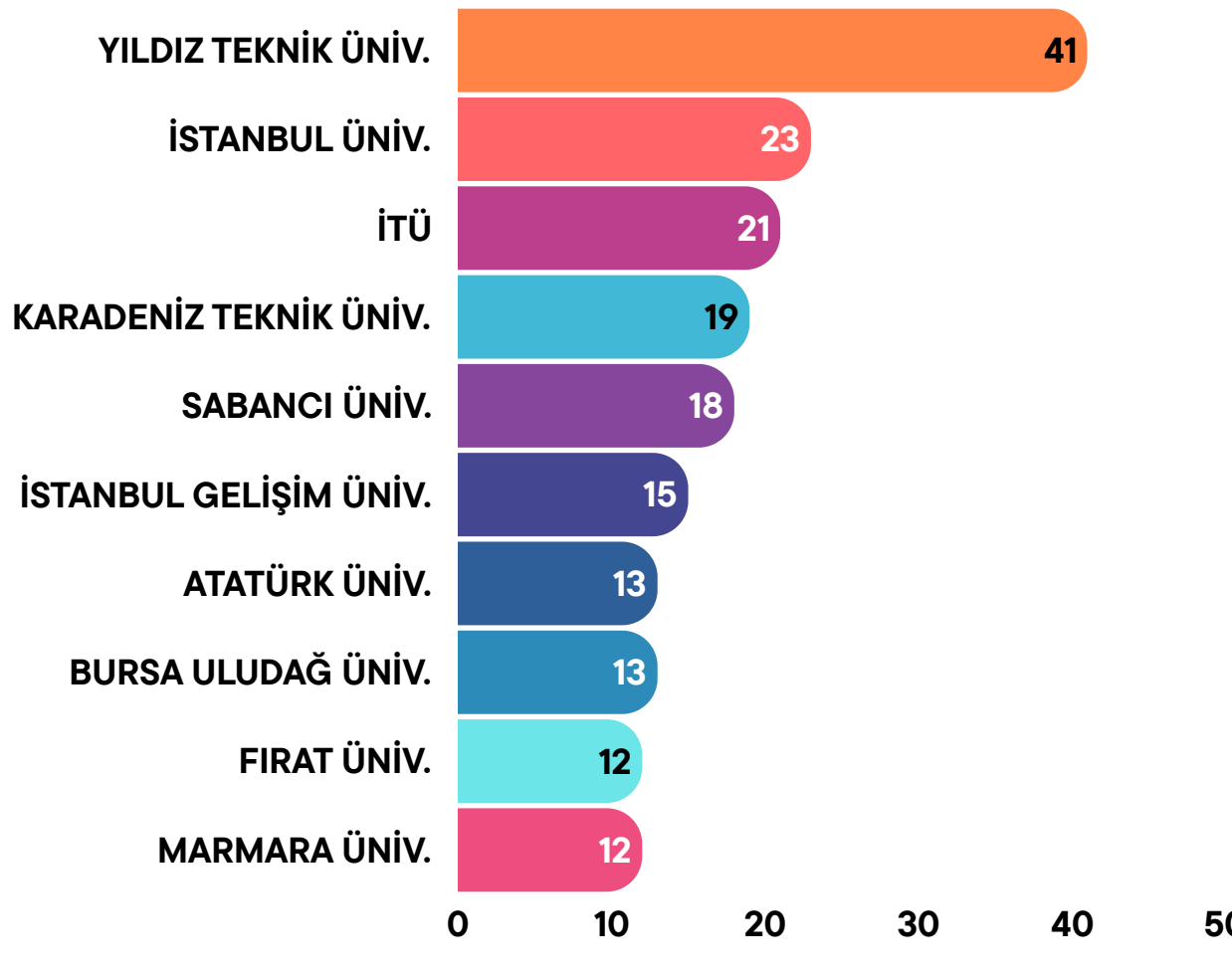

Üretim ve Yapı İşleri Teknolojileri alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **ECZACIBAŞI YAPI GEREÇLERİ**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Telekomünikasyon

Telekomünikasyon Teknolojileri Kategorisinde Türkiye'nin Patent Şampiyonları.

PATENT SAYISI

8596

31.12.2024 tarihine kadar
yayınlanan toplam patent sayısı

SON 1 YILDA ARTIŞ

%34

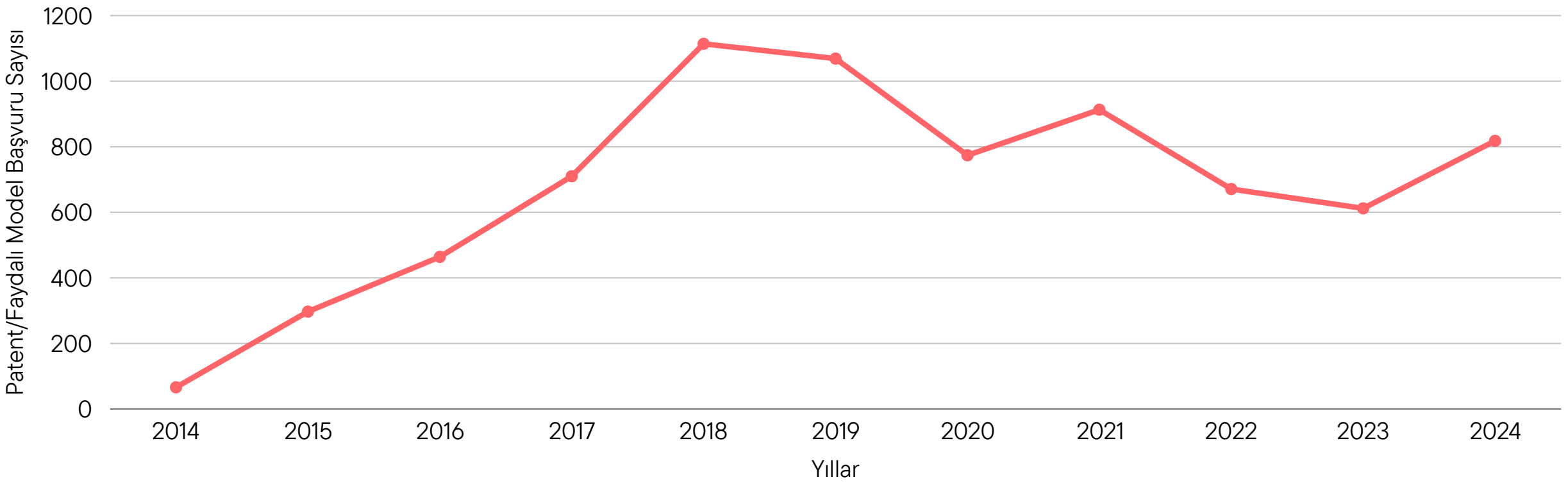
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

SON 5 YILDA ARTIŞ

%23

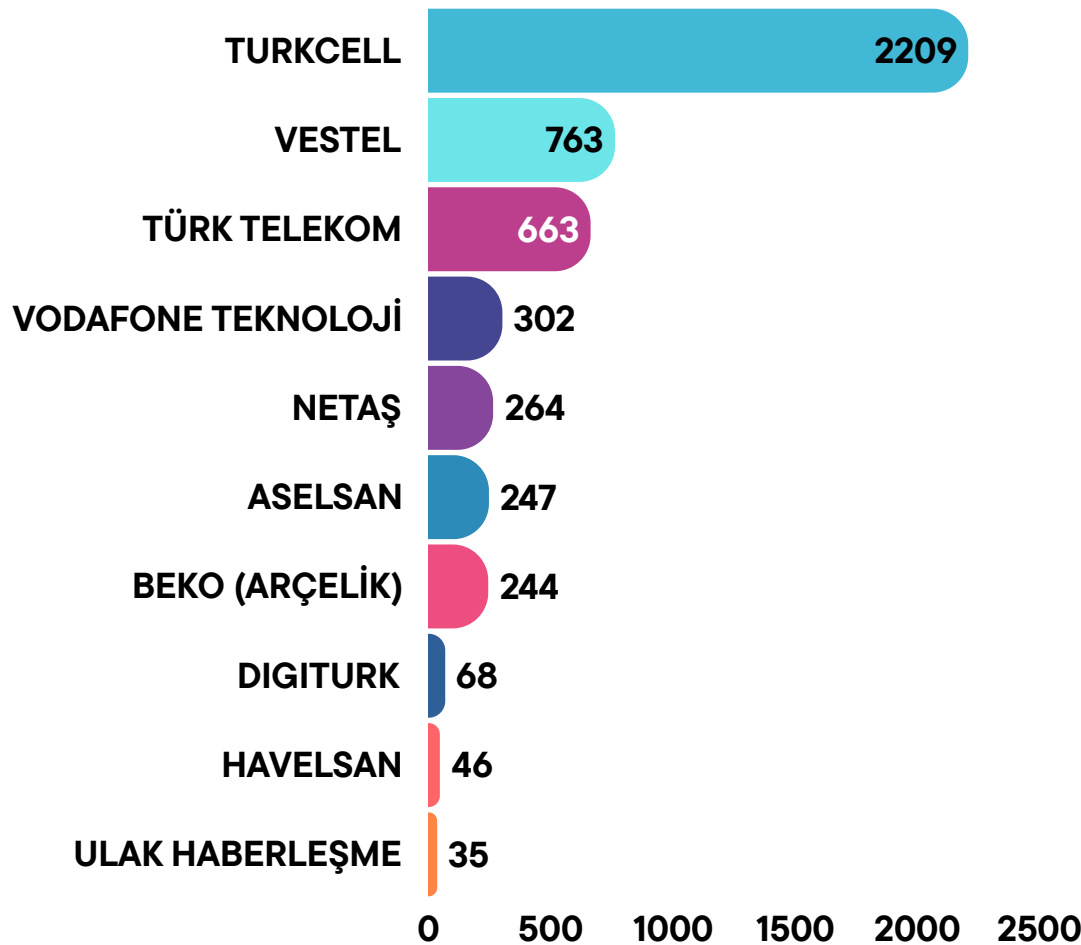
2023-2024 yılları arasında
meydana gelen artış oranı

Telekomünikasyon Teknolojileri kategorisinde, 2024 yılında yayımlanan patent/faydalı model başvurularında bir önceki seneye kıyasla **%34 oranında bir artış** gerçekleştiği tespit edilmiştir. Son 5 yıllık (2019-2024) süreçte ise bu kategorideki başvurularda **%23 oranında bir düşüş** meydana gelmiştir.

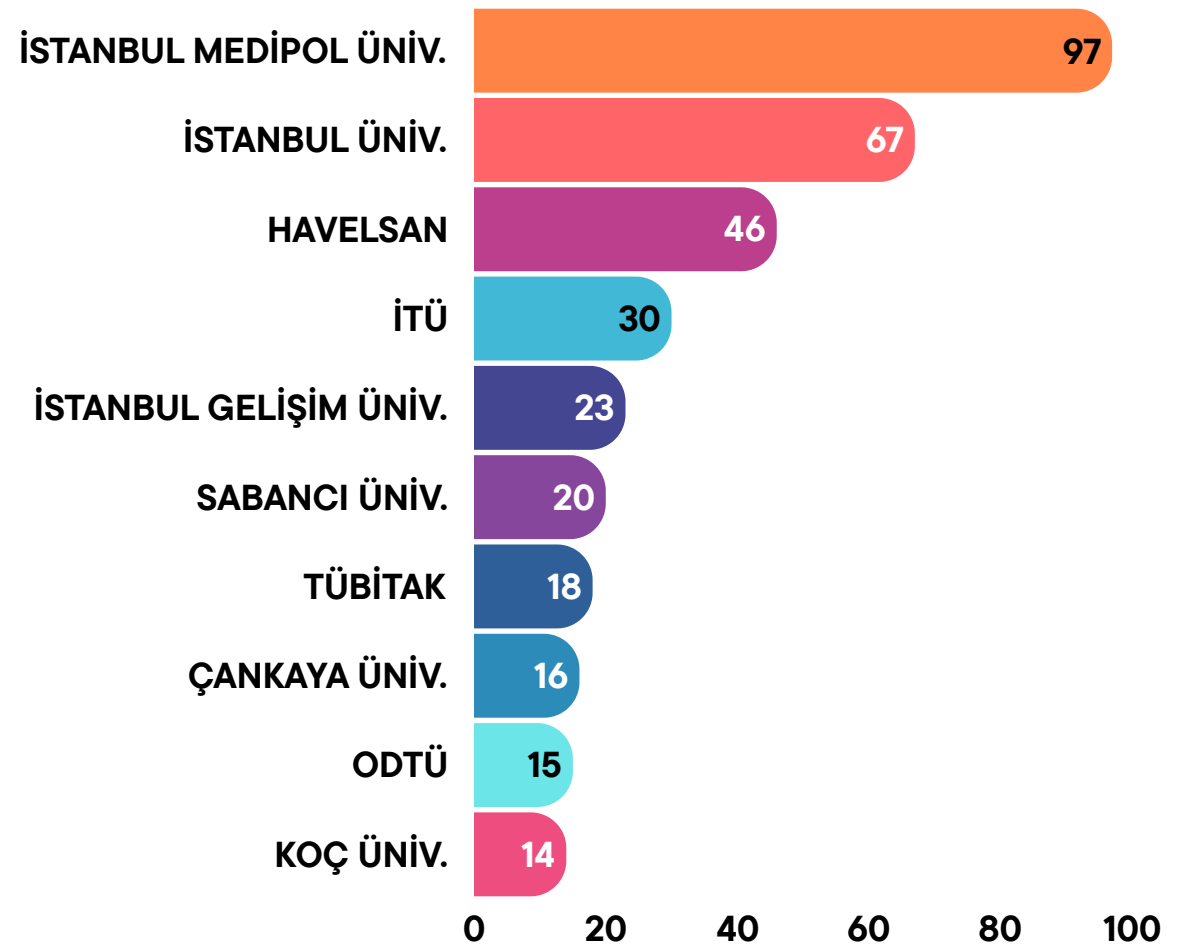

Telekomünikasyon Teknolojileri alanında en fazla patent/faydalı model başvurusu yapan firmalar sıralamasında **TURKCELL**, üniversiteler/araştırma merkezleri sıralamasında ise **İST. MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ** zirvede yer almaktadır.

TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU FİRMALAR

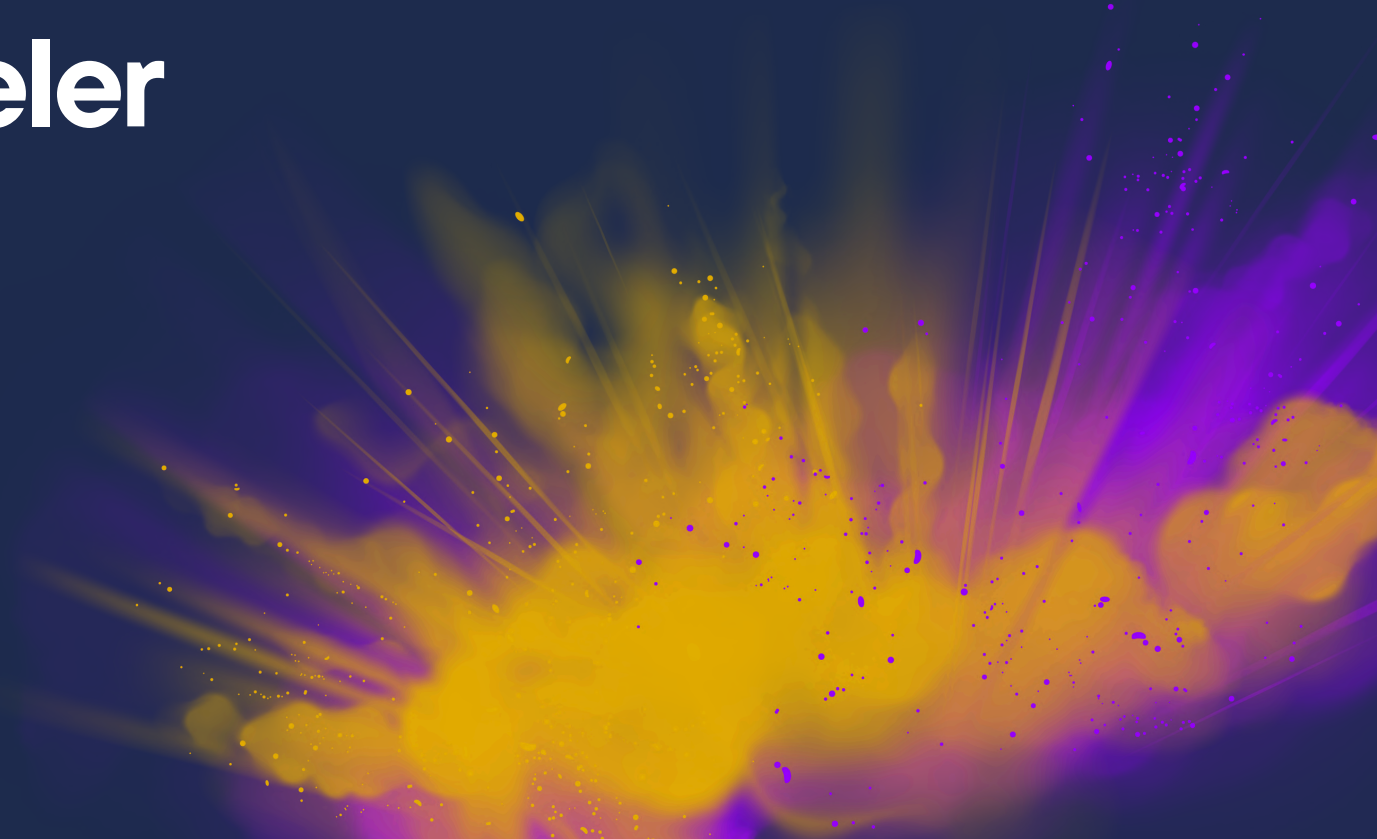
TOP 10 - PATENT ŞAMPİYONU ÜNİVERSİTELER

Patent Ticarileştirme şampiyonu Üniversiteler

Tolga Çaylak
Kurucu Ortak

Dış Patent, 2024 Yılına Patent Açısından Değerlendiriyor.

"Kendi Dilimizden Anlayan" Patent Vekili Arayışı: SMK Sonrası Nitelik Arayışının 2024 Yılındaki Artışı

2017’de yürürlüğe giren Sınai Mülkiyet Kanunu (SMK), Türkiye’de patent süreçlerine ilişkin bilinç ve uygulamalarda bir dönüm noktası olmuştur. SMK öncesinde özellikle üniversitelerde buluşların patentlenmesi sınırlıydı; akademisyenlerin buluşlarını ticarileştirme konusundaki teşvik ve farkındalık düzeyi düşüktü. Yeni kanun ve yönetmelik ile akademik buluşların korunup ticarileştirilmesine yönelik önemli adımlar atıldı. Üniversitelere buluş üzerinde tasarruf hakkı tanınırken, buluş sahibi akademisyene gelirin en az üçte biri garanti edildi. Nitekim kanun sonrasında üniversitelerin patent başvuru sayılarında belirgin artışlar gözlemlendi. Bu çarpıcı artış, üniversitelerde patent faaliyetlerine yönelik farkındalığın SMK ile birlikte ne kadar hızla yükseldiğinin göstergesidir.

SMK sonrasında çıkarılan yönetmeliklerle akademisyenlerin buluş bildirim ve patent başvuru süreçleri de net bir çerçeveye kavuştu. Artık bir akademisyen yaptığı buluşu kurumuna bildirmekle yükümlü; üniversite buluşa sahip çıkıp gelir elde ederse bunun en az üçte birini buluş sahibine vermek zorunlu hale geldi. Bu düzenlemeler patent süreçlerini kurumsallaştırarak, yöneticiler ve araştırmacılar nezdinde patentin değeri konusunda farkındalık oluşturdu. Böylelikle birçok üniversite, akademisyenleri patent başvurularında teşvik edip desteklemeye başladı.

Artan farkındalıkla birlikte buluş sahiplerinin patent süreçlerine yaklaşımı da niteliksel olarak değişti. Akademisyenler, buluşlarının etkin bir şekilde koruma altına alınabilmesi için kendi alanlarında teknik bilgiye sahip patent vekilleriyle çalışmayı tercih etmeye başladı; zira çok disiplinli buluşların karmaşık yapısı alanında uzman desteğini zorunlu kılmaktadır. Özellikle 2024 yılında bu farkındalığın iyice arttığını ve çalıştığımız akademisyenlerin birçoğunun tabiri caizse “kendi dillerinden anlayan” biriyle çalışmak istediklerini daha fazla gözlemledik. Örneğin biyomedikal mühendislik alanında bir buluş geliştiren bir akademisyen, başvurusunu hazırlarken elektronik ve biyoteknoloji boyutlarını anlayabilecek bir patent vekiliyle çalışmayı ister hale geldi. Dolayısıyla alanında uzman bir vekille işbirliği, buluşun teknik ayrıntılarının doğru anlaşılması ve tarifnamenin eksiksiz hazırlanması açısından kritik önemde olduğunu Avrupa’da olduğu gibi Türkiye için de fark ettirmeye başladı. Bilindiği üzere uzman patent vekili desteği, patent başvuru kalitesi ve süreç verimliliği üzerinde doğrudan etki yapar. Buluşun yenilikçi yönlerini tam kavrayarak kaleme alınan bir tarifname, eksik veya hatalı içerik nedeniyle revizyona uğrama olasılığını azaltır ve tescil süreci hızlanır. Nitekim nitelikli bir patent başvurusu yalnızca hukuki koruma sağlamakla kalmaz, buluşun ticarileşme potansiyelini de artırır. Özetle, SMK sonrasında üniversite kaynaklı patentlerin sayıca artması ve daha stratejik yaklaşımla hazırlanması ihtiyacı, Türkiye’nin yenilikçilik ekosistemine önemli katkılar sağlayacağı için özellikle 2024 itibarıyla artan bu farkındalığın olumlu geri dönüşleri olacağı kanaatini oluşturmaktadır.

Dış Patent

www.dispatent.com.tr

Patent Ticarileştirme şampiyonu Üniversiteler

GENEL EĞİLİM

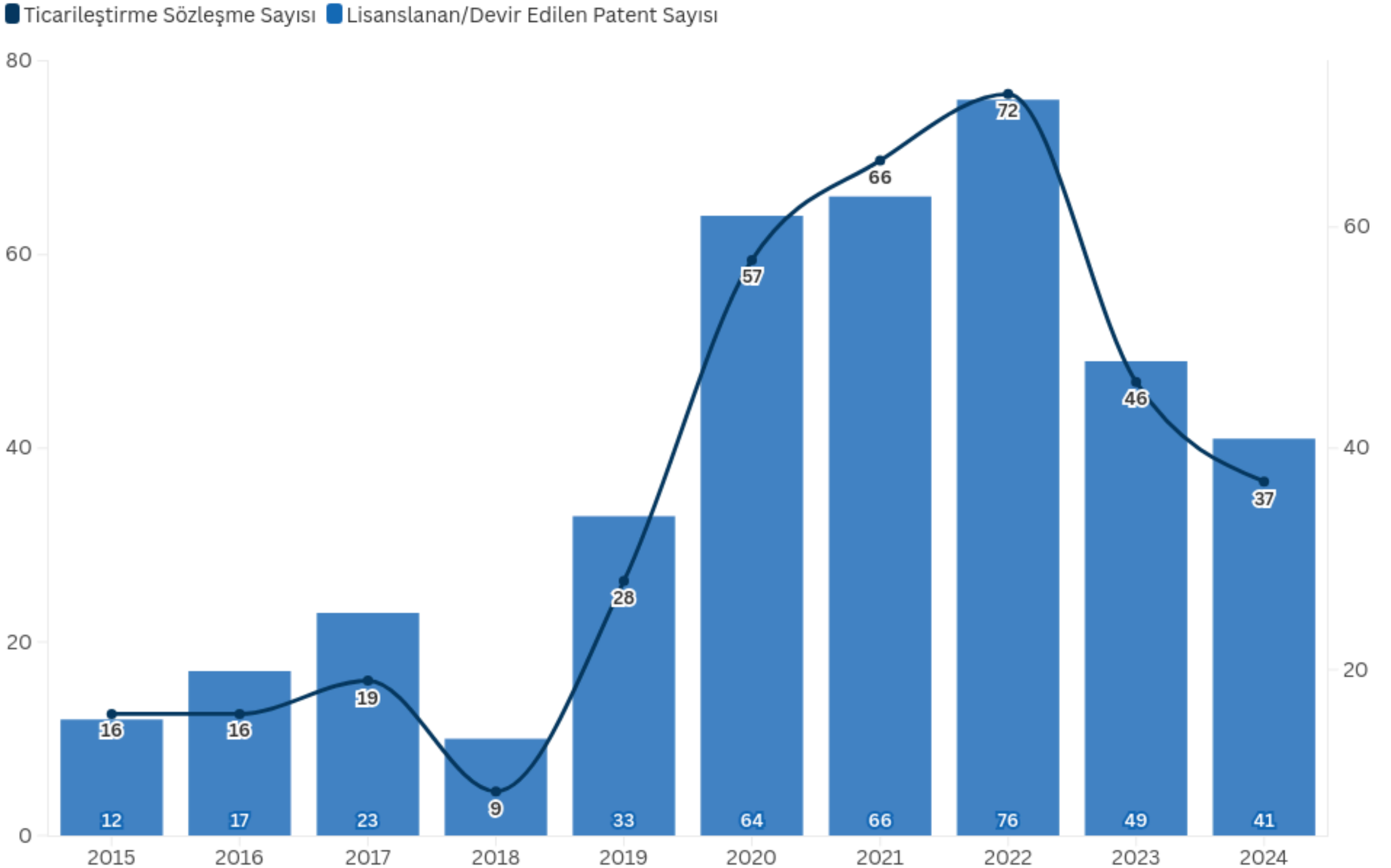
Üniversitelerin Patent Ticarileştirme Performansı

Türkiye'deki Üniversiteler tarafından, 2024 yılı sonuna kadar toplamda **369 adet patent/faydalı model ticarileşmesi (ticarileştirme sözleşmesi sayısı)** gerçekleştirilmiştir. Lisans veya devir sözleşmeleri yoluyla **ticarileşen patent/faydalı model sayısının ise 394** olduğu tespit edilmiştir.

2019-2022 döneminde üniversitelerin patent ticarileştirme başarısında görülen artış trendi 2023 yılında son bulmuştu, düşüş eğilimi 2024 yılında da devam etti. 2024 yılında **41 tane ticarileşme (lisans/devir) sözleşmesi** imzalanırken, bu sözleşmeler kapsamında **45 adet patent/faydalı model lisanslanmış ya da devir edilmiştir**. Üniversitelerin 2024 yılındaki patent ticarileştirme başarısı bir önceki yıla göre yaklaşık **%11 oranında düşüş** göstermiştir.

2020, 2021 ve 2022 yıllarında ticarileşme sayılarında görülen önemli artışta TÜBİTAK tarafından uygulamaya alınan 1702 Patent Lisans çağrısının etkilili olduğu görülmekte ancak 2023 ve 2024 yıllarında patent ticarileştirme sayılarında gerçekleşen düşüşün nedenleri ayrıca ele alınmalıdır.

Üniversiteler Tarafından Lisanslanan/Devir Edilen Patentler ve İmzalanan Ticarileştirme Sözleşmelerinin Yıllara Göre Dağılımı

- Patent ticarileştirme verileri, Patent Effect tarafından Üniversitelerden ve ilgili TTO'lardan online form aracılığı ile alınmış (Medyada haber/paylaşım olarak yer alanlar da dahil edilmiştir) ve analiz edilmiştir. Ticarileştirme istatistikleri 31.12.2024 tarihine kadar yapılan lisans/devir sözleşmelerine göre hesaplanmıştır.
- Know-how ticarileştirme sözleşmeleri dahil değildir.
- Bazı ticarileştirme sözleşmelerinde, birden fazla patent/faydalı model yer almıştır ya da aynı patent/faydalı model, farklı firmalara ayrı ayrı sözleşmeler ile ticarileştirilmiştir.

Patent Ticarileştirme şampiyonu Üniversiteler

LİDERLİK - 2024

2024 Yılının Patent Ticarileştirme şampiyonu Üniversiteleri

2024 yılının ticarileştirme şampiyonu üniversiteleri sıralamasında, hem “Ticarileştirme Sözleşme Sayısı” ve hem de “Lisanslanan/Devir Edilen Patent Sayısı” kategorilerinde, **ODTÜ**’nün zirvede yer aldığı görölmektedir.

Ticarileştirme Sözleşme Sayısına göre; **İTÜ** ikinci, **YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ** ise üçüncü olmuştur.

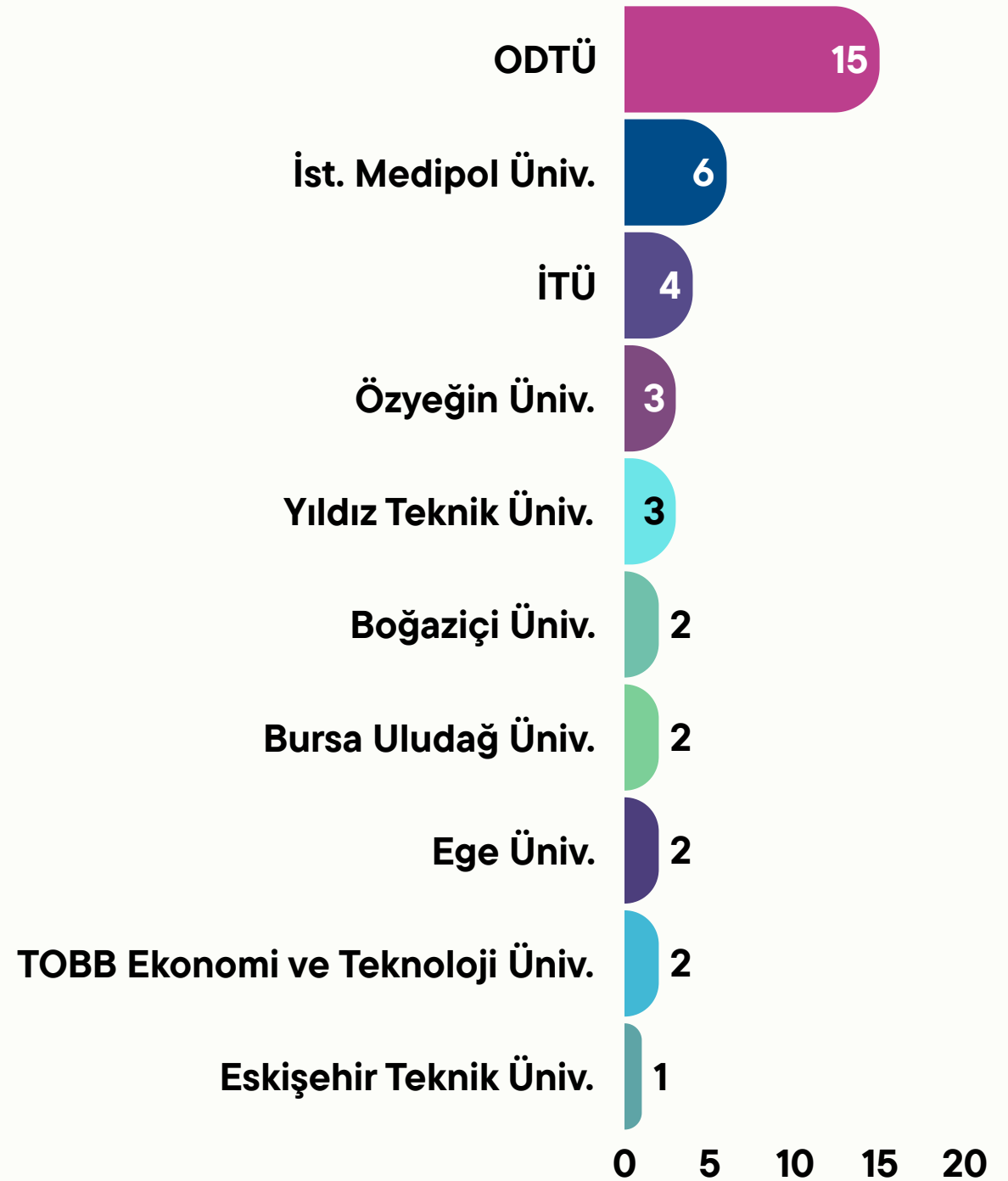
Lisanslanan/Devir Edilen Patent Sayısına göre; **İST. MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ** ikinci, **İTÜ** ise üçüncü sırada yer almaktadır.

Patent Ticarileştirme şampiyonu Üniversiteler - 2024

TİCARİLEŞTİRME SÖZLEŞME SAYISI

LİSANSLANAN/DEVİR EDİLEN PATENT SAYISI

Patent ticarileştirme liderleri sıralaması, patent veya faydalı modeller için imzalanan lisanslama veya devir sözleşmesi sayısına (Ticarileştirme sözleşmesi sayısı) göre hazırlanmıştır. Bir lisanslama/devir sözleşmesi ile (Ticarileştirme) birden fazla patent/faydalı model ticarileştirilmiş (lisanslanan/devir edilen patent) olabilir yada 1 patent birden fazla firmaya ayrı ayrı lisanslanmış olabilir. Bir patentin inhisari olmayan sözleşme ile birden fazla firmaya lisanslanması durumunda, tek patent için imzalanan lisanslama sözleşme sayısı baz alınarak ticarileştirme sayısı hesaplanmıştır. Know-how ticarileştirme sözleşmeleri dahil değıldir. İsmının sıralamada yer almasını istemeyen üniversiteler listeden çıkarılmıştır.

Patent Ticarileştirme şampiyonu Üniversiteler

LİDERLİK - TOPLAM

Patent Ticarileştirme şampiyonu Üniversitelerin Genel Sıralaması

2024 yılı sonu itibariyle patent ticarileştirme şampiyonu üniversiteler sıralamasında (kümülatif), hem “Ticarileştirme Sözleşme Sayısı” ve hem de “Lisanslanan/Devir Edilen Patent Sayısı” kategorilerinde, **ODTÜ zirvede yer almaktadır.**

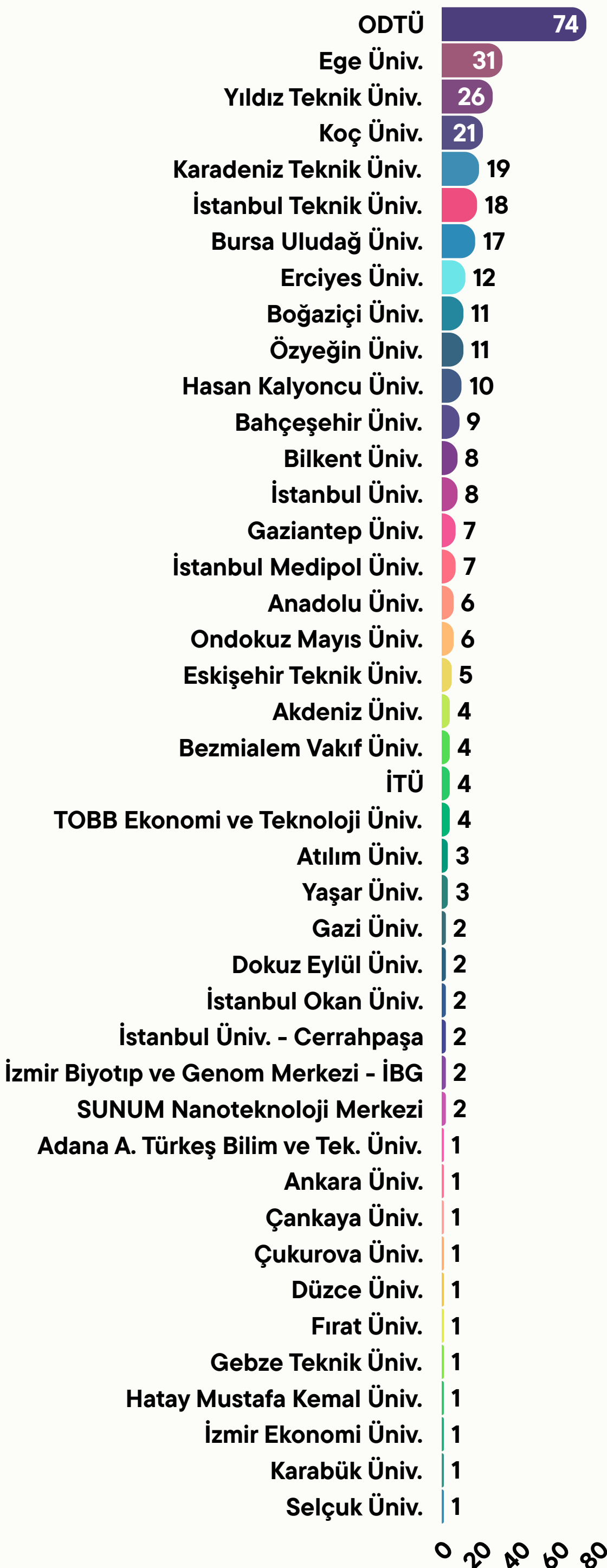
Ticarileştirme Sözleşme Sayısı kategorisinde, **EGE ÜNİVERSİTESİ** ikinci, **YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ** ise üçüncü sırada yer almaktadır.

Lisanslanan/Devir Edilen Patent Sayısı kategorisinde ise, **YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ** ikinci, **KOÇ ÜNİVERSİTESİ** ise üçüncü sırada yer almaktadır.

Patent Ticarileştirme şampiyonu Üniversitelerin Genel Sıralaması

TİCARİLEşTİRME SÖZLEşME SAYISI

LİSANSLANAN/DEVİR EDİLEN PATENT SAYISI

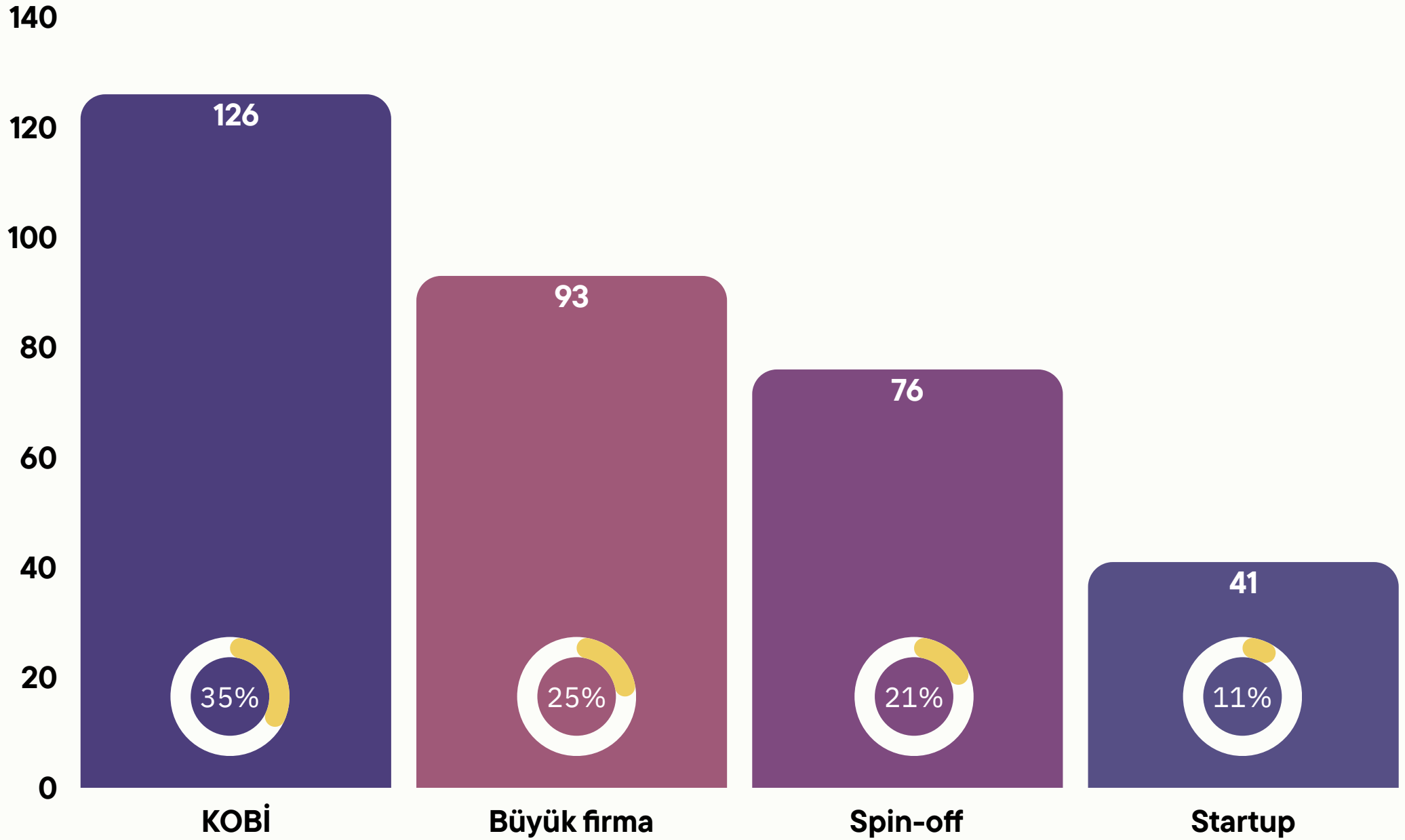
Patent Ticarileştirme Şampiyonu Üniversiteler

İSTATİSTİKLER - TOPLAM

Firma Türleri ve Ticarileştirme Modelleri

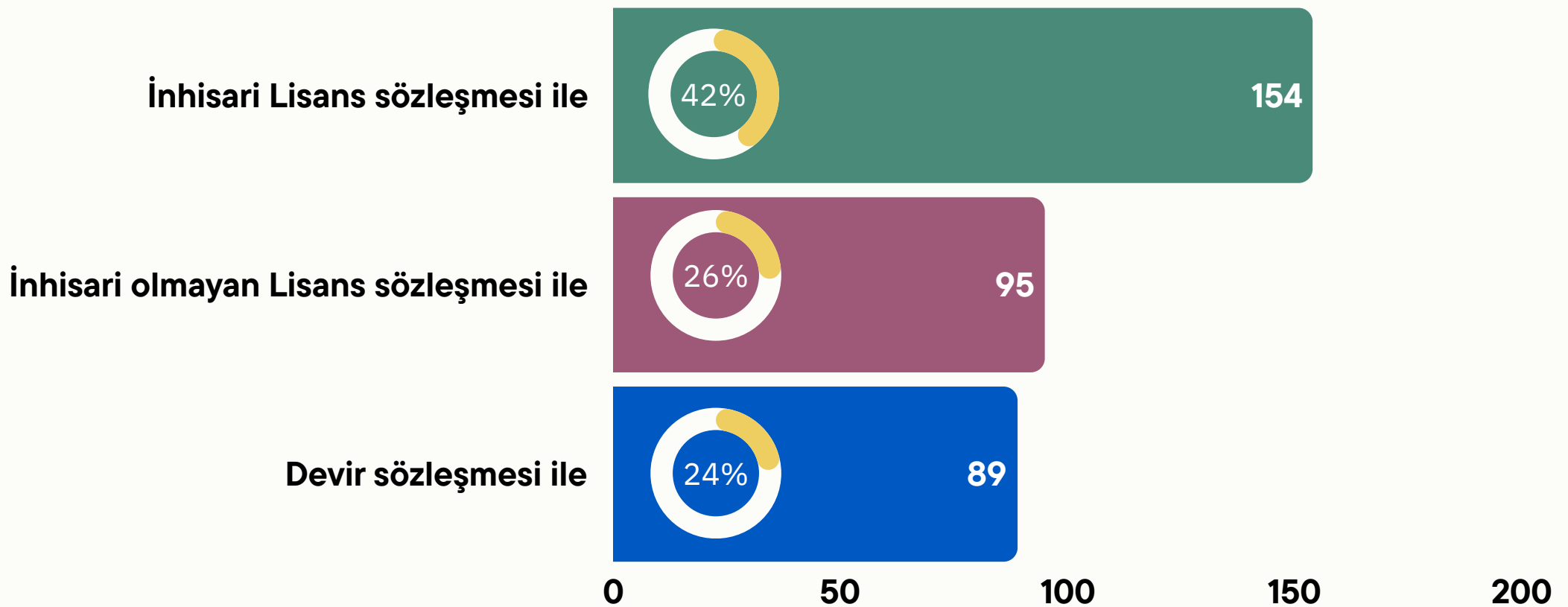
Türkiye'deki Üniversitelerin 2024 yılı sonuna kadar gerçekleştirdiği 369 adet ticarileştirme sözleşmesinin 126 tanesinin KOBİ'ler ile, 93 tanesinin büyük firmalar ile, 76 tanesinin ise buluş sahibi akademisyenler tarafından kurulan spin-off şirketler ile imzalandığı görülmektedir. 41 ticarileşme sözleşmesi ise startup firmalar ile gerçekleştirilmiştir.

Ticarileştirme Sözleşmesi İmzalanan Firmaların Türleri

Bilindiği gibi, fikri mülkiyet haklarının ticarileştirilmesi farklı sözleşme mekanizmaları ile gerçekleştirilebilmektedir. Bu bakımdan, gerçekleştirilen tüm ticarileşmeler incelendiğinde; 154 adet ticarileşmenin **İnhisari Lisans Sözleşmesi** ile yapıldığı görülmektedir. Bu sözleşme türünü 95 adet ile **İnhisari Olmayan Lisans Sözleşmesi** izlemektedir. 89 adet ticarileşmenin ise **Devir Sözleşmesi** ile gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

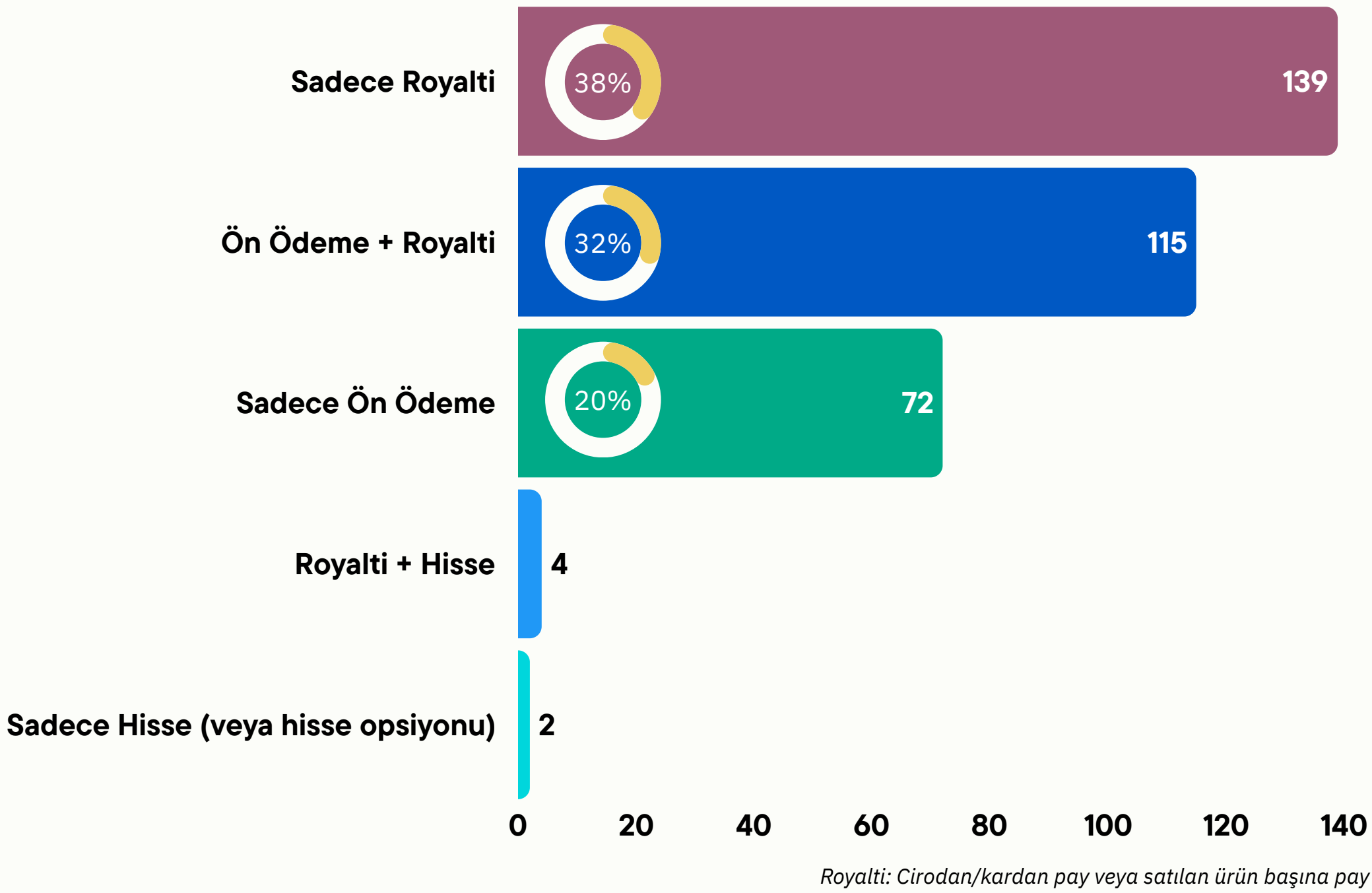
Ticarileştirme Modellerinin Dağılımı

Ödeme Modelleri ve Bedeller

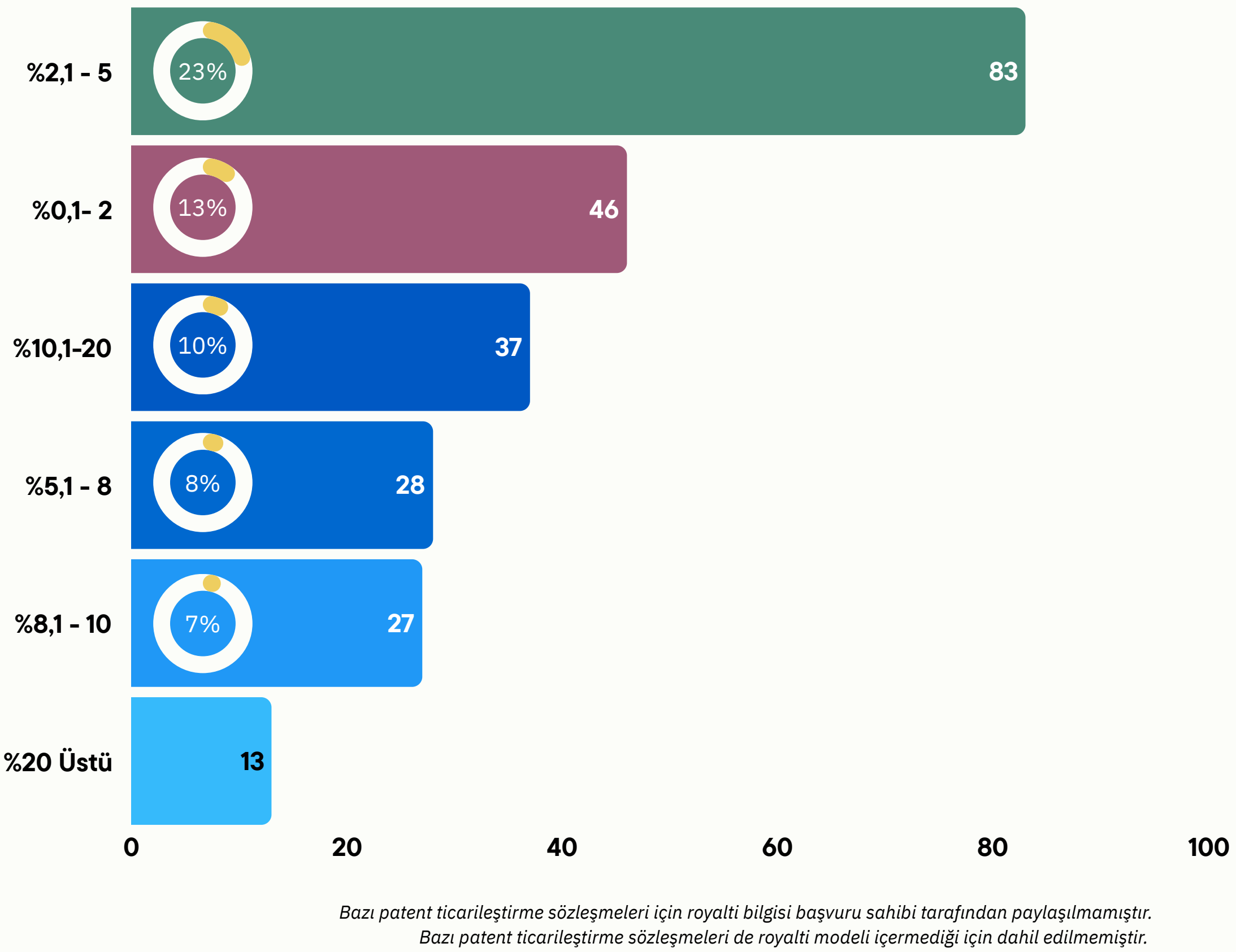
2024 yılı sonuna kadar gerçekleştirilen 369 adet ticarileştirme sözleşmesinde kurgulanan ödeme modelleri, anlaşma sağlanan royalti bedelleri ve ödeme miktarları analiz edilmiştir. Yapılan analize göre, **“SADECE ROYALTİ”** ve **“ÖN ÖDEME + ROYALTİ”** ödeme modellerinin ticarileştirme sözleşmelerinde en çok tercih edilen ödeme modeli oldukları tespit edilmiştir.

Ticarileştirme Sözleşmelerinde Kullanılan Ödeme Modelleri

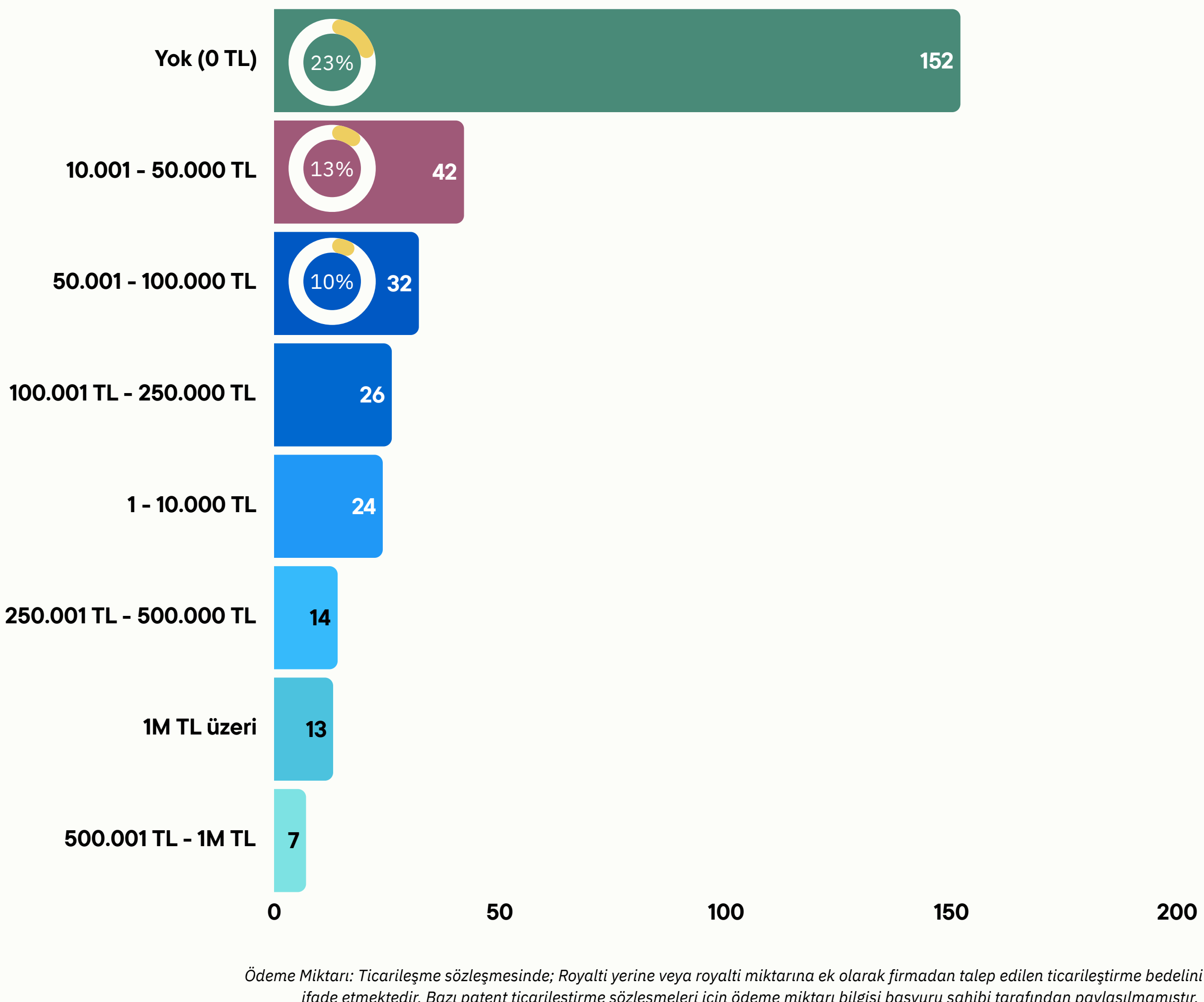
Bilindiği gibi, ticarileşme anlaşmalarında transfere konu olan patent için talep edilecek bedelin hesaplanabilmesi amacıyla **patent değerlendirme** çalışmaları yapılmaktadır. Patent değerlendirme ile hem patent için talep edilecek royalti miktarı hem de patentin finansal değeri ortaya çıkarılmaktadır. Bu kapsamda, 369 ticarileştirme sözleşmesindeki patentler için talep edilen ve anlaşma sağlanan royalti bedelleri analiz edilmiştir. Bu analize göre, **en çok %2,1-%5 aralığındaki royalti bedeli** ile anlaşma sağlandığı tespit edilmiştir.

Ticarileştirme Sözleşmelerinde Anlaşma Sağlanan Royalti Oranları

Ticarileşme sözleşmelerinin büyük bir bölümü (%23) her hangi bir nakit ödeme modeli içermemektedir. 42 adet ticarileşme sözleşmesinin **“10.001-50.000 TL”** aralığındaki ödemeler ile gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. 32 tanesi ise **“50.001-100.000 TL”** aralığındaki ödeme miktarı ile yapılmıştır. **“1 Milyon TL ve üzeri”** ödeme miktarına sahip ticarileştirme sayısı ise 13 tanedir.

Ticarileştirme Sözleşmelerinde Anlaşma Sağlanan Ödeme Miktarları

Patentli Startuylar

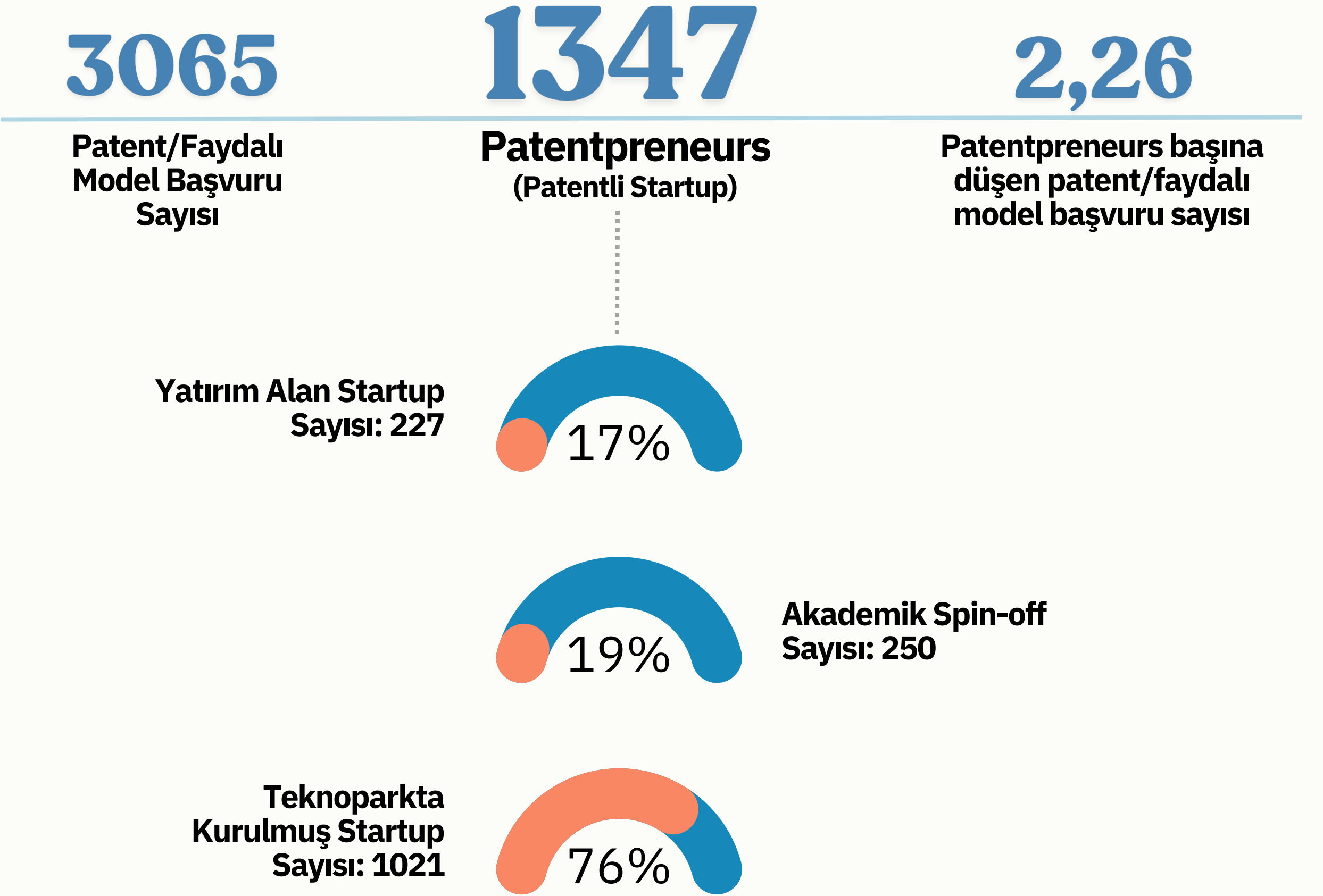
En az 1 patent/faydalı model başvurusu olan startupların analizi.

Türkiye’de ilk ve tek olarak Patent Effect tarafından hazırlanan Patentpreneurs platformu verilerine göre; en az 1 patent/faydalı model başvurusu veya tescili olan teknoloji odaklı girişim (startup) sayısının **1347** olduğu tespit edilmiştir. Bu bölümde, Patentpreneurs adını verdiğimiz girişimlerin patent ve yatırım performansları analiz edilmiştir.

1347 adet patentli girişimin portföyünde yer alan **patent/faydalı model başvurularının toplam sayısı 3.065** adettir. **Startup başına 2,26 patent/faydalı model başvurusu** düşmektedir.

Patentpreneurs olarak adlandırdığımız bu patentli startup firmaların **227 tanesinin (%17) ise en az bir kere yatırım almayı başardığı** tespit edilmiştir. Yatırım alan patentli girişimlerin 37 tanesi (%16,3) ise akademisyenler tarafından kurulmuş akademik spin-off girişimdir.

Startups Watch platformuna kayıtlı ve 2014-2024 arasında Türkiye’de kurulmuş olan 10.142 startup firmanın **%13,2'sinin en az 1 adet patent/faydalı model başvurusunun olduğu** tespit edilmiştir.

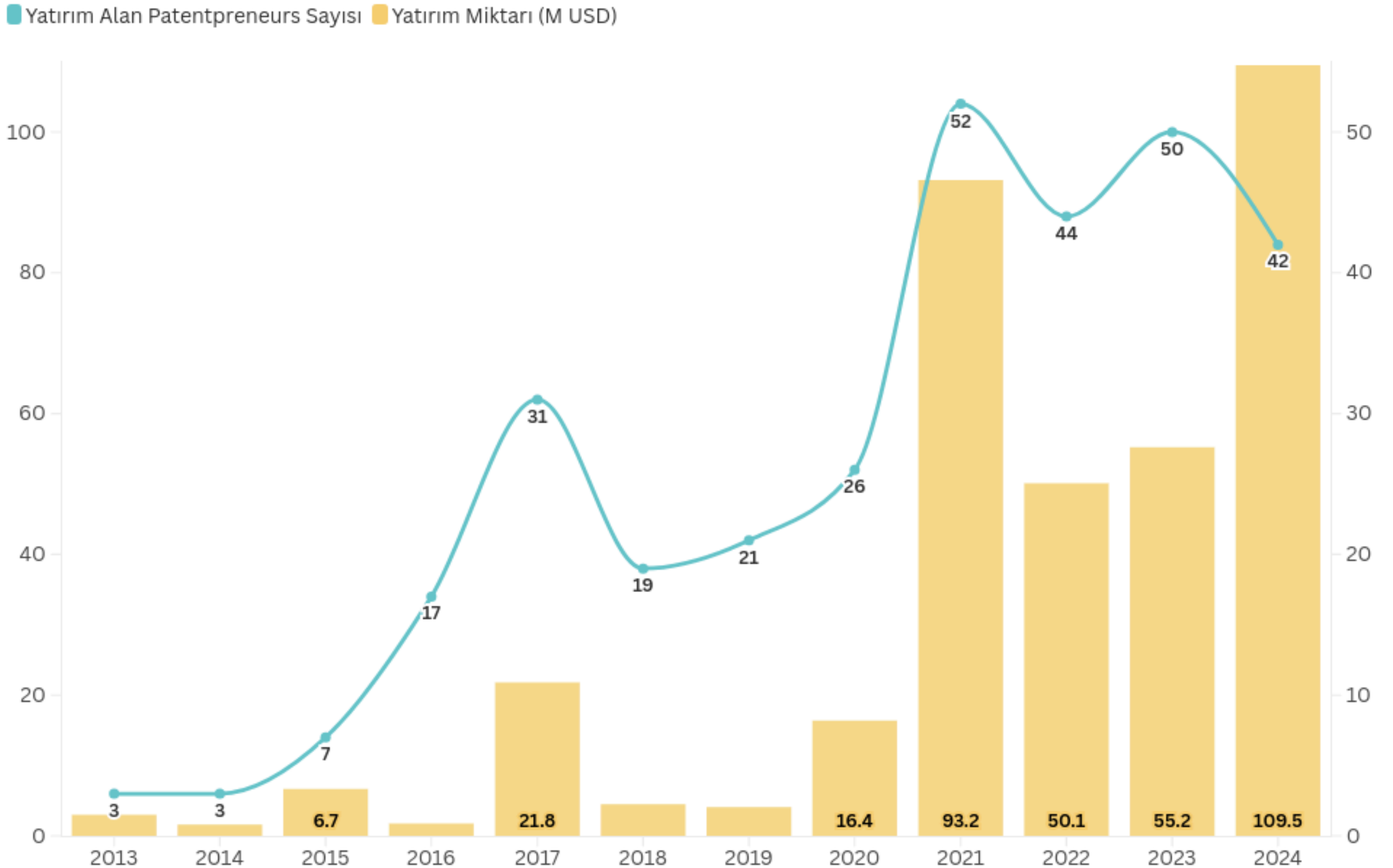

Patentli startupların yatırım analizi.

Türkiye’de kurulmuş patentli startupların aldıkları yatırımların yıllara göre eğilimi incelendiğinde; 2024 yılında **yatırım alan Patentpreneurs sayısının 42** olduğu ve patentli girişimlerin aldığı yatırım miktarının da bir önceki seneye göre %98 oranında artış gösterdiği tespit edilmiştir.

2024 yılında, 42 adet patentli startup firma toplam **109,5 milyon \$ yatırım** almayı başarmıştır.

Yatırım Alan Patentli Startupların Sayılarının ve Yatırım Miktarlarının Yıllara Göre Dağılımı

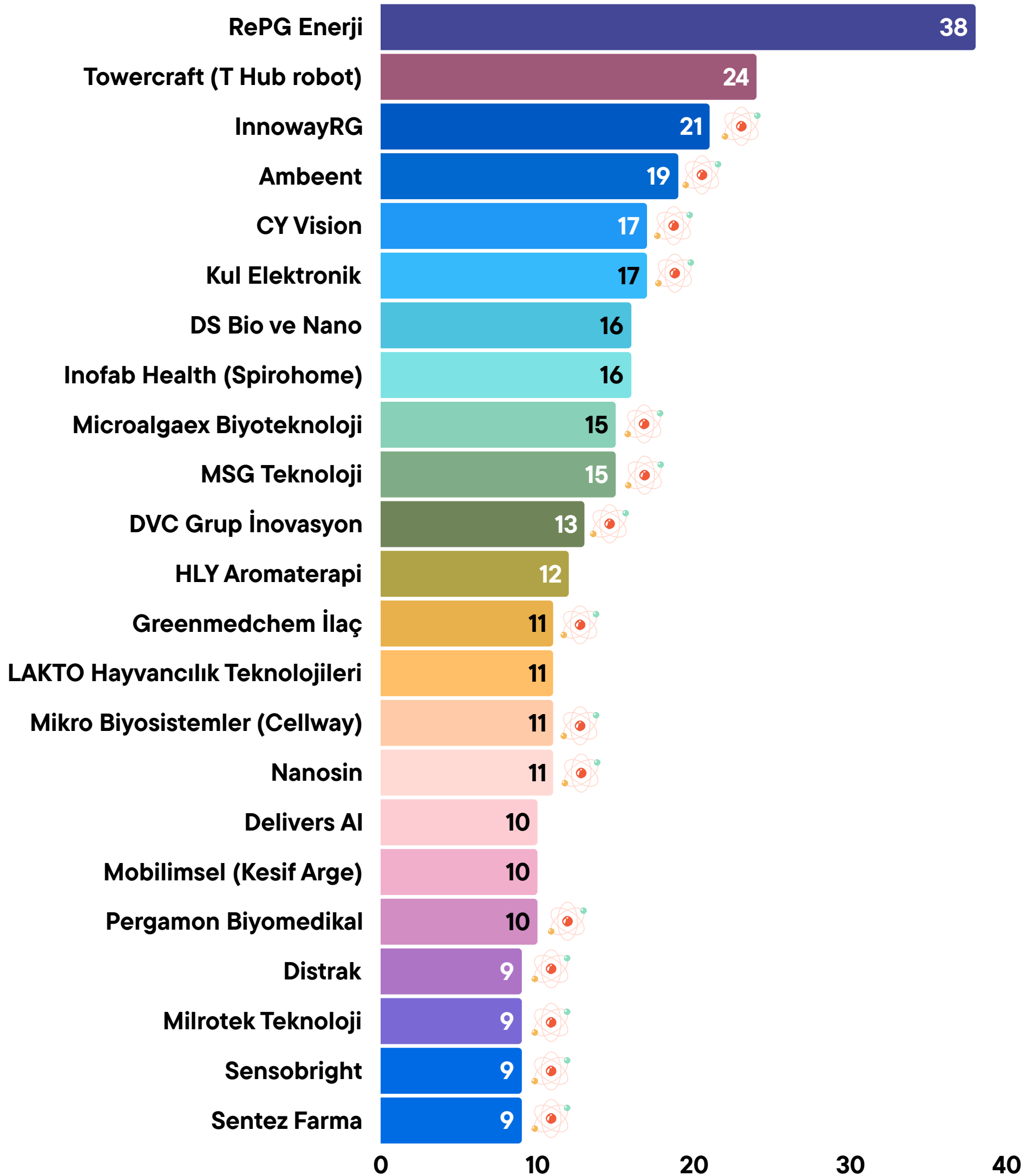
*Türk girişimciler tarafından sadece yurtdışında kurulmuş ve yatırım almış patentli girişimler (Diaspora) listeye dahil edilmemiştir.
Startup firmaların yatırım bilgileri **Startups.watch** platformundan sağlanmıştır.*

Patentli startupların patent başvurularının analizi.

En az 1 patent/faydalı model başvurusu veya tescili olan patentli startuplar (Patentpreneurs), sıralamasında (top 20), **RePG Enerji** girişiminin birinci sırada yer aldığı görülmektedir.

Bu sıralama içinde yer alan startupların **15 tanesinin (%65)**, patentlerini ticarileştirmek amacıyla akademisyenler tarafından kurulmuş olan **akademik spin-off** girişimi olması dikkat çekmektedir.

En Fazla Patent Başvurusu Olan Patentli Startuplar (Patentpreneurs)

Akademik Spin-off

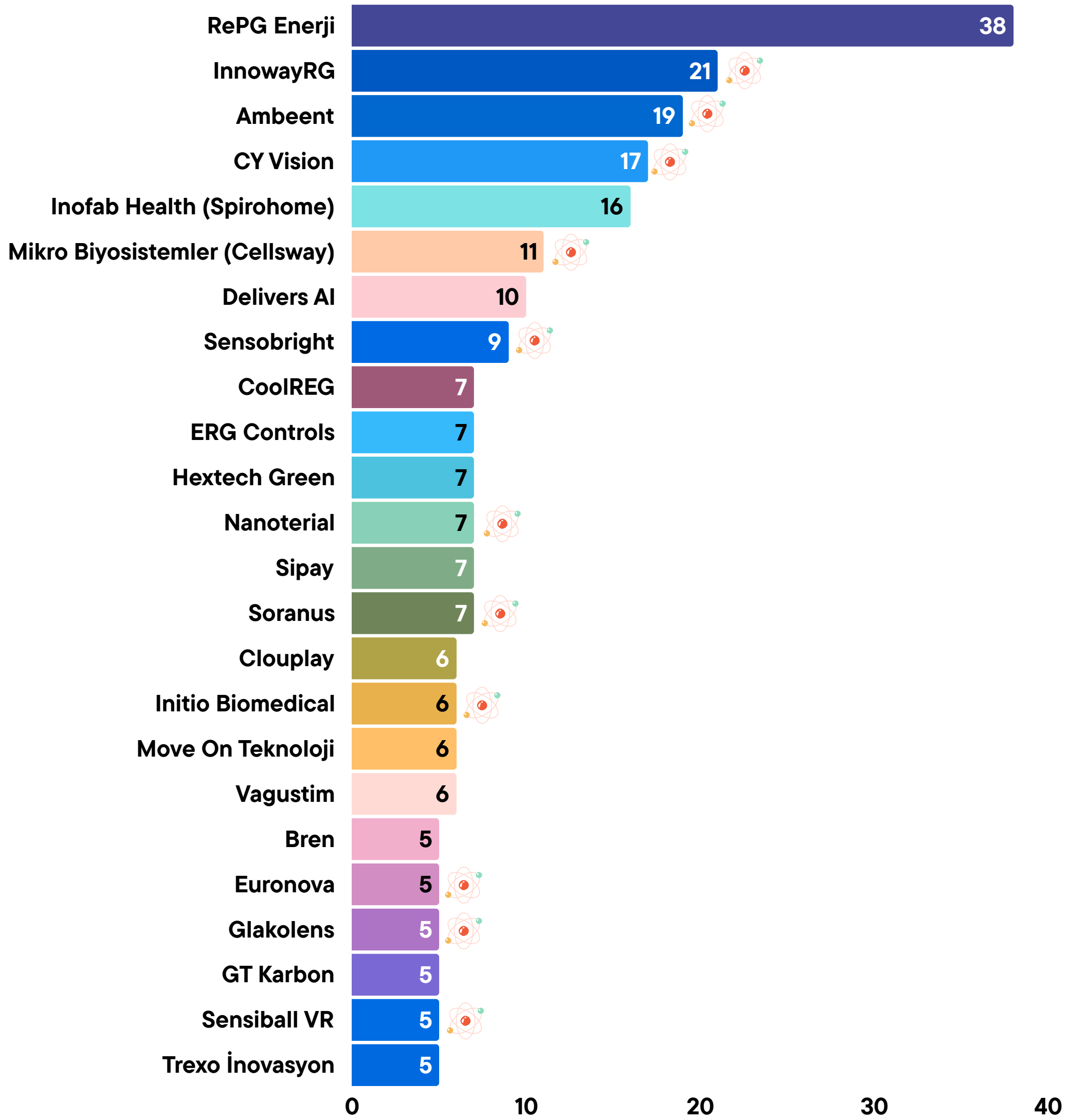
- Patent sayısı, patent veya faydalı model başvurularını ifade etmektedir.
- Girişimin patent başvurusu girişimin kendi adına (tüzel kişiliği ile) ya da kurucularından herhangi birinin kendi adına yaptığı patent/faydalı model başvurusu var ise startupın başvurusu olarak kabul edilmiş ve tabloya yansıtılmıştır.
- Girişimin patentleri, kurucunun (akademisyen) bağlı olduğu üniversite tarafından yapıldıysa listeye dahil edilir.
- Şahıs şirketleri listeye dahil edilmemiştir.
- 20. sırada yer alan ve aynı patent başvuru sayısına sahip olan startuplar listeye dahil edilmemiştir.
- Aynı patent sayısına sahip olanlar, kendi içinde alfabetik olarak sıralanmıştır.

Patentli startupların yatırım analizi.

En az 1 patent/faydalı model başvurusu veya tescili olan startuplar (Patentpreneurs), aldıkları yatırımlara göre de incelenmiş ve 2024 yılı sonuna kadar yatırım alan patentli startuplar içerisinde en fazla patent başvurusu olanlar listelenmiştir. Bu analize göre **RePG Enerji** firmasının listenin zirvesinde yer aldığı görülmektedir.

Bugüne kadar en az bir kez yatırım alan ve en fazla patent başvurusuna sahip olan patentli startupların **11 tanesi (%45), patentlerini ticarileştirmek amacıyla akademisyenler tarafından kurulmuş** olan akademik spin-off girişimlerdir.

Yatırım Alan Patentli Startuplar (Patentpreneurs)

Akademik Spin-off

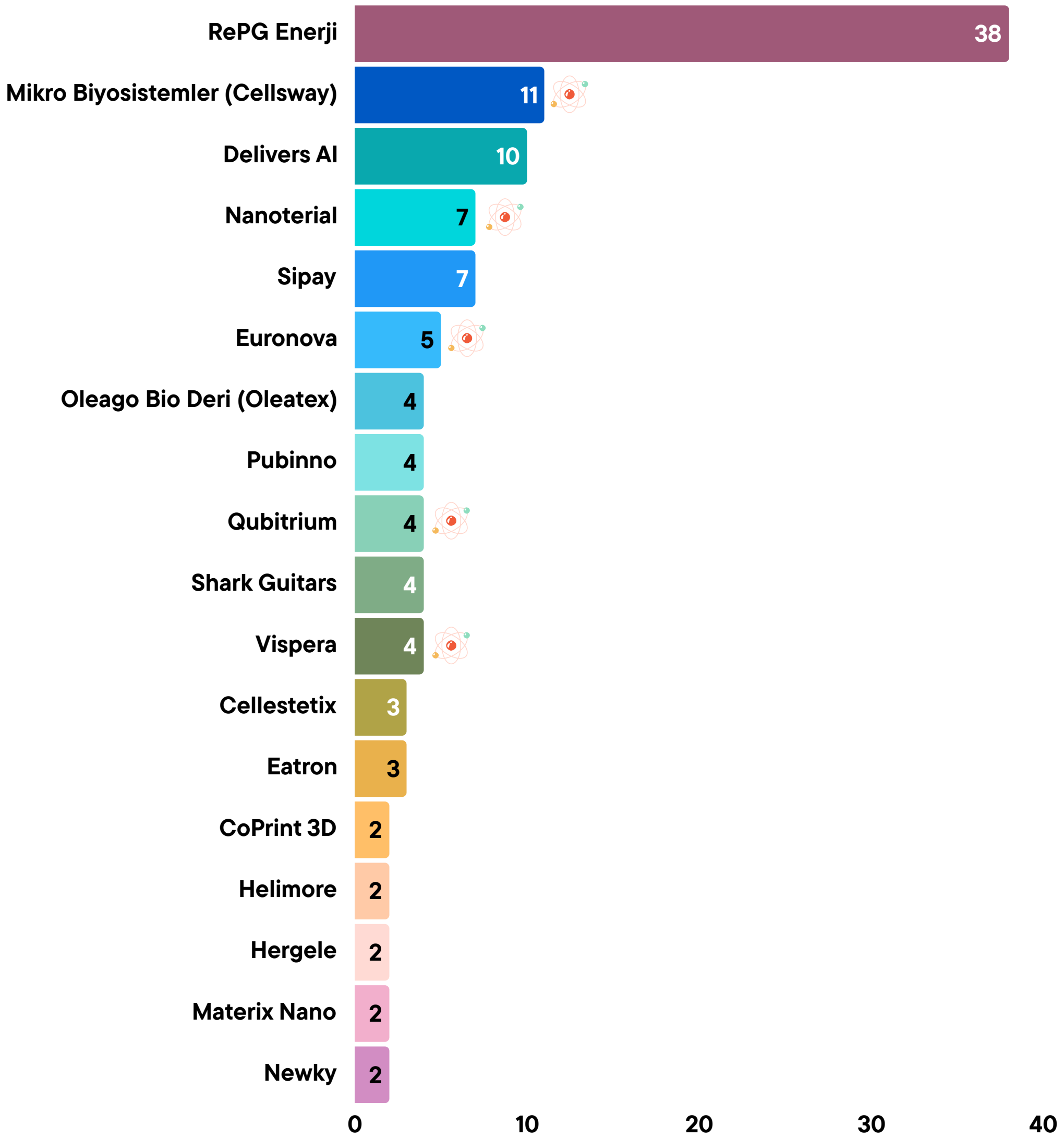
- Patent sayısı, patent veya faydalı model başvurularını ifade etmektedir.
- Girişimin patent başvurusu girişimin kendi adına (tüzel kişiliği ile) ya da kurucularından herhangi birinin kendi adına yaptığı patent/faydalı model başvurusu var ise startupın başvurusu olarak kabul edilmiş ve tabloya yansıtılmıştır.
- Girişimin patentleri, kurucunun (akademisyen) bağlı olduğu üniversite tarafından yapıldıysa listeye dahil edilir.
- Şahıs şirketleri listeye dahil edilmemiştir.
- 20. sırada yer alan ve aynı patent başvuru sayısına sahip olan startuplar listeye dahil edilmemiştir.
- Aynı patent sayısına sahip olanlar, kendi içinde alfabetik olarak sıralanmıştır.

Patentli startupların 2024 yılı yatırım analizi.

En az 1 patent/faydalı model başvurusu veya tescili olan startuplar (Patentpreneurs), 2024 yılında aldıkları yatırımlara göre de incelenmiş ve yatırım alan patentli startuplar içinde top 20 listesi oluşturulmuştur.

Bu analize göre, **RePG Enerji** girişiminin listenin zirvesinde yer aldığı görülmektedir. Tablonun 2. ve 3. sırasında ise **Cellsway** ve **Delivers AI** yer almaktadır.

2024 Yılında Yatırım Alan Patentli Startuplar (Patentpreneurs)

Akademik Spin-off

- Patent sayısı, patent veya faydalı model başvurularını ifade etmektedir.
- Girişimin patent başvurusu girişimin kendi adına (tüzel kişiliği ile) ya da kurucularından herhangi birinin kendi adına yaptığı patent/faydalı model başvurusu var ise startupın başvurusu olarak kabul edilmiş ve tabloya yansıtılmıştır.
- Girişimin patentleri, kurucunun (akademisyen) bağlı olduğu üniversite tarafından yapıldıysa listeye dahil edilir.
- Şahıs şirketleri listeye dahil edilmemiştir.
- 20. sırada yer alan ve aynı patent başvuru sayısına sahip olan startuplar listeye dahil edilmemiştir.
- Aynı patent sayısına sahip olanlar, kendi içinde alfabetik olarak sıralanmıştır.
- Patent başvuru sayısı 2'den az olanlar sıralamaya dahil edilmemiştir.

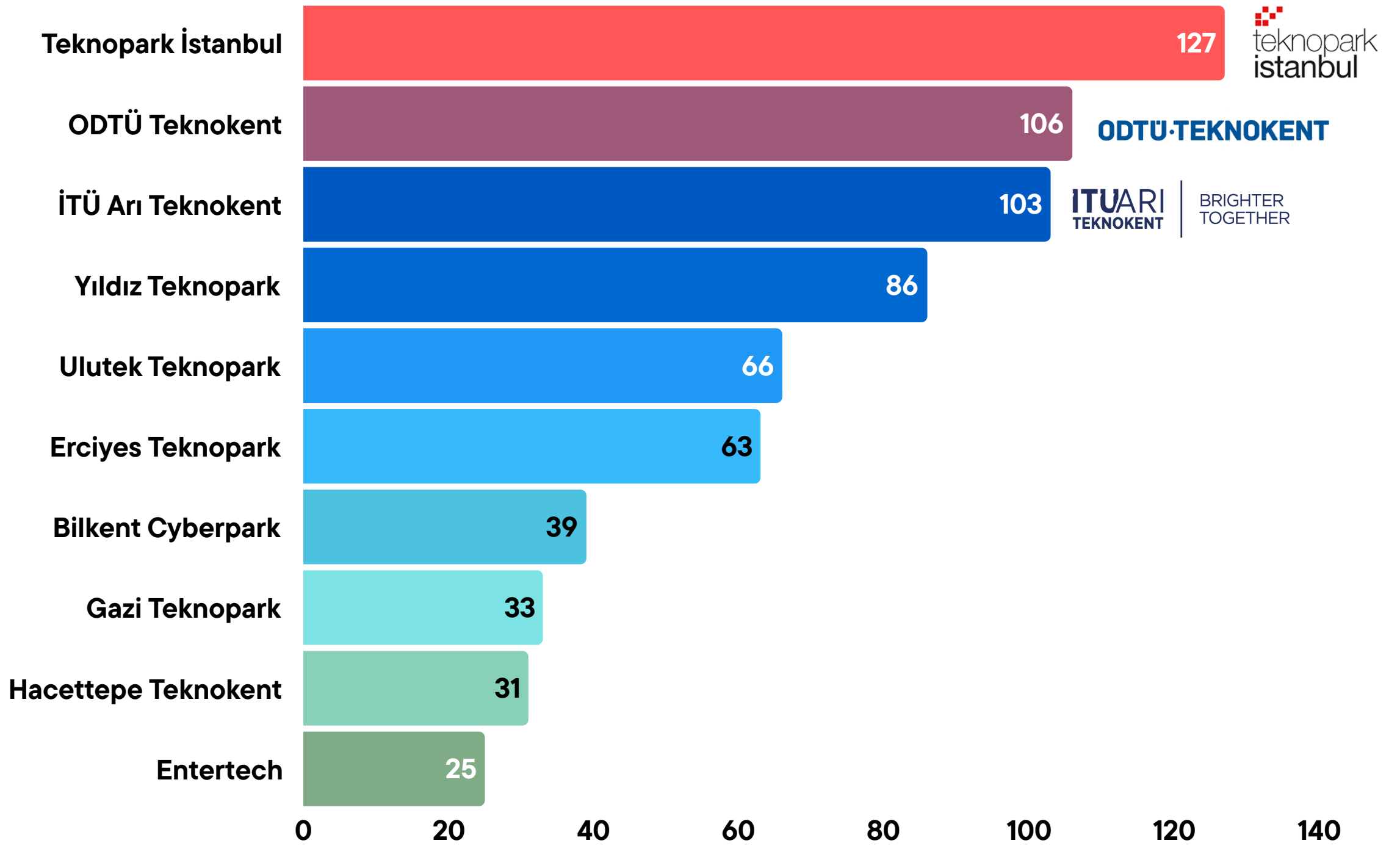

Patentli startuplara ev sahipliği yapan teknoparkların analizi.

1160 adet patentli startup firmanın (Patentpreneurs) 1021 tanesi (%76) teknoparklarda yer almaktadır. En az 1 patent/faydalı model başvurusu ve tescili olan, 2014 ve sonrasında kurulmuş patentli startuplara (Patentpreneurs) ev sahipliği yapan teknoparklar analiz edildiğinde, geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi bu yıl da **TEKNOPARK İSTANBUL**'un birinci sırada yer aldığı görülmektedir.

İkinci sırada **ODTÜ TEKNOKENT**, 3. sırada ise **İTÜ ARI TEKNOKENT** yer almaktadır.

Patentli Startuplara Ev Sahipliği Yapan Teknoparklar Sıralaması - TOP 10

* Girişimin patent başvurusu girişimin kendi adına (tüzel kişiliği ile) ya da kuruculardan birinin adına yapıldıysa listeye dahil edilir.

* Girişimin patentleri, kurucunun (akademisyen) bağlı olduğu üniversite tarafından yapıldıysa listeye dahil edilir.

* Patent başvurusunun hangi kurum tarafından desteklendiğine bakılmaksızın, girişimin adresi hangi teknoparkta ise ilgili teknoparkın hanesine yazılır.

* Bir girişim aynı anda birden fazla teknoparkta yer alabilir. Böyle durumda ilgili girişimin adı, adresinin yer aldığı teknoparkların her birine dahil edilir.

* Girişimin ilk kuruluş tarihi 2014'ten önce ise, teknoparktaki kuruluş tarihi 2014 ve sonrasında olsa bile listeye dahil edilmez. Büyük firma olarak nitelendirilir ve girişim olarak sayılmaz.

* Eğer girişim, büyük bir firmanın ortaklığında kurulduysa teknoparktaki kuruluş tarihi 2014 ve sonrasında olsa bile listeye dahil edilmez. Büyük firma olarak nitelendirilir ve girişim olarak sayılmaz.

* Şahıs şirketleri listeye dahil edilmemiştir.

Podcast

066 - Second Medical Use In Pharmaceutical Patents

Preview Jun 3 · Patent Effect Podcast

+ Save on Spotify

...

062 - İhtiyati Tedbir Kararlarında Türkiye'de Bir İlk!

Preview Mar 17 · Patent Effect Podcast

+ Save on Spotify

...

065 - Patent Litigation Strategies In Pharma Industry

Preview May 27 · Patent Effect Podcast

+ Save on Spotify

...

68 bölümden oluşan podcast yayın koleksiyonumuz
Patent Effect Spotify kanalında...

Teşekkürler.

Türkiye'nin Patent Raporu 2024'ü destekleyen tüm sponsorlarımıza çok teşekkür ederiz.

PREMIUM SPONSORLAR

DERIS^{TR}

ankara
patent

GÜN + PARTNERS
AVUKATLIK BÜROSU

ANA SPONSORLAR

soylupatent

Bayramoglu Law

SIMAJ
PATENT & MARKA
VEKİLLERİ

PARAGON-IP

ERDEM
KAYA
PATENT

DESTEK
PATENT

dışpatent

PARTNER SPONSORLAR

INVOKAT
FİKRİ MÜLKİYET HİZMETLERİ

İSTANBUL PATENT A.Ş.

patra
TERCÜME

ÜSTÜN PATENT

teknopark
istanbul

USIMP[®]

Paydaşlar

Türkiye'nin Patent Raporu 2024'ü destekleyen tüm paydaşlarımıza çok teşekkür ederiz.

Sağladıkları destek ile raporun yayımlanmasını mümkün kılan sponsorlarımız başta olmak üzere,

Raporda kullanılan verileri sağlayarak analizlerin kapsamlı şekilde yapılabilmesine olanak sağlayan ve raporun ilgili kişi ve kurumlara ulaştırılmasında desteklerini esirgemeyen paydaşlarımız; **TÜBİTAK, TÜRK PATENT, VEBİZ, Startups.watch ve Minesoft** yönetici ve çalışanlarına,

Analiz edilen verilerin sağlanması noktasında özveri ile işbirliği yapan tüm firmalar, üniversiteler, teknoloji transfer ofisleri ve patent ekosisteminin diğer değerli paydaşlarına,

Ve bu raporun hazırlanmasında büyük emekleri olan tüm Patent Effect ekibine,

En derin teşekkürlerimizi sunarız.

Önemli Uyarı ve Sorumluluk Reddi

İş bu rapor çerçevesinde oluşturulan analizler, bilgiler, raporda yer alan yorumlar parça halinde ve/veya tamamen kopyalanamaz ve çoğaltılamaz. Üçüncü kişiler, raporda yer alan bilgileri, referans göstererek paylaşmakta serbesttirler.

İş bu rapor çerçevesinde oluşturulan analizler, bilgiler, raporda yer alan yorumlar ve/veya okuyucuların kendi yorumlaması sonucunda ortaya çıkacak bilgiler doğrultusunda, raporu teslim alan gerçek kişilerin ve/veya tüzel kişilerin alacağı her türlü hukuki ve/veya ticari kararlar ve bu kararlar sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü olumlu veya olumsuz sonucun sorumluluğu kendilerine aittir.

Patent Effect Fikri Mülkiyet Yönetimi ve İnovasyon Hizmetleri Sanayi Ticaret Limited Şirketi' nin ("Patent Effect") ve iş bu raporun tüm sponsorlarının; iş bu rapor kapsamındaki bilgilerin okuyucular tarafından kullanımı ve okuyucuların bu bilgiler ile birlikte alacağı yatırım, üretim, satış, pazarlama vs gibi ticari ve hukuki kararlarında herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

Patent Effect, iş bu raporda yer alan veri setlerinin, analiz sonuçlarının kesin doğruluğu konusunda garanti vermemektedir. Okuyucuların, iş bu rapor çerçevesinde sunulan bilgilerin ve analiz sonuçlarının doğruluğunu teyit etmeleri kendi sorumluluklarındadır.

patentraporu.

www.patentraporu.com

Patent Raporu ile Inovasyon Trendlerini Yakalayın.

Haftalık

İlham Kaynağınız

İnovasyon-teknoloji transferi-girişimcilik üçge-
nindeki gündemden süzdüğümüz patent odaklı
içerikleri

her hafta pazartesi günü
e-posta kutunuza gönderiyoruz

Günlük

İlham Kaynağınız

İnovasyon-teknoloji transferi-girişimcilik üçge-
nindeki gündemden süzdüğümüz
patent odaklı içerikleri

her gün
WhatsApp ve Telegram
kanallarımızdan size ulaştırıyoruz.

bit.ly/patentraporu5

t.me/patentraporu

patent**effect.**

www.patenteffect.com

- Sektörel Patent Haritaları
- Patent Keşfetme / İzleme
- Patent Değerleme
- Patent Portföy Yönetimi
- Patent Ticarileştirme
- Startup Programları

make better
innovation decisions.

patent
effect.

www.patenteffect.com

patent**raporu.**

www.patentraporu.com

Türkiye'nin Patent Raporu 2024, Patent Effect tarafından hazırlanmış ve 24 Nisan 2025 tarihinde ücretsiz olarak dijital formatta yayınlanmıştır.
Tüm hakları Patent Effect'e aittir. İzinsiz çoğaltılamaz, referans vererek ticari amaçlar dışında kullanılabilir.